

รายงานผลการทดลองนำร่อง การพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

รายงานผลการทดลองนำร่อง

การพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน
โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้

Credit Bank System

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๙๙/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๑๑๒๙
Website: <http://www.onec.go.th>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

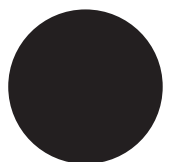

CBS

รายงานผลการทดลองนำร่อง การพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

รายงานผลการทดลองนำร่อง
การพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน
โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้
Credit Bank System
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

CBS

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๙๙/๒๐ ถนนสุขุมวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๑๑๒๙
Website: <http://www.onec.go.th>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการทดลองนำร่อง

การพัฒนาคุณภาพและ
ยกระดับการศึกษาของผู้เรียน
โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้
(Credit Bank System)
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ของสถานศึกษานำร่อง
ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๙

๓๗๐.๑ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส ๖๙๑ ร รายงานผลการทดลองนำร่องการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษา
ของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System)
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
จังหวัดตาก กรุงเทพฯ ๒๕๕๙

๒๓๘ หน้า

ISBN 978-616-395-801-3

๑. การสะสมหน่วยการเรียนรู้ ๒. ชื่อเรื่อง

รายงานผลการทดลองนำร่อง
การพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน
โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System)
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ ๒๘ / ๒๕๕๙

พิมพ์ครั้งที่ ๑

กันยายน ๒๕๕๙

จำนวน

๑,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์และเผยแพร่

สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐-๒๖๖๘-๗๑๒๓ ต่อ ๒๕๒๐

โทรสาร ๐-๒๒๔๓-๑๑๒๙

Website: <http://www.onec.go.th>

พิมพ์ที่

บริษัท พริกหวานกราฟฟิก

๙๐/๖ จรัญสนิทวงศ์ ๓๔/๒ ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

คำนำ

ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) เป็นการจัดปัดจจัยและกระบวนการดำเนินงานทั้งด้านองค์กร หน่วยงานกลาง คณะบุคคล หลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทาง เพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนและประชาชนได้นำผลการเรียน ผลการเรียนรู้ที่ได้จาก ประสบการณ์การทำงาน การประกอบอาชีพ หรือการฝึกอบรม ทั้งการศึกษาในระบบ นอก ระบบ และตามอัธยาศัย ที่สะสมไว้มาเทียบโอนกันได้ เพื่อการเรียนรู้การทำงานและการ ประกอบอาชีพ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนหรือผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสเชื่อมโยงผลการเรียนรู้และ/ หรือประสบการณ์การทำงาน/การประกอบอาชีพ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น ลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อน สามารถนำไปใช้ในการเรียนและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการพัฒนาประเทศในที่สุด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานจัดทำนโยบายการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน จึง ดำเนินการศึกษาวิจัย “แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จนได้รูปแบบที่จะนำมา ปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย และในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการทดลองนำร่องรูปแบบดังกล่าวข้างต้นภายใต้โครงการ **การพัฒนาคุณภาพและ ยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน** โดยดำเนินการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก ที่มีความหลากหลายของประชากร มีการจัดการศึกษาในทุกระดับและประเภท การศึกษา มีสถานศึกษาเข้าร่วมการทดลองนำร่อง จำนวน ๑๑ แห่ง ในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา (วิทยาลัยชุมชน) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โดยแบ่งสถานศึกษาตามพื้นที่ออกเป็น ๒ อำเภอ คือ อำเภอเมืองตาก จำนวน ๖ แห่ง และอำเภอแม่สอด จำนวน ๕ แห่ง

รายงานผลการทดลองนำร่องการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก ฉบับนี้ เป็นการถอดบทเรียนจากประสบการณ์การดำเนินงานของสถานศึกษานำร่องทั้ง ๑๑ แห่ง เพื่อถ่ายทอดวิธีการ บทเรียนความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรค ความภาคภูมิใจ ประโยชน์ที่ได้รับ ตลอดจนบทเรียนที่สมควรดำเนินการขยายผล หรือเป็นต้นแบบสำหรับสถานศึกษาอื่นต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณสุดา สิริธังศรี และคณะวิจัย ที่ทุ่มเทเวลาในการดำเนินงานครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหาร คณะครูและผู้เกี่ยวข้องของสถานศึกษานำร่องทั้ง ๑๑ แห่ง ที่ให้ความร่วมมือ และทุ่มเทกำลังร่างกายแรงใจในการร่วมพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า การดำเนินการในครั้งนี้ จะส่งผลให้ประเทศไทยมีระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

(นายกมล รอดคล้าย)

เลขาธิการสภาการศึกษา

คำชี้แจงวิจัย

การดำเนินการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก ในโครงการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียนโดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการทดลองตามข้อเสนองานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์โดยสรุปคือ เพื่อทดลองรูปแบบการบริหารจัดการตามแนวทางของระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นทั้งในระดับหน่วยงานกลางและระดับสถานศึกษา การพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรผู้รับผิดชอบการสะสมหน่วยการเรียนรู้และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียนโดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการวิจัยระหว่างวันที่ ๓ มีนาคม – ๓ กันยายน ๒๕๕๙ และทำการทดลองรูปแบบการบริหารจัดการฯ ในระดับหน่วยงานกลาง และสถานศึกษา เป็นเวลา ๓ เดือน ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๕๙ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา

สำหรับการทดลอง ระดับสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษา ในอำเภอเมืองตาก และอำเภอแม่สอดซึ่งเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก จำนวน ๑๑ แห่ง โดยการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จากหลากหลายระดับและประเภท ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ทุกสังกัด โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่มทดลอง ออกเป็น ๒ อำเภอ คือสถานศึกษา ในอำเภอเมืองตาก ที่มีได้รับการประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษตาก จำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร โรงเรียนตากพิทยาคม โรงเรียนไฮเทค – เทคโนโลยีตาก ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก วิทยาลัยชุมชนตาก และวิทยาลัยเทคนิคตาก และสถานศึกษาในอำเภอแม่สอด ซึ่งเป็นพื้นที่ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ๕ แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอดอินเตอร์ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแม่สอด และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หรือคณะวิจัยของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบการทดลองฯ และคณะกรรมการประเมินหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษา เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม การประชุมปฏิบัติการ การนิเทศ ติดตามสถานศึกษาภาคสนาม และการสื่อสารทางเทคโนโลยีทั้งทางโทรศัพท์ แอปพลิเคชันไลน์และอินเทอร์เน็ต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลเป็นรายโรงเรียนโดยคณะวิจัยของสถานศึกษาเป็นผู้ถอดบทเรียนจากการทดลองการประเมินหน่วยการเรียนรู้ตามที่คณะวิจัยส่วนกลางจัดทำแผนการดำเนินการทดลองฯ และนำเสนอเป็นรูปเล่ม ปรากฏตามรายงานผลการทดลองนำร่องฉบับนี้ซึ่งเป็นรายงานวิจัยเล่ม ๒ ของโครงการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการประเมินหน่วยการเรียนรู้ ดังกล่าวข้างต้น

จึงขอขอบคุณสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้สนับสนุนทุนและอำนวยความสะดวกการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะคณะวิจัยทั้งของมหาวิทยาลัย และของสถานศึกษาทุกท่านตามรายนามแนบท้ายรายงานนี้ ที่ร่วมดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารรายงานการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ในเชิงข้อมูลและสารสนเทศเพื่อนำไปใช้เป็นนโยบายและแนวทางของรัฐ ในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของชาติต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา สิริธรงค์ศรี
หัวหน้าคณะวิจัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญแผนภาพ	
ตอนที่ ๑ บทนำ	๑
ตอนที่ ๒ รายงานผลการทดลองการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองตาก	๗
๑. โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร	๘
๒. โรงเรียนตากพิทยาคม	๒๐
๓. โรงเรียนไฮเทค – เทคโนโลยี ตาก	๓๕
๔. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก	๔๙
๕. วิทยาลัยชุมชนตาก	๖๗
๖. วิทยาลัยเทคนิคตาก	๘๑
ตอนที่ ๓ รายงานผลการทดลองการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่สอด	๙๓
๑. โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน	๙๔
๒. โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖	๑๐๖
๓. โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์	๑๒๔
๔. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด	๑๓๔
๕. วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด	๑๕๗
ตอนที่ ๔ สรุปผลการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้	๑๗๑
รายการอ้างอิง	๑๙๔
ภาคผนวก	๒๐๕
คณะผู้จัดทำ	๒๒๔

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๒.๑	ข้อมูลการเทียบโอนการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (๕ ปี ย้อนหลัง)	๑๒
ตารางที่ ๒.๒	รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร	๑๔
ตารางที่ ๒.๓	ตารางแสดงจำนวนผู้เข้าสมัครขอรับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนตากพิทยาคม	๒๕
ตารางที่ ๒.๔	รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้	๒๖
ตารางที่ ๒.๕	ตารางแสดงจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน	๓๒
ตารางที่ ๒.๖	รายวิชาที่มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก	๔๑
ตารางที่ ๒.๗	ข้อมูลการเทียบโอนการศึกษาของสถานศึกษา หลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (๕ ปีย้อนหลัง)	๕๓
ตารางที่ ๒.๘	ข้อมูลการเทียบโอนการศึกษาของสถานศึกษา หลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ภาคการศึกษาที่ ๑/ ๒๕๕๙	๕๔
ตารางที่ ๒.๙	การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษา เป็นระดับประถม/มัธยมต้น/มัธยมปลาย ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๕๕
ตารางที่ ๒.๑๐	การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ประถม/มัธยมต้น/มัธยมปลาย ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๕๖
ตารางที่ ๒.๑๑	การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (กลุ่มทหารกองประจำการ) ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๕๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ ๒.๑๒	การเทียบระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๕๘
ตารางที่ ๒.๑๓	ตัวอย่างการเทียบโอนผลการเรียนของนายเนติพงษ์ ชำโยม	๖๒
ตารางที่ ๒.๑๔	ตัวอย่างการเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้และประสบการณ์ กลุ่มทหารกองประจำการ	๖๓
ตารางที่ ๒.๑๕	จำนวนผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา ในระยะเวลา ๕ ปี (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘)	๗๓
ตารางที่ ๒.๑๖	การเชื่อมโยงระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถาบันการศึกษา	๗๕
ตารางที่ ๒.๑๗	จำนวนผู้ผ่านการสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างการทดลองนำร่อง วิทยาลัยชุมชนตาก	๗๗
ตารางที่ ๒.๑๘	การเทียบโอนย้อนหลัง ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘	๘๕
ตารางที่ ๓.๑	รายวิชาที่ทำการสะสมหน่วยการเรียนรู้	๑๐๐
ตารางที่ ๓.๒	ดำเนินการเทียบโอนรายวิชาแยกเป็นระดับช่วงชั้น	๑๑๔
ตารางที่ ๓.๓	รายวิชาสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่๒๖	๑๑๕
ตารางที่ ๓.๔	รายวิชาสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนผลการเรียน	๑๑๖
ตารางที่ ๓.๕	รายวิชาเทียบโอนของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ กับ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอด กรณีตัวอย่าง นางสาวอังครัตน์ ต๊ะสุ	๑๑๘
ตารางที่ ๓.๖	การสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาเครือข่าย	๑๒๙
ตารางที่ ๓.๗	รายวิชาสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนกับสถานพยาบาล ที่มีข้อตกลงกัน	๑๓๐
ตารางที่ ๓.๘	ประวัติการเทียบโอนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอดระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๔-๒๕๕๘	๑๓๙
ตารางที่ ๓.๙	สถานศึกษาที่ร่วมการทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้	๑๔๓
ตารางที่ ๓.๑๐	ผลการเทียบโอนนางสาวอังครัตน์ ต๊ะสุ	๑๕๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓.๑๑ ผลการเทียบโอนนางสาวธัญชธรณ์ ดวงจันทร์	๑๕๒
ตารางที่ ๓.๑๒ ตารางเรียนนางสาวพรฤดี สันต์ดพนาไพโร	๑๕๓
ตารางที่ ๓.๑๓ การเก็บข้อมูลการสะสมหน่วยการเรียนรู้	๑๖๒
ตารางที่ ๓.๑๔ สถานศึกษาที่ร่วมการสะสมหน่วยการเรียนรู้	๑๖๓
ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์	๑๗๙

สารบัญแนภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ ๑.๑	ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบที่ ๒ หน่วยงานกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ สื่อสารตรงสถานศึกษาโดยไม่มียึดโยงต้นสังกัด	๕
แผนภาพที่ ๒.๑	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร	๑๑
แผนภาพที่ ๒.๒	ขั้นตอนการเทียบโอนผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร	๑๓
แผนภาพที่ ๒.๓	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสม หน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนตากพิทยาคม	๒๓
แผนภาพที่ ๒.๔	ขั้นตอนการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและ ประสบการณ์ ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ โรงเรียนตากพิทยาคม	๒๘
แผนภาพที่ ๒.๕	แสดงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสม หน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก	๓๘
แผนภาพที่ ๒.๖	ขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก	๔๐
แผนภาพที่ ๒.๗	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วย การเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองตาก	๕๒
แผนภาพที่ ๒.๘	การสะสมหน่วยการเรียนรู้ในปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ (ปัจจุบัน) แบบ One Way และ Two Way ของ กศน. อำเภอเมืองตาก	๖๖
แผนภาพที่ ๒.๙	แผนภาพโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสม หน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยชุมชนตาก	๗๐
แผนภาพที่ ๒.๑๐	ขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียนหลักสูตรระดับอนุปริญญา วิทยาลัยชุมชนตาก	๗๑

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

	หน้า
แผนภาพที่ ๒.๑๑	แสดงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการสะสม หน่วยการเรียนรู้ ๘๓
แผนภาพที่ ๒.๑๒	ขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ๘๖
แผนภาพที่ ๓.๑	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วย การเรียนรู้ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ๙๗
แผนภาพที่ ๓.๒	ขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ๙๙
แผนภาพที่ ๓.๓	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วย การเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ๑๑๐
แผนภาพที่ ๓.๔	ขั้นตอนการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ๑๑๒
แผนภาพที่ ๓.๕	ผังโครงสร้างคณะกรรมการสะสมหน่วยเรียนรู้ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเทอร์เน็ต ๑๒๗
แผนภาพที่ ๓.๖	ขั้นตอนการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเทอร์เน็ต (สำหรับอนาคต) ๑๒๗
แผนภาพที่ ๓.๗	โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วย การเรียนรู้ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอด ๑๓๗
แผนภาพที่ ๓.๘	ขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษาอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอด ๑๔๒
แผนภาพที่ ๓.๙	ตารางการเทียบโอนรายวิชาจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ๑๔๖

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

แผนภาพที่ ๓.๑๐	แผนภาพการเทียบโอน และการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ตามแนวทางการศึกษาเรียนรู้ร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) การดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษา และ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)	๑๔๗
แผนภาพที่ ๓.๑๑	โครงสร้างอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการระบบการสะสม หน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด	๑๖๐
แผนภาพที่ ๓.๑๒	ขั้นตอนการเทียบโอนผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้	๑๖๕
แผนภาพที่ ๔	รูปแบบผลการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้	๑๗๘

ตอนที่ ๑

บทนำ

การดำเนินการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก ในโครงการพัฒนาคุณภาพ และยกระดับการศึกษาของผู้เรียนโดยใช้ระบบการสะสม หน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นการทดลองตามข้อเสนองานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับมหาวิทยาลัย อุดรธานี เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสม หน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่เสนอแนะให้มีการจัดตั้ง หน่วยงานกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ขึ้น โดยให้พิจารณา เลือกรูปแบบการดำเนินงานของหน่วยงานกลางฯ เพื่อทำหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางการ สะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียน ความรู้ และประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เป็นคลังสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้ขอ เทียบโอนผลการเรียนทั้งในและต่างประเทศ รับรองหน่วย การเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอน วิจัยและพัฒนา

การสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และดำเนินการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ในการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิฯ ได้เสนอให้มีการทดลองนำร่องตามรูปแบบที่ ๒ (แผนภาพที่ ๑.๑) คือรูปแบบหน่วยงานกลางการสะสมหน่วยการเรียนรู้สื่อสารตรงสถานศึกษาโดยไม่ยึดโยงต้นสังกัด ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐด้านส่งเสริมการค้าการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การเตรียมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาแรงงาน และมีความหลากหลายของสถานศึกษาทุกระดับทุกรูปแบบตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ที่ต่ำกว่าปริญญา การจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑. จัดให้มีคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เทียบโอนผลการเรียน

๒. จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน การเทียบโอน ทะเบียนผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอน เพื่อการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓. ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตั้งแต่การให้คำแนะนำ การรับเข้า การลงทะเบียน การประเมินผลการเรียน การเทียบโอน การประเมินสมรรถนะ การวัดและประเมินผล การสะสมหน่วยการเรียนรู้ และการให้ประกาศนียบัตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนรู้ตามปรัชญา และภารกิจของสถานศึกษา ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการที่องค์กรกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ และต้นสังกัดกำหนด

๔. รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษา

๕. รายงานผลการเทียบโอนผลการเรียนต่อองค์กรกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้และต้นสังกัด

ในการทดลองนี้ กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และรายงานผลการดำเนินงานตรงต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ในฐานะหน่วยงานกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ ผ่านผู้ประสานงานวิจัย ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณสุตา สิริธรงค์ศรี เป็นหัวหน้าคณะวิจัย และต้นสังกัด โดยได้ใช้รายงานการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (๒๕๕๘) จัดทำขึ้น เป็นคู่มือการทดลอง และแผนการดำเนินงานทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ฯ ที่คณะวิจัยจัดทำขึ้น เป็นแนวทางการทดลอง ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๕๙

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย (ทดลองระบบฯ) ได้แก่ สถานศึกษาในอำเภอเมืองตาก และ อำเภอแม่สอดซึ่งเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก จำนวน ๑๑ แห่ง ได้มาโดยการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากทุกระดับและประเภท ตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ทั้งที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) โดยแบ่งสถานศึกษา ตามพื้นที่ออกเป็น ๒ อำเภอ คือ

๑. สถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองตาก พื้นที่ของอำเภอได้รับการประกาศเป็นเขต เศรษฐกิจพิเศษตาก จำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย

- ๑.๑ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร
- ๑.๒ โรงเรียนตากพิทยาคม
- ๑.๓ โรงเรียนไฮเทค - เทคโนโลยี ตาก
- ๑.๔ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก
- ๑.๕ วิทยาลัยชุมชนตาก
- ๑.๖ วิทยาลัยเทคนิคตาก

๒. สถานศึกษาในเขตอำเภอแม่สอด ซึ่งเป็นพื้นที่ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่เขต เศรษฐกิจพิเศษ ๕ แห่ง ประกอบด้วย

- ๒.๑ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน
- ๒.๒ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง
มิตรภาพที่ ๒๖
- ๒.๓ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์
- ๒.๔ ศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด
- ๒.๕ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

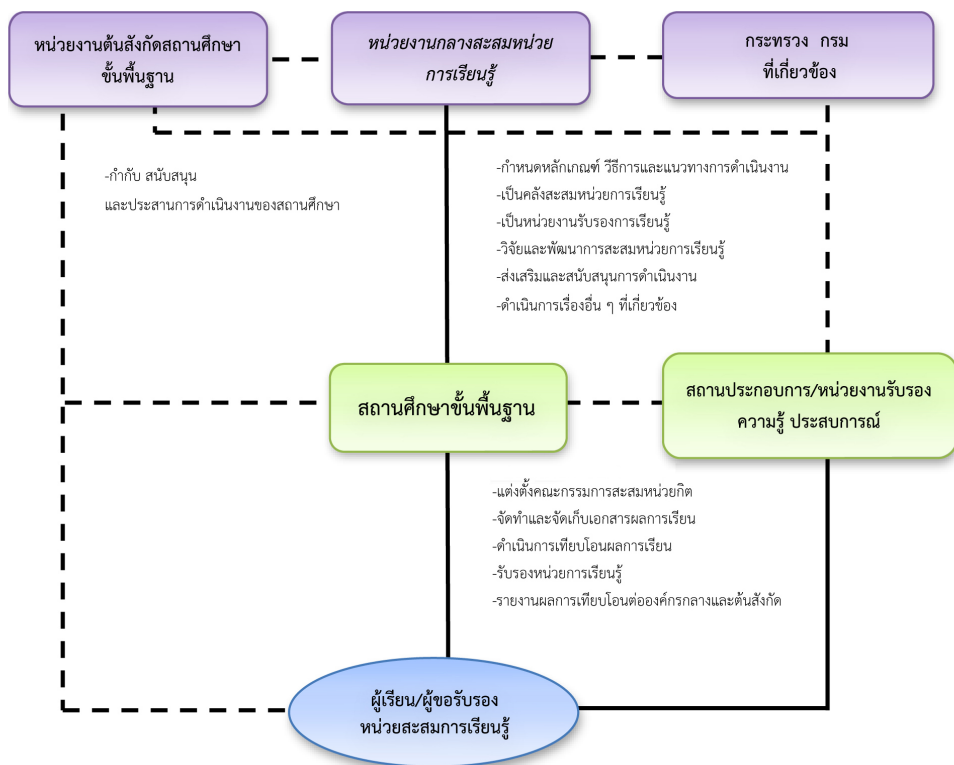
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทำหน้าที่เป็นคณะวิจัยของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ การทดลอง และคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษา เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสังเกตแบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม การประชุมปฏิบัติการ การนิเทศ ติดตามสถานศึกษาภาคสนาม และการสื่อสารทางเทคโนโลยีทั้งทาง โทรศัพท์ แอปพลิเคชันไลน์และอินเทอร์เน็ต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลเป็นรายโรงเรียน โดยคณะวิจัยของสถานศึกษาเป็นผู้ถอดบทเรียนจากการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามที่คณะวิจัยส่วนกลางจัดทำแผนการดำเนินการทดลองฯ ตามขั้นตอน ด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมายผู้เรียน การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบประสบการณ์ จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน การรับรองหน่วยการเรียนรู้ และการรายงานผลการเทียบโอนผลการเรียนและการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยมีคณะวิจัยและผู้ช่วยวิจัยส่วนกลางทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ ประสานการดำเนินงาน ตรวจสอบเอกสารจนสมบูรณ์

ทั้งนี้ ได้กำหนดผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ขึ้นรับผิดชอบในการทำหน้าที่นิเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ความรู้ พัฒนาบุคลากรและประสานงานในแต่ละอำเภอ ดังนี้

๑. สถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองตาก ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว และ อาจารย์ ดร. พัชรภา ตันติชูเวช เป็นผู้วิจัย และ นางสาวยอดขวัญ ผดุงมิตร เป็นผู้ช่วยวิจัย ทำหน้าที่ประสานงานวิจัย จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

๒. สถานศึกษาในอำเภอแม่สอด ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณสุดา สิริธรงค์ศรี เป็นผู้วิจัย และนางสาวอรุณี ตระการไพโรจน์ และนางสาวรัตติกร โสมสมบัติ ทำหน้าที่ประสานงานวิจัย จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทดลองตามรูปแบบหน่วยงานกลางการสะสมหน่วยการเรียนรู้สื่อสารตรง สถานศึกษาโดยไม่มียึดต้นสังกัด ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก ดังกล่าว ปรากฏตาม แผนภาพที่ ๑.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๑.๑ ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบที่ ๒ หน่วยงานกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้สื่อสารตรงสถานศึกษาโดยไม่ยึดโยงต้นสังกัด

ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า สถานศึกษาที่เข้าร่วมทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ไม่เคยดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมาก่อน หลังการทดลองสถานศึกษาโดยผู้บริหาร ครูและผู้รับผิดชอบทุกโรงมีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้โดยการเทียบโอนผลการเรียน และเทียบประสบการณ์ของผู้เรียน และเก็บสะสมหน่วยการเรียนรู้ไว้ ตามบทบาทที่กำหนด รวมทั้งมีการต่อยอดนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้เพื่อการเทียบโอนบางวิชาในสถานศึกษาที่เข้าเรียนเมื่อสถานศึกษานั้นๆ รับรอง โดยไม่ต้องเรียนซ้ำ รวมทั้งมีการถอดบทเรียนเป็นรายงานผลการทดลองการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษานำร่องในเขตอำเภอเมืองตาก และอำเภอแม่สอด ดังปรากฏผลในตอนที่ ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ภาพบรรยากาศ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การถอดบทเรียนของสถานศึกษานำร่องในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดตาก เพื่อพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ ๒๓ - ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมควีนคัทลียา โรงแรมควีนพาลาส อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ตอนที่ ๒

รายงานผลการทดลอง การดำเนินงานลุ่มหน่วยการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองตาก

รายงานการทดลองการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองตาก นำเสนอผลการทดลองดำเนินงานเป็นรายสถานศึกษา จำนวน ๖ แห่ง โดยแต่ละแห่งจะนำเสนอตามโครงสร้างดังนี้ ๑) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ๒) ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา ๓) การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และ ๔) บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เรียงตามลำดับสถานศึกษา ดังนี้

- ๑) โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร
 - ๒) โรงเรียนตากพิทยาคม
 - ๓) โรงเรียนไฮเทค - เทคโนโลยี ตาก
 - ๔) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองตาก
 - ๕) วิทยาลัยชุมชนตาก
 - ๖) วิทยาลัยเทคนิคตาก
- โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร สังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยมีจำนวนบุคลากรการศึกษาในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ ทั้งหมด ๕๙ คน และผู้เรียนจำนวน ๖๑๙ คน โดยมีการจัดความร่วมมือกับสถานศึกษาในเครือข่าย ได้แก่ ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก วิทยาลัยเทคนิคตาก และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนาตาก

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรได้เข้าร่วมดำเนินการทดลองนำร่องระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดตาก เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่สถานศึกษา ส่งเสริม/พัฒนาผู้เรียนและประชาชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษา และการพัฒนาอาชีพในอนาคต รวมทั้งการสร้างความตระหนักและเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยระยะเวลาการทดลองเป็นไปตามระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากำหนดขึ้นระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๕๙ สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้และจัดระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้/การเทียบโอนผลการเรียน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้การศึกษาในระบบ
๒. ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ศึกษานอกระบบ

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ประสบความสำเร็จในการดำเนินการจัดทำ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระดับมาก วิธีเทียบโอนความรู้ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น พิจารณาจากเอกสาร/หลักฐานการเรียนจากสถานศึกษาเดิม โดยคณะกรรมการเทียบโอนตามคำสั่งของโรงเรียนและดำเนินการเทียบโอนความรู้เฉพาะรายวิชาที่มีผลการเรียนสอดคล้องกับรายวิชาที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอน

ในการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษานอกระบบ มีการดำเนินงาน ๓ วิธี คือ วิธีที่ ๑ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรออกหลักฐานให้กับผู้เรียนที่มีปัญหา/การลาออกในรูปแบบของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) เนื่องจากมีปัญหาด้านครอบครัวและปัญหาส่วนตัวทำให้ไม่มีความต่อเนื่องในการเรียน ผู้เรียนสามารถนำหลักฐานที่ได้ ไปดำเนินการเทียบโอนเข้าสู่ผลการเรียนการศึกษานอกระบบได้ อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนต้องมีอายุครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ จึงจะสามารถเทียบโอนผลการเรียนเพื่อศึกษาต่อได้ เพื่อลดระยะเวลาในการศึกษาต่อ วิธีที่ ๒ ผู้เรียนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ที่ต้องการลาออกจากโรงเรียนเพื่อศึกษาต่อในโรงเรียนอื่นในระบบ (เนื่องจากไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนการศึกษานอกระบบได้) ทางโรงเรียนจะออกหลักฐานผลการเรียนในระดับชั้นสูงสุดที่ได้รับการศึกษา หรือในบางกรณีที่ลาออกไปทำงาน และเมื่อมีอายุครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ จึงจะนำเอกสารไปยื่นเรียนต่อในโรงเรียนการศึกษานอกระบบ และวิธีที่ ๓ ผู้เรียนที่ออกระหว่างปีการศึกษาหรือไม่จบการศึกษาตามหลักสูตร ที่ต้องการย้ายโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖) โรงเรียนจะออกหลักฐานผลการเรียนให้ในรูปแบบของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อดำเนินการในการเข้าเรียนต่อในโรงเรียนที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือวิทยาลัยสายอาชีพต่อไป

สำหรับจำนวนผู้เรียนในระหว่างการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีผู้เรียนนำผลการเรียนเดิมมาทำการขอเทียบโอนผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๘ คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๔ คน รวมทั้งสิ้น ๑๒ คน ๓๒ รายวิชา โดยนำรายวิชาดนตรีที่บ้านที่มีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับรายวิชาดนตรีกับภูมิปัญญากระทรวงสายมาเทียบโอน ทั้งนี้ คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้เปิดโอกาสในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ สามารถนำรายวิชา ๒ รายวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์และอวกาศ และเคมีพื้นฐานจากสถานศึกษาเดิม (ที่ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖) สามารถเทียบโอนและเก็บสะสมไว้ได้ เมื่อผู้เรียนศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ผู้เรียนไม่ต้องลงรายวิชาดังกล่าวนี้

การทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะผู้ที่มีปัญหาไม่สามารถเรียนอย่างต่อเนื่องในระบบได้ สามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมในระบบ Credit Bank System มาเทียบโอนเพื่อเข้าเรียนต่อและเปิดโอกาสให้กับผู้อยู่นอกกระบวนการศึกษา สามารถ Walk-in เข้ามาศึกษาในระบบได้ ตลอดจนช่วยลดระยะเวลาในการเรียนเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างความร่วมมือและเครือข่ายทางการศึกษา

ในการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร รู้สึกภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการ เพราะสามารถช่วยพัฒนาการศึกษาให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเก็บสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยที่ไม่ต้องเริ่มต้นเรียนใหม่และสามารถจบหลักสูตรได้สำหรับการเทียบโอน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนและจบการศึกษาได้เร็วขึ้น เป็นความภาคภูมิใจที่โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรได้ร่วมการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

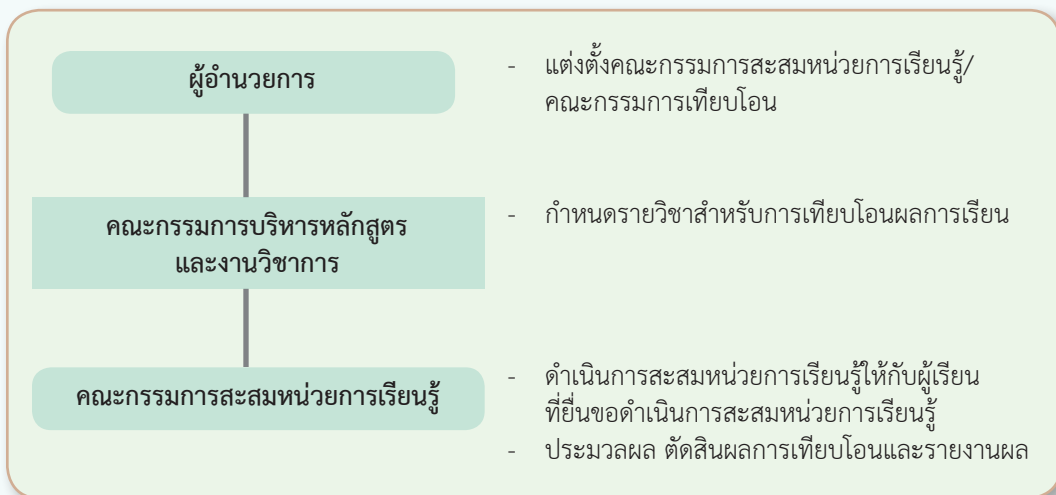
๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร สังกัดเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๒๓ ห้องเรียน ตั้งอยู่ในเขตชุมชน มีแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญคือ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญากระตงสาย ของสำนักงานเทศบาลเมืองตาก ในปัจจุบัน ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ จำนวนบุคลากรการศึกษาทั้งหมด ๕๙ คน โดยมีจำนวนผู้เรียน ๖๑๙ คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี อาชีพหลัก คือรับจ้างทั่วไป

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร จัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ ๓ รูปแบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และผู้ที่ศึกษาตามรูปแบบต่างๆ จะต้องมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้เปิดโอกาสให้ผู้ศึกษาตามรูปแบบต่างๆ ได้รับการเทียบระดับการศึกษาสามารถโอนความรู้และประสบการณ์ของตนจากการศึกษาในระบบอื่นๆ ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในระดับที่กำลังศึกษาอยู่ โดยอาศัยระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังนั้น โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ขึ้นและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำสาระเครื่องมือ วิธีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชา และกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
๒. ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่ยื่นขอดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้
๓. ประมวลผลและตัดสินผลการเทียบโอน
๔. เสนอผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้ต่อคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และเสนอผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินอนุมัติการสะสมหน่วยการเรียนรู้

แผนภาพที่ ๒.๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร

กล่าวโดยสรุป ในการดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรได้จัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๕ คน โดยมีอำนาจหน้าที่ ได้แก่ การจัดทำสาระเครื่องมือ วิธีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของรายวิชาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่ประมวลผลและตัดสินผลการเทียบโอน เสนอผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

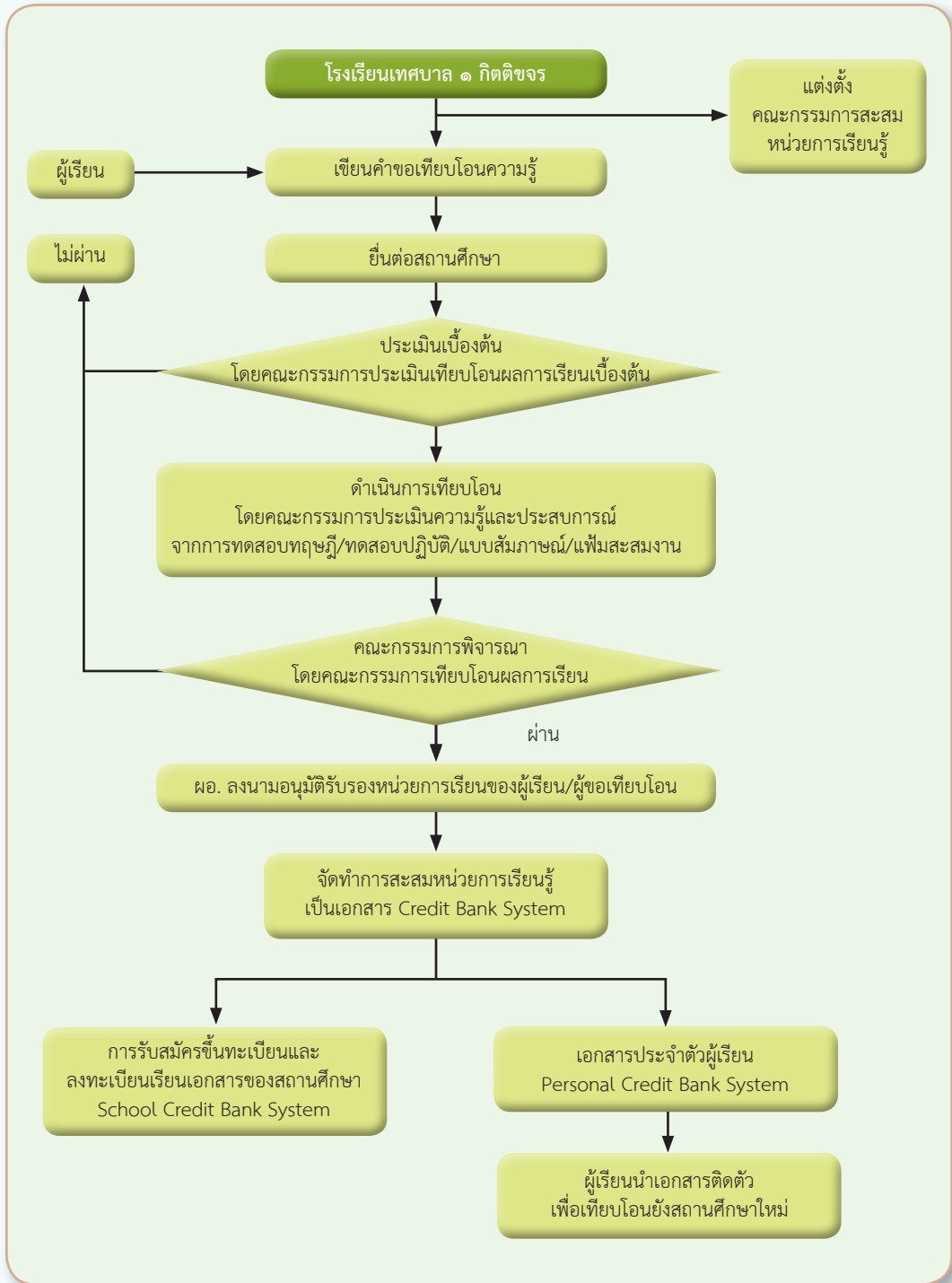
โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรมีการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยผู้เรียนย้ายมาจากสถานศึกษาการศึกษาในระบบ เนื่องจากปัญหา เช่น ติดตามผู้ปกครอง พันสภาพการเป็นผู้เรียนเนื่องจากการตั้งครุภรรระหว่างเรียน การสอบไม่ผ่านเกณฑ์ของสถานศึกษา เป็นต้น โดยข้อมูล ๕ ปีย้อนหลัง ดังแสดงในตารางที่ ๒.๑

ตารางที่ ๒.๑ ข้อมูลการเทียบโอนการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (๕ ปี ย้อนหลัง)

ปีการศึกษา	จำนวนผู้เรียนที่ขอเทียบโอนผลการเรียน	
	ชาย	หญิง
พ.ศ. ๒๕๕๔	๓	๕
พ.ศ. ๒๕๕๕	๔	๗
พ.ศ. ๒๕๕๖	๒	๖
พ.ศ. ๒๕๕๗	๔	๖
พ.ศ. ๒๕๕๘	๔	๘
รวม	๑๗	๓๒

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในระหว่างการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ในปีการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ มีผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนจำนวน ๑๒ คน เป็นผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน ๘ คน และมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน ๔ คน (เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕) ทั้งนี้ คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้พิจารณาให้สามารถนำรายวิชา ๒ รายวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ โลกและอวกาศ และเคมีพื้นฐานสะสมไว้ เมื่อผู้เรียนศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ได้ เมื่อผู้เรียนศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าว

แผนภาพที่ ๒.๒ ขั้นตอนการเทียบโอนผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนที่ผ่านมา โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ได้มีการดำเนินการเทียบโอนในรายวิชาพื้นฐาน ได้แก่ รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการเทียบโอนให้ตรงกับระดับชั้นที่ผู้เรียนขอเทียบโอนในหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอน สำหรับรายวิชาเพิ่มเติม พิจารณาเทียบโอนรายวิชาจากความสอดคล้องรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร เช่น รายวิชาดนตรีพื้นบ้านมีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับรายวิชาดนตรีกับภูมิปัญญากระทรงสายสามารถเทียบโอนได้ เป็นต้น สำหรับรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๒ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร

รายวิชาพื้นฐาน	รายวิชาเพิ่มเติม	รายวิชาที่นำมาสะสมหน่วยการเรียนรู้
ภาษาไทย (ต้น/ปลาย)	งานธุรกิจ (ต้น)	วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ (ปลาย)
คณิตศาสตร์ (ต้น/ปลาย)	ดนตรีพื้นบ้าน	ฟิลิกส์พื้นฐาน (ปลาย)
วิทยาศาสตร์ (ต้น/ปลาย)	คอมพิวเตอร์ (ต้น)	
ภาษาอังกฤษ (ต้น/ปลาย)	คณิตศาสตร์เพิ่มเติม (ต้น)	
สังคมศึกษา (ต้น/ปลาย)	วิทยาศาสตร์เพิ่มเติม (ต้น)	
สุขศึกษาและพลศึกษา (ต้น/ปลาย)	ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม (ต้น/ปลาย)	
การงานอาชีพ (ต้น/ปลาย)	ภาษาจีน (ต้น)	
	งานใบตอง (ต้น)	
	งานประดิษฐ์เศษวัสดุ (ต้น)	
	ภาษาพม่า (ต้น)	
	ปฏิบัติดนตรี (ต้น)	
	งานบ้าน (ต้น)	
	งานเกษตร (ต้น)	
	อาเซียนศึกษา (ต้น)	

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ในการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ผลการเรียนที่นำมาเทียบโอนต้องสอดคล้องกับรายวิชาที่จะขอเทียบโอนในระดับศึกษานั้น โดยสถานศึกษาต้องจัดรายวิชาให้กับผู้เรียนในหลักสูตรที่เปิดสอน เช่น ผู้เรียนที่เข้าศึกษาใน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แผนการเรียน Go Genius จะต้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม และวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ เนื่องจากแผนการเรียนนี้เน้นวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และรายวิชาเพิ่มเติม ทั้งนี้ ในการขอเทียบโอนผลการเรียน ผู้สมัครเข้าขอเทียบโอนต้องมีระดับผลการเรียนในรายวิชาไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยไม่มีระดับผลการเรียน ๐ ร มส. หรือ มผ.

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาจากการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ข้อกำหนดและคุณสมบัติของผู้เข้ารับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

๑. ผู้เรียนที่ขอเทียบโอนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓ สัปดาห์แรกของการเปิดภาคการศึกษาประจำปีการศึกษานั้นๆ

๒. ผู้ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ต้องมีผลการเรียนในรายวิชาที่ตรงกับหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ในแผนการเรียนที่จะเข้าเทียบโอน

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

การสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีผู้สมัครเข้าขอเทียบโอน จำนวน ๘ คน และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๔ คน รวมทั้งสิ้น ๑๒ คน

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ระหว่างการทดลอง มีกรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังเช่น

กรณีที่ ๑

นายปิยพล อุดมวงษ์ ย้ายมาจากโรงเรียนผดุงปัญญา ตำบลไม้งาม อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก เนื่องจากผู้เรียนมีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในชั้นเรียน เข้ามาศึกษาต่อที่โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และได้นำผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และ ๕ มาเทียบโอนรายวิชา โดยในรายวิชาพื้นฐานสามารถเทียบโอนได้ในทุกรายวิชา สำหรับรายวิชาเพิ่มเติมคือ วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ผู้เรียนสามารถนำวิชามาเทียบโอนได้โดยไม่ต้องเรียนซ้ำ เนื่องจากมีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้ ผู้เรียนจะเข้าเรียนในรายวิชาดังกล่าวร่วมกับผู้เรียนรายอื่นในชั้นอีกหรือไม่ก็ได้ เนื่องจากสถานศึกษาได้ทำการเทียบโอนรายวิชาให้แล้ว

กรณีศึกษา ๒

นางสาวทัศนมา งามอาจ ย้ายจากโรงเรียนจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เข้ามาศึกษาต่อที่โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร เนื่องจากผู้เรียนต้องการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายวิทย์ – คณิต) ในอำเภอเมือง โดยย้ายมาเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ และได้นำผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ มาเทียบโอน ในรายวิชาพื้นฐาน ทั้งนี้ ผู้เรียนไม่ได้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม (รายวิชาโลก ดาราศาสตร์ และอวกาศ) ซึ่งเป็นรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร และจำเป็นต้องเรียนต่อเนื่อง ดังนั้น ฝ่ายบริหารหลักสูตรจึงได้จัดให้มีการลงทะเบียนเรียนรายวิชาดังกล่าว โดยครูผู้สอนในรายวิชาจะมอบหมายงาน/แบบฝึกต่างๆ ให้ทำ และประเมินผลการเรียนเพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาดังกล่าวไปพร้อมกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จนสำเร็จการศึกษา

กรณีศึกษา ๓

เด็กชายชัชวาล รอดนิล ย้ายจากโรงเรียนวัดนิมมานรดี ตำบลบางหัว อำเภอกาชาญ กรุงเทพมหานคร เนื่องจากผู้ปกครองย้ายมาทำงานที่จังหวัดตาก เข้าเรียนที่โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ในปีการศึกษา ๒๕๕๖ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ได้นำผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ มาเทียบโอนรายวิชา โดยในรายวิชาพื้นฐานสามารถเทียบโอนได้ทุกวิชา สำหรับรายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่ วิชาคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาที่โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นนั้น สถานศึกษาจึงจัดประชุม โดยให้มีคณะกรรมการเทียบโอนดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน นำเสนอการเทียบโอนรายวิชาให้กับผู้เรียนและได้รับการอนุมัติการเทียบโอนในทุกวิชาจำนวน ๒๗ หน่วยกิต

กรณีศึกษา ๔

เด็กหญิงปฐมมาวดี ศรีเผือก ย้ายจากโรงเรียนบ้านโป่งแดง ตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ในปี ๒๕๕๗ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เนื่องจากผู้ปกครองต้องการให้ผู้เรียนเข้าเรียนในตัวเมืองเพื่อปรับสภาพแวดล้อมก่อนเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้นำผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มาเทียบโอนรายวิชา โดยในรายวิชาพื้นฐาน สามารถเทียบโอนได้ทุกวิชา สำหรับในรายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี และดนตรีพื้นฐาน เป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับรายวิชาของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ในระดับการศึกษานั้นๆ สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเทียบโอนดำเนินการเทียบโอนและนำเสนอการเทียบโอน ผู้เรียนสามารถเทียบโอนรายวิชาได้จำนวน ๕๔ หน่วยกิต

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร มีดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ โดยผู้เรียนที่ย้ายมาจากสถานศึกษาอื่นในระบบสำหรับสาเหตุที่ย้ายส่วนใหญ่ เนื่องจาก ติดตามผู้ปกครอง พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา/ผู้เรียน (ตั้งครรภ์ระหว่างเรียน มีระดับผลการเรียน ๐ ร หรือ มส.)

รายวิชาที่ดำเนินการเทียบโอน ในวิชาพื้นฐาน ได้แก่ รายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และรายวิชาเพิ่มเติม มีรายวิชาที่ดำเนินการเทียบโอนทั้งสิ้น ๓๒ รายวิชา และมีผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนทั้งสิ้นในปีการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ จำนวน ๑๒ คน โดยสถานศึกษาเทียบโอนให้ตรงกับระดับชั้นที่ผู้เรียนขอเทียบโอนจากหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน สำหรับ เกณฑ์การพิจารณาการเทียบโอนผลการเรียน เป็นไปตามแนวทางการเทียบโอนของระเบียบการวัดผลประเมินผลของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยผู้เรียนจะต้องไม่มีระดับผลการเรียน ๐ ร หรือ มส.

สำหรับการกำหนดคุณสมบัติในการขอเทียบโอน ผู้ที่ขอเทียบโอนผลการเรียน ต้องไม่มีระดับผลการเรียน ๐ ร มส. หรือ มผ. ในรายวิชาใดเลย และในการเทียบโอนรายวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติในการเทียบโอนดังกล่าวข้างต้น สามารถนำรายวิชามาเทียบโอนได้โดยไม่ต้องดูความสอดคล้องรายวิชา อย่างไรก็ตามในรายวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาจะต้องพิจารณาการเทียบโอนจากความสอดคล้องของเนื้อหาวิชา

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ดำเนินการเทียบโอนรายวิชาให้กับผู้เรียนที่ย้ายมาจากสถานศึกษาอื่น เป็นการให้โอกาสทางการศึกษากับผู้เรียนที่ต้องการความต่อเนื่องทางการศึกษานับได้ว่าประสบผลสำเร็จในการดำเนินการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ที่ผู้เรียนได้รับการเทียบโอน กลับเข้ามาศึกษาในระบบอีกครั้งจนจบหลักสูตร

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ปัญหา

จากการดำเนินการเทียบโอนรายวิชาให้กับผู้เรียนจนจบหลักสูตรการศึกษา ไม่พบปัญหาและอุปสรรค

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

สถานศึกษามีความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นการช่วยแก้ปัญหาให้กับเยาวชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ให้มีทางเลือกที่หลากหลาย

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการทดลองครั้งนี้ เป็นประโยชน์ที่เกิดแก่ทั้งสถานศึกษาและผู้เรียน กล่าวคือ ๑) ด้านสถานศึกษาจำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้น โรงเรียนได้รับการไว้วางใจจากผู้ปกครองและชุมชนในเรื่องการแก้ไขปัญหาและให้โอกาสทางการศึกษากับผู้เรียนและ ๒) ด้านผู้เรียนเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และส่งผลให้เยาวชนของชาติได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ได้จัดให้มีโครงสร้าง หลักเกณฑ์และระเบียบการเทียบโอนที่ชัดเจน รวมถึงความร่วมมือกับระหว่างสถานศึกษาในการช่วยเหลือผู้เรียน ดำเนินการปรับหลักสูตรในรายวิชาเพิ่มเติม จัดชั่วโมงเพื่อลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพิ่มทางเลือกให้กับผู้เรียนได้พัฒนาทักษะความสามารถ ความถนัดและสนใจ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถนำการสะสมหน่วยการเรียนรู้ไปต่อยอดกับสถานศึกษาอื่นได้ที่สถานศึกษาอื่นสามารถนำไปเป็นต้นแบบการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการนำรูปแบบการดำเนินการไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

สรุปการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร เป็นการดำเนินการ ๒ ลักษณะ คือ ๑) ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้การศึกษาในระบบ และ ๒) ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้การศึกษานอกระบบ

สำหรับการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายในระบบที่ผ่านมาพบว่าประสบความสำเร็จ โดยผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียน กลับเข้ามาศึกษาในระบบจนจบหลักสูตร

สำหรับข้อเสนอแนะคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ควรกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย กำกับควบคุมดูแล และให้คำปรึกษากับสถานศึกษาในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยจะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนเป็นอย่างมาก รวมถึงจัดให้มีแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาในเครือข่ายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. โรงเรียนตากพิทยาคม

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนตากพิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดตากขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘ (สุโขทัย-ตาก) เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวนบุคลากรการศึกษา ๑๘๐ คน และจำนวนผู้เรียน ๒,๗๑๘ คน (ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙) จำนวนห้องเรียน ๖๓ ห้อง จัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักสูตรมาตรฐานสากล โดยมีนวัตกรรมโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่หลายหลายตรงกับศักยภาพของผู้เรียน

โรงเรียนตากพิทยาคมมีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ในรูปแบบการสะสมผลการเรียนภายในสถานศึกษาของผู้เรียนโครงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ ซึ่งใช้ระเบียบวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาตามแนวทางหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดำเนินการเทียบโอนความรู้ตามเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดของโรงเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนตากพิทยาคมไม่เคยเทียบโอนประสบการณ์การทำงานมาก่อน

จากการทดลองใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ โรงเรียนตากพิทยาคมมอบหมายให้กลุ่มงานวัดผลและประเมินผลการเรียน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่มีปัญหาด้านผลการเรียน

ที่คาดว่าจะไม่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบในแต่ละระดับชั้นตามข้อกำหนดของโรงเรียน โดยมีการประชุมครู หัวหน้ากลุ่มสาระและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย งานวัดผลและประเมินผล งานทะเบียน และงานหลักสูตรระดับการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดตั้งคณะทำงาน และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการสะสมหน่วยการเรียนรู้/การเทียบโอนผลการเรียน/การเทียบยกเว้นรายวิชา/การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการถอดบทเรียนเพื่อจัดทำคู่มือผู้เรียนเรื่องแนวทางการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ระดับการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการดำเนินงานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนตากพิทยาคม ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน ๒๕๕๙ พบว่า มีผู้เรียนสนใจเข้าลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓๔ คน ๕๔ รายวิชา จำแนกเป็นผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน ๑๗ คน ผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๗ คน ประสบความสำเร็จในการดำเนินการ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๓ ไม่ประสบความสำเร็จ ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๗ จำแนกเป็นผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ๑ คน และผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓ คน ทั้งนี้ คณะทำงานได้วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในกลุ่มของผู้ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ในกลุ่มผู้ที่มีระดับผลการเรียน “๐” จำนวนมาก พบว่าผู้เรียนไม่เข้าเรียนตามระบบหรือขาดเรียนติดต่อกันทำให้ไม่มีสิทธิสอบ โดยในกลุ่มผู้ที่มีผลการเรียน “มส” เกือบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียน ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นได้ และในกลุ่มผู้ที่มีผลการเรียน ๐ ร และ มส. สะสมจากระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ส่งผลให้ไม่สามารถแก้ไขผลการเรียนได้ รวมถึงจำนวนครูที่ต้องใช้ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นจำนวนมาก และเวลาในการเตรียมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนจำกัดเนื่องจากภาระงานของครู

จากการดำเนินงานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนตากพิทยาคมมีความภาคภูมิใจที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ได้มีโอกาสสำเร็จการศึกษา ได้รับวุฒิการศึกษา และนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น สำหรับในอนาคต โรงเรียนตากพิทยาคมจะศึกษาและหาแนวทางเชื่อมโยงการจัดการศึกษาในระบบ กับการศึกษานอกระบบของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก เพื่อให้มีการเชื่อมโยงระบบการสะสมหน่วยเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศต่อไป

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

โรงเรียนตากพิทยาคมเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำจังหวัดตากขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๘ ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ปัจจุบันจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวนบุคลากรทางการศึกษา ๑๘๐ คน และผู้เรียนจำนวน ๒,๗๑๘ คน ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๑,๓๘๑ คน จำนวน ๖๓ ห้องเรียน ตามสถิติประจำปีการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙

สำหรับนวัตกรรมการจัดการศึกษา โรงเรียนตากพิทยาคมได้จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับนวัตกรรมโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลและประชาคมอาเซียน ๖ นวัตกรรม ดังนี้ ๑) โครงการเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (พสวท.) (Science Math and Technology: SMT) ๒) โครงการพัฒนาผู้เรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (Science Math English: SME) ๓) โครงการเตรียมวิศวกรรมศาสตร์ (Pre-engineer) ๔) โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program: MEP) ๕) โครงการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ (English for integrated Studies: EIS) และ ๖) โครงการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Ways: ASEANS)

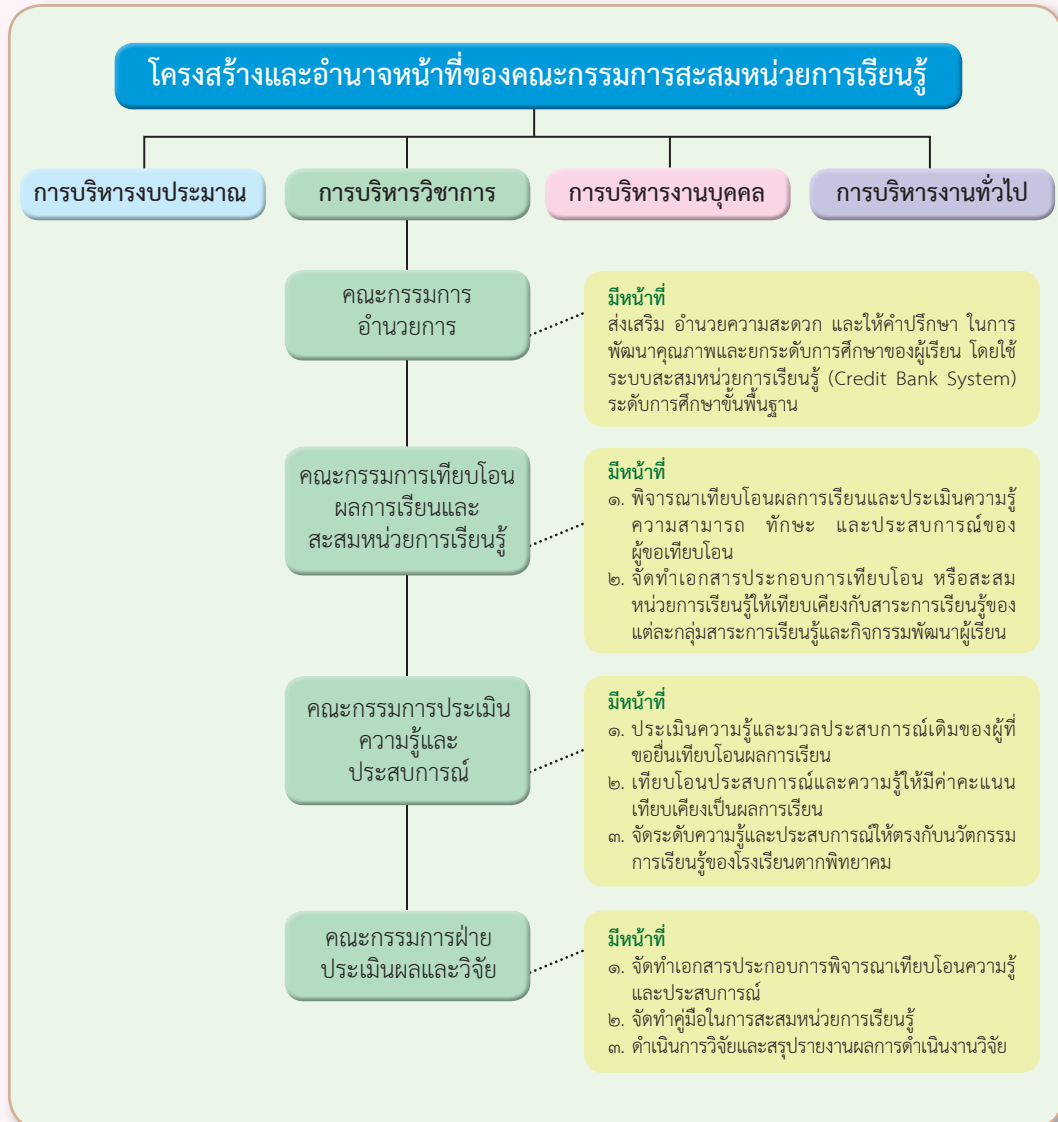
๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนตากพิทยาคมได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการเทียบโอนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์ และคณะกรรมการฝ่ายการประเมินผลและวิจัย โดยคณะกรรมการเทียบโอนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีอำนาจหน้าที่ ในการพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนและประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้ขอเทียบโอน จัดทำเอกสารประกอบการเทียบโอน หรือสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้เทียบเคียงกับสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และได้มอบหมายให้ฝ่ายวัดผลและประเมินผลการเรียน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการทดลองนำร่องระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยมีหน้าที่หลักในการ

๑. จัดทำคู่มือการสะสมหน่วยการเรียนรู้
๒. กำหนดกรอบระยะเวลาและขั้นตอนการลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้
๓. พิจารณาคุณสมบัติผู้ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้

๔. พิจารณาและประสานงานคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อจัดครูเข้าสอนในวิชาต่างๆ ที่ผู้เรียนยื่นคำร้องขอลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้

๕. พิจารณาอนุมัติการจบหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลการศึกษา ๒๕๕๑ โรงเรียนตากพิทยาคม สำหรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๒.๓

แผนภาพที่ ๒.๓ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนตากพิทยาคม

กล่าวโดยสรุป การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้โรงเรียนตากพิทยาคม ผู้อำนวยการสถานศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย คณะกรรมการผู้อำนวยการ คณะกรรมการเทียบโอนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์ และคณะกรรมการฝ่ายการประเมินผลและวิจัย โดยได้มอบหมายให้ฝ่ายวัดผลและประเมินผลการเรียน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการดำเนินการทดลองนำร่องระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีหน้าที่หลักในการจัดทำคู่มือการสะสมหน่วยการเรียนรู้กำหนดกรอบระยะเวลาและขั้นตอนการลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้พิจารณาคุณสมบัติผู้ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้พิจารณาและประสานงานคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อจัดครูเข้าสอนในวิชาต่างๆ ที่ผู้เรียนยื่นคำร้องขอลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ และเสนอขอพิจารณาอนุมัติการจบหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลประเมินผลการศึกษา ๒๕๕๑ โรงเรียนตากพิทยาคม

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนตากพิทยาคม มีการดำเนินการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ให้ผู้เรียนจากสถานศึกษาอื่น และผู้เรียนโครงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ เข้าสู่สถานศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา โดยมีฝ่ายงานทะเบียนและวัดผลและประเมินผลการศึกษา รับผิดชอบการดำเนินการเทียบโอนทั้งหมด

การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนย้อนหลัง ๕ ปี เป็นการเทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษาในโครงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ เช่น AFS / YES ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ จำนวน ๗ คน และการเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่นๆ เข้าสู่สถานศึกษาระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ จำนวน ๑๒ คน ทั้งนี้โรงเรียนยังไม่เคยดำเนินการเทียบโอนจากประสบการณ์หรือทักษะอาชีพ

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระหว่างการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (กุมภาพันธ์-เมษายน ๒๕๕๙) โรงเรียนตากพิทยาคมมอบหมายให้กลุ่มงานวัดผลและประเมินผลการศึกษา เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการโดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่มีปัญหาด้านผลการเรียนที่คาดว่าจะไม่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบในแต่ละระดับชั้นตามข้อกำหนดของโรงเรียน โดยมีการประชุมครู หัวหน้ากลุ่มสาระและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย งานวัดผลและประเมินผล งานทะเบียน และงาน

หลักสูตรระดับการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดตั้งคณะทำงาน และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการสะสมหน่วยการเรียนรู้/การเทียบโอนผลการเรียน/การเทียบยกเว้นรายวิชา/การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการถอดบทเรียนเพื่อจัดทำคู่มือผู้เรียน เรื่องแนวทางการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอน ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ระดับการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทั้งนี้ มีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ดังแสดงในตารางที่ ๒.๓

ตารางที่ ๒.๓ ตารางแสดงจำนวนผู้สมัครขอรับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนตากพิทยาคม

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียน (คน)	หมายเหตุ
การศึกษาภาคบังคับ (ม.๓)	๑๗	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.๖)	๑๗	ปีการศึกษา ๒๕๕๘
รวม	๓๔	

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนตากพิทยาคม รายวิชาในระดับการศึกษาภาคบังคับ (มัธยมศึกษาปีที่ ๓) ที่เปิดลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด ๒๐ รายวิชา สถานศึกษาได้จัดครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะรายวิชา ๑๘ คน จัดการเรียนการสอนสำหรับในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษาปีที่ ๖) รายวิชาที่เปิดลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้จำนวน ๓๔ รายวิชา จัดให้ครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะรายวิชา ๓๕ คน จัดการเรียนการสอน รวมรายวิชาที่เปิดลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้น ๕๔ รายวิชา ดังแสดงในตารางที่ ๒.๔

ตารางที่ ๒.๔ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ระดับชั้น	รหัสวิชา / รายวิชา
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑) ก ๒๑๙๐๑ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ม.๑ (ชุมนุม) ๓) ก ๒๓๙๐๗ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ม.๓ (แนะแนว) ๕) ค ๒๓๒๐๔ คณิตศาสตร์เสริมทักษะ ๒ ๗) ค ๒๓๑๐๑ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๕ ๙) จ ๒๐๒๐๓ ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ๑ ๑๑) ท ๒๑๑๐๒ ภาษาไทยพื้นฐาน ๒ ๑๓) ท ๒๓๑๐๒ ภาษาไทยพื้นฐาน ๖ ๑๕) พ ๒๓๑๐๔ พลศึกษา ๖ ๑๗) ส ๒๐๒๓๕ หน้าที่พลเมือง ๑๙) ส ๒๓๑๐๒ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๖ และ ๒) ก ๒๓๙๐๑ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ม.๓ (ชุมนุม) ๔) ค ๒๓๒๐๓ คณิตศาสตร์เสริมทักษะ ๑ ๖) ค ๒๑๑๐๒ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๔ ๘) ค ๒๓๑๐๒ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๖ ๑๐) จ ๒๐๒๐๔ ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ๒ ๑๒) ท ๒๓๑๐๑ ภาษาไทยพื้นฐาน ๕ ๑๔) พ ๒๓๑๐๓ พลศึกษา ๕ ๑๖) ศ ๒๓๑๐๑ ทักษะศิลป์ ๓ ๑๘) ส ๒๓๒๐๔ พระพุทธศาสนา ๒๐) อ ๒๐๒๐๕ ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาคู่ต่อ ๑
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑) ก ๓๓๙๐๑ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๓) ค ๓๒๑๐๒ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๔ ๕) ค ๓๒๒๐๒ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๖ ๗) ง ๓๐๒๕๓ การนำเสนอสื่อประสม ๒ ๙) จ ๓๒๒๐๔ ภาษาจีนอ่าน-เขียน ม.๕ ๑๑) ต ๓๐๒๐๑ ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร ๑ ๑๓) ท ๓๑๒๐๒ การอ่านและพิจารณาวรรณกรรม ๑๕) ท ๓๓๑๐๑ ภาษาไทยพื้นฐาน ๕ ๑๗) ท ๓๓๒๐๑ การแต่งคำประพันธ์ ๑๙) พ ๓๒๑๐๒ สุขศึกษา ๔ ๒๑) พ ๓๓๑๐๒ สุขศึกษา ๖ ๒๓) ว ๓๐๑๖๑ โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ ๒๕) ว ๓๒๒๐๔ ศิลปะ ๑๐ ๒๗) ส ๓๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๕ ๒๙) ศ ๓๓๑๐๒ นาฏศิลป์ ๒ ๓๑) อ ๓๒๒๐๑ ภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน ๓ ๓๓) อ ๓๒๑๐๑ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ๓ และ ๒) ก ๓๓๙๐๒ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๔) ค ๓๓๒๐๑ คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ๕ ๖) ง ๓๐๒๕๒ การนำเสนอสื่อประสม ๑ ๘) ง ๓๐๒๔๒ เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒ ๑๐) จ ๓๐๒๐๓ ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ๑ ๑๒) ท ๓๑๑๐๒ ภาษาไทยพื้นฐาน ๒ ๑๔) ท ๓๒๒๐๒ วรรณกรรมปัจจุบัน ๑๖) ท ๓๓๑๐๒ ภาษาไทยพื้นฐาน ๖ ๑๘) พ ๓๑๑๐๑ สุขศึกษา ๑ ๒๐) พ ๓๐๒๐๕ พลศึกษา ๕ ๒๒) ว ๓๐๑๒๒ สารและสมบัติของสาร ๒๔) ว ๓๐๑๖๒ ดวงดาวและโลกของเรา ๒๖) ว ๓๓๒๘๒ เสียงและเครื่องใช้ไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน ๒๘) ส ๓๑๑๐๒ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๖ ๓๐) ศ ๓๓๒๐๑ นาฏศิลป์ ๓๒) อ ๓๓๑๐๒ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ๖ ๓๔) อ ๓๐๒๐๕ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารต่อ

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ในการสมัครขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีข้อปฏิบัติ ดังนี้

๑. สมัครเป็นผู้เรียนโรงเรียนตากพิทยาคม (ยกเว้นผู้เรียนตากพิทยาคมขอพักการศึกษาเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าเรียนและเทียบโอนความรู้ ก่อนกลับเข้าเรียนอย่างน้อย ๒ สัปดาห์)

๒. ยื่นคำร้องลงทะเบียนขอเทียบโอนผลการเรียนจะต้องดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคการศึกษาแรกหรือต้นภาคการศึกษาแรก

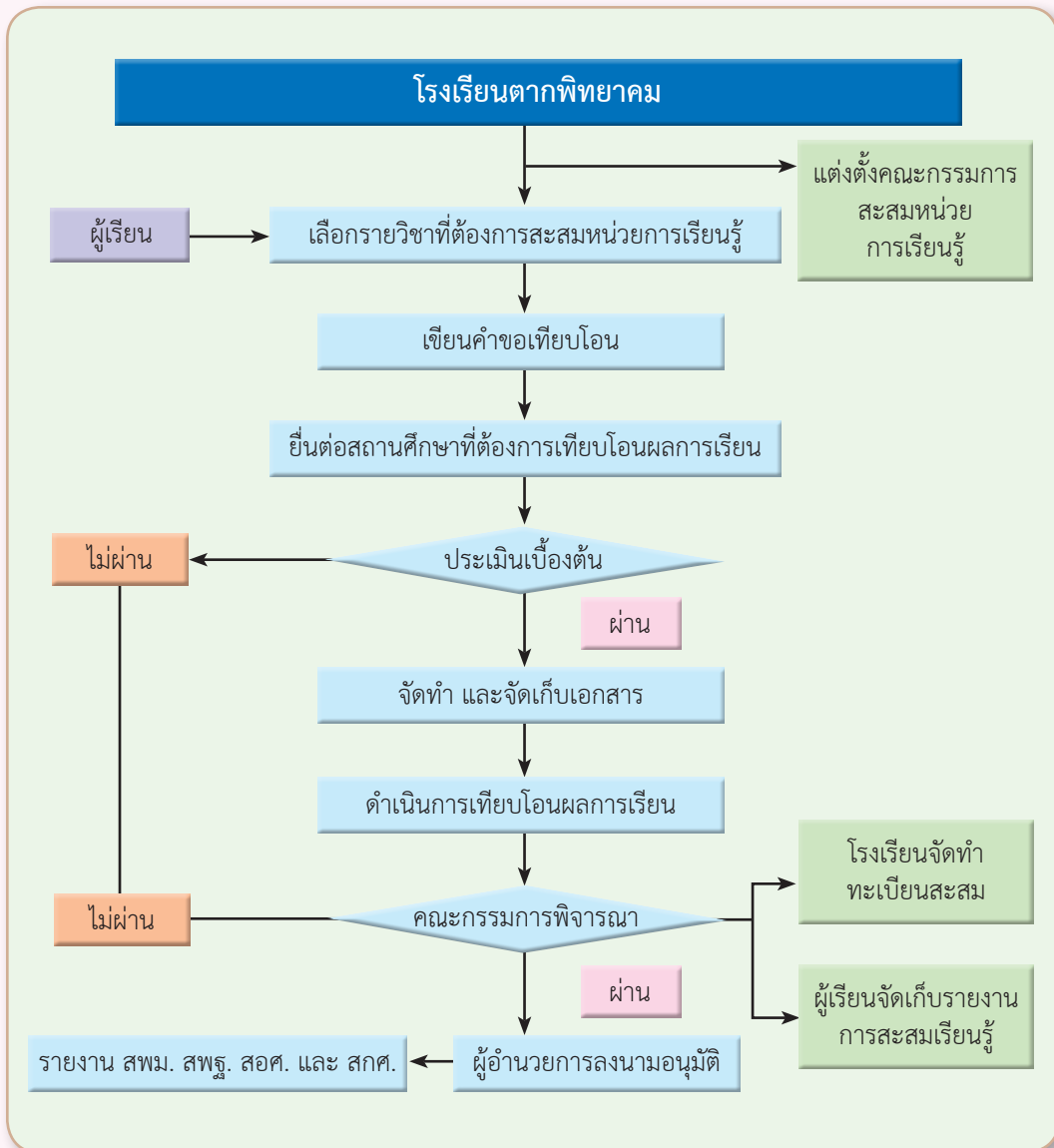
๓. ผู้ที่ร้องขอเทียบโอนต้องเป็นไปตามประกาศเรื่องการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๖)

๔. ผู้ที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษา

๕. การเทียบโอนผลการเรียนสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน วัฒนธรรมในต่างประเทศเป็นเวลา ๑ ปีการศึกษา ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการเทียบชั้นการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกำหนดไว้แล้ว

๖. การเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีระเบียบคำสั่งกำหนดไว้แล้ว

แผนภาพที่ ๒.๔ ขั้นตอนการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์
ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ โรงเรียนตากพิทยาคม

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษานในสถานศึกษา จากการ
เทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะประสบการณ์

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการสะสมหน่วยการเรียนรู้สะสมหน่วยการเรียนรู้
(Credit Bank System) มีดังนี้

๑. การสมัครเข้าสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System)

๑.๑ กรณีผู้เรียนไม่สำเร็จการศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ถือว่าสมัครเข้าสะสมหน่วยการเรียนรู้โดยอัตโนมัติและพ้นสภาพการเป็นผู้เรียนตากพิทยาคมเมื่อขอลาออกจากสถานศึกษา

๑.๒ กรณีผู้เรียนโอนย้ายจากสถานศึกษาอื่น ผู้เรียนต้องยื่นคำร้องขอลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ และต้องสมัครเป็นผู้เรียนโรงเรียนตากพิทยาคม

๒. ยื่นคำร้องขอลงทะเบียนขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามวันและเวลาที่โรงเรียนตากพิทยาคมกำหนด

๓. ผู้สมัครสะสมหน่วยการเรียนรู้ต้องชำระค่าลงทะเบียนเรียนตามที่มติกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้กำหนด

๔. การลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ไม่เกินครั้งละ ๗ วิชาหรือตามที่สถานศึกษากำหนด

๕. ผู้ที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ ต้องมีโปรแกรมการเรียน/สาขาวิชา/ตรงกับหลักสูตรที่โรงเรียนตากพิทยาคมจัดการเรียนการสอน

๖. ผู้ที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ต้องมีรายวิชาที่ได้รับการรับรองโดยหน่วยงานกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้หรือสถานศึกษาและหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับรอง

๗. ผู้ที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ต้องมีใบรับรองระดับชาติหรือใบรับรองจากสถานศึกษา/หน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ จึงจะสามารถขอรับรองหน่วยกิตได้

๘. ผู้ที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ต้องเคยศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานครบสมบูรณ์ในสถานศึกษาที่ได้รับการรับรองหน่วยการเรียนรู้จนสำเร็จการศึกษาหรือลาออกก่อนสำเร็จการศึกษาสามารถขอรับรองหน่วยกิตที่เคยเรียนมาแล้วได้เพื่อการขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ ต้องสำเร็จการศึกษาหรือลาออกมาแล้วไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีผู้ลงทะเบียนขอสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ ๓) จำนวน ๑๗ คน และผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๖) จำนวน ๑๗ คน รวมทั้งสิ้น ๓๔ คน อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้ผ่านการสะสมหน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้น ๓๐ คน

ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ไม่สามารถศึกษาจนจบการศึกษาในระบบได้ โรงเรียนตากพิทยาคมได้ประสานงานกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก วิทยาลัยเทคนิคตาก และวิทยาลัยชุมชนตาก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำหน่วยกิตที่ได้สะสมไว้ในรายวิชาสามัญโรงเรียนตากพิทยาคม เทียบโอนเข้าสู่สถานศึกษาดังกล่าวมาข้างต้น

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังเช่น

กรณีที่ ๑

นางสาววิษฐา คัชมาตย์ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/๙ โรงเรียนตากพิทยาคม มีระดับผลการเรียน “๐” จำนวน ๕ รายวิชา ได้ยื่นคำร้องขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ และเข้าเรียน ตามวันเวลาที่กำหนด ได้รับการประเมินจากครูผู้สอนและอนุมัติการเทียบโอนทุกรายวิชาและ สำเร็จการศึกษาภาคบังคับสาเหตุเนื่องจากในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ มีผลการเรียน “๐, ร, มส, มผ” สะสมจำนวนมาก ส่งผลให้ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาพร้อมรุ่นได้ และขณะนี้ผู้ เรียนสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓ แล้วเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นเวลาภายใน กำหนดการทดลอง

กรณีที่ ๒

นายชานนท์ มีไชโย ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนตากพิทยาคม โปรแกรม EIS สายวิทย์-คณิตมีผลการเรียน “๐” จำนวน ๒๒ รายวิชา ได้ยื่นคำร้องขอสะสม หน่วยการเรียนรู้ตามที่คณะกรรมการกำหนดให้ได้ไม่เกิน ๗ รายวิชา และได้เข้าเรียน ตามวันเวลาที่ กำหนด การวัดผลและประเมินผ่าน ๗ รายวิชา แต่ไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จการศึกษา ภายในเวลาที่สถานศึกษากำหนดในปีการศึกษานั้น เนื่องจากมีระดับผลการเรียน “๐” จำนวน มากกว่า ๗ รายวิชา ทั้งนี้ คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ไม่สามารถจัดให้มีการเรียนการสอนครบทุกรายวิชา เนื่องจากต้องจัดครูจำนวนมากในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม กำหนดเวลา ผู้เรียนจึงไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ ผู้ปกครอง ของผู้เรียนได้ปรึกษากับคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ขอโอนหน่วยการเรียนไปศึกษาต่อ การศึกษานอกระบบที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตากหรือ วิทยาลัยเทคนิคต่อไป

กรณีที่ ๓

นางสาวนนทิวา งอกงาม ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนตากพิทยาคม มีระดับผลการเรียน “๐” จำนวน ๖ รายวิชา ได้ยื่นคำร้องขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผ่าน ๕ รายวิชา สำหรับวิชาภาษาจีน สถานศึกษาไม่สามารถจัดการเรียนการสอน ตามวันเวลาที่กำหนดได้ เนื่องจากครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะวิชา ติดภารกิจศึกษาอบรม จึงดำเนินการให้ภายหลัง ๒๕ เมษายน ๒๕๕๙ และขณะนี้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา ปีที่ ๓ แล้วเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนตากพิทยาคม มีการดำเนินการการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ในรูปแบบการสะสมภายในสถานศึกษาและการดำเนินการเทียบโอน ผู้เรียนโครงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ (โครงการ AFS/YES) หลังเข้าร่วมโครงการทดลองระบบ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ ได้ดำเนินการประชุมครู หัวหน้าสาระและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงาน สะสมหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ งานวัดผลและประเมินผล งานทะเบียน และงานหลักสูตร ระดับ การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการ และจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการเทียบ โอนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์ และคณะกรรมการ ฝ่ายการประเมินผลและวิจัยรวมถึงการทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ในการจัดทำ คู่มือผู้เรียน เรื่องแนวทางการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอน ความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ ระดับการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยทางโรงเรียนได้กำหนด กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานคือ ผู้เรียนโรงเรียนตากพิทยาคมที่ไม่สำเร็จการศึกษาชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือลาออกก่อนสำเร็จการศึกษา (ไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา) ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ไม่เกินครั้งละ ๗ วิชา และต้องมี โปรแกรมการเรียน/สาขาวิชา/ ตรงกับหลักสูตรที่โรงเรียนตากพิทยาคมจัดการเรียนการสอน

จากการดำเนินงานทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีผู้เรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ ๓) ยื่นคำร้องขอลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้จำนวน ๑๗ คน รายวิชาที่เปิดลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ ๒๐ รายวิชา จัดครูที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะรายวิชาเข้าสอน ๑๘ คน และผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๖) ยื่นคำร้องของลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้จำนวน ๑๗ คน รายวิชาเปิด ลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ ๓๔ รายวิชา จัดครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะรายวิชาเข้า สอน ๓๕ คน รวมรายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด ๕๔ รายวิชา

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

จากการดำเนินการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ พบความสำเร็จและไม่สำเร็จ ดังแสดงในตารางที่ ๒.๕ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๕ ตารางแสดงจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

ระดับชั้น	จำนวนผู้เรียน (คน)	จำนวนผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา (คน)	จำนวนผู้เรียนที่ไม่สำเร็จการศึกษา (คน)	ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา	ร้อยละของผู้ไม่สำเร็จการศึกษา
การศึกษาภาคบังคับ (ม.๓)	๑๗	๑๖	๑	๙๔.๑๒	๕.๘๘
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.๖)	๑๗	๑๔	๓	๘๒.๓๕	๑๗.๖๕
รวม	๓๔	๓๐	๔	๘๘.๒๓	๑๑.๗๗

จากตารางแสดงจำนวนผู้เรียนที่สำเร็จและไม่สำเร็จในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนตากพิทยาคม พบว่า มีผู้สนใจเข้าลงทะเบียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓๔ คน จำแนกเป็นผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๑๗ คน และผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๗ คน ประสบความสำเร็จในการดำเนินการ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๓ และไม่ประสบผลสำเร็จ จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๗

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ไข

ผู้ที่มีระดับผลการเรียน “๐” จำนวนมากไม่สามารถดำเนินการเทียบโอนได้ตามกำหนดเวลา สาเหตุส่วนใหญ่ที่ผู้เรียนมีผลการเรียน “๐” จำนวนมาก เนื่องจากไม่เข้าเรียนตามระบบหรือขาดเรียนติดต่อกันทำให้ไม่มีสิทธิในการสอบ ผู้เรียนบางรายมีผลการเรียน “มส” เกือบทุกรายวิชาที่ลงทะเบียน ส่งผลให้ไม่สำเร็จการศึกษาภายในปีการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดในบางกรณี พบว่า ผู้เรียนบางคนมีผลการเรียน ๐ ร และ มส. สะสมตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ส่งผลให้ไม่สามารถแก้ไขผลการเรียนได้ ต้องจัดครูเป็นจำนวนมากเพื่อจัดการเรียนการสอนในระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และต้องใช้เวลาเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน อีกทั้งครูมีภาระงานประจำมากผู้เรียนบางคนเป็นโรคสมาธิสั้นขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ไม่ตั้งใจและสนใจในขณะที่เรียน

แนวทางการแก้ไข มีดังนี้

๑. จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง
๒. ลดภาระงานครู ให้ครูสามารถดูแลผู้เรียนได้มากขึ้น
๓. จัดให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผู้เรียนจะไม่ติด ๐ ร และ มส. และไม่ต้องซ้ำชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่มีระดับผลการเรียน ๐ ร และ มส. เกินครึ่งหนึ่งหรือที่มีระดับผลการเรียนต่ำกว่า “๑.๐๐” ต้องซ้ำชั้นจากการพิจารณาของคณะกรรมการว่าด้วยการ “ซ้ำชั้น” และเลื่อนชั้น

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนตากพิทยาคมรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมการทดลองสะสมการเรียนรู้ในครั้งนี้ โดยในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ส่งผลต่อผู้เรียนในการสำเร็จการศึกษาได้ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับการศึกษา มีวุฒิการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ ๓) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ ๖) รวมถึงเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียน

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษาในระบบกลับเข้ามาศึกษาต่อไม่ว่าจะเป็นกรณีลาออกในระหว่างการศึกษา ย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนหลักสูตร และผู้ที่ศึกษาจากต่างประเทศขอกลับเข้าศึกษาต่อในประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในระดับการศึกษาเดียวกัน ระดับที่สูงขึ้น และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ ควรจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอน หรือเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ศึกษาอยู่ในศึกษานอกระบบหรือตามอัธยาศัยสามารถกลับเข้ามาในระบบได้ โดยสถานศึกษาทุกรูปแบบดำเนินการเทียบโอนเพื่อการจัดการศึกษาตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ว่าด้วย “การศึกษาตลอดชีวิต” การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาบุคคลได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กล่าวโดยสรุป จากการดำเนินงานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ คณะครูมีความภาคภูมิใจที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ของการศึกษาในแต่ละระดับชั้น และเป็นการมอบโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนที่ไม่จบหลักสูตรหรือไม่สำเร็จการศึกษาได้มีโอกาสสำเร็จการศึกษา นำไปประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ หรือนำผลการเรียนไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทั้งนี้โรงเรียนตากพิทยาคมจะมีการดำเนินการเพื่อพัฒนาต่อยอดในภาคการศึกษาต่อไป หรือนำประเด็นการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้เข้าที่ประชุมครูและผู้บริหาร การสะสมหน่วยการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีผลการเรียน ๐ ร และ มส. ได้เรียนซ่อมเสริม/เรียนซ้ำรายวิชา ในช่วงก่อนเปิดภาคการศึกษา/ปีการศึกษาใหม่ โดยการอนุมัติผลเป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลต่อไป

๓. โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยี ตาก

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยี ตาก เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนและย่านธุรกิจการค้า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกรรม ข้าราชการ และรับจ้าง จัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ๗ สาขาวิชา ได้แก่ การบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ธุรกิจค้าปลีก การโรงแรม ช่างยนต์ และช่างไฟฟ้ากำลัง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ๖ สาขาวิชา ได้แก่ การบัญชี การตลาด คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การโรงแรม เทคนิคยานยนต์ และไฟฟ้ากำลัง ปัจจุบันจำนวนผู้เรียน ๒๗๖ คน บุคลากรการศึกษาจำนวน ๒๘ คน

โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยี ตาก ดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๘ คน มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดทำโครงการเทียบโอนความรู้และเสนอขออนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำระเบียบระบบและหลักเกณฑ์การเทียบโอนออกประกาศและกำหนดการต่างๆ วางแผนกำหนดขั้นตอนการประเมินเพื่อเทียบโอนความรู้ วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดแผนการเรียนการสอน บริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กำหนดขั้นตอนและแนวทางการเทียบโอนความรู้ เพื่อพิจารณาอนุมัติผลการประเมินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และงานที่ได้รับมอบหมาย

ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และจัดทำจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สะสมหน่วยการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และจัดทำรายงานการเทียบโอนผลการเทียบโอนและผลการเรียนให้ผู้บริหารสถานศึกษาและต้นสังกัดทราบ

การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ดำเนินการโดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาและกรณีที่มีปัญหาไม่สามารถมาเรียนต่อได้ จำนวน ๑๙ คน ทั้งนี้ มีผู้เรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๑ คน อยู่ในระหว่างการตัดสินใจ ๑ คน และเทียบโอนผลการเรียนกลับเข้าศึกษาต่อการศึกษาในระบบได้สำเร็จจำนวน ๕ คน ๘๕ รายวิชา ปัญหาส่วนใหญ่ของกลุ่มเป้าหมายเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาส่วนตัว สถานศึกษาจึงดำเนินการติดตามผู้เรียนกลับมาศึกษาต่อโดยนำผลการเรียนที่มีอยู่เดิมมาเทียบโอนในรูปแบบของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้กลับมาศึกษาต่อในระดับชั้นตามที่เทียบโอนได้ เป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษากับผู้เรียน และเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนในครั้งนี้

ในการดำเนินงานติดตามผู้เรียน พบปัญหาคือ การติดต่อกับผู้เรียน เนื่องจากมีการเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์ รวมถึงผู้เรียนบางคนไม่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง ทำให้ขาดการติดต่อ ทั้งนี้ แนวทางในการแก้ไขคือ การติดต่อเพื่อนหรือญาติของผู้เรียน เพื่อสอบถามรายละเอียดในการติดต่อกับผู้เรียน

ประโยชน์ที่โรงเรียนได้รับในการดำเนินงาน ได้แก่ ผู้เรียนมีความประสงค์จะกลับเข้าศึกษาต่อในระบบและสามารถกลับเข้ามาศึกษาต่อโดยลดความซ้ำซ้อนในการเรียนรายวิชา ประหยัดค่าใช้จ่ายในการศึกษา ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและส่งเสริมให้ผู้เรียนกลับเข้ามาศึกษาต่อในระบบ ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้ในระดับชั้นที่สูงขึ้นโดยการเทียบโอน หรือสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพิ่มทางเลือกและโอกาสในการศึกษาให้กับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำผลการเรียนที่ได้จากการเทียบโอนไปศึกษาต่อในสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาในความร่วมมือ หรือสถานศึกษาที่จัดทำระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้

การดำเนินงานของโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ที่พ้นสภาพการศึกษาหรือลาออกในระหว่างกำลังศึกษา จำนวน ๑๙ คน ทั้งนี้ มีผู้เทียบโอนผลการเรียนในรายวิชา ๘๕ รายวิชา และกลับเข้าศึกษาต่อจำนวน ๕ คน โดยได้มีการนำหลักฐานและผลการเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาทำการเทียบโอนสะสมหน่วยการเรียนรู้ ผู้ที่ผ่านเกณฑ์สามารถเข้าเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นได้

สำหรับข้อเสนอแนะคือ ควรมีแนวทางในการดำเนินงานในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อความสอดคล้องในการดำเนินงาน เพิ่มทางเลือก และโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ปกครองและผู้เรียนต่อไป

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

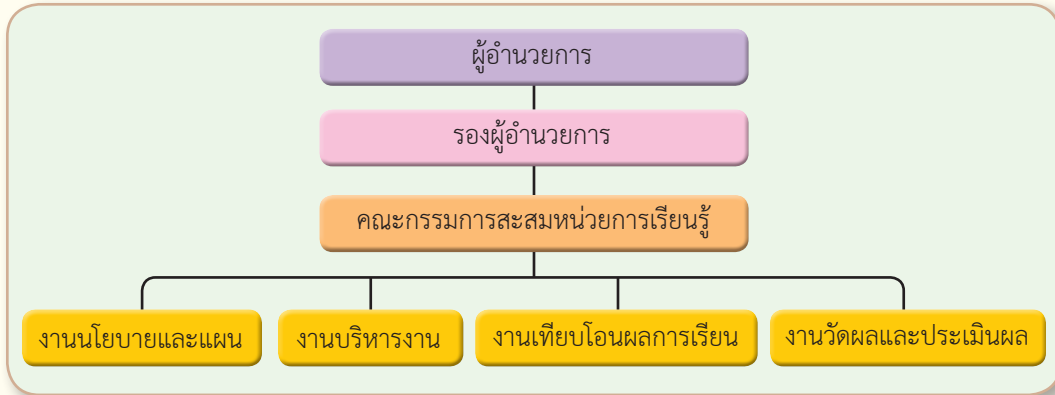
๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตาก (Hightech-Technology Tak School) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่ในเขตชุมชน และย่านธุรกิจการค้า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกรรม ข้าราชการ และรับจ้างจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยแบ่งออกเป็น ๑) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม (สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก) ๒) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (สาขาวิชาการโรงแรม) และ ๓) ประเภทช่างอุตสาหกรรม (สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง) มีสถาบันในเครือข่ายทั้งหมด ๘ แห่ง ได้แก่ ๑) โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีเพชรบูรณ์ ๒) โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ชัยภูมิ ๓) โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีสกลนคร ๔) โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีสระแก้ว ๕) วิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี ๖) วิทยาลัยเทคโนโลยีพระนครพาณิชยการ ๗) วิทยาลัยเทคโนโลยีสารสนเทศเพชรบูรณ์ และ ๘) โรงเรียนสมอทอดศึกษา จำนวนบุคลากรทางการศึกษา (ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙) ๒๘ คน และจำนวนผู้เรียน (ปีการศึกษา ๒๕๕๘) ๒๗๖ คน

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการดำเนินการระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตาก ได้จัดตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒.๕ แสดงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก

คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีหน้าที่

๑. ดำเนินการจัดทำโครงการเทียบโอนความรู้และเสนอขออนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำระเบียบระบบและหลักเกณฑ์การเทียบโอน ออกประกาศและกำหนดการต่างๆ วางแผนกำหนดขั้นตอนการประเมินเพื่อเทียบโอนความรู้

๒. วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดแผนการเรียนการสอน บริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กำหนดขั้นตอนและแนวทางการเทียบโอนความรู้ เพื่อพิจารณาอนุมัติผลการประเมินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๓. ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และจัดทำจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สะสมหน่วยการเรียนรู้

๔. ตรวจสอบความถูกต้องของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และจัดทำรายงานการเทียบโอนผลการเทียบโอน และผลการเรียนให้ผู้บริหารสถานศึกษา และต้นสังกัดทราบ

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชนและย่านธุรกิจการค้า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย เกษตรกรรม ข้าราชการ และรับจ้าง จัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ๗ สาขาวิชา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ๖ สาขาวิชา ปัจจุบันจำนวนผู้เรียน ๒๗๖ คน บุคลากรการศึกษา จำนวน ๒๘ คน

โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๘ คน มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดทำโครงการเทียบโอนความรู้ และเสนอขออนุมัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำระเบียบระบบและหลักเกณฑ์การเทียบโอน ออกประกาศและกำหนดการต่างๆ วางแผนกำหนดขั้นตอนการประเมินเพื่อเทียบโอนความรู้ วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดแผนการเรียนการสอน บริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ กำหนดขั้นตอนและแนวทางการเทียบโอนความรู้ เพื่อพิจารณาอนุมัติผลการประเมินการสะสม หน่วยการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ และงานที่ได้รับ มอบหมาย ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และจัดทำจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ สะสมหน่วยการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และจัดทำรายงาน การเทียบโอนผลการเทียบโอน และผลการเรียนให้ผู้บริหารสถานศึกษาและต้นสังกัดทราบ

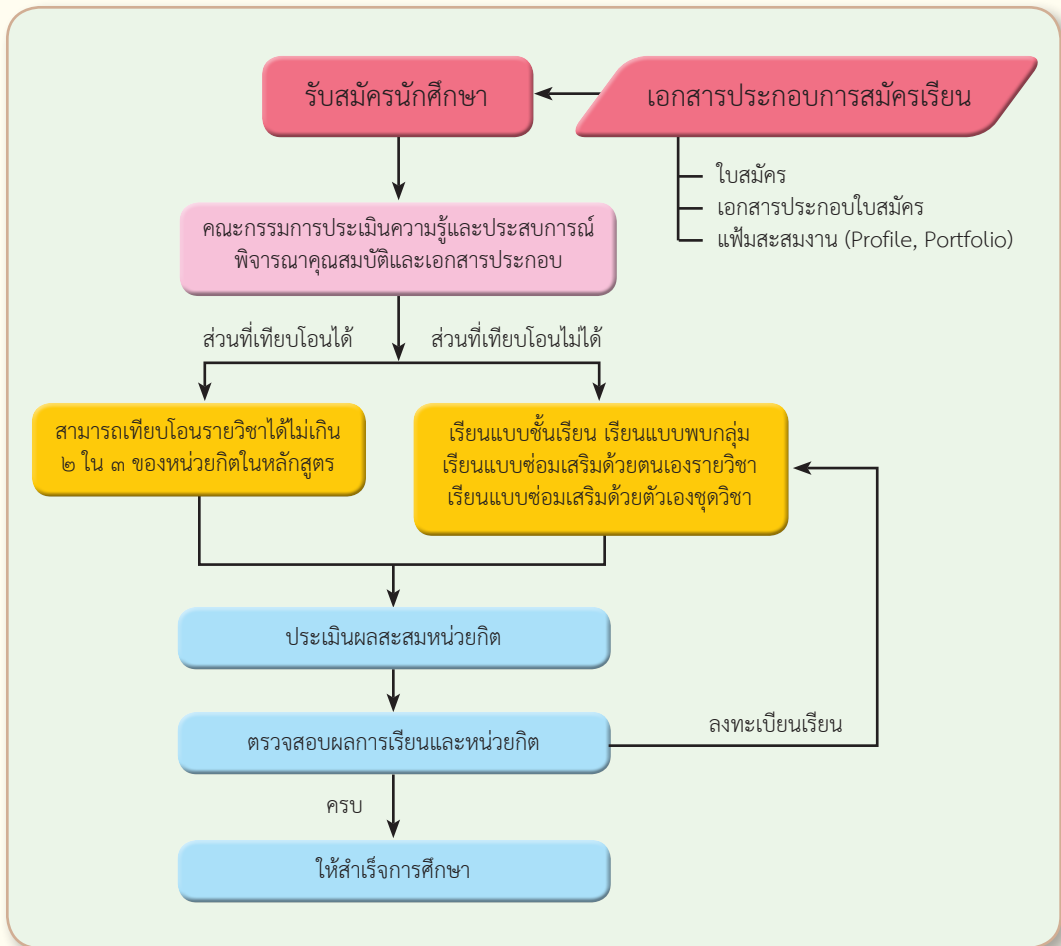
๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และได้ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จากผู้เรียนที่เคยศึกษาที่สถานศึกษาในกลุ่มที่ลาออกระหว่างศึกษาและกรณีผู้เรียน ไม่สำเร็จการศึกษาให้กลับเข้ามาศึกษาต่อโดยการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน ได้นำผลการศึกษาเดิมแล้วศึกษาต่อในระดับต่อไป

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ได้ดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาและกรณีที่มีปัญหาไม่สามารถมาเรียนต่อได้ จำนวน ๑๙ คน ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนสำเร็จจำนวน ๕ คน เป็นผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๒ คน สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน ๑ คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน ๑ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๓ คน สาขาวิชาการบัญชี ๑ คน และ สาขาวิชาการโรงแรม ๒ คน โดยมีขั้นตอนการสะสมหน่วยการเรียนรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ ๒.๖

แผนภาพที่ ๒.๖ ขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

รายวิชาที่ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนแบ่งออกเป็นหมวดวิชาพื้นฐาน วิชาเลือกเสรี ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยวิชาที่สามารถเทียบโอนผลการเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๒ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ๑๙ รายวิชา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๒ สาขาการโรงแรม ๒๒ รายวิชา ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ สาขาการโรงแรม ๓๙ รายวิชา และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ สาขาการบัญชี ๔๐ รายวิชา รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ รายวิชา โดยเมื่อไม่นับรายวิชาพื้นฐานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ ๒ สรุปรายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียนจำนวน ๕ คน และได้มีการดำเนินการเทียบโอนจำนวนทั้งสิ้น ๘๕ รายวิชา ดังแสดงในตารางที่ ๒.๖

ตารางที่ ๒.๖ รายวิชาที่มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก

ระดับชั้น	รายวิชา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	รหัสรายวิชา ๒๐๐๐-๑๓๐๑ ภาษาไทยพื้นฐาน ๒๐๐๐-๑๒๐๑ ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๑ ๒๐๐๐-๑๓๐๑ วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ๒๐๐๐-๑๔๐๑ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๒๐๐๐-๑๕๐๑ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ๒๐๐๐-๑๖๐๑ พลศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ ๒๐๐๑-๑๐๐๑ ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ๒๒๐๐-๑๐๐๒ การบัญชีเบื้องต้น ๑ ๒๒๐๐-๑๐๐๔ การขายเบื้องต้น ๑ ๒๒๐๐-๑๐๐๖ พิมพ์ดีดไทยเบื้องต้น ๒๐๐๐-๒๐๐๑ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๑ ๒๐๐๐-๑๓๐๒ ภาษาไทยเพื่ออาชีพ ๒๐๐๐-๑๒๐๒ ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๒๒๐๐-๑๓๐๓ วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ ๒๐๐๐-๑๖๐๗ เพศวิถีศึกษา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ คอมพิวเตอร์กราฟิกคอมพิวเตอร์สารสนเทศเพื่องานอาชีพ ๒๒๐๐-๑๐๐๓ การบัญชีเบื้องต้น ๒ ๒๒๐๐-๑๐๐๔ การขายเบื้องต้น ๒ ๒๒๐๐-๑๐๐๗ พิมพ์ดีดอังกฤษเบื้องต้น สรุป สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวนรายวิชาทั้งหมด ๑๙ รายวิชา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการโรงแรม	รหัสรายวิชา ๒๐๐๐-๑๓๐๑ ภาษาไทยพื้นฐาน ๒๐๐๐-๑๒๐๑ ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๑ ๒๐๐๐-๑๓๐๑ วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ๒๐๐๐-๑๔๐๑ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๒๐๐๐-๑๕๐๑ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ๒๐๐๐-๑๖๐๑ พลศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ ๒๐๐๑-๑๐๐๑ ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ๒๗๐๑-๑๐๐๑ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒๗๐๐-๑๐๐๒ ศิลปวัฒนธรรมไทย ๒๗๐๑-๑๐๐๓ ศิลปะการให้บริการ ๒๐๐๐-๒๐๐๑ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๑ ๒๐๐๐-๑๓๐๒ ภาษาไทยเพื่ออาชีพ ๒๐๐๐-๑๒๐๒ ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๒ ๒๐๐๐-๑๓๐๓ วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ ๒๐๐๐-๑๔๐๒ คณิตศาสตร์พื้นฐานอาชีพ ๒๐๐๐-๑๕๐๔ อาเซียนศึกษา ๒๐๐๐-๑๖๐๗ เพศวิถีศึกษา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ ๒๗๐๐-๑๐๐๔ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว ๒๗๐๐-๑๐๐๕ เครื่องใช้สำนักงานในงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒๗๐-๑๐๐๖ การตลาดเพื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒๐๐๐-๒๐๐๒ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๒ สรุป สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวนรายวิชาทั้งหมด ๒๒ รายวิชา

ตารางที่ ๒.๖ รายวิชาที่มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก (ต่อ)

ระดับชั้น	รายวิชา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ สาขาวิชาการโรงแรม	รหัสรายวิชา ๒๐๐๐-๑๑๐๑ ภาษาไทยพื้นฐาน ๒๐๐๐-๑๒๐๑ ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๑ ๒๐๐๐-๑๓๐๑ วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ๒๐๐๐-๑๔๐๑ คณิตศาสตร์พื้นฐาน ๒๐๐๐-๑๕๐๑ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ๒๐๐๐-๑๖๐๑ พลศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ ๒๐๐๑-๑๐๐๑ ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ๒๗๐๑-๑๐๐๑ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒๗๐๐-๑๐๐๒ ศิลปวัฒนธรรมไทย ๒๗๐๐-๑๐๐๓ ศิลปะการให้บริการ ๒๐๐๐-๒๐๐๑ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๑ ๒๐๐๐-๑๑๐๒ ภาษาไทยเพื่ออาชีพ ๒๐๐๐-๑๒๐๒ ภาษาอังกฤษในชีวิตจริง ๒ ๒๐๐๐-๑๓๐๓ วิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาอาชีพธุรกิจและบริการ ๒๐๐๐-๑๔๐๒ คณิตศาสตร์พื้นฐานอาชีพ ๒๐๐๐-๑๕๐๔ อาเซียนศึกษา ๒๐๐๐-๑๖๐๗ เพศวิถีศึกษา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ ๒๗๐๐-๑๐๐๔ พฤติกรรมนักท่องเที่ยว ๒๗๐๐-๑๐๐๕ เครื่องใช้สำนักงานในงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒๗๐๐-๑๐๐๖ การตลาดเพื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒๐๐๐-๒๐๐๒ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๒ ๒๐๐๐-๑๒๐๓ ภาษาอังกฤษฟัง-พูด ๑ ๒๗๐๐-๑๐๐๗ ธุรกิจโรงแรม ๒๗๐๑-๒๐๐๑ ความปลอดภัยในโรงแรม ๒๗๐๑-๒๐๐๒ การพัฒนาบุคลิกภาพ ๒๗๐๑-๒๐๐๓ งานครัวโรงแรม ๒๗๐๑-๒๑๐๗ เอกสารงานโรงแรมและการเขียนรายงาน ๒๗๐๑-๒๐๐๔ งานแม่บ้านโรงแรม ๒๐๐๐-๑๐๐๓ พลังงานและสิ่งแวดล้อม ๒๐๐๐-๒๐๐๓ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๓ ๒๐๐๐-๑๒๐๔ ภาษาอังกฤษฟัง-พูด ๒ ๒๗๐๑-๒๐๐๕ งานบริการอาหารและเครื่องดื่ม ๒๗๐๑-๒๐๐๖ ภัตตาคารและการจัดเลี้ยง ๒๗๐๑-๒๐๐๗ เครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม ๒๗๐๑-๒๑๐๘ เบเกอรี่ ๒๗๐๑-๒๑๐๙ แกะสลักผักและผลไม้ ๒๐๐๑-๑๐๐๔ อาชีวอนามัยและความปลอดภัย ๒๐๐๐-๒๐๐๔ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ๔ สรุป สาขาวิชาการโรงแรม จำนวนรายวิชาทั้งหมด ๓๙ รายวิชา

ตารางที่ ๒.๖ รายวิชาที่มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก (ต่อ)

ระดับชั้น	รายวิชา	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาการบัญชี	รหัสวิชา	
	๒๐๐๐-๑๑๐๑ ภาษาไทยเพื่ออาชีพ ๑	
	๒๐๐๐-๑๒๐๑ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๑	
	๒๐๐๐-๑๓๐๑ วิถีธรรมวิถีไทย	๒๐๐๐-๑๕๐๑ คณิตศาสตร์ประยุกต์ ๑
	๒๐๐๐-๑๖๐๑ พลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ	๒๒๐๐-๑๐๐๑ ธุรกิจทั่วไป
	๒๒๐๑-๑๐๐๒ บัญชีเบื้องต้น ๑	๒๒๐๑-๑๐๐๔ การขาย ๑
	๒๒๐๑-๑๐๐๕ พิมพ์ดีดไทย ๑	๒๐๐๒-๐๐๐๓ กิจกรรมองค์การวิชาชีพ ๑
	๒๐๐๐-๑๑๐๒ ภาษาไทยเพื่ออาชีพ ๒	
	๒๐๐๐-๑๒๐๒ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๒	
	๒๐๐๐-๑๓๐๓ การดำรงชาติไทย	๒๐๐๐-๑๕๒๐ คณิตศาสตร์ประยุกต์ ๒
	๒๒๐๑-๑๐๐๑ การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ	๒๒๐๑-๑๐๐๓ บัญชีเบื้องต้น ๒
	๒๒๐๑-๑๐๐๖ พิมพ์ดีดไทย ๒	๒๒๐๑-๑๐๐๗ พิมพ์ดีดอังกฤษ ๑
	๒๒๐๑-๑๐๑๘ เอกสารธุรกิจ	๒๒๐๑-๑๐๑๙ มารยาทและการสมาคม
	๒๐๐๒-๐๐๐๔ กิจกรรมองค์การวิชาชีพ ๒	๒๐๐๐-๑๑๐๓ ภาษาไทยเพื่ออาชีพ ๓
	๒๐๐๐-๑๔๐๑ วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	
	๒๐๐๐-๑๒๒๐ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	
	๒๒๐๑-๐๐๐๑ คอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ	๒๐๐๑-๐๐๐๖ การเงินส่วนบุคคล
	๒๒๐๑-๑๐๐๘ พิมพ์ดีด อังกฤษ ๒	๒๒๐๑-๒๑๐๑ การบัญชีตัวเงิน
	๒๒๐๑-๒๑๐๖ การบัญชีร่วมค้าและฝากขาย	๒๒๐๑-๑๐๑๕ เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค
	๒๐๐๒-๐๐๐๕ กิจกรรมองค์การวิชาชีพ ๓	๒๐๐๐-๑๒๒๔ ภาษาอังกฤษธุรกิจ
	๒๐๐๐-๑๔๒๑ วิทยาศาสตร์ประยุกต์	
	๒๐๐๑-๐๐๐๗ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ	
	๒๐๐๑-๐๐๐๘ พลังงานและสิ่งแวดล้อม	๒๒๐๑-๒๑๐๒ การบัญชีห้างหุ้นส่วน
	๒๒๐๑-๒๑๐๔ การบัญชีเข้าซื้อและซื้อขายผ่อนชำระ	
	๒๒๐๑-๒๑๐๕ ระบบบัญชีเดี่ยวและสินค้า	๒๐๐๒-๐๐๐๖ กิจกรรมองค์การวิชาชีพ ๔
	สรุป สาขาวิชาการบัญชี จำนวนรายวิชาทั้งหมด ๔๐ รายวิชา	

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

หลักเกณฑ์ในการเทียบโอนแบ่งเป็นกรณี ได้แก่

กรณีที่ ๑

การเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในสถานศึกษาเดิม หมายถึง ผู้ที่ลาออกระหว่างศึกษาหรือขาดการติดต่อ และมีความประสงค์จะกลับเข้ามาศึกษาต่อในสถาบัน

- หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพ สามารถเทียบโอนทุกรายวิชาที่มีผลการเรียนผ่านเกณฑ์
- หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพเฉพาะ รับเทียบโอนทุกรายวิชาที่มีผลการเรียนผ่านเกณฑ์
- หมวดยุทธศาสตร์วิชาชีพเสริม รับเทียบโอนทุกรายวิชาที่มีผลการเรียนผ่านเกณฑ์

กรณีที่ ๒

เทียบโอนหน่วยกิตผู้เรียน-นักศึกษาย้ายโอนจากสถานศึกษาอื่น หมายถึง ผู้ที่พ้นสถานภาพหรือประสงค์ที่จะลาออกจากสถาบันอื่น และย้ายมาศึกษาต่อที่โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตาก สามารถนำหน่วยกิตมาเทียบโอนได้ ดังนี้

- หมวดทักษะวิชาชีพ รับเทียบโอนทุกรายวิชาที่มีระดับผลการเรียน ๒ ขึ้นไป และมีชื่อวิชา หรือคำอธิบายรายวิชาที่มีเนื้อหาของวิชาสอดคล้องหรือตรงกับวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียน

- หมวดทักษะวิชาชีพเฉพาะ รับเทียบโอนทุกรายวิชาที่มีระดับผลการเรียน ๒ ขึ้นไป และมีชื่อวิชา หรือคำอธิบายรายวิชาที่มีเนื้อหาของวิชาสอดคล้องหรือตรงกับวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียน

- หมวดวิชาเลือกเสรี รับเทียบโอนทุกรายวิชาที่มีระดับผลการเรียน ๒ ขึ้นไป และมีชื่อวิชา หรือคำอธิบายรายวิชาที่มีเนื้อหาของวิชาสอดคล้องหรือตรงกับวิชาของสาขาวิชาที่เลือกเรียน

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาจากการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

คุณสมบัติผู้เข้าเรียน มีดังนี้ ๑) ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓) หรือเทียบเท่า และมีอายุตั้งแต่ ๑๔ ปีขึ้นไป และ ๒) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) หรือเทียบเท่า และมีอายุตั้งแต่ ๑๗ ปีขึ้นไป

สำหรับนักศึกษาภาคพิเศษกลุ่มผู้มีงานทำ การกำหนดคุณสมบัติในการเข้ารับการศึกษา มี ดังนี้

๑. ผู้สมัครเป็นนักศึกษาภาคพิเศษกลุ่มผู้มีงานทำ ต้องทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องมีอายุครบ ๑๙ ปี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องมีอายุครบ ๒๐ ปี

๒. ผู้สมัครต้องเลือกเรียนสาขาวิชาที่ตรงกับความรู้และประสบการณ์เดิม โดยแสดงหลักฐานการทำงาน เช่น หนังสือรับรอง สำเนาบัตรพนักงาน สำเนาบัตรประกันสังคม สำหรับผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานน้อย อาจต้องใช้เวลาเรียนมากกว่าที่ประมาณการ และผู้ที่มีประสบการณ์มากอาจใช้เวลาเรียนน้อย

๓. ผู้สมัครเป็นนักศึกษาภาคพิเศษกลุ่มผู้มีงานทำ ต้องเดินทางไปสมัครและเข้าเรียนที่โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก

๔. นักศึกษาต้องเข้าเรียนทุกสัปดาห์ มีคะแนนจากการเข้าเรียน ๓๐ คะแนน จากเพิ่มสะสมผลงาน ๒๐ คะแนน และจากการสอบ ๕๐ คะแนน โดยต้องทำข้อสอบให้ได้ไม่น้อยกว่า ๒๕ คะแนน จึงจะได้รับการพิจารณาผลการเรียน

๕. นักศึกษาต้องแต่งเครื่องแบบตลอดเวลาที่มาเรียน ต้องมีความรับผิดชอบ ชยันตรงต่อเวลา สุภาพ และสามัคคี

๖. นักศึกษาจะมีแผนการเรียนเฉพาะตนเอง ซึ่งอาจแตกต่างจากนักศึกษาอื่น ทั้งรายวิชา และระยะเวลาการเรียน

๗. นักศึกษาต้องจัดทำเพิ่มสะสมผลงานรายบุคคลของตนเอง เพื่อแสดงความรู้ และประสบการณ์เดิม และพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนจากความรู้และประสบการณ์เดิม

๘. นักศึกษาต้องทำรายงานวิชาโครงการคล้ายงานวิจัย โดยเลือกหัวข้อที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

การสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ มีผู้ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ จำนวน ๑๙ คน ดำเนินการเทียบโอนสำเร็จ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๑ เป็นผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๒ คน สาขาวิชาการโรงแรมจำนวน ๑ คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจจำนวน ๑ คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๓ คน สาขาวิชาการบัญชี ๑ คน และสาขาวิชาการโรงแรม ๒ คน

ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ผู้ที่ขอรับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ลาออกหรือพ้นสภาพการศึกษา โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก จึงมีการดำเนินการเพื่อติดตามผู้เรียน ให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ทั้งนี้ ปัญหาในการดำเนินการคือ ไม่สามารถติดต่อผู้เรียนได้ เนื่องจากการเปลี่ยนที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ สำหรับผู้ที่สามารถติดต่อได้และดำเนินขอเทียบโอนผลการเรียนจากที่ได้สะสมหน่วยการเรียนรู้ไว้สำเร็จและกลับเข้าเรียนในระบบมีจำนวน ๕ คน

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียน จากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังเช่น

กรณีที่ ๑

นายทินกร หนแสนดี อายุ ๑๘ ปี ลาออกจากโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตาก ในระหว่างศึกษาเนื่องจากการย้ายที่อยู่อาศัยตามผู้ปกครอง ปัจจุบันทำงานอยู่ในจังหวัดตาก เทียบโอนผลการเรียนที่เคยศึกษาที่โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตากได้ทั้งหมด ๑๕ รายวิชา ๒๖ หน่วยกิต เกรดเฉลี่ย ๑.๕๑ กลับมาศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ๒ สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

กรณีที่ ๒

นางสาวเอ (นามสมมติ) อายุ ๑๙ ปี อาศัยอยู่กับญาติ บิดาและมารดาทำงานต่าง ประเทศ ผู้เรียนได้ลาออกจากโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ในระหว่างศึกษาเนื่องจากมีปัญหาทางครอบครัว ก่อนกลับมาศึกษาต่อผู้เรียนทำงาน Part time ผู้เรียนกลับมาศึกษาต่อในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาการโรงแรม และได้นำผลการเรียนเดิม (เกรดเฉลี่ย) ๑.๙๑ มาเทียบโอนได้ ๒๓ รายวิชา ๔๑ หน่วยกิต

กรณีที่ ๓

นางสาวบี (นามสมมติ) อายุ ๑๙ ปี ลาออกโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ในระหว่างศึกษา ในภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เนื่องจากการตั้งครุภรณ์ ปัจจุบันดูแล บุตร ทั้งนี้ ผู้เรียนกลับเข้ามาศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ สาขาวิชาการบัญชี และได้นำผลการเรียนเดิม (เกรดเฉลี่ย ๓.๓๘) มาเทียบโอนทั้งหมด ๒๙ รายวิชา ๗๓ หน่วยกิต

กล่าวโดยสรุป การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนไฮเทค – เทคโนโลยี ตาก ได้ดำเนินการโดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาและกรณี ที่มีปัญหาไม่สามารถศึกษาต่อได้ จำนวน ๑๙ คน ทั้งนี้ มีผู้เรียนที่ศึกษาในสถานศึกษาอื่น จำนวน ๑ คน อยู่ในระหว่างการตัดสินใจ ๑ คน และขอเทียบโอนผลการเรียนที่ได้สะสมไว้สำเร็จ และกลับเข้าศึกษาต่อการศึกษาในระบบ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๑ ปัญหาส่วนใหญ่ ของกลุ่มเป้าหมายเนื่องจาก ปัญหาครอบครัวและปัญหาส่วนตัว สถานศึกษาจึงดำเนินการ ติดตามผู้เรียนกลับเข้ามาศึกษาต่อโดยนำผลการเรียนที่มีอยู่เดิมมาเทียบโอนในรูปแบบของ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้กลับมาศึกษาต่อในระดับชั้นตามที่เทียบโอนได้ เป็นการ เปิดโอกาสทางการศึกษากับผู้เรียน และเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน สะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนในครั้งนี้

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ประสบความสำเร็จในการดำเนินการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อใช้ในการเทียบโอนภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ที่ลาออกในระหว่างการศึกษาเนื่องจากปัญหาครอบครัวและปัญหาส่วนตัว จำนวน ๑๙ คน สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการดำเนินการติดต่อให้ผู้เรียนกลับเข้าศึกษาต่อ โดยนำผลการเรียนที่มีอยู่เดิมมาเทียบโอนในรูปแบบของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้จำนวน ๕ คน เพื่อให้ผู้เรียนได้กลับเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นตามที่เทียบโอนได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้กลับเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนน้อยเนื่องจากไม่สามารถติดต่อผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาได้

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ปัญหา

ในการดำเนินงานติดตามผู้เรียนของโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก มีปัญหาในการติดต่อเนื่องจากผู้เรียนเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์ และในบางกรณี ผู้เรียนไม่ได้อาศัยอยู่กับผู้ปกครอง ทั้งนี้ แนวทางในการแก้ไข ได้แก่ การติดต่อเพื่อน หรือญาติของผู้เรียน เพื่อดำเนินการติดต่อผู้เรียนให้กลับเข้ามาศึกษาต่อในระบบต่อไป

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษา และบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก มีความยินดีและภาคภูมิใจที่ได้เข้าร่วมทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้ ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างทางเลือกในการศึกษาให้กับผู้เรียน สามารถทำให้ผู้เรียนกลับมาศึกษาต่อได้ ในการเข้าร่วมทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้ที่ลาออกระหว่างการศึกษาหรือผู้ที่มีขาดความพร้อม สามารถกลับเข้ามาศึกษาต่อ ลดความซ้ำซ้อนในการเรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถนำหลักฐานในการเรียนมาเทียบโอนสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

๑. ผู้เรียนสามารถกลับมาศึกษาต่อโดยไม่ต้องเรียนซ้ำในวิชาเดิม สามารถศึกษาต่อได้ในระดับชั้นที่สูงขึ้นโดยมีการเทียบโอน หรือสะสมหน่วยการเรียนรู้
๒. เพิ่มทางเลือกและโอกาสในการศึกษาให้กับผู้เรียน
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมากขึ้น ผู้เรียนสามารถกลับมาศึกษาในระบบได้
๔. ผู้เรียนมีความประสงค์จะกลับเข้ามาศึกษาต่อ ประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาในการเรียน
๕. ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและประสงค์จะให้ผู้เรียนได้มีโอกาสกลับมาศึกษาต่อ

๖. การสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนกลับเข้ามาศึกษาต่อนำผลการเรียนที่ได้จากการเทียบโอนไปศึกษาต่อในสถานศึกษาเครือข่าย หรือสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

สถานศึกษาควรมีการจัดหลักเกณฑ์และระเบียบในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจน และจัดรายวิชาที่มีความสอดคล้องและมีมาตรฐานเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานของโรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เรียนที่ลาออกระหว่างการศึกษาจำนวน ๑๙ คน มีผู้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและกลับเข้าศึกษาต่อได้สำเร็จจำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๑ โดยได้นำหลักฐานและผลการเรียนที่ผ่านเกณฑ์ เข้าเทียบโอนสะสมหน่วยการเรียนรู้และเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีภาคภูมิใจที่ผู้เรียนได้กลับเข้ามาศึกษาในระบบ สำหรับข้อเสนอคือ ควรมีแนวทางในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อความสอดคล้องกันของสถานศึกษา เพิ่มทางเลือก และโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ปกครองและผู้เรียนต่อไป

๔. ศูนย์การศึกษาจากระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดตาก การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล (กศน.ตำบล) เป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวม ๑๔ แห่ง (๑๔ ตำบล) จำนวนบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด ๒๘ คน มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ขาดโอกาสพลาดโอกาสทางการศึกษา จัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาอาชีพหรือประสบการณ์การทำงาน เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีขอบข่ายการเทียบโอนผลการเรียน ๕ รูปแบบ คือ ๑) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ๒) การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง ๓) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ๔) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ และ ๕) การเทียบโอนผลการเรียนจาก

การประเมินความรู้และประสบการณ์ ที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานจากคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยประธานกรรมการ และคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ แต่งตั้งโดยสถานศึกษา มีหน้าที่ในการตรวจสอบ วิเคราะห์หลักสูตร หลักฐานการศึกษาที่นำมาเทียบโอน พิจารณาผลการเทียบโอน ให้คำระดับผลการเรียนจากการเทียบโอน และพิจารณาอนุมัติผลการเทียบโอน

ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก มีผู้เรียนจำนวน ๑,๓๑๘ คน มีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับจำนวน ๑๙ คน เทียบโอนความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ๓ คน และเทียบระดับการศึกษา จำนวน ๕ คน ๕ อาชีพ รวมทั้งสิ้น ๒๗ คน ๕ รายวิชา ๕ อาชีพสำหรับการเทียบโอนเป็นรายวิชา ทั้งในรายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นผู้พิจารณาผลการเทียบโอน โดยพิจารณาจากข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ และคุณสมบัติของผู้ที่มีความประสงค์ที่จะเข้ารับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามประเภทการเทียบโอน

จากการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองตาก เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมาย (ผู้เรียน) ยื่นความประสงค์ในทุกภาคการศึกษา การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้หลายวิธี ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และขั้นตอนการดำเนินการยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร เนื่องจากบุคลากรของสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงานยังไม่ชัดเจนทำให้ผู้ปฏิบัติขาดความมั่นใจในการตัดสินใจในการดำเนินงานประกอบกับสถานศึกษาขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน/สถานศึกษา ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ทั้งนี้ สถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้มีความภาคภูมิใจที่ได้เปิดโอกาสทางการศึกษาให้กลุ่มเป้าหมาย (ผู้เรียน) ที่พลาดโอกาสทางการศึกษา ได้จบการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตร และได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก เห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และเร่งพัฒนาการดำเนินการโดยร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งภาครัฐ และเอกชนในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้สามารถเอื้อต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมให้ชัดเจนลดขั้นตอนการทำงาน และมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานมากขึ้น

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก เป็นสถานศึกษาสังกัดราชการส่วนกลางของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองตาก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดตาก เป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองตาก รวม ๑๔ ตำบล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก ดำเนินการจัดการศึกษา โดยมีศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล เป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวม ๑๔ แห่ง (๑๔ ตำบล) ได้แก่ ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบลหนองหลวง ตำบลเชียงเงิน ตำบลระแหง ตำบลหัวเดียด ตำบลไม้งาม ตำบลโป่งแดง ตำบลแม่ท้อ ตำบลวังหิน ตำบลหนองบัวเหนือ ตำบลป่ามะม่วง ตำบลวังประจบ ตำบลน้ำริน ตำบลหนองบัวใต้ และตำบลตลุกกลางทุ่ง และศูนย์การเรียนจำนวน ๖ ศูนย์เพื่อจัดการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (กลุ่มผู้ต้องขัง และทหารกองประจำการ) ได้แก่ ศูนย์การเรียนตากสิน ศูนย์การเรียนมณฑลทหารบกที่ ๓๑๐ ศูนย์การเรียนกรมทหารราบที่ ๑๔ ศูนย์การเรียนกองพันทหารราบที่ ๑ (กรมทหารราบที่ ๑๔) ศูนย์การเรียนกองพันทหารราบที่ ๒ (กรมทหารราบที่ ๑๔) และศูนย์การเรียนกองพันทหารราบที่ ๓ (กรมทหารราบที่ ๑๔) ในปัจจุบัน (ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙) มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด ๒๘ คน และจำนวนผู้เรียน ๑,๓๑๘ คน

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โครงสร้างคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีหน้าที่ ดังนี้

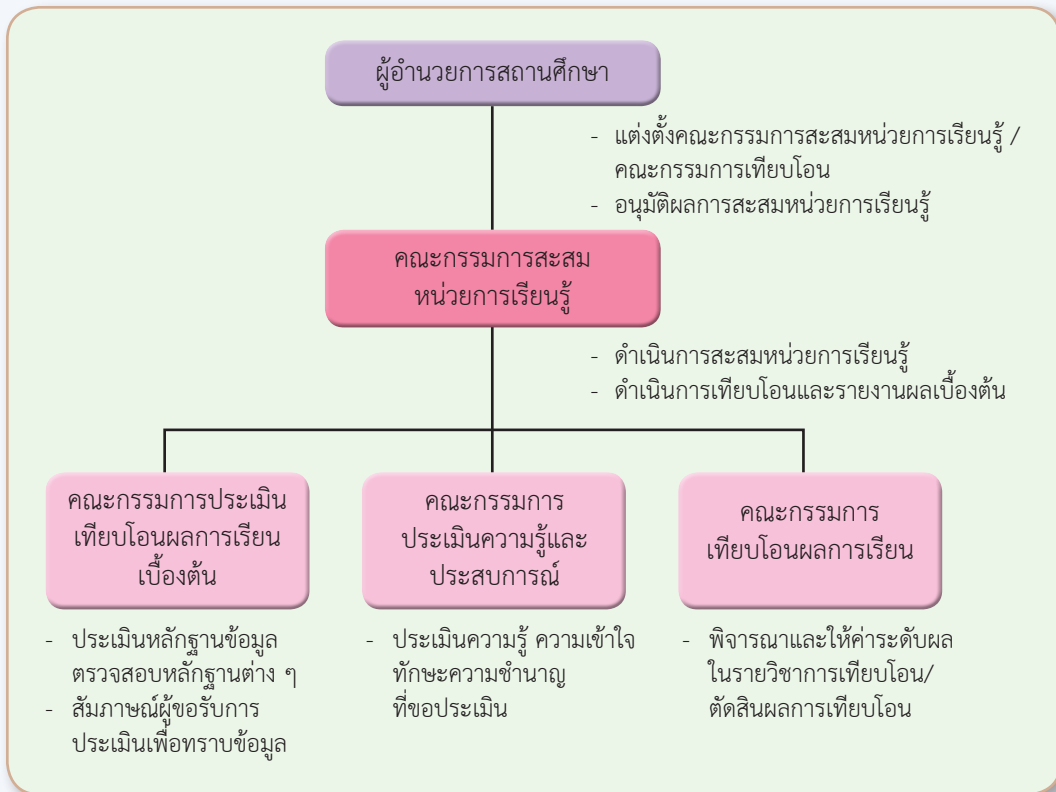
๑. ศึกษา และวิเคราะห์หลักสูตรของสถานศึกษาที่ผู้เรียนนำหลักฐานการศึกษามาเทียบโอน และจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อใช้ในการเทียบโอน

๒. พิจารณาเทียบโอนโดยคณะกรรมการพิจารณาตามข้อกำหนดการเทียบโอน

๓. ให้คำระดับผลการเรียนจากการเทียบโอน

๔. พิจารณานุมัติผลการเทียบโอน โดยหัวหน้าสถานศึกษา

สำหรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒.๗ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก

กล่าวโดยสรุป ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก จัดการศึกษาที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาอาชีพหรือประสบการณ์การทำงาน เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ก่อนการทดลองระบบฯ โดยเทียบโอนผลการเรียน เทียบระดับการศึกษา และเทียบโอนประสบการณ์ สำหรับข้อมูลการดำเนินการย้อนหลัง ๕ ปี ดังแสดงในตารางที่ ๒.๗

ตารางที่ ๒.๗ ข้อมูลการเทียบโอนการศึกษาของสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (๕ ปีย้อนหลัง)

ปีการศึกษา	จำนวน (คน)					
	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	เทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ	เทียบโอนความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	เทียบระดับการศึกษา	รวม
๒๕๕๔	๑๙	๒,๓๕๘	๕๖	๕	๗	๖๘
๒๕๕๕	๑๘	๒,๙๙๗	๔๔	๑๔	๑๑	๖๙
๒๕๕๖	๒๒	๒,๘๓๕	๗๕	๔๗	๑๓๑	๒๕๓
๒๕๕๗	๒๒	๓,๑๘๗	๕๕	๑๙	๕๘	๑๓๒
๒๕๕๘	๒๐	๓,๕๐๒	๘๖	๒๓	๓	๑๑๒
รวม	-	๑๔,๘๗๙	๓๑๖	๑๐๘	๒๑๐	๖๓๔

จากตารางพบว่า มีการเทียบโอนการศึกษาของสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ (๕ ปีย้อนหลัง) รวมทั้งสิ้น ๖๓๔ คน จำแนกเป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๓๑๖ คน รองลงมา เป็นการเทียบระดับการศึกษา จำนวน ๒๑๐ คน และเทียบโอนความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะน้อยที่สุด จำนวน ๑๐๘ คน

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระหว่างการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยผู้สมัคร/ผู้เรียนส่วนใหญ่ สมัครเพื่อขอรับการเทียบโอนผลการเรียน และเทียบระดับการศึกษา ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๘ ข้อมูลการเทียบโอนการศึกษาของสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษา นอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙

ปีการศึกษา	จำนวน (คน)					
	ครูผู้สอน	ผู้เรียน	เทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ	เทียบโอนความรู้ ประสบการณ์ กลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ	เทียบระดับการศึกษา	รวม
ประถมศึกษา	- ครู การศึกษา นอกระบบและ การศึกษาตาม อัยาศัย จำนวน ๑๔ คน	๕๙	-	-	-	-
มัธยมศึกษา ตอนต้น		๓๖๐	๙	๒	-	๑๑
มัธยมศึกษา ตอนปลาย	- ครูประจำกลุ่ม กลุ่มผู้ต้องขัง และ กลุ่มทหาร จำนวน ๑๔ คน	๘๙๙	๑๐	๓	๓	๑๖
รวม	๒๘	๑,๓๑๘	๑๙	๕	๓	๒๗

จากตารางพบว่า การเทียบโอนการศึกษาของสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๗ คน จำแนกเป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับมากที่สุด จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๗ รองลงมา เทียบระดับการศึกษา จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๒ และเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะน้อยที่สุด จำนวน ๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๑

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับในรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก รายวิชาที่ สะสมหน่วยการเรียนรู้ ส่วนใหญ่เป็นรายวิชาบังคับในสาระความรู้พื้นฐาน สาระการพัฒนาสังคม สาระการประกอบอาชีพ ได้แก่ รายวิชาวิทยาศาสตร์ รายวิชาคณิตศาสตร์ รายวิชาภาษาไทย และรายวิชาภาษาอังกฤษ ตามลำดับ โดยจำนวนหน่วยกิตรวมต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ กำหนดในแต่ละระดับการศึกษา ในระดับประถมศึกษาเทียบโอนได้ไม่เกิน ๓๖ หน่วยกิต ระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้นเทียบโอนได้ไม่เกิน ๔๒ หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบโอนได้ไม่เกิน ๕๗ หน่วยกิต รวมรายวิชาทั้งหมด ๕๗ รายวิชา ๕ อาชีพ

สำหรับการเทียบโอนประสบการณ์ ส่วนใหญ่เป็นการเทียบโอนประสบการณ์กลุ่มทหารกองประจำการ โดยพิจารณาการเทียบโอนตามเอกสาร เช่น หนังสือรับรองการปลดประจำการจากผู้บังคับหน่วยทหารตั้งแต่ระดับกองพัน หรือผู้บังคับบัญชากองร้อยอิสระหรือผู้บังคับการเรือชั้น ๓ ขึ้นไป หรือ สมุดประจำตัวทหารกองหนุนโดยกำหนดค่าระดับผลการเรียนเป็น ผ่าน

สำหรับการเทียบโอนผลการเรียน ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังแสดงในตารางที่ ๒.๙

ตารางที่ ๒.๙ การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับประถม/มัธยมต้น/มัธยมปลาย ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระดับการศึกษา	เทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการเป็นระดับเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	
	รายวิชาบังคับที่เทียบโอน	รายวิชาเลือกที่เทียบโอน
มัธยมศึกษาตอนต้น เทียบโอน จำนวน ๙ คน	พท ๒๑๐๐๑ ภาษาไทย	พต ๒๑๐๐๒ ภาษาอังกฤษฟัง-พูด
	พค ๒๑๐๐๑ คณิตศาสตร์	พต ๒๑๐๐๑ ภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน
	พว ๒๑๐๐๑ วิทยาศาสตร์	พค ๒๒๐๐๖ พหุนาม
	พต ๒๑๐๐๑ ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	พค ๒๒๐๐๔ ทฤษฎีบทพีทาโกรัส
	สก ๒๑๐๐๑ สังคมศึกษา	พค ๒๒๐๐๘ สมการกำลังตัวแปรเดียว
	ทช ๒๑๐๐๒ สุขศึกษา พลศึกษา	
	ทช ๒๑๐๐๓ ศิลปศึกษา	
	อช ๒๑๐๐๑ ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	
	รวม ๘ รายวิชา	รวม ๕ รายวิชา

จากตารางพบว่า เทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ (มัธยมศึกษาตอนต้น) ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีจำนวน ๙ คน เทียบโอนรายวิชาบังคับได้ ๘ รายวิชา และรายวิชาเลือกได้ ๕ รายวิชา

ตารางที่ ๒.๑๐ การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับประถม/มัธยมต้น/มัธยมปลาย ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระดับการศึกษา	เทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการเป็นระดับเข้าสู่หลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	
	รายวิชาบังคับ	รายวิชาเลือก
มัธยมศึกษาตอนปลาย เทียบโอน จำนวน ๑๐ คน	พท ๓๑๐๐๑ ภาษาไทย	พค ๓๒๐๐๕ ความน่าจะเป็น
	พค ๓๑๐๐๑ คณิตศาสตร์	พค ๓๒๐๐๔ ลำดับอนุกรม
	พว ๓๑๐๐๑ วิทยาศาสตร์	พค ๓๒๐๐๓ ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน
	พต ๓๑๐๐๑ ภาษาอังกฤษเพื่อชีวิต และสังคม	พค ๓๓๐๑๑ คณิตศาสตร์เพื่อศึกษาต่อ
	สค ๓๑๐๐๑ สังคมศึกษา	พว ๐๓๐๑๐ โครงการวิทยาศาสตร์
	ทช ๓๑๐๐๒ สุขศึกษา พลศึกษา	พว ๓๒๐๐๒ งานและพลังงาน
	ทช ๓๑๐๐๓ ศิลปศึกษา	พว ๓๒๐๑๙ พันธุกรรม
	ทร ๓๑๐๐๑ ทักษะการเรียนรู้	พว ๓๒๐๑๑ พันธะทางเคมี
	ทช ๓๑๐๐๑ เศรษฐกิจพอเพียง	พว ๓๒๐๑๒ สารละลายกรด-เบสและ การหาค่า pH
	อช ๓๑๐๐๑ ช่องทางการขยายอาชีพ	พว ๐๒๐๒๗ การใช้พลังงานไฟฟ้า ในชีวิตประจำวัน
	อช ๓๑๐๐๒ ทักษะการขยายอาชีพ แบบเข้ม	พต ๓๒๐๐๑ ภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน
	สค ๓๑๐๐๒ ศาสนาและหน้าที่พลเมือง	ทช ๓๒๐๐๔ ชีวิตและครอบครัว
		สค ๐๓๐๕๔ ลูกเสือวิสามัญ กับการบริหาร
		สค ๐๒๐๐๒ ความเป็นพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตย
	อช ๐๒๐๑๘ การขายและการตลาด	
	รวม ๑๒ รายวิชา	รวม ๑๕ รายวิชา

จากตารางพบว่า การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ (มัธยมศึกษาตอนปลาย) ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีจำนวน ๑๐ คน เทียบโอนรายวิชาบังคับได้ ๑๒ รายวิชา และรายวิชาเลือกได้ ๑๕ รายวิชา

ตารางที่ ๒.๑๑ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (กลุ่มทหารกองประจำการ) ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระดับการศึกษา	เทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (กลุ่มทหารกองประจำการ) เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	
	รายวิชาบังคับ	รายวิชาเลือก
มัธยมศึกษาตอนปลาย เทียบโอน จำนวน ๓ คน	พท ๓๑๐๐๑ ภาษาไทย	พค ๓๒๐๐๕ ความน่าจะเป็น
	ทช ๓๑๐๐๑ เศรษฐกิจพอเพียง	ทร ๐๒๐๐๕ การรู้จักตนเอง
	อช ๓๑๐๐๑ ช่องทางการขยายอาชีพ	ทร ๐๒๐๑๖ การสร้างวินัยตนเอง
	อช ๓๑๐๐๒ ทักษะการขยายอาชีพ	ทร ๐๑๐๒๘ การบริหารเวลา
	ทช ๓๑๐๐๒ สุขศึกษา พลศึกษา	อช ๐๒๐๔๕ การติดต่อสื่อสารทางทหาร
	สค ๓๑๐๐๓ การพัฒนาตนเอง ชุมชนสังคม	อช ๐๒๐๔๖ การใช้อาวุธทางทหาร
	สค ๓๑๐๐๒ ศาสนาหน้าที่พลเมือง	อช ๐๒๐๔๗ การฝึกทางยุทธวิธี
		อช ๐๒๐๐๘ การทำปฐมัมก
		ทช ๐๒๐๑๑ ศิลปะการป้องกันตัว
		ทช ๐๒๐๑๒ การดำรงชีวิตในป่า
		ทช ๐๒๐๑๓ การป้องกันสาธารณภัย
		สค ๐๒๐๐๗ การปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติ
		รวม ๗ รายวิชา

จากตารางพบว่า การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายที่เป็นทหารกองประจำการเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ มีจำนวน ๓ คน เทียบโอนรายวิชาบังคับ ได้ ๗ รายวิชา และรายวิชาเลือกได้ ๑๒ รายวิชา

ตารางที่ ๒.๑๒ การเทียบระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ระดับการศึกษา	เทียบระดับการศึกษา	
	อาชีพที่นำมาเทียบโอน	จำนวน (คน)
มัธยมศึกษาตอนต้น	อาชีพรับจ้าง	๑
	อาชีพค้าขาย	๑
มัธยมศึกษาตอนปลาย	อาชีพรับจ้าง	๑
	อาชีพค้าขาย	๑
	อาชีพเกษตรกร	๑
รวม	๕ อาชีพ	๕

จากตารางพบว่า สถานศึกษามีการเทียบระดับการศึกษา ปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้กับผู้เรียนจำนวน ๒ คน โดยนำประสบการณ์จากอาชีพรับจ้าง และอาชีพค้าขายมาเทียบและในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน ๓ คน โดยนำประสบการณ์จากอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพเกษตรกร มาเทียบโอนตามแนวทางการเทียบระดับการศึกษา หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หมายเหตุ การเทียบระดับการศึกษา เป็นการเทียบการศึกษาทั้งระดับจากการประกอบอาชีพ โดยประเมินจากความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพนั้น

สำหรับการเทียบโอนประสบการณ์ ส่วนใหญ่มีการเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้ และประสบการณ์กลุ่มทหารกองประจำการ โดยพิจารณาการเทียบโอนตามเอกสาร เช่น หนังสือรับรองการปลดประจำการจากผู้บังคับหน่วยทหารตั้งแต่ระดับกองพัน หรือผู้บังคับบัญชากองร้อยอิสระหรือผู้บังคับการเรือชั้น ๓ ขึ้นไป หรือ สมุดประจำตัวทหารกองหนุนโดยกำหนดค่าระดับผลการเรียนเป็น ผ่าน

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษา แบ่งขอบข่ายการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าสู่หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังนี้

๑. การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาที่ออกให้โดยสถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หรือให้การรับรอง โดยการพิจารณาเทียบโอนให้พิจารณาจากระยะเวลาและระดับชั้นที่ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนได้เรียนผ่านมารายวิชา/หมวดวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตัวชี้วัดของรายวิชาหรือคำอธิบายรายวิชาระหว่างรายวิชาที่นำมาเทียบโอนกับรายวิชาที่รับเทียบโอนต้องมีความสอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ และจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาและหมวดวิชาที่นำมาเทียบโอนต้องไม่น้อยกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน หากรายวิชาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียนมีจำนวนหน่วยกิตน้อยกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน อาจนำรายวิชาอื่นที่อยู่ในสาระและมาตรฐานเดียวกัน มานับรวมให้ได้จำนวนหน่วยกิตเท่ากับ หรือมากกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน

๒. การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนในหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรฝึกอบรมที่จัดขึ้นตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เป็นหลักสูตรที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น ถ้าเป็นหลักสูตรของหน่วยงานหรือองค์กรเอกชนจะต้องผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการเทียบโอนของสถานศึกษามาแล้วไม่เกิน ๕ ปี นับจากวันที่ออกหลักสูตร พิจารณาจากเนื้อหาวิชาที่อยู่ในกลุ่มสาระหมวดวิชาเดียวกัน โดยคิดคำนวณจาก ๔๐ ชั่วโมง เทียบให้ ๑ หน่วยกิต

๓. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะเป็นการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากการเป็นทหารกองประจำการ อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำท้องถิ่น และแรงงานไทยที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติและกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน

๔. การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ เป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาหลักสูตรต่างประเทศ ที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้นๆ ให้การรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาหรือผลการเรียนจากหลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศเทียบความรู้

๕. การเทียบโอนผลการเรียนจากการประเมินความรู้และประสบการณ์ เป็นการเทียบโอนผลการเรียน โดยใช้วิธีการประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งมีการเรียนรู้จากการศึกษาตามอัธยาศัย การประกอบอาชีพ การทำงานโดยอาจมีหลักฐานเชิงประจักษ์จากการทำงาน หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่มีหลักฐานก็ได้

การพิจารณาผลการเทียบโอนผลการเรียนแบ่งเป็น

๑. วิธีการพิจารณาจากหลักฐานการศึกษา โดยพิจารณาหลักฐานการศึกษาจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ เป็นการตรวจสอบหลักสูตรผลการเรียนในรายละเอียดเกี่ยวกับระดับหรือชั้นปีที่เรียนจบมา รายวิชาที่เรียน ผลการเรียน ความถูกต้องของหลักฐานโดยหลักฐานการศึกษาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียนต้องเป็นหลักฐานที่ออกโดยสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน หรือวิทยฐานะทางการศึกษา และการพิจารณาหลักฐานจากการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่ศึกษา จำนวน ชั่วโมง หน่วยงานที่จัด เพื่อพิจารณาเทียบโอนให้สอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเทียบโอนของสถานศึกษา

๒. วิธีการประเมินความรู้และประสบการณ์ เป็นการวัดตรวจสอบและประเมินผลการเรียนและประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการประกอบอาชีพ การทำงาน จากการเรียนรู้ตามอัธยาศัย โดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ การปฏิบัติจริง เป็นต้น

๓. การเทียบระดับการศึกษา ผู้ขอเทียบโอนต้องมีสัญชาติไทยหรือเป็นบุคคลที่เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย มีอายุไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี ไม่เป็นผู้เรียนหรือนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบ หรือการศึกษานอกระบบที่แบ่งระดับเช่นเดียวกับการศึกษาในระบบ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่ขอเทียบระดับการศึกษาและประกอบอาชีพอยู่ในเขตบริการของสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เทียบระดับการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีพื้นความรู้ในระดับที่ต่ำกว่าระดับที่ประสงค์จะขอเทียบระดับการศึกษาหนึ่งระดับ

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก ได้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีผู้เทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับจำนวน ๑๙ คน ผู้เทียบโอนความรู้จากประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ กลุ่มทหารกองประจำการจำนวน ๓ คน และผู้เทียบระดับการศึกษาจำนวน ๕ คน รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๗ คน

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ดังเช่น

กรณีที่ ๑ การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ

นายเนติพงษ์ ขำโยม สมัครเข้าขอเทียบโอนผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนายเนติพงษ์ ขำโยม จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนกีฬากลางการบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก และเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนตากพิทยาคม จังหวัดตาก ทั้งนี้ ได้ลาออกจากโรงเรียนตากพิทยาคมเพื่อเข้าศึกษาต่อที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จึงได้นำผลการเรียนจากระเบียนแสดงผลการเรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายวิทย์) จากโรงเรียนตากพิทยาคม มาลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษาได้พิจารณาผลการเทียบโอนสามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ในรายวิชาบังคับจำนวน ๒๔ หน่วยกิต และรายวิชาเลือกจำนวน ๗ หน่วยกิต รวมหน่วยกิตที่สามารถเทียบโอนได้จำนวน ๓๑ หน่วยกิต คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนได้เสนอผลการเทียบโอนต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน โดยนายเนติพงษ์ ขำโยม ต้องเรียนเพิ่มในรายวิชาบังคับจำนวน ๒๐ หน่วยกิต และรายวิชาเลือกจำนวน ๒๕ หน่วยกิต โดยมีครูประจำกลุ่ม (ครูผู้สอน) และผู้เรียนร่วมจัดทำแผนการเรียนในรายวิชาที่เหลือเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจบการศึกษาได้ตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับรายวิชาที่ทำการเทียบโอน ดังแสดงในตารางที่ ๒.๑๓

ตารางที่ ๒.๑๓ ตัวอย่างการเทียบโอนผลการเรียนของนายเนติพงษ์ ชำโยม

ที่	รายวิชาและผลการเรียนที่นำมาเทียบ			รายวิชาและผลการเรียนที่เทียบได้		
	รายวิชา	หน่วย กิต	ผล การเรียน	รายวิชา	หน่วย กิต	ผล การเรียน
๑.	ค ๓๑๑๐๑ คณิตศาสตร์พื้นฐาน	๑.๕	๒	พค ๓๑๐๐๑ คณิตศาสตร์	๕	๑.๕
	ค ๓๑๑๐๒ คณิตศาสตร์พื้นฐาน	๑.๕	๓.๕			
	ค ๓๒๑๐๑ คณิตศาสตร์พื้นฐาน	๑.๕	๑			
	ค ๓๓๒๐๑ คณิตศาสตร์	๒	๑			
๒.	ว ๓๒๒๒๓ เคมี ๓	๑.๕	๑	พว ๓๒๐๑๒ สารละลายกรด-เบส และการหาค่า PH	๑	๑

จากตารางพบว่า รายวิชาและผลการเรียนที่นำมาเทียบ ได้แก่ ๑) รายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน จำนวน ๔ วิชา ๖.๕ หน่วยกิต เทียบรายวิชาและผลการเรียนที่เทียบได้ ๕ หน่วยกิต และ ๒) รายวิชาที่ ๒ วิชาเคมี ๓ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต เทียบวิชาสารละลายกรด-เบส และการหาค่า PH ได้ ๑ หน่วยกิต

กรณีที่ ๒ การเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ

สิบลีตารัง แสงโพธิ์ ตำแหน่งสิบลีตารังประจำการ เหล่าทหารราบ สังกัดทหารจังหวัดตาก มีความประสงค์ขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มทหารกองประจำการ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก สถานศึกษาจึงดำเนินการประชุมคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน โดยพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขการเทียบโอนผลการเรียน จากความรู้และประสบการณ์เฉพาะ สามารถเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาบังคับจำนวน ๑๒ หน่วยกิต และรายวิชาเลือกจำนวน ๑๘ หน่วยกิต รวมหน่วยกิตที่สามารถเทียบโอนได้จำนวน ๓๐ หน่วยกิต คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนเสนอผลการเทียบโอนต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้ สิบลีตารัง แสงโพธิ์ จะต้องเรียนเพิ่มในรายวิชาบังคับจำนวน ๓๒ หน่วยกิต และรายวิชาเลือก จำนวน ๑๔ หน่วยกิต โดยมีครูประจำกลุ่ม (ครูผู้สอน) และผู้เรียนร่วมจัดทำแผนการเรียนในรายวิชาที่เหลือเพื่อให้ผู้เรียน

สามารถจบการศึกษาได้ตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๑๔ ตัวอย่างการเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้และประสบการณ์กลุ่มทหาร กองประจำการ

สาระ	วิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	เงื่อนไขรายวิชาที่เทียบโอนให้	
๑. ทักษะ การเรียนรู้	เลือก	๑. การรู้จักตนเอง	๑		
		๒. การสร้างวินัยตนเอง	๑		
		๓. การบริหารเวลา	๑		
๒. การ ประกอบ อาชีพ	บังคับ	๑. ช่องทางการเข้าสู่อาชีพ	๒	ให้เทียบโอนได้ระดับประถมศึกษา เท่านั้น	
		๒. ทักษะการประกอบอาชีพ	๔		
	บังคับ	๑. ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	๒	ให้เทียบโอนได้ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นเท่านั้น	
		๒. ทักษะการพัฒนาอาชีพ	๔		
	บังคับ	๑. ช่องทางการขยายอาชีพ	๒	ให้เทียบโอนได้ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายเท่านั้น	
		๒. ทักษะการขยายอาชีพ	๔		
	เลือก		๑. การติดต่อสื่อสารทางทหาร	๑	ให้เทียบโอนได้ระดับใดระดับหนึ่ง เพียงระดับเดียวเท่านั้น
			๒. การใช้อาวุธทางทหาร	๒	
			๓. การฝึกทางยุทธวิธี	๓	
			๔. การทำปฐมก	๑	

กล่าวโดยสรุป ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีขอบข่ายการเทียบโอนผลการเรียน ๕ รูปแบบ คือ ๑) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ๒) การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง ๓) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ๔) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ และ ๕) การเทียบโอนผลการเรียนจากการประเมินความรู้และประสบการณ์

ในภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ พบว่ามีกลุ่มเป้าหมาย (ผู้เรียน) ขอเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบจำนวน ๑๙ คน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะจากทหารกองประจำการจำนวน ๓ คนและเทียบระดับการศึกษา ๕ คน

รวมทั้งสิ้น ๒๗ คน เป็นการเทียบโอนเป็นรายวิชา (รายวิชาบังคับ และรายวิชาเลือก) ทั้งนี้จำนวนหน่วยกิตรวมแล้วต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับประถมศึกษาเทียบโอนได้ไม่เกิน ๓๖ หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบโอนได้ไม่เกิน ๔๒ หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบโอนได้ไม่เกิน ๕๗ หน่วยกิตรวมทั้งสิ้น ๕๗ รายวิชา ๕ อาชีพ

สำหรับการพิจารณาผลการเทียบโอนจะพิจารณาจากหลักฐานการศึกษาและการประเมินความรู้และประสบการณ์ โดยมีคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นผู้พิจารณาและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

จากการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายยื่นความประสงค์เพื่อขอเทียบโอน โดยเฉพาะการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ จากกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เพื่อเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ อย่างไรก็ดี การดำเนินสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้หลายวิธี ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และขั้นตอนการดำเนินการยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ไข

จากการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตากที่ผ่านมา พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานคือ ขาดการแนะแนว และการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ครู บุคลากรของสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาขาดการประสานงานระหว่างสถานศึกษาต่างสังกัดในการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ขั้นตอนการดำเนินงานมีความหลากหลาย ซับซ้อน และแนวทางการดำเนินงานเทียบโอนผลการเรียนยังไม่ชัดเจน ไม่เป็นระบบ ทำให้ผู้ปฏิบัติขาดความมั่นใจในการตัดสินใจดำเนินงาน

สำหรับแนวทางในการแก้ไขปัญหา ควรจัดให้มีการแนะแนวและการประชาสัมพันธ์ การดำเนินการที่หลากหลายวิธี เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง จัดอบรมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในขั้นตอน กระบวนการดำเนินงานให้กับครู และบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง มีการประสานงานร่วมกันในการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจ และร่วมกันแก้ปัญหา ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน และจัดให้มีหน่วยงานกลางในการดำเนินการเทียบโอน/การสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษา และบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

จากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ ทำให้สถานศึกษาและบุคลากรมีความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมที่เปิดโอกาสทางการศึกษาให้กลุ่มเป้าหมาย (ผู้เรียน) ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาได้จบการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตรในระยะเวลาที่เร็วขึ้น และได้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

จากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ส่งผลให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา และกลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการเทียบโอน/สะสมหน่วยการเรียนรู้ (ผู้เรียน) ดังนี้คือ สถานศึกษามีแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาได้เหมาะสมมากขึ้น มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานของสถานศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีการประสานงานและทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษามากขึ้น ส่งผลต่อความถูกต้องและเวลาในการดำเนินงาน

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

จากการดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก สถานศึกษาเห็นสมควรที่จะนำระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้มาใช้อย่างเป็นทางการ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย (ผู้เรียน) ที่ลงทะเบียนเทียบโอนในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

กล่าวโดยสรุป การดำเนินงานระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก ทำให้ทราบสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างสถานศึกษากับสถานศึกษาต่างสังกัด ดังนั้น ในการพัฒนาการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตากจะได้ร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐ และเอกชนและสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอน ให้สามารถเอื้อต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นทางการให้ชัดเจน ลดขั้นตอนการทำงาน มีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานต่างสังกัดให้เป็นลักษณะสองทาง (Two Way) เพื่อให้เกิดโอกาสทางการศึกษาแก่กลุ่มเป้าหมายในลักษณะ One Stop Service ทั้งนี้ สถานศึกษามีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในปัจจุบันในรูปแบบ One Way สู่อำเภอเมืองตาก สำหรับในอนาคต สถานศึกษามุ่งมั่นให้มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรูปแบบ Two Way เกิดขึ้น ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒.๘ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ในปีการศึกษา ๑/๒๕๕๙ (ปัจจุบัน) แบบ One Way และ Two Way ของ กศน.อำเภอเมืองตาก

๕. วิทยาลัยชุมชนตาก

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

วิทยาลัยชุมชนตากเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา มีพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย ให้บริการทางวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน จึงมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ยืดหยุ่น ทั้งเวลาเรียน ตารางเรียน สถานที่เรียน วิธีการเรียนการสอน และการสำเร็จการศึกษา หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนระดับอนุปริญญา หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร และหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย ๔ สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การศึกษาปฐมวัย และสาธารณสุขชุมชน โดยมีเครือข่ายหน่วยจัดการศึกษาจำนวน ๗ แห่ง ๑ ห้องเรียน ได้แก่ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนตาก มุลนิธิโรงพยาบาลบ้านตาก โรงเรียนเทศบาลวัดดอนแก้ว โรงเรียนแม่ระมาดวิทยาคม โรงเรียนท่าสองยางวิทยาคม โรงเรียนพบพระวิทยาคม โรงเรียนอุ้มผางวิทยาคม และห้องเรียนโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่ระมาด มีนักศึกษาหลักสูตรระดับอนุปริญญาจำนวน ๖๘๓ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙) อาจารย์ผู้สอนแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ อาจารย์ประจำของวิทยาลัยชุมชนและอาจารย์พิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่นสำหรับหลักสูตรฝึกอบรมจัดการศึกษาตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เพื่อสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพ ทั้งนี้ วิทยาลัยชุมชนตากมีรูปแบบในการ

บริหารจัดการโดยมีคณะกรรมการสภาวิทยาลัยทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ผู้อำนวยการทำหน้าที่บริหารกิจการของวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบัน โดยได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ๓ สำนักงาน ๑ ศูนย์ ประกอบด้วยสำนักงาน อำนวยการ สำนักวิชาการ ศูนย์วิจัยและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีบุคลากรในการขับเคลื่อนงานจำนวน ๕๐ คน

สำหรับการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยชุมชนตากมีการดำเนินงานโดยคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีหน้าที่พัฒนาระบบการโอนผลการเรียน เทียบยกเว้นรายวิชา เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ โดยได้พิจารณากลับกรองเนื้อหาสาระของรายวิชาที่นักศึกษาขอเทียบยกเว้นตามระเบียบและขั้นตอน โดยในภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ มีผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชาจำนวน ๒๑ คน ๑๕ รายวิชา ทั้งนี้ การดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการดำเนินงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่มีขั้นตอนและรูปแบบที่หลากหลาย ได้แนวคิดนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ผู้เรียนมีแนวทางและทางเลือกที่หลากหลาย ลดเวลาเรียนที่ซ้ำซ้อน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการเทียบโอนผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเทียบรายวิชาได้น้อยและถูกจำกัดด้วยสภาวิชาชีพในการรับนักศึกษาต่อเนื่อง เช่น นักศึกษาสาขาปฐมวัย เป็นต้น ผู้สำเร็จการศึกษาขาดโอกาสในการศึกษาต่อหรือต้องใช้เวลาในการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดังนั้น วิทยาลัยชุมชนตากจึงได้หาแนวทางให้นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกทักษะการประกอบอาชีพ โดยดำเนินการเชื่อมโยงระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างวิทยาลัยกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้แก่ ๑) คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ๒) วิทยาลัยเทคนิคตาก ๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตากและ ๔) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดตาก ในรูปแบบการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำผลการเรียนมาเทียบโอนกันได้ เชื่อมโยงการเรียนรู้และลดความซ้ำซ้อนของระบบการศึกษา

สำหรับในอนาคต วิทยาลัยชุมชนตากจะมีการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนโดยสะสมการเรียนรู้จากหลักสูตรฝึกอบรม โดยนำวุฒิบัตรตามรายวิชาที่ผู้เรียนได้ศึกษา และเก็บสะสมไว้ เพื่อเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรและหลักสูตรระดับอนุปริญญา ตามนโยบายการจัดการศึกษาของวิทยาลัยชุมชนตาก โดยต้องจัดทำระเบียบและขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ให้มีมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

วิทยาลัยชุมชนตาก เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา มีพันธกิจในการจัดการศึกษา วิจัย ให้บริการทางวิชาการ ทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนจึงมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ยืดหยุ่น ทั้งเวลาเรียน ตารางเรียน สถานที่เรียน วิธีการเรียนการสอนและการสำเร็จการศึกษา สำหรับผู้สอนแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ๑) อาจารย์ประจำของวิทยาลัยชุมชนและอาจารย์พิเศษซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และ ๒) ปราชญ์ชาวบ้านในท้องถิ่น สำหรับกลุ่มผู้เรียน ประกอบด้วย ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าวัยแรงงานที่พลาดโอกาสศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาผู้ไม่รู้หนังสือ/ผู้ไม่สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆ หรือลาออกในระหว่างการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ๙ ปี ผู้เกษียณอายุ ผู้ที่ทำงานและต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ และผู้เรียนในระบบการศึกษาที่ต้องการพัฒนาความสามารถบางรายวิชา

ในด้านการบริหารจัดการ วิทยาลัยชุมชนตากมีเครือข่ายกระจายไปในแต่ละอำเภอ จำนวน ๗ หน่วย จัดการศึกษา ๑ ห้องเรียน ได้แก่ หน่วยจัดการศึกษาวิทยาลัยชุมชนตาก มูลนิธิโรงพยาบาลบ้านตาก โรงเรียนเทศบาลวัดดอนแก้ว โรงเรียนแม่ระมาดวิทยาคม โรงเรียนท่าสองยางวิทยาคม โรงเรียนพหุพระวิทยาคม โรงเรียนอุ้มผางวิทยาคม และห้องเรียนโรงเรียนเทศบาลตำบลแม่ระมาด มีนักศึกษาหลักสูตรอนุปริญญา จำนวน ๖๘๓ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙) จัดการเรียนการสอน ๔ สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การศึกษาปฐมวัย และสาธารณสุขชุมชน สำหรับหลักสูตรฝึกอบรม จัดการศึกษาตามความต้องการของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มทั่วถึงทุกอำเภอ โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพในท้องถิ่น ทั้งนี้ วิทยาลัยชุมชนตากมีการพัฒนาหลักสูตรใหม่อย่างต่อเนื่องตามบริบท สภาพเศรษฐกิจ สังคม และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ มีรูปแบบในการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการสภาวิทยาลัย ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ผู้อำนวยการทำหน้าที่บริหารกิจการของวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบัน โดยสถานศึกษาได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ๓ สำนักงาน ๑ ศูนย์ ประกอบด้วย สำนักงานอำนวยการ สำนักวิชาการ ศูนย์วิจัยและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีบุคลากรในการขับเคลื่อนงานทั้งหมด จำนวน ๕๐ คน

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โครงสร้างคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (เทียบโอน) ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่พัฒนาระบบการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบยกเว้น รายวิชา การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ให้คำปรึกษาเสนอแนะ ควบคุมดูแลและติดตาม

การดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการให้คณะกรรมการ คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย คณะกรรมการหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย และสาขาวิชาการแพทย์แผนไทย

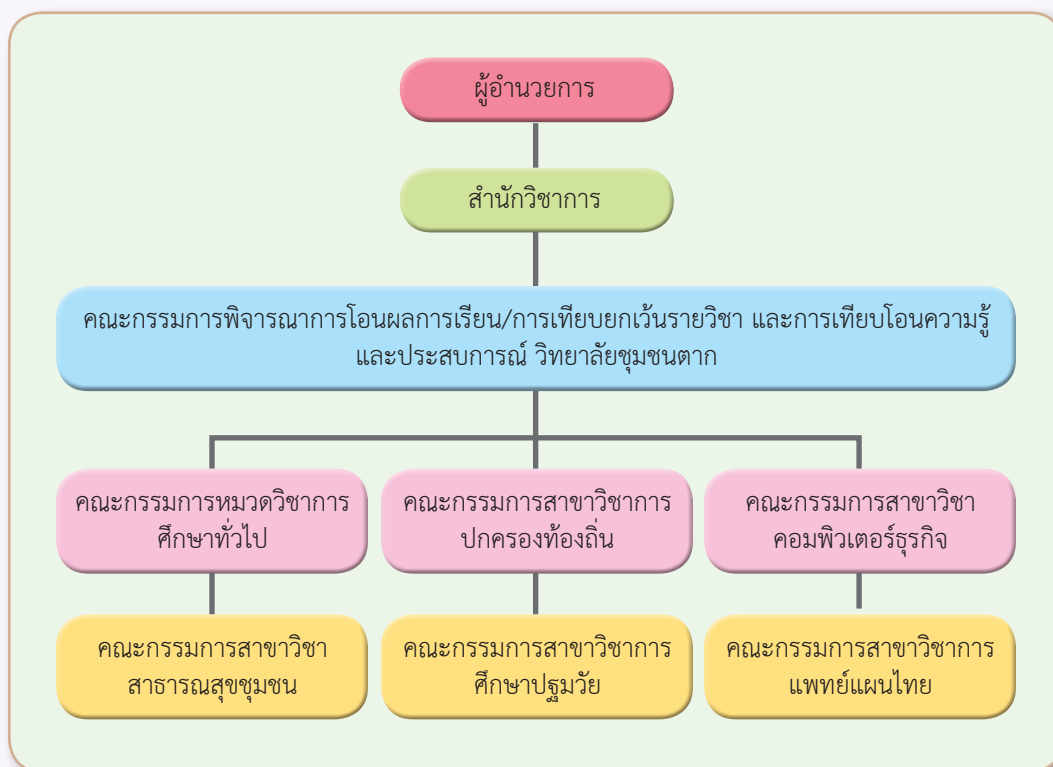
สำหรับหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มี ดังนี้

๑. ศึกษาและพิจารณากลับกรองเนื้อหาสาระของรายวิชาที่โอนผลการเรียนและการเทียบยกเว้นรายวิชาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน

๒. ศึกษา และพิจารณากลับกรองรายวิชาที่ผ่านการฝึกอบรม ความชำนาญที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน หรือความรู้ที่เคยได้รับการศึกษาค้นคว้าตามอัธยาศัยหรือศึกษาด้วยตนเอง

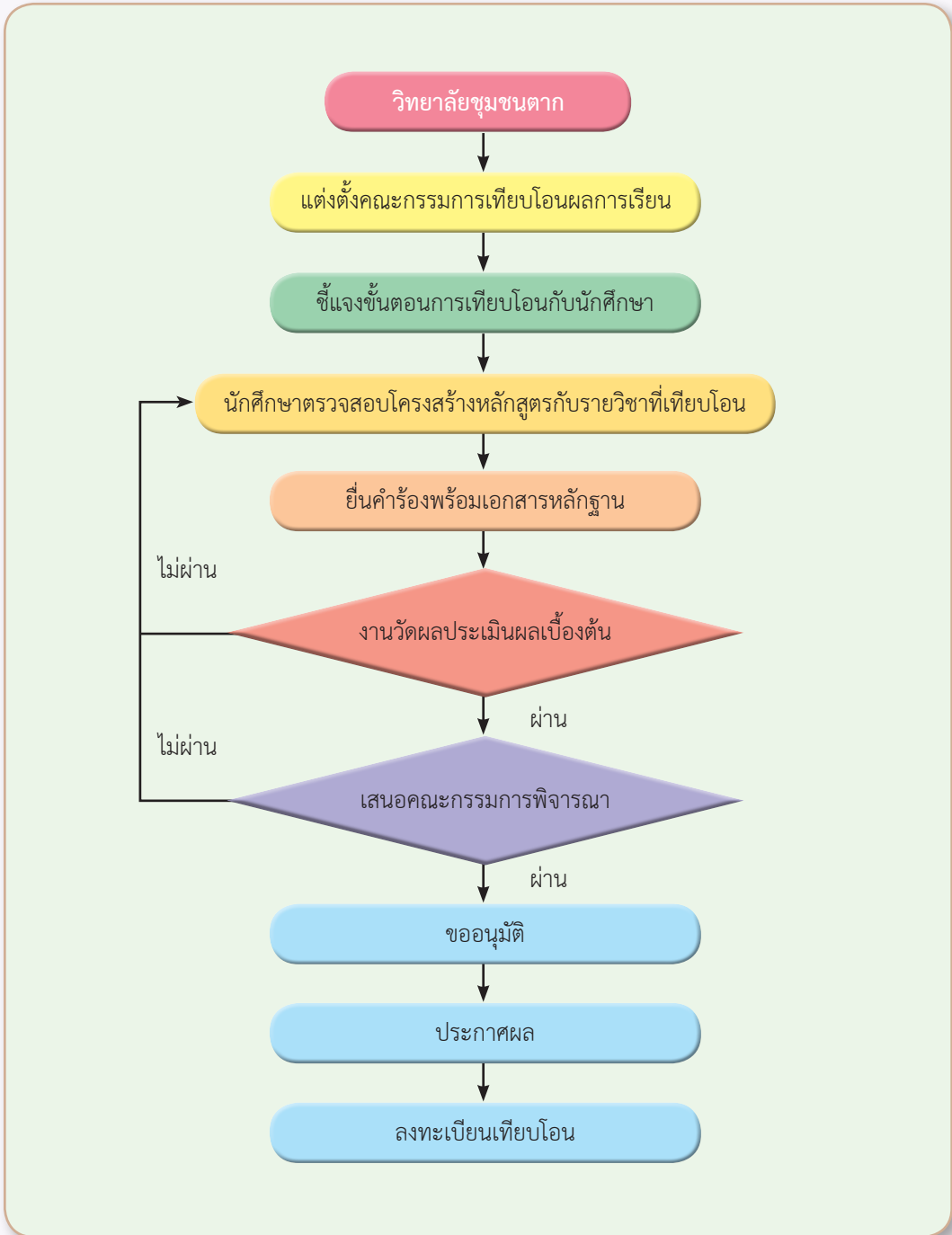
๓. พิจารณา และให้ความคิดเห็นรายวิชาที่ควรจัดให้นักศึกษามีการทดสอบความรู้เพิ่มเติมตามมติของคณะกรรมการฯ

ทั้งนี้ โครงสร้างอำนาจหน้าที่ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒.๙ แผนภาพโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยชุมชนตาก

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงาน ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒.๑๐ ขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียนหลักสูตรระดับอนุปริญญา
วิทยาลัยชุมชนตาก

ขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียน

๑. เขียนคำร้องขอเทียบโอนผลการเรียน/เทียบยกเว้นรายวิชา ตลอดหลักสูตร พร้อมแนบหลักฐาน

๒. ส่งงานวัดผลวิทยาลัยชุมชนตาก ตามประกาศของวิทยาลัยชุมชนตาก

๓. เจ้าหน้าที่งานวัดผล ตรวจสอบหลักฐานและตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้น

๔. เจ้าหน้าที่งานวัดผล ดำเนินการจัดทำเอกสารการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา

๕. นำเสนอคณะกรรมการการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา

๖. นำผลการพิจารณาการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา เข้าสภาวิชาการเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๗. จัดทำประกาศผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา

๘. ส่งประกาศแจ้งผู้สมัคร เพื่อชำระค่าธรรมเนียมการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา ภายใน ๓๐ วัน นับจากวิทยาลัยชุมชนตากประกาศผลการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา

กล่าวโดยสรุป วิทยาลัยชุมชนตาก ได้เปิดโอกาสให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษามาหลายปี มีประสบการณ์ในการทำงาน ได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิต มีรูปแบบในการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการสภาวิทยาลัย ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ผู้อำนวยการทำหน้าที่บริหารกิจการของวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบัน โดยได้แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น ๒ สำนักงาน ๑ ศูนย์ ประกอบด้วยสำนักงานอำนวยการ สำนักวิชาการ ศูนย์วิจัยและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยชุมชนตากมีการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน/การเทียบยกเว้นรายวิชา และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ตามประกาศสภาวิทยาลัยชุมชนตาก เรื่อง แนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบยกเว้นรายวิชา โดยในช่วงเวลาที่ย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘) จำนวนผู้ที่ผ่านเกณฑ์การเทียบโอน ๒๙๖ คน แบ่งเป็นการเทียบโอนผลการเรียน (ทุกหน่วยการเรียนรู้) ๑๙๒ คน และการเทียบโอนประสบการณ์ (ทุกหน่วยการเรียนรู้) จำนวน ๑๐๔ คน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๑๕ จำนวนผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา
ในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘)

ปีการศึกษา	สาขาวิชา	จำนวนผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียน	จำนวนผู้ผ่านการเทียบยกเว้น (ประสบการณ์)	รวม
ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๔	การศึกษาปฐมวัย	๘	๒	๑๐
	การปกครองท้องถิ่น	๒	-	๒
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	๑	๑	๒
ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๔	การแพทย์แผนไทย	๒	๖	๘
	สาธารณสุขชุมชน	๖	๙	๑๕
ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๕	สาธารณสุขชุมชน	๑๔	๑๓	๒๗
	การศึกษาปฐมวัย	๑	๔	๕
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	๒	๒	๔
	การปกครองท้องถิ่น	-	๒	๒
ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๕	สาธารณสุขชุมชน	๙	๒	๑๑
ภาคการศึกษาที่ ๓/๒๕๕๕	การแพทย์แผนไทย	๑	๑๔	๑๕
	การปกครองท้องถิ่น	๑	-	๑
ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๖	การศึกษาปฐมวัย	๓	๓	๖
	สาธารณสุขชุมชน	๒๕	๕	๓๐
	การแพทย์แผนไทย	๑	๑	๒
	การปกครองท้องถิ่น	๑	-	๑
ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๖	สาธารณสุขชุมชน	๒๙	๑	๓๐
	การศึกษาปฐมวัย	-	๑	๑
	ประกาศนียบัตร พนักงานสุขภาพชุมชน	๑	-	๑
ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๗	สาธารณสุขชุมชน	๘	๑๖	๒๔
	การศึกษาปฐมวัย	๑	๒	๓
	การปกครองท้องถิ่น	๑	-	๑
	ประกาศนียบัตร พนักงานสุขภาพชุมชน	๕	-	๕
ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๗	สาธารณสุขชุมชน	๔๒	๑๓	๕๕

ตารางที่ ๒.๑๕ (ต่อ)

ปีการศึกษา	สาขาวิชา	จำนวนผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียน	จำนวนผู้ผ่านการเทียบยกเว้น (ประสบการณ์)	รวม
ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๘	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	๑	-	๑
	การศึกษาปฐมวัย	๓	๑	๔
	สาธารณสุขชุมชน	๓	๔	๗
	การปกครองท้องถิ่น	๑	๑	๒
ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘	สาธารณสุขชุมชน	๑๙	๑	๒๐
	การปกครองท้องถิ่น	๑	-	๑
รวม		๑๙๒	๑๐๔	๒๙๖

จากตารางพบว่า จำนวนผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา ในระยะเวลา ๕ ปี (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘) รวม ๒๙๖ คน จำแนกเป็น ผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน ๑๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘๖ และจำนวนผู้ผ่านการเทียบยกเว้น (ประสบการณ์) หรือเทียบประสบการณ์ จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๔

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๕๙ งานวัดผลและประเมินผล ได้ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งการเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบยกเว้นรายวิชา และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของวิทยาลัยชุมชนตาก และมีการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อสร้างความเข้าใจให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักศึกษา โดยมีผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชาในครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น ๒๑ คน ๑๕ รายวิชา

สำหรับการเชื่อมโยงระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถาบันได้ดำเนินการเชื่อมโยงระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้แก่ ๑) คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ๒) วิทยาลัยเทคนิคตาก ๓) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก และ ๔) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดตาก ในรูปแบบการบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำผลการเรียนมาเทียบโอนโดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีโอกาสเชื่อมโยงการเรียนรู้และประสบการณ์การทำงาน เพื่อพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ ๒.๑๖

ตารางที่ ๒.๑๖ การเชื่อมโยงระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถาบันการศึกษา

ลำดับ	สถาบัน/องค์กร	ลงนาม วัน/เวลา	รูปแบบความร่วมมือ ด้านระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้
๑	คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร	๒๖ ส.ค. ๕๗	- วิทยาลัยชุมชนตากเป็นสถาบันการศึกษาจัดหลักสูตรอนุปริญญาการแพทย์แผนไทย โดยประสานความร่วมมือจัดการศึกษาต่อ กับ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร เป็นสถาบันที่จัดการศึกษาหลักสูตรการแพทย์แผนไทยบัณฑิต สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย - ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร ร่วมพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย และสนับสนุนทรัพยากรการเรียนการสอนตลอดจน แหล่งเรียนรู้ในชุมชนทางด้านการแพทย์แผนไทย
๒	วิทยาลัยเทคนิคตาก	๑๗ ก.ย. ๕๖	- จัดทำระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ทำงานในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ให้มีความเชื่อมโยงระบบการจัดการศึกษาภายใต้มาตรฐานหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน หรือ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกำหนด - ร่วมกันออกหลักฐาน เกียรติบัตร วุฒิบัตร สัมฤทธิ์บัตร ประกาศนียบัตร ภายใต้โครงการกิจกรรมที่ดำเนินร่วมกัน
๓	ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดตาก	๑๗ ก.ย. ๕๖	- จัดทำระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ทำงานในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ให้มีความเชื่อมโยงระบบการจัดการศึกษา ภายใต้มาตรฐานหลักสูตรของ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน หรือ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกำหนด - จัดทำแผนเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาที่มีความพร้อมให้สามารถเข้าสู่งานทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานหลังจบหลักสูตรหรือ สาขาที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยชุมชนตาก มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย การปกครองท้องถิ่น คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การแพทย์แผนไทย และสาธารณสุขชุมชน แบ่งออกเป็นรายวิชา ได้แก่ ๑) รายวิชาตามสาขาวิชาชีพ ได้แก่ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น และ ๒) รายวิชาตามสาขาวิชาสามัญ ได้แก่ ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๑ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๒ ทักษะการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนามนุษย์ มนุษย์กับวัฒนธรรม สุนทรียภาพของชีวิต จังหวัดศึกษา สังคมไทยกับการพัฒนา อาเซียนศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การคิดและการตัดสินใจ ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต

ทั้งนี้ ในรายวิชาสามัญส่วนใหญ่ที่มีผู้มาขอเทียบโอน ได้แก่ รายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๑ การศึกษาทั่วไปเพื่อการพัฒนา มนุษย์ จังหวัดศึกษา สังคมไทยกับการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การคิดและการตัดสินใจ และชีวิตกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสิ้น ๑๓ รายวิชา

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

งานวัดผลและประเมินผล ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน/การเทียบยกเว้นรายวิชา และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิทยาลัยชุมชนตาก ตามประกาศสภาวิทยาลัยชุมชนตาก เรื่องแนวปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบยกเว้นรายวิชา โดยมีระเบียบและขั้นตอน ดังนี้

๑) การขอเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา

ผู้ที่มีความประสงค์ที่จะขอเทียบโอนผลการเรียน ให้ยื่นคำร้องขอเทียบโอนผลการเรียน ภายใน ๓ สัปดาห์แรกของการเปิดภาคการศึกษา และให้ยื่นคราวเดียวตลอดหลักสูตร โดยมีเอกสารประกอบการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ คำร้องขอเทียบโอนผลการเรียน และสำเนาใบระเบียนแสดงผลการเรียน ส่วนผู้ที่มีความประสงค์ที่จะขอเทียบยกเว้นผลการเรียน ให้ยื่นคำร้องขอเทียบยกเว้นผลการเรียนภายใน ๓ สัปดาห์แรกของการเปิดภาคการศึกษา และให้ยื่นคราวเดียวตลอดหลักสูตร โดยมีเอกสารประกอบการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ คำร้องขอเทียบยกเว้นรายวิชา สำเนาใบระเบียนแสดงผลการเรียน คำอธิบายรายวิชาของสถานศึกษาที่ขอเทียบยกเว้นรายวิชา และต้องได้รับการรับรองจากสถาบันเดิม

๒) การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาจากการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

วิทยาลัยชุมชนตากได้กำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาจากการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังนี้คือ ผู้มีสิทธิ์ขอเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ต้องเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกให้เข้าศึกษาในหลักสูตรอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนตาก มีสถานภาพเป็นนักศึกษา และมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ในรายวิชา หรือกลุ่มวิชาที่ขอประเมิน โดยมีหลักฐานที่แสดงถึงความรู้และประสบการณ์

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ในระหว่างการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีผู้สนใจสมัครเข้าร่วมสะสมหน่วยการเรียนรู้จำนวน ๒๑ คน โดยผ่านเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชาจำนวน ๒๑ คน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๑๗ จำนวนผู้ผ่านการสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างการทดลองนำร่องวิทยาลัยชุมชนตาก

ปีการศึกษา	สาขาวิชา	จำนวนผู้ผ่านการเทียบโอนผลการเรียน	จำนวนผู้ผ่านการเทียบยกเว้น (ประสบการณ์)	รวม
ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ ระหว่างเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๕๘	สาธารณสุขชุมชน	๑๙	๑	๒๐
	การปกครองท้องถิ่น	๑	-	๑
รวม		๒๐	๑	๒๑

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังเช่น

กรณีที่ ๑

นางสาวอังศริน ยาเกิด (นามสมมุติ) นักศึกษาหน่วยจัดการศึกษามูลนิธิโรงพยาบาลบ้านตาก สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน รุ่น ๙ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โปรแกรมวิชาการบัญชี มีความประสงค์เข้าศึกษาระดับอนุปริญญาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน เพื่อสอบเข้าบรรจุในสายงานดังกล่าว ปัจจุบันทำงานตำแหน่งพนักงานบันทึกข้อมูลทั่วไป ไม่มีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ทางการแพทย์ ผู้เรียนได้ยื่นคำร้องขอเทียบยกเว้นรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วจากสถาบันเดิมได้จำนวน ๒ รายวิชา เพื่อช่วยลดการเรียนซ้ำในรายวิชาที่มีประสบการณ์ ลดจำนวนชั่วโมงเรียนและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรแล้วสามารถนำไปใช้ในการทำงานหรือเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นต่อไปได้

กรณีที่ ๒

นายสมสมัย ธรรมเสน (นามสมมุติ) นักศึกษาหน่วยจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดดอนแก้ว สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น รุ่น ๕๘ อาชีพรับราชการทหาร เดิมเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในระหว่างภาคการศึกษาที่ ๒ ได้ย้ายมาประจำการที่จังหวัดกำแพงเพชร จึงได้เข้ามาศึกษาต่อที่วิทยาลัยชุมชนตาก โดยการสมัครเข้าเรียนที่หน่วยจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดดอนแก้ว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และได้ยื่นคำร้องขอเทียบโอนผลการเรียนในรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วจากวิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน จำนวน ๑๒ รายวิชา การเทียบโอนผลการเรียนดังกล่าว ทำให้ผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรมีโอกาสศึกษาต่อ ลดความซ้ำซ้อนในการเรียนรายวิชา ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจาก นายสมสมัย ธรรมเสน รับราชการทหารอยู่ในจังหวัดกำแพงเพชร และต้องเดินทางมาเรียนที่วิทยาลัยชุมชนตากในวันเสาร์-อาทิตย์

กรณีที่ ๓

นายสมปอง จองใจ (นามสมมุติ) นักศึกษาหน่วยจัดการศึกษามูลนิธิโรงพยาบาลบ้านตาก สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน รุ่น ๙ จบการศึกษาระดับอนุปริญญาจากวิทยาลัยชุมชนตาก สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น และสาขาวิชาการแพทย์แผนไทย หลังสำเร็จการศึกษาแล้วมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร แต่มีอุปสรรคทางด้านค่าใช้จ่ายและการเดินทาง อีกทั้งต้องทำงานประจำ จึงตัดสินใจสมัครเรียนสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยชุมชนตาก เพื่อให้ได้คุณวุฒิที่ตรงกับการทำงาน (ปัจจุบันทำงานเป็นพนักงานสาธารณสุข อำเภอท่าสองยาง) จึงยื่นคำร้องขอเทียบโอนผลการเรียนในรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้ว เพื่อลดจำนวนรายวิชาที่ต้องศึกษา และสามารถเทียบโอนได้ ๘ รายวิชา เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรสามารถนำวุฒิการศึกษาไปใช้ในการทำงานได้

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

วิทยาลัยชุมชนตาก ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนในหลักสูตรระดับอนุปริญญา โดยดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชา ตามระเบียบและขั้นตอน และได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการในแต่ละสาขาวิชาเป็นอย่างดี

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ปัญหา

จากการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ พบปัญหาในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การเทียบยกเว้นผลการเรียน ดำเนินการล่าช้า เนื่องจากผู้เรียนต้องนำคำอธิบายรายวิชาที่ผ่านการรับรองจากสถาบันเดิมให้กับคณะกรรมการพิจารณา อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี ผู้เรียนสำเร็จการศึกษามานาน และจบการศึกษาจากสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล ทำให้ไม่สามารถอนุมัติให้เสร็จสิ้นภายในภาคการศึกษาแรก

๒. การเทียบโอนผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา เทียบรายวิชาได้น้อย เนื่องจากข้อจำกัด เช่น สภาวิชาชีพในการรับนักศึกษาต่อเนื่อง (ผู้เรียนในสาขาปฐมวัย) เป็นต้น

๓. การดำเนินการเทียบโอนจากหลักสูตรฝึกอบรมเข้าสู่หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรและหลักสูตรระดับอนุปริญญา ตามนโยบาย ควรจัดทำขั้นตอน แนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษา และบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

จากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาได้รับแนวคิดและความร่วมมือจากคณะกรรมการเทียบโอน ส่งผลให้เกิดแนวทางและทางเลือกที่หลากหลาย ลดเวลาเรียนที่ซ้ำซ้อน

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

จากการดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการดำเนินงานระหว่างสถาบันการศึกษาที่มีขั้นตอนและรูปแบบที่หลากหลาย ได้รับแนวคิดในการนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

วิทยาลัยชุมชนตากดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยการให้คำแนะนำในการสมัครเข้าเรียนในวิทยาลัย ซึ่งแจ้งสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนในวันปฐมนิเทศ จัดเตรียมเอกสารยื่นประกอบการพิจารณาตลอดหลักสูตรกับคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งในแต่ละสาขาวิชาให้เสร็จสิ้นในคราวเดียว

กล่าวโดยสรุป วิทยาลัยชุมชนตากมีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ สรุปรการสะสมหน่วยการเรียนรู้/การเทียบยกเว้นรายวิชา และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ในระหว่างการทดลองนำร่องให้กับผู้เรียนจำนวน ๒๑ คน ๑๕ รายวิชา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำผลการเรียนมาเทียบโอน เชื่อมโยงการเรียนรู้และลดความซ้ำซ้อนของระบบการศึกษา ทำให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่หลากหลายในการเรียนรู้ นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไป โดยใน ๕ ปีที่ผ่านมา วิทยาลัยชุมชนตากได้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบยกเว้นรายวิชาให้กับผู้เรียนจำนวน ๒๙๖ คน

สำหรับการเชื่อมโยงระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถาบัน วิทยาลัยชุมชนตากได้ดำเนินการเชื่อมโยงระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่นจำนวน ๔ แห่ง ทั้งนี้ปัจจุบันการเทียบโอนผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา สามารถเทียบรายวิชาได้น้อยและจำกัด ด้วยสภาพวิชาชีพในการรับนักศึกษาต่อเนื่อง เช่น นักศึกษาสาขาปฐมวัย เป็นต้น ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษาขาดโอกาสในการศึกษาต่อหรือต้องใช้เวลานานในการศึกษาในระดับปริญญาตรี ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดหาแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องด้วยกระบวนการที่ชัดเจนทำให้สังคมเชื่อมั่นได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีมาตรฐานการศึกษาเดียวกันกับผู้เรียนในระบบการศึกษา

๖. วิทยาลัยเทคนิคตาก

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

วิทยาลัยเทคนิคตาก เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยเปิดสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน ๑๐ สาขางาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน ๘ สาขางาน จัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรระยะสั้นแกนมัธยม หลักสูตร ปวช. เทียบโอนหรือสะสมหน่วยกิต และหลักสูตรพิเศษอื่นๆ ให้กับผู้เรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานท้องถิ่นในปีการศึกษา ๒๕๕๘ บุคลากรทางการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น ๙๗ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน ๕ คน ข้าราชการครูจำนวน ๑๖ คน และลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ/ลูกจ้างชั่วคราวจำนวน ๗๖ คน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด ๒,๓๔๕ คน การบริหารงานแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนากิจการรมผู้เรียน นักศึกษา ฝ่ายบริหารทรัพยากร และฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เทียบโอน/สะสมหน่วยกิตให้กับผู้เรียน/นักศึกษา เป็นรายบุคคล โดยมีการจัดทำข้อมูลประวัติและกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนโดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้ ๑) ผู้เรียนต้องสมัครเข้าเรียนเพื่อเป็นนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคตาก ๒) ลงทะเบียนเรียนในสาขางานที่ผู้เรียนต้องการ และ ๓) ผู้เรียนเลือกรายวิชาที่สามารถเทียบโอน/สะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ ทั้งนี้ ในการเทียบโอนผู้เรียน

ต้องมีระดับผลการเรียน ๒ ขึ้นไป โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนสามารถเทียบผลการเรียนได้ทุกรายวิชาในกรณีที่โอนย้ายการเรียนในสาขาเดิม

สำหรับขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาเก็บไว้ เมื่อผู้เรียนมีคุณสมบัติตามที่วิทยาลัยเทคนิคตากกำหนดแล้วจึงทำการเทียบโอนรายวิชาให้กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ มาเทียบผลการเรียน/โอนเป็นหน่วยกิต ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่วิทยาลัยเทคนิคตากเพื่อตอบสนองการยกระดับการศึกษาของบุคคล สร้างองค์ความรู้ให้กับบุคคล และการนำวุฒิการศึกษาไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาอาชีพ ส่งผลต่อรายได้ ทำให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อีกทั้งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้ที่ได้เข้าสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคตากได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนให้กับผู้เรียนจำนวน ๑๙ คน ๑๗ รายวิชาส่งผลให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในอาชีพ ลดการเรียนซ้ำในรายวิชา/กลุ่มวิชาที่มีความรู้และประสบการณ์ ลดระยะเวลาในการเดินทางและค่าใช้จ่าย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการ และมีสมรรถนะตามหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รองรับคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และเป็นการรองรับคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพที่หลักสูตรกำหนดไว้

อย่างไรก็ดี ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ควรจัดให้มีการแต่งตั้งองค์กรใด องค์กรหนึ่ง เพื่อจัดการศึกษาแบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการจัดสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคตาก เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๙๕ หมู่ ๓ ตำบลป่ามะม่วง อำเภอเมืองจังหวัดตาก จัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรระยะสั้นแกนมัธยม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน ๑๐ สาขางาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน ๘ สาขางาน และหลักสูตรพิเศษอื่นๆ ให้กับนักศึกษา และบุคคลทั่วไป เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานท้องถิ่น โดยมีผู้ให้ความสนใจสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก

ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ วิทยาลัยเทคนิคตากมีบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๙๗ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน ๕ คน ข้าราชการครูจำนวน ๑๖ คน และลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ/ลูกจ้างชั่วคราวจำนวน ๗๖ คน และจำนวนผู้เรียน ๒,๓๔๕ คน การบริหารงานแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนากิจกรรมผู้เรียน นักศึกษา ฝ่ายบริหารทรัพยากร และฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

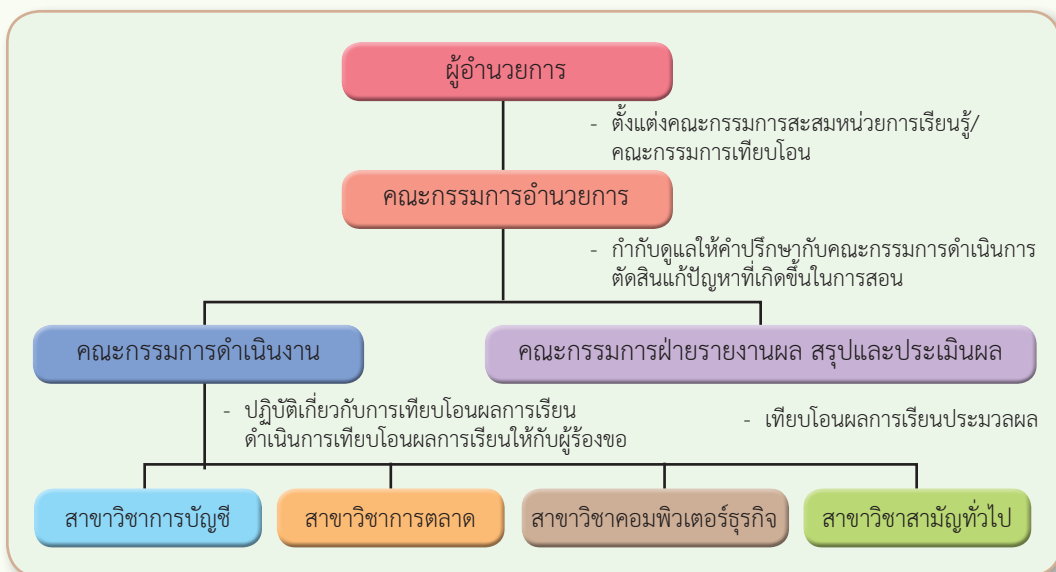
๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โครงสร้างคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (เทียบโอน) ผลการเรียนรู้และประสบการณ์ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการดำเนินงาน แต่งตั้งโดยสถานศึกษา ดังนี้

๑. คณะกรรมการประเมินเบื้องต้นประกอบด้วยผู้รับผิดชอบไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผลการศึกษา ร่วมเป็นคณะกรรมการ ทำหน้าที่ประเมินจากหลักฐานข้อมูลของผู้ขอรับการประเมิน

๒. คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์ ประกอบด้วยผู้รับผิดชอบไม่น้อยกว่า ๓ คน ประกอบด้วย หัวหน้าแผนกวิชาหรือหัวหน้าคณะวิชา ผู้สอนหรือครูฝึกในรายวิชานั้น และผู้เชี่ยวชาญวิชาชีพ ร่วมเป็นคณะกรรมการ ทำหน้าที่ประเมินความรู้และความเข้าใจของผู้รับการประเมิน โดยต้องดำเนินการให้มีมาตรฐานชัดเจนสมเหตุสมผล ยุติธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้

สำหรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒.๑๑ แสดงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

๑. กำกับดูแลให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการดำเนินการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใสและตรวจสอบได้

๒. ดำเนินการตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้ร้องขอ

๓. ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนประมวลผล ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยให้คณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความสามารถและให้บังเกิดผลที่ดีต่อราชการ

กล่าวโดยสรุป ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคตาก ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเบื้องต้นสำหรับรองรับการเรียนแบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยผู้รับผิดชอบไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผลการศึกษา ร่วมเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่ประเมิน ทั้งนี้ คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์ ประกอบด้วยผู้รับผิดชอบไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยมีหัวหน้าแผนกวิชาหรือหัวหน้าคณะวิชา ผู้สอนหรือครูฝึกในรายวิชา และผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ ร่วมเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่ประเมินความรู้และความเข้าใจของผู้รับการประเมิน โดยต้องดำเนินการให้มีมาตรฐานชัดเจนสมเหตุสมผล ยุติธรรมโปร่งใสและตรวจสอบได้

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

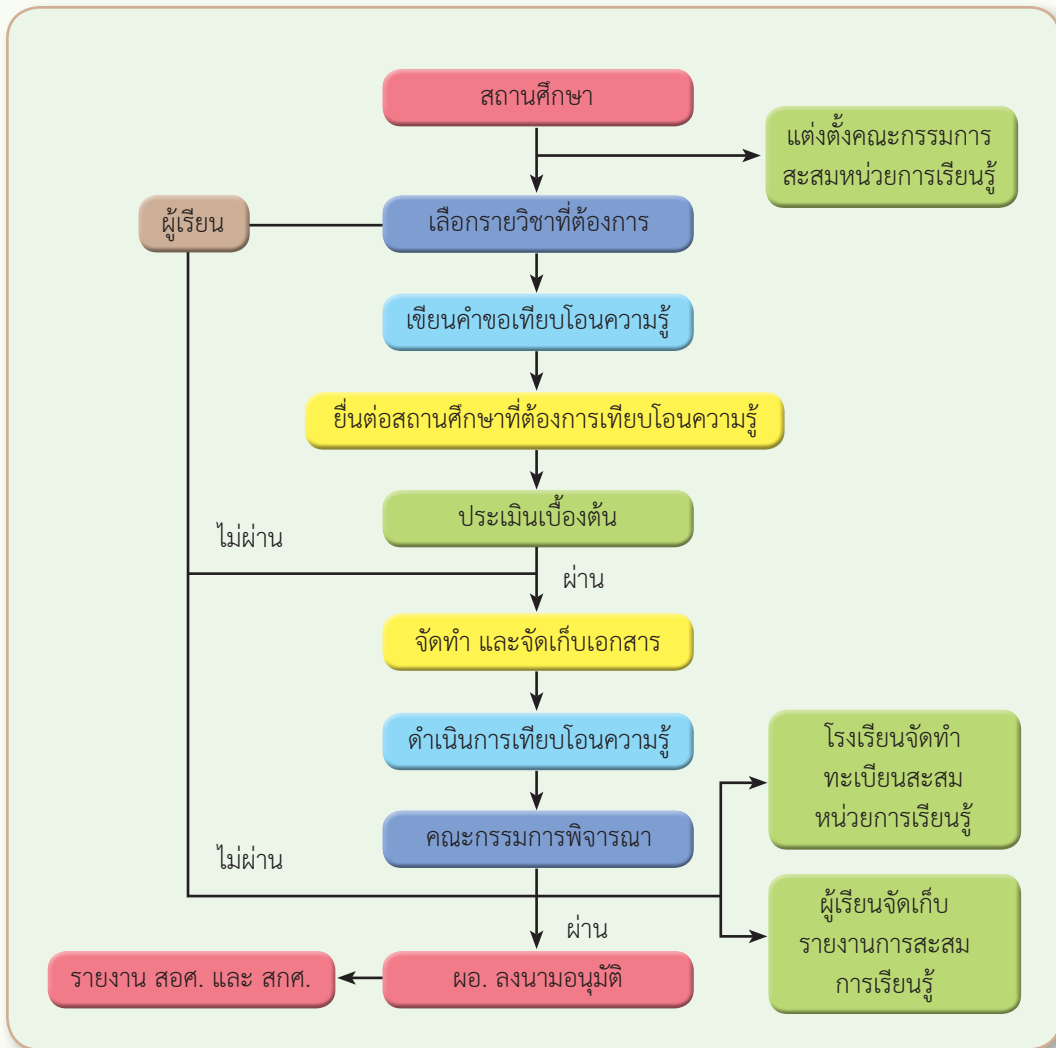
๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยเทคนิคตากได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยการเทียบโอนความรู้ให้กับผู้เรียนจากต่างสถานศึกษากรณีที่ย้ายสถานที่เรียนโดยทางสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลของโรงเรียน/วิทยาลัย ประวัติการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ย้อนหลัง ทั้งนี้ ในการดำเนินงานตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ วิทยาลัยเทคนิคตากได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนจำนวน ๑๓ คน ในสาขาต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๑๘ การเทียบโอนย้อนหลัง ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘

ปีการศึกษา	สาขาวิชา	จำนวน (คน)
๒๕๕๕	การโรงแรม	๑
	ยานยนต์	๒
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	๑
รวม		๔
๒๕๕๗	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	๑
	การตลาด	๑
	อิเล็กทรอนิกส์	๑
รวม		๓
๒๕๕๘	ยานยนต์	๒
	คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	๑
	อิเล็กทรอนิกส์	๒
	การตลาด	๑
รวม		๖
รวมทั้งสิ้น		๑๓

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๒.๑๒ ขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคตาก

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ระหว่างเดือน มีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๕๙ วิทยาลัยเทคนิคตากได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรอื่นๆ โดยมีผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่ม ๑ ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ที่ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอน จำนวน ๖ คน เช่น นางสาวจวีร์ภรณ์ กันทะสาร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรบัญชีบัณฑิต (บช.บ.) วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง ปีการศึกษา ๒๕๕๑ มีความประสงค์เทียบโอนรายวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคตากได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับนักศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ โดยการเทียบโอนรายวิชา เป็นต้น

กลุ่ม ๒ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) จำนวน ๑๓ คน เช่น นายทองหล่อ หล้าคำ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก ในปีการศึกษา ๒๕๔๑ มีความประสงค์ที่จะเทียบโอนรายวิชาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี โดยนักศึกษาได้เข้าศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคตาก ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ โดยการเทียบโอนรายวิชา

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

สถานศึกษามีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นรายวิชา คือ

๑) รายวิชาตามสาขาวิชาชีพ ได้แก่ สาขางานยานยนต์ สาขางานโครงสร้าง สาขางานไฟฟ้ากำลัง สาขางานอิเล็กทรอนิกส์ สาขางานก่อสร้าง สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขางานการโรงแรม และ ๒) รายวิชาตามสาขาวิชาสามัญ โดยมีรายวิชาที่มีการเทียบโอน เช่น ทักษะภาษาไทย ชีวิตและวัฒนธรรมไทย เป็นต้นสำหรับสาขางานอิเล็กทรอนิกส์ มีรายวิชาที่มีการเทียบโอน เช่น งานไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น เป็นต้น

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ในการดำเนินการของสถานศึกษาในการเทียบโอนอย่างมีหลักเกณฑ์ มีความยุติธรรมและโปร่งใส สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเป็นแผนปฏิบัติการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา ดังนี้

๑. ในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาให้นักศึกษายื่นคำร้องพร้อมหลักฐานการศึกษาหรือใบแสดงผลการเรียนที่ประสงค์จะขอเทียบโอนตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนดสำหรับในภาคการศึกษาอื่นในกรณีที่สถานศึกษาไม่สามารถเปิดสอนรายวิชานั้นได้สถานศึกษาสามารถอนุญาตให้นักศึกษาเรียนรายวิชาจากสถานศึกษาอื่นและรับโอนผลการเรียนได้

๒. หัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน โดยคณะกรรมการประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน หัวหน้างานวัดผลและประเมินผลการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ

๓. ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องลงทะเบียนเรียนและมีเวลาเรียนในสถานศึกษาแห่งนั้นไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาตามหลักสูตรที่ขอเทียบโอน

๔. อายุของผลการเรียนที่จะนำมาขอเทียบโอน ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการเทียบโอน ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากพื้นฐานธรรมชาติวิชา ตามความทันสมัย ทันท่วงเหตุการณ์ และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

๕. การเทียบโอนผลการเรียนให้คณะกรรมการเทียบโอนดำเนินการพิจารณาจากหลักฐานการศึกษาที่นำมาแสดงเพื่อขอเทียบโอนผลการเรียนตามวิธีการเทียบโอนผลการเรียน

๖. ผลการเรียนที่ได้รับการเทียบโอน ให้คงผลการเรียนตามหลักฐานเดิมที่ปรากฏหรือให้ผลการเรียนใหม่ที่ได้จากการประเมิน แต่ต้องไม่สูงกว่าผลการเรียนเดิม

๗. ให้สถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการเทียบโอน

สำหรับวิธีการเทียบโอนผลการเรียน แบ่งเป็น ๔ วิธี คือ

๑. การเทียบโอนผลการเรียนหลักสูตรเดียวกัน ดังนี้

๑.๑ ให้สถานศึกษารับโอนผลการเรียนทุกรายวิชา

๑.๒ รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน ๑ สถานศึกษาจะรับโอนหรือทำการประเมินใหม่ก่อนรับโอนก็ได้

๑.๓ ในกรณีที่ย้ายสถานศึกษาหากมีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ (ไม่ผ่าน) ในรายวิชาและมีสิทธิได้รับการประเมินใหม่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ให้สถานศึกษาเดิมดำเนินการประเมินใหม่ก่อนหากมีเหตุสุดวิสัยสถานศึกษาที่รับเข้าเรียนสามารถดำเนินการประเมินใหม่ได้โดยสถานศึกษาใช้ดุลยพินิจเป็นรายๆ ไป

๒. การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรอื่นที่มีลักษณะเดียวกันของหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาเอกชน หรือหน่วยงานของราชการ ดังนี้

๒.๑ เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาที่ระบุในหลักสูตร

๒.๒ รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒ ขึ้นไปสถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียน หรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้

๓. การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับเดียวกันสังกัดกระทรวงศึกษาธิการสถาบันการศึกษาเอกชนหรือหน่วยงานราชการ ดังนี้

๓.๑ เป็นรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่มีจุดประสงค์และเนื้อหาใกล้เคียงกัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตร

๓.๒ รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนต่ำกว่า ๒ ให้สถานศึกษาที่รับโอนผลการเรียนทำการประเมินใหม่ ถ้าเห็นว่ามิผลตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วจึงรับโอนรายวิชานั้น

๓.๓ รายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒ ขึ้นไปสถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียนหรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้ รายวิชาที่มีการประเมินใหม่ตาม ๓.๑ ๓.๒ และ ๓.๓ ระดับผลการเรียนให้เป็นไปตามผลการประเมินใหม่แต่ต้องไม่สูงกว่าเดิม

๔. การเทียบโอนผลการเรียนของผู้ที่สถานศึกษาให้พ้นสภาพตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ดังนี้

๔.๑ ให้รับโอนเฉพาะรายวิชาที่ยังปรากฏในหลักสูตรหรือรายวิชา/ กลุ่มวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตร

๔.๒ ให้รับโอนเฉพาะรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาจากการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

สำหรับคุณสมบัติของผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาจากการเทียบโอนมีดังนี้

๑. ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องลงทะเบียนเรียนและมีเวลาเรียนในสถานศึกษาแห่งนั้นไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาตามหลักสูตรที่ขอเทียบโอน

๒. อายุของผลการเรียนที่จะนำมาขอเทียบโอน ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการเทียบโอน ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากพื้นฐานธรรมชาติวิชาตามความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

จำนวนผู้ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ในวิทยาลัยเทคนิคตาก แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) ผู้ที่จบในระดับปริญญาตรีที่ตรงสาขาวิชาที่เปิดสอน และ ๒) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) รวมทั้งสิ้น ๑๙ คน ๑๗ รายวิชา

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ระหว่างการทดลอง มีกรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังเช่น

กรณีที่ ๑

นายสามารถ แดงเฉย เข้าสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่วิทยาลัยเทคนิคตากเพื่อเก็บสะสมรายวิชาในหลักสูตรระยะสั้น ๓ ภาคการศึกษา โดยผู้เรียนสามารถนำรายวิชาที่สะสมมาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพได้ อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับ จึงเข้าเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก ในวันเสาร์และอาทิตย์ โดยต้องเข้าเรียนเป็นเวลา ๑ ปี ๖ เดือน (๓ ภาคการศึกษา) จึงจะจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งนี้ ในภาคการศึกษาปัจจุบัน (๑/๒๕๕๙) วิทยาลัยเทคนิคตากยังไม่ได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียน เนื่องจากยังไม่ครบกำหนด ๑ ปี ๖ เดือน

กรณีที่ ๒

นายธีรวัฒน์ แบนนัด กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้นปีที่ ๒ สาขางานเทคนิคยานยนต์ ๓ ภาคการศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ สอบเข้าทำงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้และถูกเลือกให้ไปปฏิบัติหน้าที่ที่การไฟฟ้าเขื่อนภูมิพล จึงได้สมัครเป็นนักศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคตาก ทั้งนี้ สถานศึกษาเห็นว่านักศึกษามีผลการเรียนมากกว่า ๘๐ เปอร์เซนต์ และได้ทำการเทียบโอนรายวิชาที่มีผลการเรียนมากกว่า ๒ ขึ้นไป โดยนายธีรวัฒน์ แบนนัด ต้องเก็บรายวิชาที่เหลือในภาคการศึกษาสุดท้ายและในบางรายวิชาที่มีผลการต่ำกว่า ๒ โดยจะใช้เวลาในการศึกษาประมาณ ๑ ปี

กรณีที่ ๓

นักศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคตาก และนักศึกษาต่างวิทยาลัยที่อยู่ในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ลาออก หรือถูกพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา โดยไม่ผ่านเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๑ ต้องมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่า ๑.๕๐ ระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๒ ไม่ต่ำกว่า ๑.๗๕ และ ระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ ๓ ไม่ต่ำกว่า ๑.๙๙ ทั้งนี้ ผู้เรียนที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ๓ ได้ต้องมีผลการเรียน ๒.๐๐ ขึ้นไป ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่พ้นสภาพการศึกษาเนื่องจากมีผลการเรียนไม่ถึง ๒.๐๐ ต้องกลับเข้ามาศึกษาใหม่ ผู้เรียนจึงขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยให้ครูที่ปรึกษาทำการเทียบโอนรายวิชาในรายวิชาที่มีผลการเรียน ๒.๐๐ ขึ้นไป

สรุปวิทยาลัยเทคนิคตาก ได้ดำเนินการสะสมการเรียนรู้ เทียบโอน/สะสมหน่วยกิตของผู้เรียน นักศึกษา ตามรายบุคคล และมีการจัดทำข้อมูลประวัติ มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เรียนโดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานคือ ผู้เรียนต้องสมัครเข้าเรียนเพื่อเป็นผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคตาก ลงทะเบียนเรียนในสาขาที่ผู้เรียนต้องการ ผู้เรียนเลือกรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้/รายวิชาที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ ในการเทียบโอนนั้นผู้เรียนจะต้องมีระดับผลการเรียน ๒ ขึ้นไป โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนสามารถเทียบผลการเรียนได้ทุกรายวิชาในกรณีที่โอนย้ายการเรียน

ในสาขาเดิม กรณีในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชาเก็บไว้ เมื่อผู้เรียนมีคุณสมบัติตามที่วิทยาลัยเทคนิคตากกำหนดแล้วจึงทำการเทียบโอนรายวิชาให้ผู้เรียน การประเมินผลการเรียนให้ผ่านคณะกรรมการประเมินเบื้องต้นและคณะกรรมการประเมิน ความรู้และประสบการณ์ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่เทียบโอน/การสะสมหน่วย การเรียนรู้ มาเทียบผลการเรียน/โอนเป็นหน่วยกิต ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงวิทยาลัยเทคนิคตากได้

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

๓.๑.๑ ความสำเร็จ

วิทยาลัยเทคนิคตากจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ถือว่าประสบ ผลสำเร็จ เนื่องจากผู้เรียนมีความเข้าใจและทำงานร่วมกัน โดยมีการประชุม วางแผน พูดคุย กับครูผู้สอน กลุ่มผู้เรียน และฝ่ายประสานงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้เข้าใจในปัญหาและสามารถ แก้ไขปัญหาได้

๓.๑.๒ ความไม่สำเร็จ

ความไม่สำเร็จในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้เนื่องมาจากการ จัดสรรเวลาเรียนของผู้เรียนในบางรายไม่สามารถลงเวลาเรียนตามกลุ่มเรียนได้ รวมถึงปัญหา สถานภาพทางการเงินของผู้เรียน

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ไข

ปัญหาในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของวิทยาลัยเทคนิคตากส่วนใหญ่ คือ การจัดสรรเวลาเรียนของผู้เรียนให้ตรงกันกับกลุ่มผู้เรียน เนื่องจากบางรายวิชามีการเรียน การสอนในช่วงเวลาเดียวกัน จึงทำให้ผู้เรียนต้องลงเรียนรายวิชาในกลุ่มเรียนอื่น เพื่อให้ผู้เรียน สามารถเก็บรายวิชาให้เป็นไปตามแผนการเรียนในภาคการศึกษานั้นๆ

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษา และบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสม หน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยเทคนิคตากมีความภาคภูมิใจในการดำเนินการทดลองการสะสมหน่วย การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้นำวุฒิการศึกษาไปใช้ในการทำงานจริง เพิ่มคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน ที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองระบบหน่วยการเรียนรู้

ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในงานอาชีพ ลดการเรียนซ้ำในรายวิชา/กลุ่มวิชาที่มีความรู้และประสบการณ์ ลดระยะเวลาเรียน การเดินทาง ค่าใช้จ่าย ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการ และมีสมรรถนะตามหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา สาขาวิชาและสาขางาน

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนโดยตรง ผู้เรียนสามารถสะสมหรือเก็บผลการเรียนเต็มไว้ แล้วนำไปเทียบโอนในสถานศึกษาที่เปิดทำการเทียบโอน ทั้งนี้ถ้ามีการดำเนินงานในทุกสถานศึกษา จะส่งผลในการดำเนินงานได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น โดยจะต้องจัดทำข้อตกลงและวิธีการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันในทุกระดับชั้นการศึกษา

กล่าวโดยสรุป ระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับการศึกษาของบุคคลในการสร้างองค์ความรู้กับบุคคล และการนำวุฒิการศึกษาไปประกอบอาชีพ หรือพัฒนาอาชีพได้ อันส่งผลต่อรายได้ ทำให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อีกทั้งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียนที่ได้เข้าเทียบโอนในรูปแบบต่างๆ ทั้งการเทียบโอนความรู้จากสถาบันการศึกษาในระบบเดียวกัน และการเรียนแบบเก็บสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดทำ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รองรับคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

อย่างไรก็ดี ในการจัดให้มีระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ควรจัดให้มีการแต่งตั้งองค์กรใด องค์กรหนึ่ง เป็นองค์กรกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เป็นมาตรฐานในการจัดสะสมหน่วยการเรียนรู้ และมีการดำเนินการในแนวทางเดียวกัน

ตอนที่ ๓

รายงานผลการทดลอง การดำเนินงานละสมหน่วยการเรียนรู้ ของสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่สอด

รายงานการทดลองการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาในเขตอำเภอแม่สอด นำเสนอผลการทดลองดำเนินงานเป็นรายสถานศึกษา จำนวน ๕ แห่ง โดยแต่ละแห่งจะนำเสนอตามโครงสร้างดังนี้ ๑) บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ๒) ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา ๓) การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และ ๔) บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เรียงตามลำดับสถานศึกษา ดังนี้

- ๑) โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน
 - ๒) โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖
 - ๓) โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์
 - ๔) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด
 - ๕) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด
- โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ประจำหมู่บ้านแม่โกนเกน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต ๒ อยู่ห่างจากตัวอำเภอแม่สอด ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร มีประชากรประมาณ ๓,๘๗๔ คน อาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยมีแม่น้ำเมยเป็นเส้นกั้นพรมแดน อาชีพหลักของประชากร ในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษา ปีที่ ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีผู้เรียนจำนวน ๓๖๖ คน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๒๒ คน

การดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หัวหน้า ฝ่ายวิชาการ งานทะเบียน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน การเทียบโอน ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รับรองหน่วยการเรียนรู้ ของผู้เรียน และผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษา

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนมีการดำเนินการสะสมหน่วย การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนจำนวน ๗ คน ๑๕ รายวิชา ดังนี้ ๑) ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนภายใน

สถานศึกษาจำนวน ๒ คน ด้วยสาเหตุการย้ายถิ่นฐานของผู้เรียน ผู้เรียนมีการสะสมหน่วย การเรียนจากสถานศึกษาอื่น และนำผลการสะสมหน่วยการเรียนมาขอเทียบโอนผลการเรียนเพื่อ ศึกษาต่อที่โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน โดยสถานศึกษาตรวจสอบผลการเรียนและพิจารณาหลักสูตร และรายวิชาเดิมของผู้เรียนว่ามีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ จึงจะอนุมัติ ผลการเทียบโอนได้ และ ๒) ดำเนินการภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน จำนวน ๕ คน โดย โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนได้จัดทำความร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ให้ผู้เรียนสามารถนำ ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในวิชาคอมพิวเตอร์ (๑๐๐ ชั่วโมง) เทียบโอนเข้าสู่วิชา คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ (รหัสวิชา ๒๐๐๑ - ๒๐๐๑ ๓๓๓) ๑ คาบ ปฏิบัติ ๑ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต) ของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช ๒๕๕๖ ได้ในสาขาวิชาที่ผู้เรียนมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อ ได้แก่ สาขาการบัญชี สาขาคอมพิวเตอร์ และสาขายานยนต์

การสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาการย้ายถิ่นฐาน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร และเป็นการสร้างทางเลือกและเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนที่สนใจในการศึกษาต่อสายอาชีพที่สะสมหน่วยการเรียนรู้นิรายวิชาที่ตกลงร่วมกันกับ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดเพื่อลดเวลาเรียนของผู้เรียน อย่างไรก็ตามในการดำเนินการสะสมหน่วย การเรียนรู้ ควรจัดให้มีการสะสมการเรียนรู้อื่นในหลายวิชา และดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

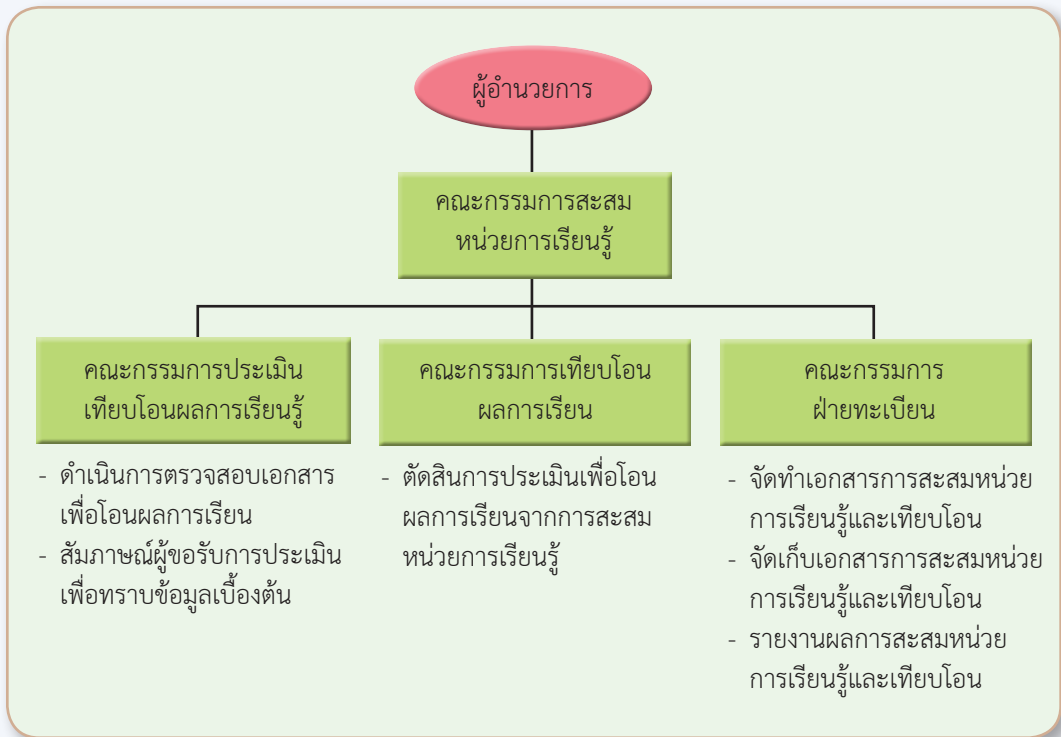
๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนเป็นโรงเรียนขนาดกลางประจำหมู่บ้านแม่โกนเกน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ ๑ ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลมหาวัน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก อยู่ห่างจากตัวอำเภอแม่สอดประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ลักษณะพื้นที่ของหมู่บ้านตั้งอยู่ในพื้นที่ราบ มีถนนสายห้วยไม้แป้นผ่าน มีประชากรประมาณ ๓,๘๗๔ คน มีเขตบริการทั้งหมด ๔ หมู่บ้านมีแม่น้ำเมยไหลผ่านทางทิศตะวันตก มีลำห้วยแม่โกนเกนไหลผ่านทางทิศเหนือ และมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า โดยมีแม่น้ำเมยเป็นเส้นกั้นพรมแดน อาชีพหลักของประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากลักษณะพื้นที่เป็นพื้นที่ราบเชิงเขาติดแม่น้ำ

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนมีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๒๒ คน ผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๓๖๖ คน

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เทียบโอนผลการเรียน จัดทะเบียนการเทียบโอน/การสะสมหน่วยการเรียนรู้และจัดเก็บเอกสารผลการเรียน ผลการเทียบโอน ทะเบียนผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอน เพื่อการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนด รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียน เทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษา รายงานผลการเรียน ผลการเทียบโอนต่อสถานศึกษา และรายงานส่งถึงองค์กรกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ผ่านคณะวิจัย และต้นสังกัด ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๑ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน ผลการเทียบโอน ทะเบียนผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอนเพื่อการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่กำหนดรับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียน เทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษา รายงานผลการเรียนผลการเทียบโอนต่อผู้อำนวยการ และต้นสังกัด

ทั้งนี้ ในระหว่างการพัฒนาทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนมีการจัดทำบันทึกความร่วมมือทางวิชาการกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด เพื่อให้มีการสะสมรายวิชา ร่วมกัน โดยโรงเรียนบ้านแม่โกนเกนได้จัดการเรียนการสอนรวมถึงการดำเนินการวัดประเมินผลรายวิชา เพื่อรายงานต่อวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาดังกล่าวที่ตกลงร่วมกัน และรายงานผลต่อองค์กรกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ผ่านคณะวิจัย และต้นสังกัด

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยในระยะเวลา ๕ ปีย้อนหลัง (ปีการศึกษา ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) มีการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้เรียนจำนวน ๒ คน

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

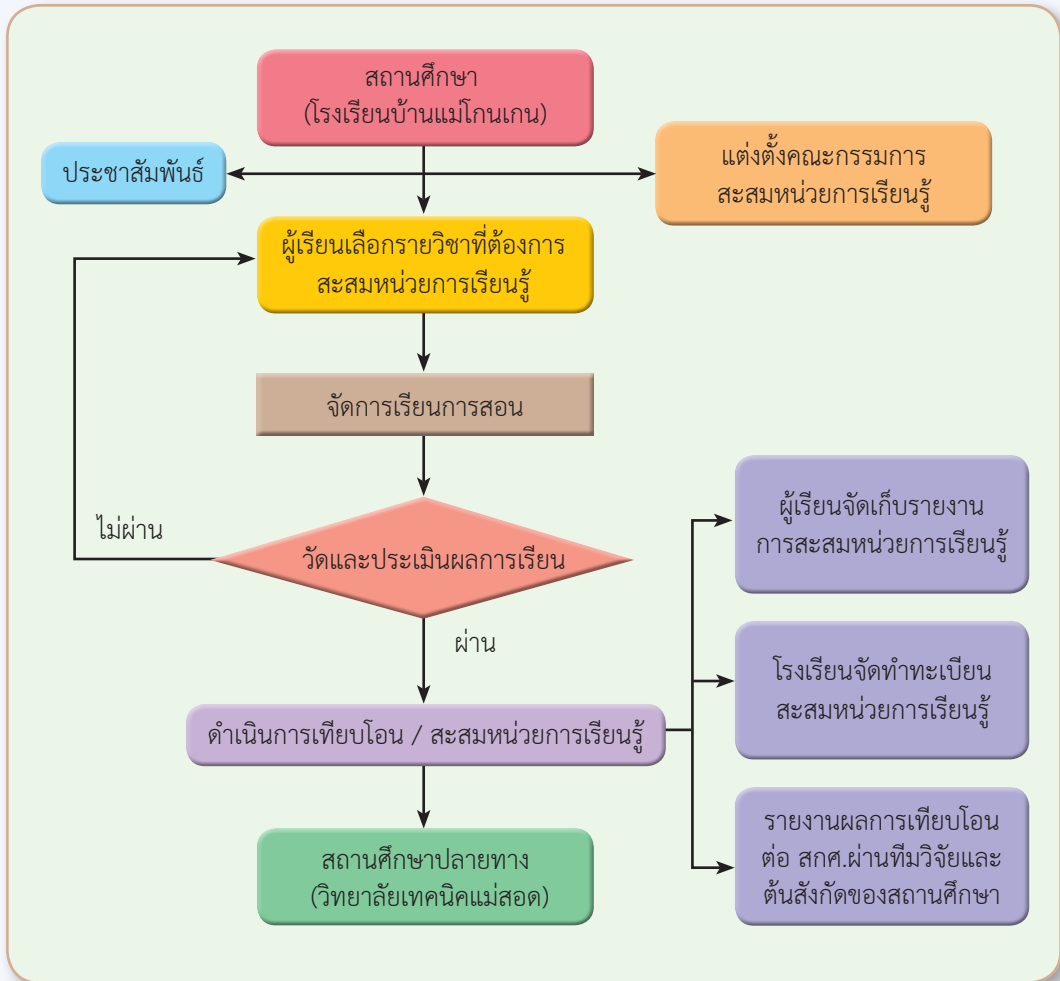
ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และการสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อการศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๒.๑ การเทียบโอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยส่วนใหญ่ผู้ที่มาขอเทียบโอนคือ ผู้เรียนที่ย้ายสถานศึกษา สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนจำนวน ๒ คน เช่น เด็กชายชัยวัฒน์ อยู่สถิต ย้ายจากโรงเรียนวิสิฐวิทยา (วัดนางแล) ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ผู้เรียนได้นำผลการเรียนมาขอเทียบโอน ทั้งนี้ คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้พิจารณาผลการเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า มีความสอดคล้องกับรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน สามารถเทียบโอนรายวิชาพื้นฐานได้ จำนวน ๔๔ หน่วยกิต รายวิชาเพิ่มเติม ๑๐ หน่วยกิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๒๘๐ ชั่วโมง และเด็กชายโยธิน ทองยา ย้ายจากโรงเรียนธรรมวัดวิทยา (วัดดอนมูล) เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ผู้เรียนได้นำผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ มาดำเนินการขอเทียบโอน ทั้งนี้ คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้พิจารณาผลการเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า มีความสอดคล้องกับรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน สามารถเทียบโอนรายวิชาพื้นฐานได้ จำนวน ๔๔ หน่วยกิต รายวิชาเพิ่มเติม ๑๐ หน่วยกิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๒๘๐ ชั่วโมง เป็นต้น

๒.๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อการศึกษาต่อในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยโรงเรียนบ้านแม่โกนเกนมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดในการเชื่อมโยงการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชา คอมพิวเตอร์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ เพื่อเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และ

สารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนให้
กับผู้เรียน จำนวน ๕ คน

สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ดังแสดงในแผนภาพ
ต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

หมายเหตุ: หลักฐานการวัดและประเมินผลการเรียน

๑. ผลการเรียนรายวิชาที่เทียบโอน / สะสมหน่วยการเรียนรู้
๒. แฟ้มสะสมผลงานของผู้เรียน
๓. แบบบันทึกการสัมภาษณ์

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ได้ดำเนินการเทียบโอนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๓.๑ การเทียบโอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รายวิชาพื้นฐานที่มีการเทียบโอน ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และวิชาภาษาอังกฤษ รวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว ลูกเสือ เนตรนารี ชุมนุม ชมรม และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

๒.๓.๒ การเทียบโอนในระดับอาชีวศึกษา รายวิชาที่ดำเนินการเทียบโอน ได้แก่ รายวิชาคอมพิวเตอร์ โดยผู้เรียนสามารถสะสมรายวิชาคอมพิวเตอร์โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน จำนวน ๑๐๐ ชั่วโมง (รหัสวิชา ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง รหัสวิชา ๒๒๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง และ รหัสวิชา ๒๒๒๐๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง) เพื่อเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ (รหัสวิชา ๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ) จำนวน ๒ หน่วยกิตวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑ รายวิชาที่ทำการสะสมหน่วยการเรียนรู้

สถานศึกษา	รายวิชาที่นำไปเทียบโอน	สถานศึกษา	รายวิชาที่รับเทียบโอน
โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน	- คอมพิวเตอร์ รหัสวิชา๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง - คอมพิวเตอร์ รหัสวิชา๒๒๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง - คอมพิวเตอร์ รหัสวิชา๒๒๒๐๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง	วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด	คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์ มีดังนี้

๑. การเทียบโอนผลการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาพื้นฐาน ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและ

เทคโนโลยี และวิชาภาษาอังกฤษ ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนผ่านเกณฑ์ในทุกรายวิชาไม่เป็น ๐ หรือติด “ร” และรวมถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว ลูกเสือ เนตรนารี ชุมนุม ชมรม และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ต้องมีการวัดและประเมินผลจากสถานศึกษาเดิมที่มีผลการเรียน “ผ่าน” เกณฑ์

๒. การเทียบโอนในระดับอาชีวศึกษา เพื่อเทียบโอนรายวิชาของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เข้าสู่รายวิชาวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ผู้เรียนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒.๑ มีเวลาเรียนในรายวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๑๒๐๑ ง ๒๒๒๐๑ ง ๒๒๒๐๒ ตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปทุกวิชา

๒.๒ มีระดับผลการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๑๒๐๑ ง ๒๒๒๐๑ ง ๒๒๒๐๒ ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไปในวิชาใดวิชาหนึ่ง

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาจากการเทียบโอน/ความรู้

ผู้ที่ต้องการสะสมหน่วยการเรียนรู้โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. การเทียบโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ คุณสมบัติของผู้ขอเทียบโอนมีดังนี้

๑.๑ ต้องผ่านรายวิชาพื้นฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๑.๒ ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกกิจกรรม

๑.๓ จำนวนหน่วยกิต หน่วยการเรียนรู้/หน่วยน้ำหนัก เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร

๒. การเทียบโอนระดับอาชีวศึกษา โดยเทียบโอนรายวิชาของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เข้าสู่รายวิชาของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ผู้เรียนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒.๑ ต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๑๒๐๑ ง ๒๒๒๐๑ ง ๒๒๒๐๒ ตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปทุกวิชา

๒.๒ ต้องมีระดับผลการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๑๒๐๑ ง ๒๒๒๐๑ ง ๒๒๒๐๒ ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไปในวิชาใดวิชาหนึ่ง

๒.๓ ต้องสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน มีการดำเนินการภายในสถานศึกษาให้กับผู้เรียนจำนวน ๒ คน และภายนอกสถานศึกษา ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๗ คน ทั้งนี้ ในการดำเนินการภายนอกสถานศึกษา เป็นการดำเนินการให้กับผู้ที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้รายวิชาคอมพิวเตอร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เพื่อเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ในสาขาวิชา ได้แก่ การบัญชี ไฟฟ้ากำลัง และช่างยนต์

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียน จากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

ระหว่างการทดลอง มีกรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังเช่น

กรณีที่ ๑

เด็กชายบุญญฤทธิ์ ด้วงคำ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน มีผลการเรียนต่ำในรายวิชาพื้นฐาน ต้องการเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สาขาวิชานยนต์ ผู้เรียนจึงเข้าร่วมสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต่อไป

กรณีที่ ๒

เด็กหญิงปวีรดา กัณทวงศ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ต้องการศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สาขาการบัญชีผู้เรียนจึงเข้าร่วมสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต่อไป

กรณีที่ ๓

เด็กหญิงสุกัญญา เขียว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ต้องการศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สาขาการบัญชี เนื่องด้วยสะดวกในการเดินทาง ผู้เรียนจึงเข้าร่วมสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต่อไป

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนมีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น การดำเนินการภายในและภายนอกสถานศึกษา สำหรับการดำเนินการภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินการให้กับผู้ที่ย้ายสถานศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้เรียนต้องนำผลการเรียนของสถานศึกษาเดิมมาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรโรงเรียนบ้านแม่โกนเกนสำหรับการดำเนินการภายนอกสถานศึกษา เป็นการดำเนินการเทียบโอนรายวิชา หลักสูตรโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เข้าสู่รายวิชาหลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยผู้เรียนสามารถสะสมหน่วย

การเรียนรู้รายวิชาคอมพิวเตอร์ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เพื่อเทียบโอนเข้าสู่วิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จ และไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่โกนเกนให้ความสำคัญกับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และเห็นว่าเป็นประโยชน์กับผู้เรียนที่มีปัญหาการย้ายถิ่นฐานในกรณีที่ยังไม่ได้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เป็นการสร้างทางเลือกและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่สนใจศึกษาต่อหลักสูตรอาชีวศึกษาสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่ตกลงร่วมกันกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดเพื่อลดเวลาเรียนของผู้เรียน โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนจึงเข้าร่วมและใช้กลยุทธ์ในการให้การสนับสนุนการทดลองนำร่อง โดยมีการประชุมครูฝ่ายวิชาการ และฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้หัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในการประชุมรวมกลุ่มและการประชุมกลุ่มย่อย จนสามารถดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดในรายวิชาคอมพิวเตอร์ (รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ ง ๒๒๒๐๑ และ ง ๒๒๒๐๒) โดยให้ผู้ที่มีระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒ ขึ้นไปในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง สามารถนำผลการเรียนมาเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ (รหัสวิชา ๒๐๐๑ - ๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ทั้งนี้ ในการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ ถือว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง เพราะเป็นการสร้างทางเลือกและให้โอกาสกับผู้เรียนที่สนใจในด้านการเรียนต่อสายอาชีพ

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ไข

จากการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน พบปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข ดังนี้

๓.๒.๑ ปัญหา

จากการดำเนินงานเทียบโอนความรู้ในครั้งนี้ ถือว่าเป็นเรื่องใหม่ ที่ไม่มีแนวทางในการปฏิบัติ ทำให้ยากในหาแนวทางการดำเนินงาน

ในส่วนของคำอธิบายรายวิชาที่นำมาเทียบโอนกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดนั้น จำเป็นต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกันอย่างน้อยร้อยละ ๖๐ อย่างไรก็ตามในหลักสูตรของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกนที่นำมาเทียบโอนส่วนหนึ่ง เป็นเนื้อหาในระดับประถมศึกษา

๓.๒.๒ อุปสรรค

การสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นเรื่องใหม่ ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินงานอย่างไม่รู้และไม่เข้าใจ และบางครั้งเข้าใจความหมายการสะสมหน่วยการเรียนรู้ผิด ส่งผลให้การให้นิยามการสะสมหน่วยการเรียนรู้ต่างกันไปในสถานศึกษาแต่ละแห่ง (เนื่องจากเป็นการทำความเข้าใจภายในสถานศึกษา)

นอกจากนั้น ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ เป็นช่วงระยะเวลาปิดภาคการศึกษา ทำให้การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเห็นชอบจากทางคณะครูแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยผู้เรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการเลือกวิชาในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้

๓.๒.๓ การแก้ไข

ในการดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกนโดยให้มีการเชื่อมโยงกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดนั้น รายวิชาที่นำมาเทียบโอนเป็นการหารือระหว่างผู้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้กับครูผู้สอน โดยนำเนื้อหาในระดับประถมศึกษาที่ผู้เรียนมีการสะสมไว้ มาเพิ่มลงในเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเทียบโอน เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การเทียบโอน (เนื้อหาที่นำมาเทียบโอนต้องมีความสอดคล้องกันอย่างน้อยร้อยละ ๖๐)

ในส่วนของการเข้าใจความหมายของคำว่าสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไปสถานศึกษาแต่ละแห่ง ประธานกลุ่มอำเภอแม่สอดได้จัดประชุมกลุ่มย่อยขึ้นเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน และร่วมกันปรึกษาหารือถึงแนวทางการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน

นอกจากนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ได้จัดประชุมภายในเพื่อขอความร่วมมือจากคณะครูในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ในการปรับเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกับรายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

บุคลากรของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน มีความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างทางเลือกที่หลากหลายและสร้างโอกาสด้านการเรียนให้กับผู้สนใจที่จะนำไปใช้ในการต่อยอดการเรียนรู้ในสายอาชีพในอนาคตของผู้เรียน

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนจากโรงเรียนเดิม (โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน) ในรายวิชาที่กำหนดไปเทียบโอนกับสถานศึกษาที่เข้าร่วมการทดลอง (วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด) ได้ และยังเป็นการลดจำนวนรายวิชาเรียนของผู้เรียนอีกด้วย

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่นๆ

สถานศึกษาควรจะจัดกิจกรรมหรือรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายที่สามารถรองรับด้านทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจ โดยผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ เพื่อไปต่อยอดกับสถานศึกษาอื่น เพื่อลดระยะเวลาในการเรียนได้

กล่าวโดยสรุป จากการที่โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ความรู้ พบว่า ในการดำเนินการครั้งนี้เพื่อเป็นทางเลือกและให้โอกาสกับผู้เรียนที่สนใจศึกษาต่อในสายอาชีพศึกษาได้สะสมหน่วยการเรียนรู้ และยังเป็น การลดเวลาเรียนให้กับผู้เรียนอีกด้วย สำหรับข้อเสนอแนะ มีดังนี้ ๑) สถานศึกษาควรจัดให้มีรายวิชาที่ผู้เรียนสามารถนำมาสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่หลากหลายและชัดเจน รวมทั้งสร้างมาตรฐานและข้อตกลงร่วมกันกับสถานศึกษาอื่น และ ๒) ควรมีหน่วยงานกลางในการสร้างความเข้าใจ และมีข้อปฏิบัติอย่างชัดเจน ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา

๒. โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ตั้งอยู่เลขที่ ๓๐๙ หมู่ ๕ ตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ เป็นโรงเรียนขยายโอกาส จัดการเรียนการสอน ๒ ระดับคือ ๑) ระดับปฐมวัย (อนุบาล ๑-๒) และ ๒) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓) นางอัมพร ศิริขวัญ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มีจำนวนบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๘ คน ผู้เรียนจำนวน ๒๘๕ คน การบริหารจัดการแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ประกอบด้วย การบริหารวิชาการการบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

ในการทดลองการใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้จากฝ่ายบริหารงานวิชาการ จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ งานทะเบียน หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน ผลการเทียบโอน ทะเบียนผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอน เพื่อการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนด รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียน เทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียน ผลการเทียบโอนต่อผู้อำนวยการ และต้นสังกัด

การดำเนินงานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะคือ ๑) การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สำหรับผู้เรียน และ ๒) การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาสำหรับผู้เรียน โดยในการดำเนินการภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับสถานศึกษาเครือข่ายทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดสำหรับการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

การสะสมหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะดำเนินการภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินการสำหรับผู้ที่ย้ายเข้ามาศึกษาต่อในสถานศึกษาและผู้ที่พักการศึกษาและมีความประสงค์ในการกลับเข้ามาศึกษาต่อ (Walk-in) โดยคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้มีหน้าที่พิจารณาผลการเรียนและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน สำหรับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะดำเนินการภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียนที่ย้ายออกจากสถานศึกษา (Walk-out) สถานศึกษาได้ดำเนินการร่วมกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด โดยจัดทำหลักฐานรายงานผลการเรียน (ปพ.๑) ที่ผู้เรียนได้สะสมไว้ เพื่อยื่นกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ต่อไป สำหรับผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) สถานศึกษาได้จัดทำข้อตกลงร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะคอมพิวเตอร์เบื้องต้น (คอมพิวเตอร์ ๑ จำนวน ๑ หน่วยกิต ๔๐ ชั่วโมง และคอมพิวเตอร์ ๒ จำนวน ๑ หน่วยกิต ๔๐ ชั่วโมง) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้และสามารถเทียบโอนเข้าสู่วิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ (จำนวน ๒ หน่วยกิต) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ โดยไม่ต้องเรียนซ้ำในรายวิชาดังกล่าว

ในระหว่างการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง
มิตรภาพที่ ๒๖ ประสบความสำเร็จในการดำเนินการทั้งการดำเนินการภายในและภายนอกสถาน
ศึกษา โดยได้ดำเนินการให้กับผู้เรียนจำนวนทั้งสิ้น ๒๗ คน ๔๔ รายวิชา แบ่งออกเป็น ๑) ผู้ที่ย้าย
เข้ามาศึกษาต่อและผู้ที่ย้ายกลับเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖
จำนวน ๒๐ คน ๒) ผู้ที่ย้ายออกเพื่อประกอบอาชีพและศึกษาต่อนอกระบบกับศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จำนวนทั้งสิ้น ๓ คน และ ๓) ผู้เรียนที่
สะสมหน่วยการเรียนรู้จนจบการศึกษาภาคบังคับ และเข้าศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาในวิทยาลัย
เทคนิคแม่สอด โดยนำรายวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐานที่สะสมไว้มาเทียบโอนเข้าสู่วิชาคอมพิวเตอร์
และสารสนเทศเพื่องานอาชีพวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด จำนวน ๔ คน ถือเป็นความสำเร็จอย่างสูง
เป็นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและยกระดับผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้
รายวิชาอื่นเพิ่มเติม หรือนำเวลาที่ลดลงไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพตามความจำเป็น
เกิดกำลังใจในการเรียนรู้ต่อเนื่อง

ก่อนการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง
มิตรภาพที่ ๒๖ ประสบปัญหาในการเทียบโอนผลการเรียนให้ตรงตามระเบียบ หลักเกณฑ์
ขอบข่ายและเงื่อนไขการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อย่างไรก็ตาม หลังจากเข้าร่วม
ทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้มีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่าย
วิชาการและครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานและรอง
ประธานสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาแต่ละแห่งที่เข้าร่วมทดลองระบบในอำเภอแม่สอด
มีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษานำร่องทั้ง ๕ แห่ง ทำให้เกิดการเชื่อมโยง
การสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนอย่างเป็นรูปธรรม เกิดนวัตกรรมการสะสมหน่วยการ
เรียนรู้ในสถานศึกษาต่างสังกัด

คณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง
มิตรภาพที่ ๒๖ มีความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
อันเป็นประโยชน์อย่างมากต่อระบบการศึกษาไทย เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียน
โดยเฉพาะผู้ที่มีปัญหาไม่สามารถเข้าศึกษาต่ออย่างต่อเนื่องในระบบ และผู้ที่ยอยู่นอกระบบการ
ศึกษาแต่มีความประสงค์ที่จะกลับเข้าศึกษาในระบบให้สามารถกลับเข้ามาศึกษาต่อได้

การทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ ส่งผลให้เกิดการต่อยอดการศึกษา
โดยโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๑๖ ได้พัฒนาโครงการพัฒนาทักษะงานอาชีพ
ด้านช่างเชื่อมโลหะ เพื่อเป็นพื้นฐานงานอาชีพให้ผู้เรียนมีทักษะงานช่างเชื่อมโลหะสามารถ
ประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีคุณภาพสามารถนำหน่วย
การเรียนรู้ที่สะสมไว้เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาช่างเชื่อมโลหะในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต่อไปในอนาคตได้ ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากบริษัท Loxley ในการสร้างอาคารฝึกงาน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ อีกทั้งการสนับสนุนจากชุมชนในด้านบุคลากรที่มีความชำนาญด้านงานเชื่อมโลหะที่เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชนเป็นบทเรียนที่ดีแก่สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปในอนาคต

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

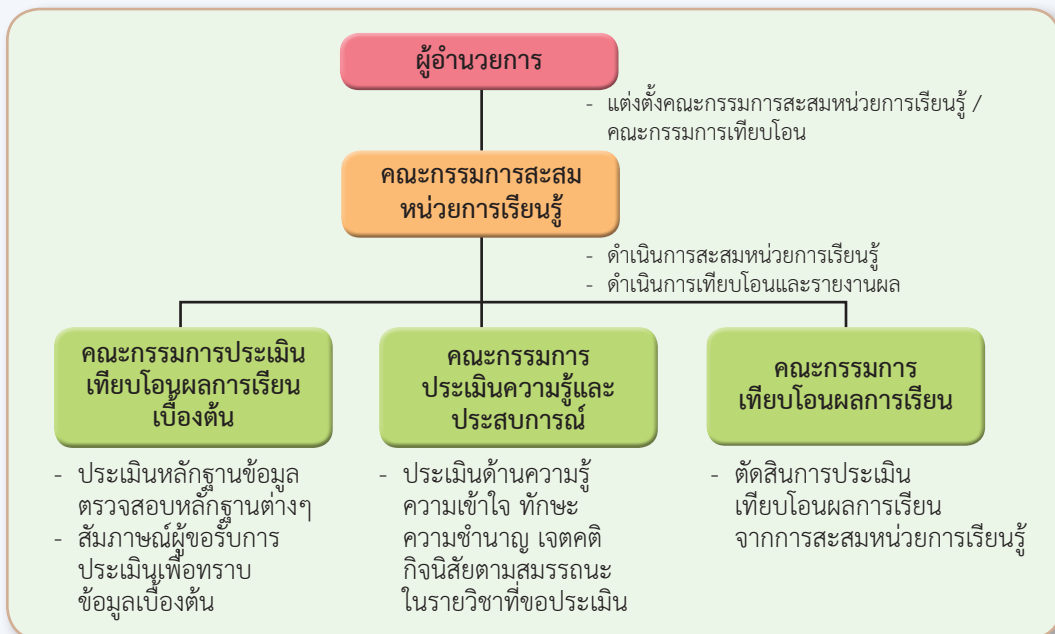
โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒ เป็นโรงเรียนขยายโอกาส จัดการเรียนการสอน ๒ ระดับชั้น คือ ๑) ระดับปฐมวัย (อนุบาล ๑-๒) และ ๒) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓) ตั้งอยู่ติดชายขอบประเทศพม่า พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยและมีบางส่วนเป็นชาวไทยพลัดถิ่นอาศัยอยู่ในประเทศพม่าห่างจากโรงเรียน ๕ กิโลเมตร ชุมชนมีความเป็นอยู่แบบพอเพียง จำนวนบุคลากรทางการศึกษา ๑๘ คน ผู้เรียนจำนวน ๒๘๕ คน แบ่งการบริหารจัดการออกเป็น ๔ ฝ่ายประกอบด้วย ๑) ฝ่ายบริหารวิชาการ ๒) ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ ๓) ฝ่ายบริหารงานบุคคล และ ๔) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

การเทียบโอนและการสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงานบริหารวิชาการ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โดยกำหนดขั้นตอนในการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้ ๑) จัดทำฐานข้อมูลโรงเรียน (จำนวนครู ผู้เรียน หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ รายวิชา) ๒) แต่งตั้งคณะกรรมการการเทียบโอน ประกอบด้วย วิชาการโรงเรียน ฝ่ายวัดผลประเมินผล และฝ่ายทะเบียนวิชาการช่วงชั้น ๓) กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการเทียบโอน ๔) กำหนดคุณสมบัติของผู้เทียบโอน ๕) กำหนดรายวิชา ความรู้ประสบการณ์ หน่วยสะสมการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเทียบโอน และ ๖) กำหนดข้อปฏิบัติ วิธีการในการเทียบโอน รายวิชา ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์

ในการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ งานทะเบียน หัวหน้าสายชั้น และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน ผลการเทียบโอน ทะเบียนผู้เรียน และผู้ขอเทียบโอน เพื่อการสะสมหน่วยการเรียนรู้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่กำหนด รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียน เทียบโอนผลการเรียนภายในสถานศึกษา และรายงานผลการเรียน การเทียบโอนและการสะสมหน่วยการเรียนรู้ต่อผู้อำนวยการ และต้นสังกัด ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๓ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖

สรุป โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ก่อนการทดลองระบบฯ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ จำนวน ๕ คน มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน ผลการเทียบโอน ทะเบียนผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอน เทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่กำหนด รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียน และรายงานผลการเรียนและผลการเทียบโอนต่อ ผู้อำนวยการและต้นสังกัด

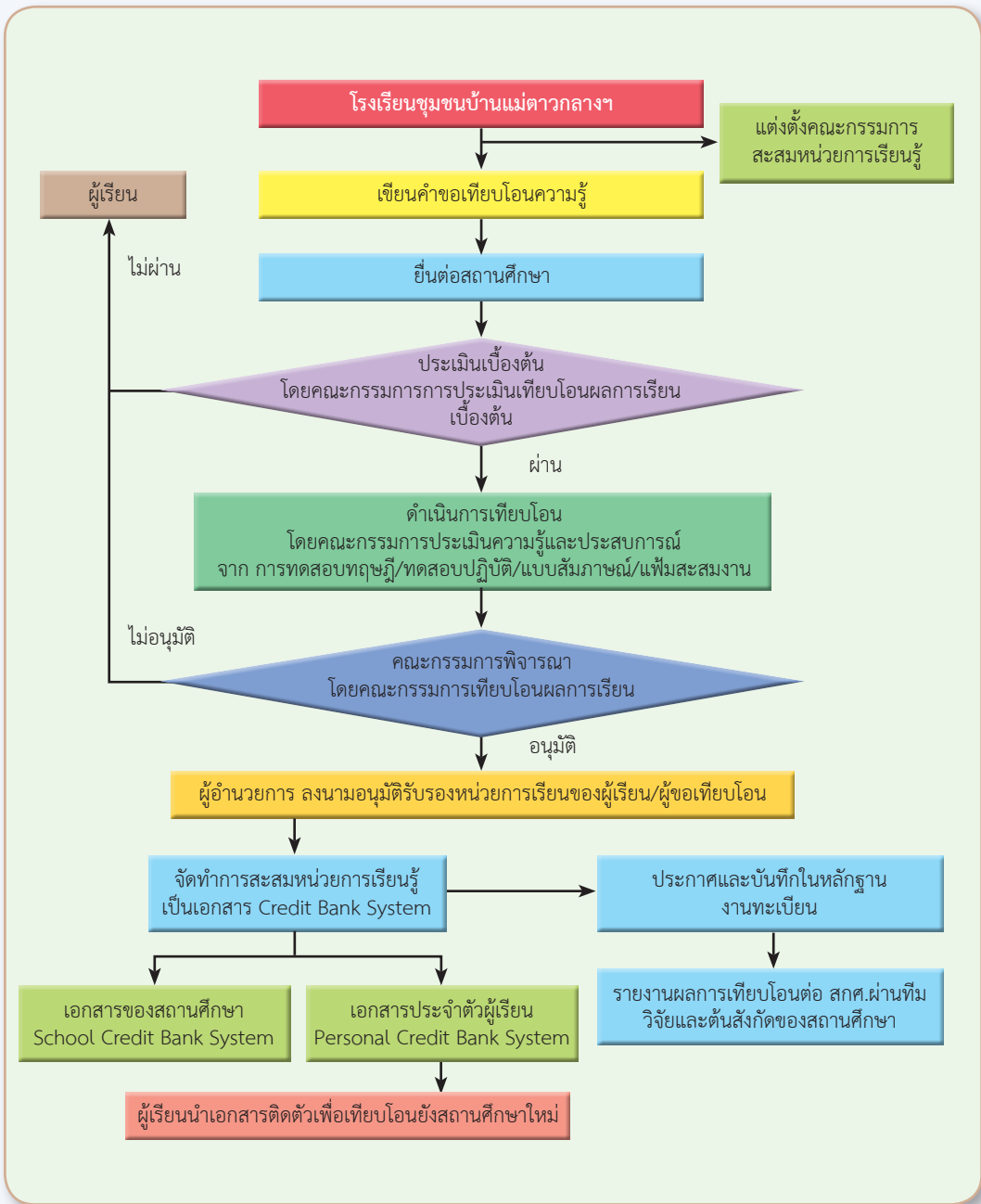
๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ มีการดำเนินการเทียบโอน ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๕๔ – ๒๕๕๘) ดังนี้

๑) ดำเนินการภายในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ กรณี ได้แก่ ๑.๑) ผู้เรียนย้าย เข้ามาเรียนที่โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และ ๑.๒) ผู้เรียนพักการศึกษา และ กลับเข้ามาศึกษาต่อ ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนในลักษณะการย้ายเข้า (Walk-in) มาในสถานศึกษาในแต่ละระดับชั้นจำนวน ๒๑ คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังแสดงในแผนภาพที่ ๓.๔

๒) ดำเนินการภายนอก สำหรับผู้ที่ย้ายออกจากโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ ในลักษณะออกระหว่างภาคการศึกษา ผู้เรียนสามารถนำหลักฐานผลการเรียน (ปพ.๗) เทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ แม่สอดได้ ทั้งนี้ ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ มีการดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนจำนวน ๒ คนและ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนจำนวน ๒ คน

แผนภาพที่ ๓.๔ ขั้นตอนการระดมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง
 มิตรภาพที่ ๒๖

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันกับสถานศึกษาเครือข่ายในการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

๑) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

ผู้เรียนที่มีความประสงค์ขอเทียบโอนผลการเรียนจากโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เข้าสู่รายวิชาในหลักสูตรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ จะดำเนินการจัดทำรายงานผลการเรียนเพื่อนำไปยื่นต่อศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดในการดำเนินการเทียบโอนต่อไป ทั้งนี้ รายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้ ได้แก่ ๑) รายวิชาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ (จำนวน ๓ หน่วยกิต) โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคณิตศาสตร์ (จำนวน ๔ หน่วยกิต) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และ ๒) รายวิชาภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ (จำนวน ๓ หน่วยกิต) โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาภาษาต่างประเทศ (จำนวน ๔ หน่วยกิต) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนจำนวน ๓ คน

๒) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ และสามารถเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาในวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ โดยผู้เรียนสะสมหน่วยการเรียนรู้รายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ (รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ จำนวน ๔๐ ชั่วโมง) และ คอมพิวเตอร์ ๒ (รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๒ จำนวน ๔๐ ชั่วโมง) โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนจำนวน ๔ คน

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระหว่างการทดลองระบบฯ ให้กับผู้เข้าในสถานศึกษาจำนวน ๒๐ คน ๓๘ รายวิชา ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๒ ดำเนินการเทียบโอนรายวิชาแยกเป็นระดับช่วงชั้น

ระดับชั้น	จำนวน (คน)	จำนวนหมวดและจำนวนรายวิชาเพิ่มเติม	รายละเอียดรายวิชาที่เทียบโอน
มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓	๕	๓ หมวดวิชา ๑๒ รายวิชา (วิชาละ ๑ หน่วยกิต)	๑) รายวิชาวิถีสู่อาชีพ ๑-๒-๓-๔ รหัสวิชา ส ๒๑๒๐๑, ส ๒๑๒๐๒ ส ๒๒๒๐๑ และ ส ๒๒๒๐๒ ๒) วิชาโครงการวิทยาศาสตร์ ๑-๒-๓-๔ รหัสวิชา ว ๒๑๒๐๑ ว ๒๑๒๐๒, ว ๒๒๒๐๑ และ ว ๒๒๒๐๒ ๓) รายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑-๒-๓-๔ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ ง ๒๑๒๐๒ ง ๒๒๒๐๑ และ ง ๒๒๑๐๒
ประถมศึกษาปีที่ ๔-๖	๙	๓ หมวดวิชา ๙ รายวิชา (วิชาละ ๑ หน่วยกิต)	๑) รายวิชาวิถีสู่อาชีพ ๔-๕-๖ รหัสวิชา ส ๑๔๒๐๑ ส ๑๕๒๐๑ และ ส ๑๖๒๐๑ ๒) รายวิชาหน้าที่พลเมือง ๔-๕-๖ รหัสวิชา ส ๑๔๓๐๑ ส ๑๕๓๐๑ และ ส ๑๖๓๐๑ ๓) รายวิชาคอมพิวเตอร์ ๔-๕-๖ รหัสวิชา ง ๑๔๒๐๑ ง ๑๕๒๐๑ และ ง ๑๖๒๐๑
ประถมศึกษาปีที่ ๑-๓	๕	๓ หมวดรายวิชา ๙ รายวิชา (วิชาละ ๑ หน่วยกิต)	๑) รายวิชาวิถีสู่อาชีพ ๑-๒-๓ รหัสวิชา ส ๑๑๒๐๑, ส ๑๒๒๐๑ และ ส ๑๓๒๐๑ ๒) รายวิชาหน้าที่พลเมือง ๑-๒-๓ รหัสวิชา ส ๑๑๓๐๑ ส ๑๒๓๐๑ และ ส ๑๓๓๐๑ ๓) รายวิชาอาเซียนศึกษา ๑-๒-๓ รหัสวิชา ส ๑๑๔๐๑ ส ๑๒๔๐๑ และ ส ๑๓๔๐๑
อนุบาลปีที่ ๒	๑	๘ รายวิชา	เทียบโอนกิจกรรมเตรียมความพร้อม ๑-๒
รวม	๒๐	๓๘ รายวิชา	

นอกจากนั้น โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงกับสถานศึกษาในเครือข่ายการทดลองนำร่องต่างสังกัด ได้แก่ ๑) ศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และ ๒) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑) ศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการเรียน ให้กับผู้เรียนในการเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรศูนย์การศึกษาอนุบาลและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ทั้งนี้ รายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้ ดังนี้

๑.๑ รายวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ค ๒๑๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต และ รายวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ค ๒๒๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ สามารถเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน ๔ หน่วยกิต ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ดังแสดงในตารางที่ ๓.๓

๑.๒ รายวิชาภาษาต่างประเทศชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ต ๒๑๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต และ รายวิชาภาษาต่างประเทศชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ต ๒๒๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ สามารถเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน ๔ หน่วยกิต ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ดังแสดงในตารางที่ ๓.๓

ตารางที่ ๓.๓ รายวิชาสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนผลการเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖

รายวิชาโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ที่นำมาเทียบโอน	รายวิชาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดที่รับเทียบโอน
- รายวิชา คณิตศาสตร์ ๑-๒ รหัสวิชา ค ๒๑๑๐๑-๒ ค ๒๒๑๐๑-๒ จำนวน ๑๒๐ ชั่วโมง ๓ หน่วยกิต	- รายวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน ๔ หน่วยกิต
- รายวิชา ภาษาอังกฤษ ๑-๒ รหัสวิชา ต ๒๑๑๐๑-๒ ต ๒๒๑๐๑-๒ จำนวน ๑๒๐ ชั่วโมง ๓ หน่วยกิต	- รายวิชาบังคับภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน ๔ หน่วยกิต

๒) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการเรียน ให้กับผู้เรียนในการเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ โดยผู้เรียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ ง ๒๑๒๐๑ (๔๐ ชั่วโมง) และคอมพิวเตอร์ ๒ ง ๒๑๒๐๒ (๔๐ ชั่วโมง) โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เพื่อเทียบโอนเข้าสู่วิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ดังแสดงในตารางที่ ๓.๔

ตารางที่ ๓.๔ รายวิชาสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนผลการเรียน

รายวิชาโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ ที่นำมาเทียบโอน	รายวิชาวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ที่รับเทียบโอน
- รายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต- รายวิชาคอมพิวเตอร์ ๒ รหัสวิชา ง ๑๒๐๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต	วิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑ - ๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ที่จะสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาดังนี้

๑. รายวิชาพื้นฐานที่กำหนดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือ-เนตรนารี เนาะแนว ชุมนุม)

๓. รายวิชาเพิ่มเติมที่มีหน่วยสะสมการเรียนรู้ตามหลักสูตรกำหนด

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษา จากการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะประสบการณ์

คุณสมบัติของผู้เข้ารับการสะสมหน่วยการเรียนรู้มีดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีหลักฐานผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในระดับชั้นต่างๆที่เรียนมาทุกรายวิชาไม่ต่ำกว่า ๑ (ไม่มีผลการเรียน ๐ หรือ ร ในทุกรายวิชา)

๒. เป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ ทักษะผ่านการประเมินของหน่วยงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานของรัฐ

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ สถานศึกษาได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จำนวน ๒๗ คน เป็นการดำเนินการภายในสถานศึกษาให้กับผู้เรียน จำนวน ๒๐ คน และดำเนินการภายนอกสถานศึกษาให้กับผู้เรียน จำนวน ๗ คน ทั้งนี้ การดำเนินการภายนอกสถานศึกษา เป็นการเชื่อมโยงกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการให้กับผู้เรียนจำนวน ๓ คน และ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ดำเนินการให้กับผู้เรียนจำนวน ๔ คน

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียน จากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

ระหว่างการทดลอง มีกรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ ดังเช่น

กรณีที่ ๑

นางสาวลลิตา อินถา ย้ายจากโรงเรียนสรรพวิทยาคม ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๘ เนื่องจากออกกลางคัน ได้นำหลักฐานผลการเรียน (ปพ. ๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒ จำนวน ๔ ภาคการศึกษา ที่ได้สะสมหน่วยการเรียนรู้ในสถานศึกษาเดิม เพื่อมาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนในรายวิชาพื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และในรายวิชาเพิ่มเติมโดยสามารถเทียบโอนในรายวิชาที่มีการจัดการศึกษาในโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้ ทั้งนี้ มีการเทียบโอนในรายวิชาเพิ่มเติมวิถีพุทธ ๑-๒-๓-๔ (ส ๒๑๒๐๑ ส ๒๑๒๐๒ ส ๒๒๒๐๑ และ ส ๒๒๒๐๒) วิชาโครงงานวิทยาศาสตร์ ๑-๒-๓-๔ (ว ๒๑๒๐๑ ว ๒๑๒๐๒ ว ๒๒๒๐๑ และ ว ๒๒๒๐๒) โดยใช้วิธีการทดสอบ สัมภาษณ์และตรวจแฟ้มสะสมผลงานเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาภาคบังคับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กรณีที่ ๒

เด็กหญิงวันเพ็ญ ดุ้ยเขียว ย้ายจากโรงเรียนเทศบาลวัดดอนแก้ว จังหวัดตาก เนื่องจากผู้ปกครองย้ายถิ่นฐาน เข้ามาศึกษาต่อที่โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้นำหลักฐานผลการเรียน (ปพ. ๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๒ ภาคการศึกษามาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ สามารถเทียบโอนได้ในรายวิชาพื้นฐาน สำหรับรายวิชาเพิ่มเติมวิถีพุทธ ๑ - ๒ (ส ๒๑๒๐๑ ส ๒๑๒๐๒) วิชาโครงงานวิทยาศาสตร์ ๑ - ๒ (ว ๒๑๒๐๑ ว ๒๑๒๐๒) และวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ - ๒ (ง ๒๑๒๐๑ ง ๒๑๒๐๒) ให้พิจารณาเทียบโอนจากการทดสอบ สัมภาษณ์และตรวจแฟ้มสะสมผลงานเพื่อเทียบโอนจากคณะกรรมการเทียบโอนของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าศึกษาต่อตามประสงค์

กรณีที่ ๓

นางสาวอังครัตน์ ต๊ะสุ นำนวศิทางการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ มาเทียบโอนเข้าหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในภาคการศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และได้ทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) อย่างน้อย ๒๐๐ ชั่วโมง ประเมินคุณธรรม

ในระดับดีขึ้นไปและเข้าทดสอบ N-NET สามารถเทียบโอนรายวิชาพื้นฐาน ๒๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ๘ หน่วยกิต เข้าสู่หลักสูตรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ๑) เทียบโอนรายวิชาบังคับได้ ๒๑ หน่วยกิต และวิชาเลือก ๔ หน่วยกิต และ ๒) ลงทะเบียนเรียนเพิ่มรายวิชาบังคับ ๑๙ หน่วยกิต และวิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต สำหรับรายละเอียดวิชาที่ดำเนินการเทียบโอน ดังแสดงในตารางที่ ๓.๕

ตารางที่ ๓.๕ รายวิชาเทียบโอนของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ กับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด กรณีตัวอย่าง นางสาวอังครัตน์ ต๊ะสุ

ระดับ	รายวิชาโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ที่นำมาเทียบโอน	รายวิชาศูนย์ กศน.อำเภอแม่สอดที่รับเทียบโอน	หมายเหตุ
มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒	<u>รายวิชาพื้นฐาน</u> ภาษาไทย ๑-๒ พ ๒๑๑๐๑ - พ ๒๑๑๐๒ (๓ นก.) ภาษาไทย ๓-๔ พ ๒๒๑๐๑ - พ ๒๒๑๐๒ (๓ นก.)	รายวิชาบังคับ ภาษาไทย (๔ นก.)	เรียนเพิ่ม ๒ ภาคการศึกษา
มัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒	คณิตศาสตร์ ๑-๒ ค ๒๑๑๐๑ - ค ๒๑๑๐๒ (๓ นก.) คณิตศาสตร์ ๓-๔ ค ๒๒๑๐๑ - ค ๒๒๑๐๒ (๓ นก.)	คณิตศาสตร์ (๔ นก.)	เรียนเพิ่ม ๒ ภาคการศึกษา
	วิทยาศาสตร์ ๑-๒ ว ๒๑๑๐๑ - ว ๒๑๑๐๒ (๓ นก.) วิทยาศาสตร์ ๑-๒ ว ๒๒๑๐๑ - ว ๒๒๑๐๒ (๓ นก.)	วิทยาศาสตร์ (๔ นก.)	
	ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ๑-๒ ต ๒๑๑๐๑ - ต ๒๑๑๐๒ (๓ นก.)	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (๔ นก.)	
	สังคมศึกษา ๑-๒ ส ๒๑๑๐๑ - ส ๒๑๑๐๒ (๓ นก.)	สังคมศึกษา (๓ นก.)	
	สุขศึกษาพลศึกษา ๑-๒ พ ๒๑๑๐๑ - พ ๒๑๑๐๒ (๒ นก.)	สุขศึกษาพลศึกษา (๒ นก.)	
รวม	๒๖ หน่วยกิต	๒๑ หน่วยกิต	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๒	<u>รายวิชาเพิ่มเติม</u> การงานอาชีพและเทคโนโลยี ๑-๒-๓-๔ ง ๒๑๑๐๑ - ง ๒๑๑๐๒ ง ๒๒๑๐๑ - ง ๒๒๑๐๒ (๔ นก.)	ช่องทางพัฒนา งานอาชีพ (๒ นก.)	เรียนเพิ่มเติม ๑ ภาคการศึกษา
	<u>รายวิชาเพิ่มเติม</u> คอมพิวเตอร์สารสนเทศ ๑-๒-๓-๔ ง ๒๑๒๐๑ - ง ๒๑๒๐๒ ง ๒๒๒๐๑ - ง ๒๒๒๐๒ (๔ นก.)	ช่องทางพัฒนา อาชีพคอมพิวเตอร์ เพื่องานอาชีพ (๒ นก.)	
รวม	๘ หน่วยกิต	๔ หน่วยกิต	

กล่าวโดยสรุป ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ มี ๒ ลักษณะคือ ๑) ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้กับผู้ที่ย้ายเข้ามาศึกษาต่อและผู้ที่พักการศึกษาระหว่างภาคการศึกษา และ ๒) ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาโดยการดำเนินการภายนอกสถานศึกษา มีการดำเนินการร่วมกับสถานศึกษาเครือข่าย ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยสถานศึกษาจัดทำหลักฐานรายงานผลการเรียน (ปพ.๑) เพื่อเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดต่อไป สำหรับการดำเนินการร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทำการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และสามารถเทียบโอนรายวิชาเข้าสู่รายวิชาของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ในรายวิชา คอมพิวเตอร์ ๑ ง ๒๑๒๐๑ (๔๐ ชั่วโมง) และรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๒ ง ๒๑๒๐๒ (๔๐ ชั่วโมง) โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ (รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จ และไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ประสบความสำเร็จในการดำเนินการระบบสะสมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทั้งนี้ ในระยะเวลา ๕ ปีการศึกษาที่ผ่านมา สถานศึกษาได้ดำเนินการสะสมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในลักษณะการย้ายเข้า (Walk in) จำนวน ๒๑ คน ให้กับผู้เรียนที่ต้องลาออกจากสถานศึกษาในระหว่างปีการศึกษา โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑-ม.๓) เนื่องจากปัญหาทางด้านครอบครัวและปัญหาส่วนตัว

อีกทั้งในระหว่างการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาได้ดำเนินการเชื่อมโยงกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้เรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในการศึกษานอกระบบ เป็นการลดความซ้ำซ้อนของรายวิชาให้น้อยลงและช่วยให้ผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาได้รับวุฒิมัธยมศึกษาตามที่ต้องการ สำหรับผู้เรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาจากโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และมีความประสงค์ที่จะศึกษาต่อในสายอาชีพ สถานศึกษาได้จัดทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดโดยการเทียบโอนผลการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมของโรงเรียน เพื่อเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ โดยที่ผู้เรียนไม่ต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้ก็ถือเป็นความสำเร็จในการพัฒนาวัฒนธรรมระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและยกระดับผู้เรียน ทำให้ไม่ต้องเรียนซ้ำซ้อนในรายวิชาบางรายวิชา และผู้เรียนสามารถ

ใช้เวลาในการเรียนรู้วิชาอื่นเพิ่มเติม หรือนำเวลาที่ลดลงไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพตามความจำเป็น ทำให้เกิดกำลังใจในการเรียนรู้ต่อเนื่องต่อไป

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ไข

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

๑. การจัดทำระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา มีความยุ่งยากในการเทียบโอนความรู้ให้ตรงตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ขอบข่ายและเงื่อนไขการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาในแต่ละแห่งที่มีความแตกต่างทั้งระเบียบและแนวทางปฏิบัติ

๒. การเทียบโอนนอกสถานศึกษาต่างสังกัดและต่างระดับชั้น มีความแตกต่างในรายวิชาที่ต้องทำการเทียบโอนในลักษณะระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ทำให้เกิดปัญหาไม่สามารถเทียบโอนได้

การแก้ไข

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษามีแนวทางในการแก้ไข ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้จากผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านหลักสูตร และระเบียบหลักเกณฑ์การวัดผลประเมินผล ได้แก่ ฝ่ายวิชาการโรงเรียน และฝ่ายวัดผลประเมินผล ในการดำเนินการระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อจัดทำระเบียบหลักเกณฑ์ ขอบข่ายและเงื่อนไขการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา และจัดทำระบบการเทียบโอนความรู้จากหลักฐานการเรียนของผู้เรียน

๒. ประชุม วางแผนจัดทำข้อตกลงร่วมกันกับสถานศึกษาต่างสังกัดในโครงการทดลองนำร่องครั้งนี้ ประกอบด้วย การศึกษานอกระบบ (ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด) และอาชีวศึกษา (วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด) เพื่อจัดระบบการเทียบโอนในลักษณะระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ให้สามารถเทียบโอนรายวิชาร่วมกันได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนโดยเฉพาะคณะทำงานหลัก ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน และฝ่ายบริหารงานวิชาการ มีความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในงานวิจัยการพัฒนาคุณภาพและยกระดับผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมจัดทำนวัตกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเทียบโอน

ผู้เรียนที่ Walk-in และการทำข้อตกลง MOU กับสถานศึกษาในการดำเนินการทดสอบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ ที่สามารถช่วยพัฒนาการศึกษาให้กับผู้เรียนได้ ทั้งผู้เรียนที่มีความจำเป็นต้องพักการเรียน สามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้และกลับเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาได้เมื่อพร้อม โดยไม่ต้องเริ่มเรียนใหม่ สำหรับการเทียบโอนภายนอกสถานศึกษา ผู้เรียนสามารถใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ได้สะสมไว้ไปเทียบโอนในบางรายวิชากับสถานศึกษาที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน เพื่อลดเวลาในการจบหลักสูตร สร้างกำลังใจในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้กับผู้เรียน ถือเป็นความภาคภูมิใจของสถานศึกษาที่ได้เข้าร่วมทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนโดยเฉพาะผู้ที่มีปัญหาไม่สามารถเรียนอย่างต่อเนื่องในระบบได้ สามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมในระบบ Credit Bank System มาเทียบโอนได้

๒) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่อยู่นอกระบบการศึกษา และมีความประสงค์ที่จะเข้ามาศึกษาในระบบสามารถ Walk-in เข้ามาศึกษาต่อในระบบโดยนำหน่วยการเรียนรู้มาดำเนินการเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในระบบได้

๓) ช่วยลดระยะเวลาในการเรียน โดยการนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมในระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) มาเทียบโอนในสถานศึกษาได้

๔) เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างความร่วมมือและเครือข่ายทางการศึกษา โดยการนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมในระบบมาใช้เทียบโอนการศึกษาในระบบ นอกระบบและอาชีวศึกษาได้

๕) จุดประกายให้เกิดการต่อยอดโครงการพัฒนาทักษะงานอาชีพด้านช่างเชื่อมโลหะ เพื่อเป็นพื้นฐานงานอาชีพ ให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะงานช่างเชื่อมโลหะสามารถประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนได้ และทำให้การจัดการเรียนการสอนพร้อมทักษะของผู้เรียนมีคุณภาพในระดับที่สามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมไว้เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาช่างเชื่อมโลหะในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต่อไปในอนาคตได้ ทั้งนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้นำเสนอโครงการร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานภาคเอกชนและได้รับการสนับสนุนจากบริษัท Loxley ด้านอาคารฝึกงาน เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัด

การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ในการพัฒนาทักษะงานอาชีพช่างเชื่อมโลหะ อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในด้านบุคลากรที่มีความชำนาญด้านงานเชื่อมโลหะเพื่อให้ความรู้กับผู้เรียน จึงถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชนเป็นอย่างมาก

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

จากการดำเนินการทดลองครั้งนี้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้ค้นพบบทเรียนที่สมควรดำเนินการต่อ ขยายผล และคาดว่าจะสามารถเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่นมีดังนี้

๑) โครงสร้างหลักเกณฑ์และระเบียบการเทียบโอนรายวิชาเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนที่ Walk-in ของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖

๒) บันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างสถานศึกษาต่างสังกัด ในการร่วมระดมหน่วยการเรียนรู้เพื่อทำการเทียบโอนระหว่างกัน

๓) หลักสูตรบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะงานอาชีพ (งานเชื่อมโลหะ) ทุกสาระวิชา และทุกระดับชั้น

๔) หลักสูตรรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานช่างเชื่อมโลหะ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสู่งานอาชีพที่ได้รับความร่วมมือ สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรจากชุมชนและหน่วยงานภาคเอกชน - บริษัท ลีอกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน) ด้านบุคลากร อาคารฝึกงาน เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการดำเนินการระดมหน่วยการเรียนรู้ทั้งการดำเนินการภายในและภายนอกสถานศึกษา ในระหว่างการทดลองระบบระดมหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาได้ดำเนินการระดมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนจำนวนทั้งสิ้น ๒๗ คน ดังนี้ ๑) ผู้ที่ย้ายเข้ามาศึกษาต่อและผู้เรียนที่พักการศึกษาและกลับเข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ จำนวน ๒๐ คน ๒) ผู้ที่ย้ายออกจากสถานศึกษาเพื่อไปประกอบอาชีพและศึกษาต่อนอกระบบกับศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จำนวนทั้งสิ้น ๓ คน และ ๓) ผู้ที่ระดมหน่วยการเรียนรู้จนจบการศึกษาภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) สามารถนำรายวิชา คอมพิวเตอร์เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาในระดับอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ จำนวน ๔ คน ถือได้ว่าเป็นความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาผู้เรียน ลดความซ้ำซ้อนในการเรียน และผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้อื่นเพิ่มเติม หรือนำเวลาที่ลดลงไปช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพตามความจำเป็น ทำให้เกิดกำลังใจในการเรียนรู้ต่อเนื่องต่อไป

ทั้งนี้ ก่อนการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ พบปัญหาในการดำเนินการให้ตรงตามระเบียบ หลักเกณฑ์ ขอบข่ายและเงื่อนไข การวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาแต่ละแห่ง อย่างไรก็ตาม หลังการทดลองระบบสะสมหน่วย การเรียนรู้ สถานศึกษาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยผู้ อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูที่มีความรู้และประสบการณ์ในหลักสูตรการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน และประธานและรองประธานเครือข่ายสถานศึกษาที่ทำการทดลองในเขต อำเภอแม่สอด โดยได้จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาที่ทำการทดลองทั้ง ๕ แห่ง ทำให้เกิดการเชื่อมโยงการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนในรายวิชาอย่างเป็นรูปธรรม จนเกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในสถานศึกษาต่างสังกัด

คณะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ โดยเฉพาะคณะทำงาน มีความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการทดลองระบบการ สะสมหน่วยการเรียนรู้ เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนโดยเฉพาะผู้ที่มีปัญหาไม่ สามารถเข้าศึกษาต่อในระบบ และผู้ที่ยอยู่นอกระบบแต่มีความประสงค์ที่จะกลับเข้าศึกษาใน ระบบ ให้สามารถกลับเข้ามาศึกษาต่อได้

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้จุดประกายให้เกิดการต่อยอดโครงการ พัฒนาทักษะงานอาชีพด้านช่างเชื่อมโลหะ เพื่อเป็นพื้นฐานงานอาชีพ ให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะ งานช่างเชื่อมโลหะสามารถประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และทำให้ การจัดการเรียนการสอนพร้อมทักษะของผู้เรียนมีคุณภาพในระดับที่สามารถนำหน่วยการเรียนรู้ ที่สะสมไว้เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาช่างเชื่อมโลหะในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต่อไปในอนาคตได้ โดยได้รับการสนับสนุนจากบริษัท Loxley ในการสร้างอาคารฝึกงาน เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติ อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในด้านบุคลากรที่มีความชำนาญด้านงาน เชื่อมโลหะ เพื่อให้ความรู้กับผู้เรียนถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชน เป็นอย่างมาก และเป็นบทเรียนที่ดีให้กับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปในอนาคต ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้

๓. โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ เป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาระดับวิชาชีพการพยาบาลเบื้องต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนนอกระบบจัดการศึกษาหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุและการดูแลเด็กเล็กเป็นหลักสูตรระยะสั้น ๖ เดือน ๔๒๐ หน่วยกิต จำนวน ๑๖ วิชา ผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถเข้าทำงานในโรงพยาบาลตำแหน่งพนักงานผู้ช่วยการพยาบาลได้ ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแบ่งออกเป็น ๒ ภาค ได้แก่ ๑) ภาคทฤษฎี ๓ เดือน และ ๒) ภาคปฏิบัติเป็นการฝึกปฏิบัติจริงในโรงพยาบาลโดยมีอาจารย์พยาบาลคอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ๓ เดือน ทั้งนี้ สถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๐ คน และจำนวนผู้เรียน ๗๓ คน

จากการเข้าร่วมทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอดอินเตอร์ ได้รับความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสะสมหน่วยการเรียนรู้เนื่องจากยังไม่มีประสบการณ์เทียบโอนผู้เรียน ทั้งนี้ สถานศึกษาเห็นความสำคัญในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และได้เตรียมการสร้างหลักเกณฑ์ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนสำหรับอนาคตใน ๒ กรณี คือ ๑) กรณีสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้กับผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษา โดยสถานศึกษาจะดำเนินการเก็บสะสมหน่วยการ

เรียนรู้ของผู้เรียนและทำการออกไปรับรองหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในสถานศึกษาปริบาลในเครือข่ายและสถานศึกษาอื่นๆ ได้ และ ๒) กรณีสะสมหน่วยการเรียนรู้จากสถานศึกษาภายนอกสถานศึกษา (สถานศึกษาในเครือข่าย) ผู้ที่จบหลักสูตรระยะสั้นในหลักสูตรผู้สูงอายุครบครัน ๗๐ ชั่วโมง ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดโดยความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และมีคุณสมบัติตามที่โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์กำหนด สามารถเทียบโอนเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ได้จำนวน ๕๒ หน่วยกิต เพื่อรับประกาศนียบัตรเจ้าหน้าที่พนักงานผู้ช่วยพยาบาล โดยผู้ที่โอนย้ายจากสถานศึกษาปริบาลอื่นๆ เช่น โรงเรียนรามบริรักษ์จังหวัดแพร่ เป็นต้น สามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ขอรับการเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อที่โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ได้

นอกจากนั้น ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์สามารถนำหน่วยกิตที่เก็บสะสมไว้ทั้งหมดเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาของสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพในแขนงวิชาการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาต่อในระดับพยาบาลกับสถานพยาบาลที่สถานศึกษาได้จัดทำ MOU ร่วมกันทั้ง ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท โรงพยาบาลศุขเวช โรงพยาบาลเดอะซีเนียร์ และโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ดังแสดงในตารางที่ ๓.๗ โดยสถานศึกษาจะออกหลักฐานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาให้ผู้เรียนนำไปเทียบโอนในวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ๒๑ หน่วยกิต พร้อมทั้งผลการเรียนของผู้เรียนที่ได้ทำการทดสอบหรือสอบทักษะและสอบ Post test หลังผ่านการฝึกงานตามสถานพยาบาลที่ทางโรงเรียนจัดให้แล้วพร้อมสรุปคะแนนทั้งหมด

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ มีความภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียนโดยการใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และถือว่าประสบความสำเร็จในระดับที่ดีมากเนื่องจากสามารถเตรียมหลักเกณฑ์ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนสำหรับอนาคตอย่างมีระบบกับสถานพยาบาลที่มีข้อตกลงร่วมกันสถานปริบาลในเครือข่าย และกับหน่วยงานต่างสังกัด ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่การศึกษาต่างสังกัด เช่น อาชีวศึกษาหรือการศึกษานอกระบบ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนไม่ต้องออกจากการศึกษาก่อนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นการเตรียมลู่ทางในการส่งเสริมเด็กด้อยโอกาสเข้าสู่การศึกษาสายอาชีพ หรือการศึกษานอกระบบ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตได้

นอกจากนั้น ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ได้มีโอกาส ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดเป็นวิสัยทัศน์ใหม่ในการสร้างหลักสูตรระยะสั้น เพื่อพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพและยกระดับความสามารถของตนได้ การสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนจึงเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ สถานศึกษามีข้อเสนอแนะคือ ควรให้หน่วยงานต่างสังกัดร่วมมือในการดำเนินการ ขยายผลการเรียน สร้างหลักสูตรใหม่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเหตุการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน ที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นและได้รับการดูแลเอาใจใส่น้อยลง ควรให้มีหลักสูตรระยะสั้นเพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเต็มที่ โดยให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ รับรองผลการเรียน เทียบโอนสู่การศึกษาในระบบ หรือนอกระบบการศึกษา อย่างเป็นระบบมากขึ้น

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

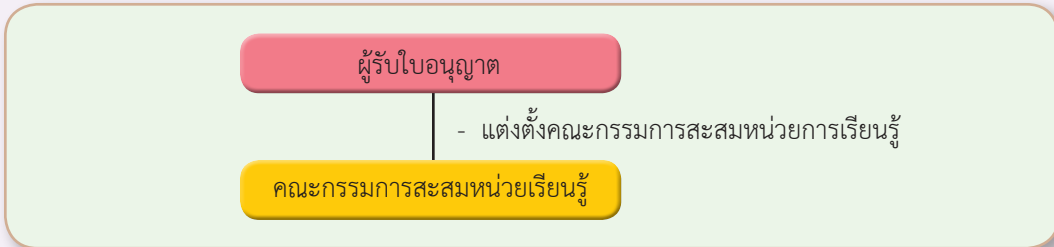
๑.๑ ความเป็นมา

โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ เป็นสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษาวิชาชีพ การพยาบาลเบื้องต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาหลักสูตรผู้ช่วยการพยาบาลดูแลผู้สูงอายุและดูแลเด็ก (หลักสูตรระยะสั้น ๖ เดือน ๔๒๐ หน่วยกิต ๑๖ วิชา) ผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถเข้าทำงานในโรงพยาบาลตำแหน่ง พนักงานผู้ช่วยการพยาบาลได้ ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แบ่งออกเป็น ๒ ภาค ได้แก่ ๑) ภาคทฤษฎี ๓ เดือน และ ๒) ภาคปฏิบัติเป็นการฝึกปฏิบัติจริง ในโรงพยาบาลโดยมีอาจารย์พยาบาลคอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ๓ เดือน ทั้งนี้ สถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาจำนวน ๑๐ คน และจำนวนผู้เรียน ๗๓ คน ในจำนวนนี้มีผู้เรียน ที่รอสอบ Post Test จำนวน ๓ คน

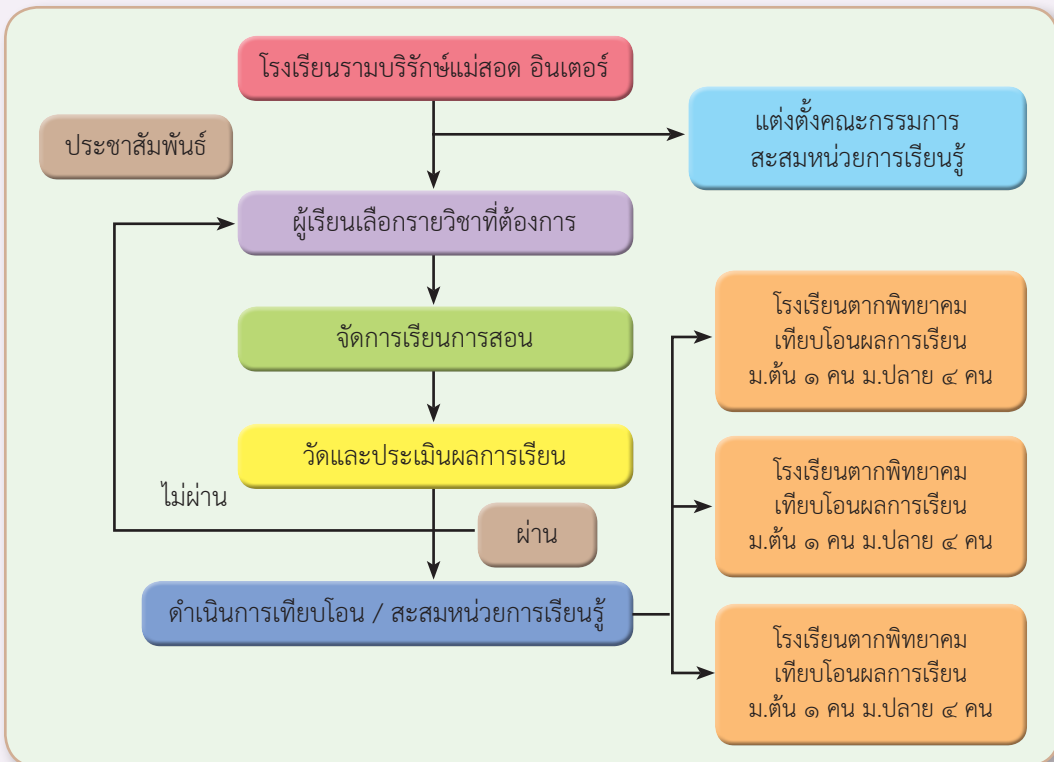
๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีอำนาจหน้าที่จัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน ภายในสถานศึกษารวมถึงรายงานผลการเทียบโอนผลการเรียนต่อผู้จัดการสถานศึกษา และต้นสังกัด ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๕ ผังโครงสร้างคณะกรรมการสะสมหน่วยเรียนรู้ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์

สำหรับขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๖ ขั้นตอนการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ (สำหรับอนาคต)

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บเอกสารข้อมูลและหลักฐานต่างๆของผู้เรียนไว้เพื่อที่จะสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครบตามหลักสูตรและรายงานผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้ไปยังผู้จัดการสถานศึกษาและต้นสังกัด

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ปัจจุบันโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในกรณีผู้เรียนไม่จบการศึกษาตามหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุและการดูแลเด็กเล็ก โดยสถานศึกษาจะดำเนินการเก็บสะสมหน่วยการเรียนรู้ไว้ในแฟ้มประวัติของผู้เรียนและติดตามให้กลับมาศึกษาต่อจนจบหลักสูตร ผู้เรียนสามารถยื่นความจำนงขอกลับเข้าเรียนต่อได้ภายในระยะเวลา ๒ ปีปฏิทินการศึกษา อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาไม่เคยมีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระยะเวลา ๕ ปีย้อนหลัง (ปีการศึกษา ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘)

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

จากการเข้าร่วมทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอดอินเตอร์ ได้รับความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติม และได้ดำเนินการเตรียมการใน ๒ กรณีคือ

๑) กรณีสะสมหน่วยการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สำหรับกรณีผู้เรียนลาออกระหว่างศึกษา สถานศึกษาจะดำเนินการเก็บสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนและทำการออกใบรับรองหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในสถานศึกษาบริบาลในเครือข่ายและสถานศึกษาอื่นๆ ได้

๒) กรณีสะสมหน่วยการเรียนรู้จากสถานศึกษาภายนอกสถานศึกษา (สถานศึกษาในเครือข่าย) ผู้ที่จบการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นผู้สูงอายุครบคร้ว ๗๐ ชั่วโมง ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด โดยความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และมีคุณสมบัติตามที่โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์กำหนด สามารถเทียบโอนเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ จำนวน ๕๒ หน่วยกิตได้ เพื่อรับประกาศนียบัตรเจ้าหน้าที่พนักงานผู้ช่วยพยาบาล

ผู้เรียนที่โอนย้ายจากสถานศึกษาบริบาลอื่นๆ เช่น โรงเรียนรามบริรักษ์จังหวัดแพร่ สามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไว้มาขอรับการเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อกับโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ได้

นอกจากนั้น ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ สามารถนำหน่วยกิตที่เก็บสะสมไว้ทั้งหมด มาเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาของสาขาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ แขนงวิชาการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เพื่อศึกษาต่อในระดับพยาบาลกับสถานพยาบาลที่สถานศึกษาได้จัดทำ MOU ร่วมกันทั้ง ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาล กลัยน้ำไท โรงพยาบาลศุขเวช โรงพยาบาลเดอะซีเนี่ย และโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ดังแสดงใน ตารางที่ ๓.๗ โดยสถานศึกษาจะออกหลักฐานการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาให้ผู้เรียน นำไปเทียบโอนในวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ๒๑ หน่วยกิต พร้อมทั้งผลการเรียนของผู้เรียนที่ได้ ทำการทดสอบหรือสอบทักษะและสอบ Post test หลังผ่านการฝึกงานตามสถานพยาบาลที่ ทางโรงเรียนจัดให้แล้วพร้อมสรุปคะแนนทั้งหมด

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ผู้เรียนสามารถนำรายวิชาที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ จำนวน ๘๔๐ ชั่วโมง ไปเทียบโอนเข้าสู่ รายวิชาของสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (แขนงวิชาการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและส่งเสริมสุขภาพ ผู้สูงอายุ) ในสถานพยาบาลที่ได้ไปดำเนินการฝึกปฏิบัติการ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๖ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาเครือข่าย

รายวิชาของรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์	โรงเรียนร่วมการสะสมหน่วยการเรียนรู้	รายวิชานำมาเทียบโอน
การดูแลผู้สูงอายุ ๒๔ ชั่วโมง	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด	ผู้ดูแลผู้สูงอายุครอบครัว ๗๐ ชั่วโมง
การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน ๑๖ ชั่วโมง		
การใส่ยา ๘ ชั่วโมง		
จรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ ๔ ชั่วโมง		

ตารางที่ ๓.๗ รายวิชาสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนกับสถานพยาบาลที่มีข้อตกลงกัน

รายวิชาโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ (การดูแลผู้สูงอายุและการดูแลเด็กเล็ก)		รายวิชาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ (แขนงวิชาการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและ ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ)
๑. หลักการดูแลผู้สูงอายุ	๕๐ ชั่วโมง	๑. ๔๐๗๓๒๐๙ การดูแลเด็กและผู้สูงอายุ ๓ (๓-๒-๕)
หลักการดูแลเด็กเล็ก	๔๐ ชั่วโมง	
รวม	๙๐ ชั่วโมง	
๒. จิตวิทยาผู้สูงอายุ	๔๐ ชั่วโมง	๒. ๑๐๕๑๑๐๕ จิตวิทยาพัฒนาการ ๓ (๓-๐-๖) ๔๐๗๓๒๐๔ สุขภาพจิตเด็กและผู้สูงอายุ ๓ (๓-๐-๖)
การพัฒนาของเด็กและจิตวิทยา	๔๕ ชั่วโมง	
รวม	๘๕ ชั่วโมง	
๓. กิจกรรมและนันทนาการผู้สูงอายุ	๔๐ ชั่วโมง	๓. ๔๐๗๒๓๑๕ นันทนาการสำหรับเด็ก และผู้สูงอายุ ๒ (๑-๒-๓)
กิจกรรมและนันทนาการผู้สูงอายุ	๓๕ ชั่วโมง	
รวม	๗๕ ชั่วโมง	
๔. อาหารของผู้สูงอายุ	๗๕ ชั่วโมง	๔. ๔๐๗๒๓๐๘ โภชนาการ ๓ (๓-๐-๖)
อาหารโภชนาการในเด็ก	๖๕ ชั่วโมง	
รวม	๑๔๐ ชั่วโมง	
๕. อันตรายที่มักเกิดขึ้นกับเด็กและการป้องกัน	๒๕ ชั่วโมง	๕. ๔๐๗๓๓๒๖ อุบัติเหตุศึกษาสำหรับเด็ก ๒ (๒-๐-๔)
๖. การดูงาน	๔๕ ชั่วโมง	๖. ๔๐๗๔๘๑๒ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การส่งเสริม ๓ (๔๕๐)
การฝึกปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ	๒๐๐ ชั่วโมง	
การดูแลเด็กเล็กในสถาน ประกอบการทุกรายวิชา ที่เรียนมาแล้วและ		
รายวิชาอื่นๆ ที่เหลือ	๑๘๐ ชั่วโมง	
รวม	๔๒๕ ชั่วโมง	
รวมทั้งสิ้น	๘๔๐ ชั่วโมง	รวมทั้งสิ้น ๒๑ หน่วยกิต

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษานในสถานศึกษา จากการเทียบ
โอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะประสบการณ์

โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนในหลักสูตร
คือ ต้องเป็นประชาชนทั่วไปที่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย
(มัธยมศึกษาปีที่ ๖) รับรองโดยกระทรวงศึกษาธิการ มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน ๓๕ ปี

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ยังไม่มี การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียน จากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

ไม่มีกรณีตัวอย่าง เนื่องจากยังไม่มี การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ยังไม่มี การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการร่วมงานวิจัยครั้งนี้ และได้จัดการเตรียมการสำหรับอนาคตโดยสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนใน ๒ ลักษณะ คือ ภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา โดยการเทียบโอนภายนอกสถานศึกษา เป็นการดำเนินการสำหรับบุคคลทั่วไปที่สำเร็จการเรียนหลักสูตร ระยะสั้นของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลร่วมกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ในหลักสูตรดูแลผู้สูงอายุครบครัน ๗๐ ชั่วโมง สามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไว้มาเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อจนจบหลักสูตรพนักงานผู้ช่วยพยาบาลของสถานศึกษาได้ นอกจากนี้ ผู้ที่จบหลักสูตรของโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ และผ่านการสอบ Post test สามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไว้มาเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลกับสถานพยาบาล ทั้ง ๔ แห่ง ที่สถานศึกษาได้ทำข้อตกลงไว้แล้ว

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

จากการเข้าร่วมปฏิบัติการทดลองนำร่องครั้งนี้ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ มีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมและได้รับความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติมในการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ทำให้โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ได้เตรียมการดำเนินการสำหรับประโยชน์ของผู้เรียนในอนาคตใน ๒ กรณีที่เป็นความสำเร็จในการทดลองนำร่องในครั้งนี้ คือ

๑) การดำเนินการภายในสถานศึกษา สำหรับกรณีผู้เรียนลาออกระหว่างภาคการศึกษา สถานศึกษาจะดำเนินการเก็บสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนและทำการออกไปรับรองหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมไว้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในสถานศึกษาบริบาลในเครือข่ายและสถานศึกษาอื่นๆ ได้

๒) การดำเนินการภายนอกสถานศึกษา บุคคลทั่วไปที่จบหลักสูตรระยะสั้นในหลักสูตรผู้สูงอายุครบครัน ๗๐ ชั่วโมง จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยความร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และมีคุณสมบัติตามที่โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์กำหนด สามารถเทียบโอนเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์จำนวน ๕๒ หน่วยกิต เพื่อรับประกาศนียบัตรเจ้าหน้าที่พนักงานผู้ช่วยพยาบาล

นอกจากนั้น ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาของโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์สามารถนำหน่วยกิตที่เก็บสะสมไว้ทั้งหมดมาเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อในสถานพยาบาลที่ได้ทำ MOU ร่วมกับโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอดอินเตอร์ทั้ง ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท โรงพยาบาลศุขเวช โรงพยาบาลเดอะซีเนี่ย และโรงพยาบาลศรีนครินทร์

๓.๒ ปัญหาอุปสรรคและการแก้ไข

จากการดำเนินงานการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนความรู้ในครั้งนี้ ถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ และสถานศึกษาบริบาลในลักษณะเดียวกัน ซึ่งไม่มีแนวทางในการปฏิบัติมาก่อน ประกอบกับระยะเวลาในการทดลองนำร่องที่จำกัด ยากต่อการหากรณีตัวอย่างมาเป็นแนวทางในการศึกษา รวมถึงการหาข้อมูลเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากไม่สามารถติดต่อกับผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาได้

การแก้ไข

หลังจากมีการประชุมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสถานศึกษาเครือข่ายที่ร่วมการทดลองนำร่องในอำเภอแม่สอด ส่งผลให้โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์สามารถเตรียมการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนสำหรับอนาคตเป็น นอกจากนี้ ฝ่ายบริการของสถานศึกษาได้หาวิธีการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาผ่าน Social Network เช่น ติดต่อกับไลน์หรือเฟซบุ๊ก เป็นต้น โดยสถานศึกษาจะดำเนินการประสานให้ผู้เรียนกลับเข้าศึกษาต่อในคราวต่อไป

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ มีความภาคภูมิใจที่ร่วมในการทดลองนำร่องนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษานี้ ช่วยทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนต่อเพื่อพัฒนาตนเอง สามารถสะสมและเทียบโอนในต่างสถานศึกษาต่างสังกัด และช่วยลดเวลาเรียน วิชาไหนที่เรียนแล้วสามารถเทียบโอนหรือเรียนเพิ่มเติมให้ครบจำนวนชั่วโมงที่กำหนดไว้ในแต่ละสถานศึกษานั้นๆ ได้

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองระบบหน่วยการเรียนรู้

๑) ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ที่สถานศึกษาสามารถนำไปสร้างระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในโรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ใน ๒ กรณี ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

๒) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษา มีทางเลือกในการกลับเข้าศึกษาต่อ และพัฒนานตนเองโดยเข้าเรียนในสถานพยาบาลรามบริรักษ์ในจังหวัดเครือข่าย ในเวลาที่เหมาะสมตามวิถีชีวิตของตน เนื่องจากสามารถต่อยอดการศึกษาต่างสังกัด เช่น ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด หรือ สถานพยาบาลในท้องถิ่น เข้าสู่สถานพยาบาลอื่นๆ หากมีการขยายการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓) ลดระยะเวลาเรียนให้สั้นลง สามารถเทียบโอนวิชาได้ ลดความซ้ำซ้อนในการเรียน ประหยัดค่าใช้จ่ายและมีเวลาในการทำงานมากขึ้น

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรที่เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้น การดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุเป็นเรื่องสำคัญ จำเป็นต้องจัดหาหลักสูตรระยะสั้นสำหรับบุคคลทั่วไปที่ยังขาดโอกาสในการศึกษา และต้องการมีงานทำให้สามารถศึกษาเรียนรู้ได้ เป็นการพัฒนาแรงงานให้มีความรู้ความสามารถตามความต้องการของตลาดแรงงานอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ในครั้งนี้ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ไม่มีผู้เรียนร่วมทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จในระดับที่ดีมากเนื่องจากสามารถเตรียมการในการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนสำหรับอนาคตอย่างมีระบบกับสถานพยาบาลที่มีข้อตกลงร่วมกัน รวมถึงสถานบริบาลในเครือข่าย และหน่วยงานต่างสังกัด

โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ได้มีโอกาสร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดเป็นวิสัยทัศน์ใหม่ในการสร้างหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือตามความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพ ยกระดับความสามารถของตนเองในการกลับเข้าศึกษาต่อ ดังนั้น การสะสมหน่วยการเรียนรู้จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากในการลดความซ้ำซ้อนในการเรียนทั้งนี้ สถานศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๑) ควรให้หน่วยงานต่างสังกัดร่วมมือในการดำเนินการขยายผลการเรียน สร้างหลักสูตรใหม่ที่น่าสนใจในเหตุการณ์บ้านเมืองในปัจจุบันที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นและได้รับการดูแลเอาใจใส่น้อยลง ๒) ควรมีหลักสูตรระยะสั้นเพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเต็มที่ และ ๓) ควรให้มีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่รับรองผลการเรียน เทียบโอนสู่การศึกษาในระบบ หรือนอกระบบการศึกษา อย่างมีระบบมากขึ้น

๔. ศูนย์การศึกษาชนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จัดการศึกษาชั้นพื้นฐานตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวนบุคลากร ๒๒ คน เขตรับผิดชอบ ๑๐ ตำบล จัดการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยมีการประสานงานกับชุมชน มีวิทยากร หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หน่วยจัดการศึกษาในชุมชนที่เรียกว่าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล (กศน.ตำบล) เป็นศูนย์การเรียนรู้ จำนวน ๒๒ ศูนย์ กลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ บุคคลทั่วไปที่อยู่นอกระบบการศึกษาทั้งชาวไทยและผู้พลัดถิ่นหรือผู้ไม่มีสัญชาติไทย

การสะสมหน่วยการเรียนรู้เป็นเครื่องมือหลักที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดใช้ในการเชื่อมโยงผลการเรียนที่หน่วยงานต่างๆ ร่วมกันจัดการศึกษา โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการเทียบโอนผลการเรียน และคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ครูแต่ละกลุ่มวิชา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจัดการเทียบโอนที่หลากหลายตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการหลักสูตร

การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและมาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยสามารถเทียบโอนได้ทั้งหมด ๑๓ วิชาหลัก ๕ สารวิชา และเทียบโอนในรายวิชาเลือก ซึ่งต้องพิจารณาเนื้อหาและจุดประสงค์ ของรายวิชาให้มีความสอดคล้องกัน ทั้งนี้ ในการเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษาต้องจัดทำ การประกาศ และประชาสัมพันธ์ลงในพื้นที่อย่างทั่วถึง โดยมีครูของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยระดับตำบล เป็นเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาและแนะแนวในการเรียน ทั้งก่อนและหลังการเทียบโอน

ในการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ใน ๓ รูปแบบ คือ

๑) การเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาต่างๆ ในภาคการศึกษา ๒/๒๕๕๘ สถานศึกษาได้ดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนจำนวนรวม ๕๒ คน ๗๕ รายวิชาในระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

๒) ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นการจัดการศึกษาร่วมหลักสูตร อาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ระหว่างศูนย์การศึกษานอกระบบและการ ศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยมีการวางแผนการเรียนรู้ ร่วมกันกับสถานศึกษาในการกำหนดรายวิชา กำหนดวันเวลา สถานที่ในการเรียนร่วมของ ทุกสัปดาห์

๓) เชื่อมโยงการสะสมหน่วยการเรียนรู้กับสถานศึกษา ๒ แห่งในอำเภอแม่สอด จังหวัด ตาก เป็นนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบใหม่ โดยได้ดำเนินการเชื่อมโยงการสะสมหน่วย การเรียนรู้กับสถานศึกษา ๒ แห่งคือ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ดาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และวิทยาลัย เทคนิคแม่สอด โดยให้มีการดำเนินการเทียบโอนได้ ในรายวิชาต่อไปนี้ ๓.๑) รายวิชาคณิตศาสตร์ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ค ๒๑๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต และรายวิชาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษา ปีที่ ๒ (ค ๒๒๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ดาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่วิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จำนวน ๔ หน่วยกิต ๓.๒) รายวิชาภาษาอังกฤษ (ต ๒๑๑๐๑-๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓ หน่วยกิต รายวิชาภาษาอังกฤษ (ต ๒๒๑๐๑-๒) ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ ๒ จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาบังคับรายวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จำนวน ๔ หน่วยกิตและ ๓.๓) รายวิชาในกลุ่มสาระการพัฒนาสังคม ชื่อรายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง ๒ รหัสวิชา สค ๓๑๐๐ ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวตวิชาทักษะชีวิต วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดผู้บริหารและครู มีความภาคภูมิใจที่มีส่วนในการสร้างนวัตกรรมใหม่ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกับสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้โดยมีการเชื่อมโยงกับสถานศึกษา ๒ แห่งคือโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด จำนวนผู้เรียนที่สถานศึกษาได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด ๑๑ คน เป็นสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนได้มีกำลังใจในการเรียนรู้ตามความต้องการของตนเองอย่างต่อเนื่อง ลดระยะเวลาในการเรียนและสามารถเข้าศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพได้หรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการเตรียมประชากรวัยแรงงานให้พร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนต่อไป จึงเห็นควรขยายผลให้ครอบคลุมสถานศึกษาอื่นๆ ด้วย

๑. ความเป็นมา และบริบทสถานศึกษา

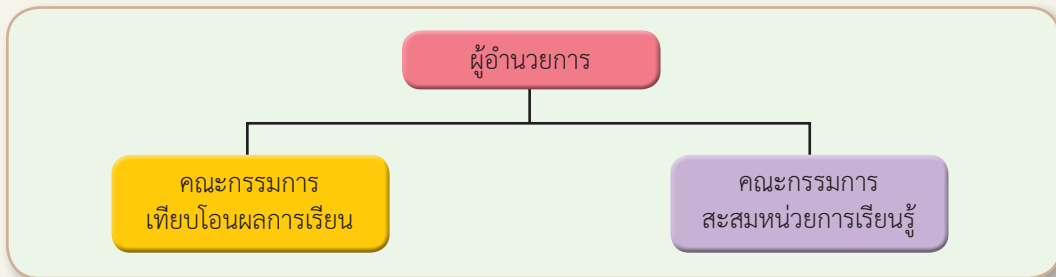
๑.๑ ความเป็นมาและบริบทสถานศึกษา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวนบุคลากร ๒๒ คน เขตรับผิดชอบ ๑๐ ตำบล จัดการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยมีการประสานงานกับชุมชน มีวิทยากร หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หน่วยจัดการศึกษาในชุมชนที่เรียกว่าศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตำบล (กศน. ตำบล) เป็นศูนย์การเรียนรู้ จำนวน ๒๒ ศูนย์ กลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษาคือ บุคคลทั่วไปที่อยู่นอกระบบการศึกษาทั้งชาวไทยและผู้พลัดถิ่นหรือผู้ไม่มีสัญชาติไทย

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ครูแต่ละกลุ่มวิชา

คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ จัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน ภายในสถานศึกษา รวมถึงรายงานผลการเทียบโอนผลการเรียนต่อองค์กรกลางสะสมหน่วยการเรียนรู้ ผ่านทีมวิจัย และต้นสังกัด ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๗ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้มีดังนี้
ผู้อำนวยการ ทำหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอน / คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ให้คำปรึกษาคณะกรรมการ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติมในกรณีมีปัญหาอุปสรรค

คณะกรรมการเทียบโอน ทำหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ดำเนินการแนะนำตามวิธีการเรียน ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและรายงานผลการเทียบโอน

คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ทำหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ดำเนินการแนะนำตามวิธีการเรียน ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และรายงานผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีการดำเนินการในการสะสมหน่วยการเรียนรู้โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ครูแต่ละกลุ่มวิชา และมีคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง โดยมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน ผลการเทียบโอน ทะเบียนผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอน เพื่อการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบกฎเกณฑ์ที่กำหนด รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียน เทียบโอนผลการเรียนตามข้อตกลงของสถานศึกษา รายงานผลการเรียนต่อผู้เรียน และผลการเทียบโอนต่อศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ต้นสังกัด และหน่วยงานกลาง

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

ปัจจุบันการเทียบโอนผลการเรียนเป็นเครื่องมือหลักที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดใช้ในการเชื่อมโยงผลการเรียนที่หน่วยงานต่างๆ ร่วมกันจัดการศึกษาและเชื่อมโยงผลการเรียนจากวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งจากการประกอบอาชีพและประสบการณ์ต่างๆ และเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีขอบข่ายการเทียบโอนที่หลากหลาย ๕ รูปแบบ ดังนี้ ๑) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรการศึกษาที่ออกโดยสถานศึกษาของรัฐและเอกชนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หรือให้การรับรอง ๒) การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเทียบโอนผลการเรียนจากการเรียนในหลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรฝึกอบรมที่จัดขึ้นตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ๓) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ ประสบการณ์จากการเป็นทหารกองประจำการ อาสาสมัครสาธารณสุข ผู้นำท้องถิ่น และแรงงานไทยที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

แห่งชาติและกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ ที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน ๔) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ ที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประเทศนั้นๆ รับรองมาตรฐานการจัดการศึกษา หรือผลการเรียนจากการจัดหลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติของประเทศไทยที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศเทียบความรู้ และ ๕) การเทียบโอนผลการเรียนจากการประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้จากการศึกษาตามอัธยาศัย การประกอบอาชีพ การทำงาน โดยอาจมีหลักฐานเชิงประจักษ์การทำงาน หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือไม่มีหลักฐานก็ได้ มีหลักเกณฑ์การเทียบโอนที่ชัดเจน

การเทียบโอนเป็นเครื่องมือหลักของผู้เรียนในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในแต่ละปีการศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงมีการดำเนินการเทียบโอนให้กับผู้เรียนเป็นจำนวนมาก โดยในปีการศึกษา ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ มีจำนวนผู้เทียบโอนเข้าศึกษาต่อในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอด รวมทั้งสิ้น ๔๗๖ คน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๘ ประวัติการเทียบโอนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอดระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘

ปีการศึกษา	ระดับการศึกษา			จำนวนรวม (คน)
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	
๒๕๕๔	-	๖	๓๖	๔๒
๒๕๕๕	๖	๒๑	๗๕	๑๐๒
๒๕๕๖	๔	๓๑	๘๑	๑๑๖
๒๕๕๗	๖	๓๘	๗๗	๑๒๑
๒๕๕๘	๕	๓๗	๕๓	๙๕
รวม	๒๑	๑๓๓	๓๒๒	๔๗๖

การเทียบโอนผลการเรียน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยผู้เรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการเรียนเทียบโอนเข้าศึกษาต่อในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้ทั้งหมด ๑๓ วิชาหลัก ๕ สารวิชา ได้แก่ วิชาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาสุขศึกษาพลศึกษา วิชาศิลปศึกษา

วิชาคณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา วิชาศาสนา และหน้าที่พลเมือง วิชาพัฒนาตนเองสังคมชุมชน วิชาช่องทางการประกอบอาชีพ วิชาทักษะการประกอบอาชีพ และวิชาพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง และสามารถเทียบโอนในรายวิชาเลือก โดยดำเนินการพิจารณาจากหลักฐานการศึกษา หรือ การประเมินความรู้และประสบการณ์

การพิจารณาการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักฐานการศึกษา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดพิจารณาการเทียบโอนด้วยวิธีการ ๒ วิธี คือ ๑) พิจารณาจากหลักฐานการศึกษาจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ เพื่อตรวจสอบหลักฐานผลการเรียนในรายละเอียดเกี่ยวกับระดับหรือชั้นปีที่จบมา และความถูกต้องของหลักฐานโดยหลักฐานการศึกษาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียน ต้องเป็นหลักฐานที่ออกโดยสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับการรับรองหรือมีวิทยฐานะ และ ๒) พิจารณาหลักฐานจากการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรเนื้อหาวิชาที่ศึกษา จำนวนชั่วโมงและหน่วยงานที่จัด เพื่อเทียบโอนให้สอดคล้องกับรายวิชาตามหลักสูตรหรือสามารถพิจารณาจากการประเมินความรู้และประสบการณ์ เป็นการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนและประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการประกอบอาชีพการทำงานจากการเรียนรู้ตามอัธยาศัยโดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบทดสอบแบบสัมภาษณ์ และการปฏิบัติจริง เป็นต้น

การประเมินความรู้และประสบการณ์

การประเมินความรู้และประสบการณ์เป็นการวัด ตรวจสอบและประเมินผลการเรียนและประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการประกอบอาชีพการทำงานจากการเรียนรู้ตามอัธยาศัยโดยใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบทดสอบแบบสัมภาษณ์และการปฏิบัติจริง เป็นต้น

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

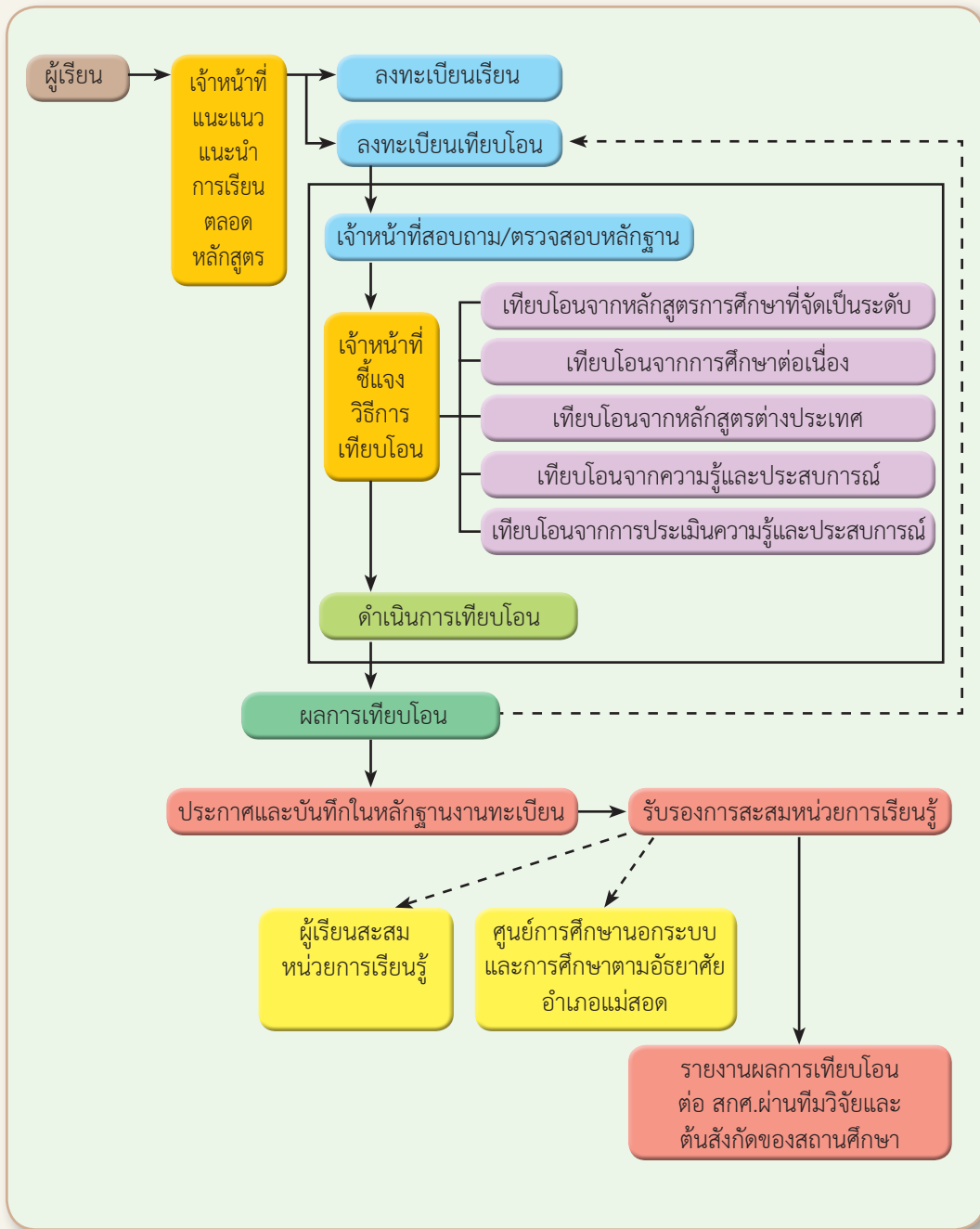
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีหน้าที่จัดการเทียบโอนผลการเรียนในทุกภาคการศึกษาโดยจะต้องประกาศกำหนดระยะเวลาการเทียบโอนให้ทราบทั่วกันและควรดำเนินการตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่ผู้เรียนขึ้นทะเบียนเป็นผู้เรียนหรือขึ้นอยู่ด้วยความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อสถานศึกษาและผู้เรียนจะได้จัดแผนการเรียนตลอดหลักสูตร การเทียบโอนดำเนินการโดยคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรที่ผู้เรียนนำหลักฐานการศึกษามาเทียบโอนผลการเรียนและจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อใช้ในการเทียบโอนผลการเรียน

ทั้งนี้ ในการเทียบโอนผลการเรียนทำได้ไม่เกินร้อยละ ๗๕ ของจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่จะต้องลงทะเบียนเรียนตลอดหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา โดยพิจารณาจากระยะเวลาและระดับชั้นที่ผู้ขอเทียบโอนเรียนผ่านมา รายวิชา/หมวดวิชาผลการเรียนที่คาดหวัง ตัวชี้วัดของรายวิชาหรือคำอธิบายรายวิชาระหว่างรายวิชาที่นำมาเทียบโอนกับรายวิชา ในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยต้องมีความสอดคล้องกันไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชา/หมวดวิชาที่นำมาเทียบโอนและต้องไม่น้อยกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน หากรายวิชาที่นำมาเทียบโอนผลการเรียนอาจนำรายวิชาอื่นที่อยู่ในสาระและมาตรฐานเดียวกันมานับรวมให้ได้จำนวนหน่วยกิตเท่ากันหรือมากกว่าจำนวนหน่วยกิตในรายวิชาที่รับเทียบโอนผลการเรียน และไม่รับเทียบโอนรายวิชา/หมวดวิชาที่มีค่าระดับผลการเรียนเป็น ๐ ร และ มส. ทั้งนี้ สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก โดยนับรวมกันแล้วต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละระดับการศึกษา ดังนี้

- ระดับประถมศึกษาเทียบโอนได้ไม่เกิน ๓๖ หน่วยกิต
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบโอนได้ไม่เกิน ๔๒ หน่วยกิต
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบโอนได้ไม่เกิน ๕๗ หน่วยกิต

การให้ค่าระดับผลการเรียนจากการเทียบโอนในกรณีผลการเรียนเป็นรายวิชา ให้ใช้ค่าระดับผลการเรียนตามที่ปรากฏในหลักฐานการศึกษาที่นำมาเทียบโอน ถ้าผลการเรียนในหลักสูตรเดิมมากกว่า ๑ รายวิชา และผู้เรียนนำมาเทียบโอนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ๑ รายวิชาให้นำค่าระดับผลการเรียนของรายวิชาที่ขอเทียบโอนมาเฉลี่ยหากมีจุดทศนิยมตามหลักการทางคณิตศาสตร์เพื่อบันทึกผลการเรียนต่อไป กรณีผลการเรียนเป็นหมวดวิชาให้ใช้ค่าระดับผลการเรียนของหมวดวิชาเป็นค่าระดับผลการเรียนในรายวิชาที่เทียบโอนได้ สำหรับขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๘ ขั้นตอนการเทียบโอนผลการเรียนและสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในช่วงการทดลองนำร่อง ๒ รูปแบบ คือ ๑) การสะสมหน่วยการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงกับสถานศึกษาเครือข่ายที่ร่วมการทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และ ๒) การสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ทั้งนี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้ทำข้อตกลงร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด และโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๙ สถานศึกษาที่ร่วมการทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้

รายวิชาที่นำมาเทียบโอน	รายวิชารับเทียบโอน
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด สค ๓๑๐๐๑ วิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง จำนวน ๒ หน่วยกิต	วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๑-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบ ปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต
ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด - รายวิชาคณิตศาสตร์ รหัส พค ๒๑๐๐๑ จำนวน ๔ หน่วยกิต- รายวิชาภาษาอังกฤษ รหัส พต ๒๑๐๐๑ จำนวน ๔ หน่วยกิต	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ - รายวิชาคณิตศาสตร์ ๑ - ๒ รหัส ค ๒๑๒๐๑ - ค ๒๑๒๐๒ เวลาเรียน ๑๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๓ หน่วยกิต- รายวิชาภาษาอังกฤษ ๑ - ๒ รหัส ต ๒๑๒๐๑ - ต ๒๑๒๐๒ เวลาเรียน ๑๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๓ หน่วยกิต

๒.๒.๑ การสะสมหน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกับเครือข่าย แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดสามารถดำเนินการเทียบโอนในระดับสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ๑๓ รายวิชาหลัก ทั้งนี้ ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้ดำเนินการเชื่อมโยงระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้กับสถานศึกษา ๒ แห่ง คือ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยให้มีการดำเนินการเทียบโอนได้ ในรายวิชาต่อไปนี้

๑) รายวิชาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ค ๒๑๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต และรายวิชาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ค ๒๒๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่วิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จำนวน ๔ หน่วยกิต

๒) ในรายวิชาภาษาอังกฤษ (ต ๒๑๑๐๑-๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๓ หน่วยกิต รายวิชาภาษาอังกฤษ (ต ๒๒๑๐๑-๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาบังคับรายวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จำนวน ๔ หน่วยกิต และ

๓) รายวิชาในกลุ่มสาระการพัฒนาสังคม ชื่อรายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง ๒ รหัสวิชา ได้แก่ สค ๓๑๐๐๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาทักษะชีวิต วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖

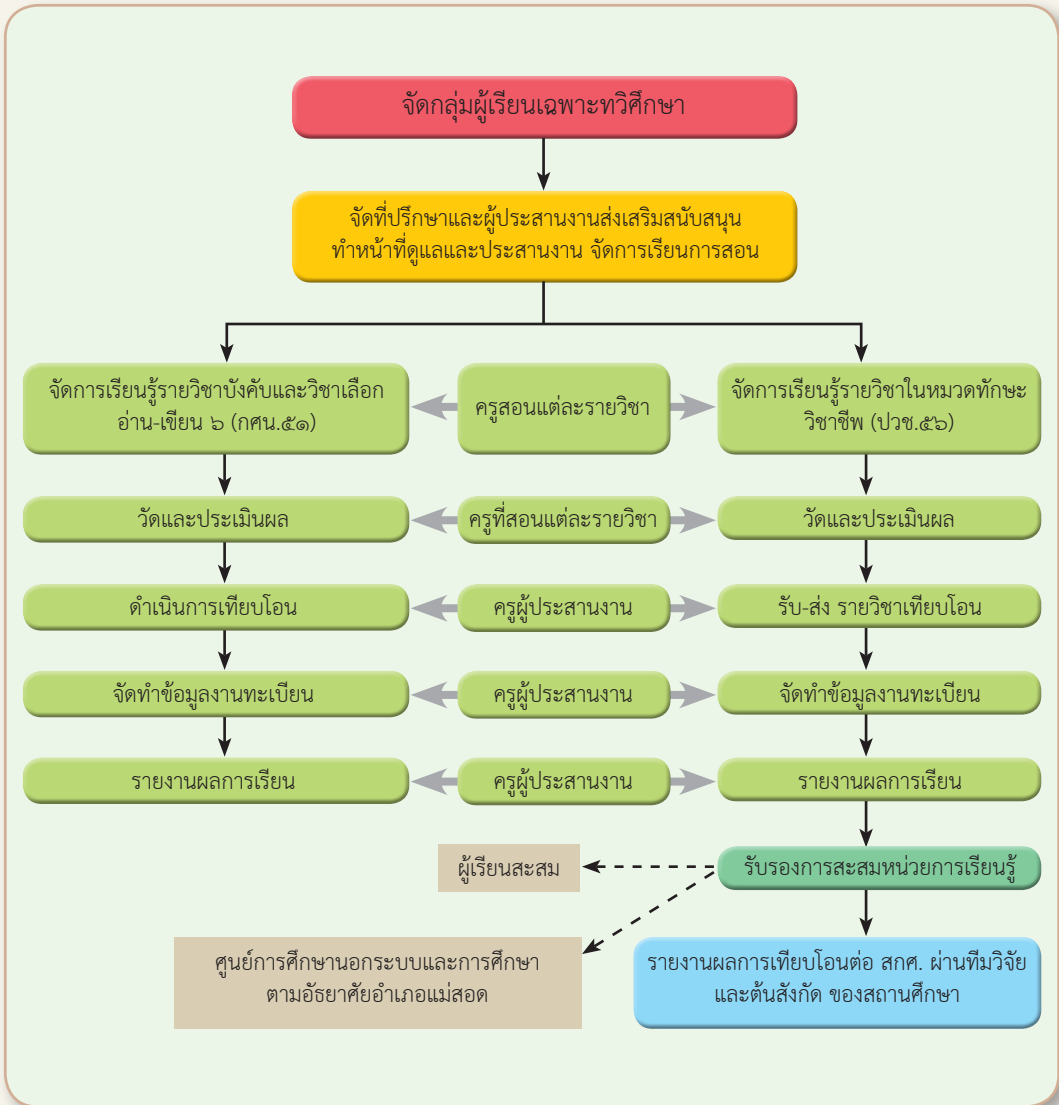
๒.๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ร่วมในหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้ร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดดำเนินการจัดการเรียนรู้ร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยมีการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกันในการกำหนดรายวิชา วันเวลาที่ต้องเรียนร่วมกับสถานศึกษาทุกสัปดาห์ โดยมีหลักการดังนี้ ๑) ในรายวิชาที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดจัดการเรียนการสอน ให้จัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยผู้เรียนจะต้องพบกลุ่มสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมงตามวันเวลาที่ได้กำหนดในแผนการเรียนรู้ไว้ และ ๒) ในรายวิชาที่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอน ให้จัดกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ตามระยะเวลาที่ได้วางแผนร่วมกันกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ทั้งนี้ อาจมีการเรียนในช่วงวันเวลาราชการ ช่วงเย็น (ภาคค่ำ) หรือเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ ตามที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดกำหนด โดยเรียนอย่างน้อย ๓ วันต่อสัปดาห์ หรือขึ้นอยู่กับแผนการลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาที่อาจมีจำนวนหน่วยกิตในการลงทะเบียนเรียนแต่ละภาคการศึกษาไม่เท่ากัน

รูปแบบการจัดการศึกษา การเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเฉพาะกลุ่มผู้เรียนทวิศึกษา ในรูปแบบกิจกรรมพบกลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ – ๔๐ คน โดยให้ครูอาสาสมัครฯ เป็นที่ปรึกษาและผู้ประสานงาน ส่งเสริมสนับสนุนและจัดการศึกษาตามรายวิชาของสถานศึกษา ส่วนในรายวิชาในหมวดทักษะวิชาชีพ ผู้เรียนทวิศึกษารวมกลุ่มเรียนที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยในรายวิชาที่สามารถเทียบโอนได้โดยไม่ต้องเรียนวิชาเพิ่มเติมคือวิชาสังคมศึกษา สค ๓๑๐๐ ๑ หน่วยกิตตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๓ หน่วยกิต เทียบเท่ากับหลักสูตรของอาชีวศึกษา โดยสาขาวิชาที่ได้มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด คือสาขาวิชาการโรงแรม ทั้งนี้ ในภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ มีผู้เรียนจำนวน ๒๔ คน

วิธีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ มีวิธีการ ดังนี้

๑) การนำผลการเรียนรายวิชาจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ รายวิชาที่นำมาขอเทียบโอนได้ต้องเป็นรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า ๒ ในกรณีที่ได้ผลการเรียนต่ำกว่าระดับ ๒ ให้สถานศึกษาที่รับโอนผลการเรียนทำการประเมินใหม่ ถ้ามีผลการเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วจึงรับโอนรายวิชานั้น โดยในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป สถานศึกษาจะรับโอนผลการเรียนหรือจะทำการประเมินใหม่แล้วจึงรับโอนรายวิชานั้นก็ได้ กรณีมีการประเมินใหม่ ระดับผลการเรียนต้องไม่สูงกว่าเดิม

๒) รายวิชาที่สามารถนำมาเทียบโอน ดังแสดงในตารางการเทียบโอนรายวิชาจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖

แผนภาพที่ ๓.๙ ตารางการเทียบโอนรายวิชาจากหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เข้าสู่หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖

หลักสูตรการศึกษานอกระบบ
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

รายวิชาบังคับ ๔๔ หน่วยกิต	
๑. ภาษาไทย	๕ นก.
๒. ภาษาอังกฤษ	๕ นก.
๓. คณิตศาสตร์	๕ นก.
๔. วิทยาศาสตร์	๕ นก.
๕. สุขศึกษา พลศึกษา	๒ นก.
๖. สังคมศึกษา	๓ นก.
๗. ศาสนาและหน้าที่พลเมือง	๒ นก.
๘. ทักษะการเรียนรู้	๕ นก.
๙. เศรษฐกิจพอเพียง	๑ นก.
๑๐. ศิลปศึกษา	๒ นก.
(รายวิชาที่ ๑-๑๐ และ ๑๕ ใช้เทียบโอนเข้าสู่หลักสูตร ปวช.)	
๑๑. การพัฒนาสังคมและชุมชน	๑ นก.
๑๒. ทักษะการขยายอาชีพ	๔ นก.
๑๓. พัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง	๒ นก.
๑๔. ช่องทางการขยายอาชีพ	๒ นก.
(รายวิชาที่ ๑๑ - ๑๔ ไม่ใช้เทียบโอนเข้าสู่หลักสูตร ปวช.)	

รายวิชาเลือก ๓๒ หน่วยกิต	
๑๕. การอ่าน-เขียน ๖	๒ นก.
เทียบโอนวิชาโครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ จากหลักสูตร ปวช	๔ นก.
เทียบโอนวิชาในกลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐานและ กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะจากหลักสูตร ปวช.	๒๖ นก.

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ๒๐๐ ชั่วโมง	
รวมไม่น้อยกว่า ๗๖ หน่วยกิต	
๑. ผ่านเกณฑ์การประเมินรายวิชาตามที่กำหนด ในโครงสร้างหลักสูตร	
๒. ผ่านการประเมิน กพช. ๒๐๐ ชั่วโมง	
๓. ผ่านการประเมินคุณธรรมในระดับพอใช้	
๔. เข้ารับการประเมิน N-net	

เทียบโอน
เข้าสู่
หลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช ๒๕๕๖

หมวดวิชาทักษะชีวิต ๒๒ หน่วยกิต	
กลุ่มวิชาภาษาไทย	๓ นก.
กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	๕ นก.
กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	๔ นก.
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	๔ นก.
กลุ่มวิชาสุขศึกษา พลศึกษา	๒ นก.
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	๓๑ นก.
หมวดวิชาเลือกเสรี ๑๐ หน่วยกิต	
การพูดในงานอาชีพ	๓ นก.
การเขียนในงานอาชีพ	๖ นก.
โครงการวิทยาศาสตร์	๔ นก.
ทักษะชีวิตและสังคม	๔ นก.
ทักษะการเรียนรู้	๒ นก.
เศรษฐกิจพอเพียง	๓ นก.
ศิลปศึกษา	๒ นก.

หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ ๗๑ หน่วยกิต	
กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน	๑๘ นก.
กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ	๒๔ นก.
กลุ่มทักษะวิชาชีพเลือก	๒๑ นก.
ฝึกประสบการณ์ทักษะวิชาชีพ	๔ นก.
โครงการพัฒนาทักษะวิชาชีพ	๔ นก.

กิจกรรมเสริมหลักสูตร	
รวมไม่น้อยกว่า ๗๖ หน่วยกิต	
๑. เรียนครบและประเมินผ่านรายวิชา ตามโครงสร้างหลักสูตรและสาขาวิชา	
๒. ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ๒.๐๐	
๓. ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามเกณฑ์ ที่กำหนด	
๔. เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครบทุกภาคเรียน	

แผนภาพที่ ๓.๑๐ แผนภาพการเทียบโอน และการสะสมหน่วยการเรียนรู้ตามแนวทางการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) การดำเนินงาน หลักสูตรอาชีวศึกษา และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

ทั้งนี้ จากแนวทางการศึกษาเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) กำหนดให้

๑. ผู้ที่นำผลการเรียนจากการศึกษานอกระบบไปเทียบโอนต้องลงทะเบียนรายวิชาเลือกภาษาอังกฤษ พด ๓๒๐๑๘ การอ่าน-เขียน จำนวน ๖ หน่วยกิต เพื่อให้จำนวนหน่วยกิตของวิชาภาษาต่างประเทศ ครบ ๖ หน่วยกิต และสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนเข้าสู่กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ได้

๒. การเรียนแบบโครงการในรายวิชาเลือกไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้เรียนโครงการทักษะวิชาชีพ จำนวน ๔ หน่วยกิต ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

รายวิชาที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกับสถานศึกษาเครือข่ายร่วมการทดลองนำร่องครั้งนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๓.๑ รายวิชาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ค ๒๑๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต และรายวิชาคณิตศาสตร์มัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ค ๒๒๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ สามารถเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาบังคับคณิตศาสตร์ จำนวน ๔ หน่วยกิต ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

รายวิชาภาษาต่างประเทศชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ต ๒๑๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต และรายวิชาภาษาต่างประเทศชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ต ๒๒๑๐๑-๒) จำนวน ๓ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ สามารถเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาบังคับภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน จำนวน ๔ หน่วยกิต ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดได้

๒.๓.๒ รายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง รหัสวิชา สค ๓๑๐๐๒ จำนวน ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาทักษะชีวิต หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้

๒.๓.๓ รายวิชาที่เทียบโอนจากสถานศึกษาอื่นๆ จำนวน ๗๑ รายวิชา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย วิชาบังคับ ๑๔ รายวิชา วิชาเลือก ๖ รายวิชา รวม ๒๐ รายวิชา ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและหน้าที่พลเมือง พัฒนาตนเองสังคมชุมชน ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง รายวิชาเลือก ได้แก่ วิชาสมการ วิชาเส้นตรงและมุม ภาษาอังกฤษเพื่ออ่าน-การเขียนเบื้องต้น หลักการเกษตรอินทรีย์ วิชาร่างกายของเรา และวิชาพลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยวิชาบังคับ ๑๔ รายวิชา วิชาเลือก ๗ รายวิชา รวม ๒๑ รายวิชา สำหรับรายวิชาบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและหน้าที่พลเมือง พัฒนาตนเองสังคมชุมชน ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง รายวิชาเลือก ได้แก่ วิชาสมการและอสมการ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง หลักการเกษตรอินทรีย์ ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อ ๒ วิชา ร่างกายของเรา วิชาการใช้พลังงานไฟฟ้า และวิชาลูกเสือ กศน. ๑

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยวิชาบังคับ ๑๔ รายวิชา วิชาเลือก ๑๖ รายวิชา รวม ๓๐ รายวิชา สำหรับรายวิชาบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปศึกษา คณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและหน้าที่พลเมือง พัฒนาตนเองสังคมชุมชน ช่องทางการประกอบอาชีพ ทักษะการประกอบอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้มีความเข้มแข็ง รายวิชาเลือก ได้แก่ วิชาช่วงและการแก้สมการฯ คณิตศาสตร์การเงิน ๑ หลักการเกษตรอินทรีย์ ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อ ๓ วิชา ร่างกายของเรา วิชาการใช้พลังงานไฟฟ้า วิชาลูกเสือ กศน. ๑ หลักการใช้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ วิชาหลักภาษาไทย เทคโนโลยีชีวภาพ วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต สุขภาพและความปลอดภัย และวิชาชีวิตและครอบครัว

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษในสถานศึกษา จากการเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะประสบการณ์

ผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนต้องไม่เป็นผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาหรือระดับที่เทียบเท่าของสถานศึกษาอื่น และต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ นั้นๆ

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ จำนวน ๕๒ คน หลักสูตรร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) จำนวน ๘ คน และผู้ขอเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรต่างสถานศึกษาในเครือข่าย ดังนี้ ๑) โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ จำนวน ๓ คน และ ๒) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด จำนวน ๘ คน รวมทั้งสิ้น ๗๑ คน

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับความรู้ประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

ระหว่างการทดลอง มีกรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะและประสบการณ์

กรณีที่ ๑ กรณีตัวอย่างการเทียบโอนจากสถานศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา

นางสาวอังครัตน์ ต๊ะสุ ได้รับวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษาศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สมัครเข้าศึกษาต่อที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เนื่องจากมีปัญหาในการเรียนและได้ผลการเรียนไม่ครบทุกวิชา (ผลการเรียนเป็น ๐ และ ร) ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าเรียนโรงเรียนในระบบได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนมีความประสงค์จะศึกษาต่อเพื่อให้ได้รับวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ ผู้เรียนต้องเข้าเรียน ๒ ภาคการศึกษา ทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมง ประเมินคุณธรรมไม่น้อยกว่าระดับดี ขึ้นไป และต้องเข้าสอบ N-NET เพื่อให้จบตามกระบวนการหลักสูตรต่อไป สำหรับรายละเอียดผลการเทียบโอน มีดังนี้

๑. สามารถเทียบโอนวิชาบังคับ ๒๑ หน่วยกิต วิชาเลือก ๔ หน่วยกิต
๒. ต้องลงทะเบียนเรียนเพิ่มวิชาบังคับ ๑๙ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๒ หน่วยกิต
๓. วิธีการเทียบโอน จากการสัมภาษณ์ / จากกระเบียนแสดงผลการเรียนฉบับจริง
๔. ผลการเรียนที่สามารถเทียบโอนได้ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑๐ ผลการเทียบโอนนางสาวอังครัตน์ ต๊ะสุ

ภาค ศึกษา	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	คะแนน	เกรด	ประเภทวิชา
๑/๕๙	พค ๒๑๐๐๑	คณิตศาสตร์	๖๕	๒.๕	บังคับ
๑/๕๙	พต ๒๑๐๐๑	ภาษาอังกฤษ	๖๕	๒.๕	บังคับ
๑/๕๙	พท ๒๑๐๐๑	ภาษาไทย	๗๐	๓	บังคับ
๑/๕๙	พว ๒๑๐๐๑	วิทยาศาสตร์	๗๐	๓	บังคับ
๑/๕๙	สค ๒๑๐๐๑	สังคมศึกษา	๗๐	๓	บังคับ
๑/๕๙	สค ๒๑๐๐๑	ศาสนาและหน้าที่พลเมือง	๖๐	๒	บังคับ
๑/๕๙	พต ๒๑๐๐๑	ภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน	๕๐	๑	เลือก
๑/๕๙	พว ๒๓๐๐๓	โครงการวิทยาศาสตร์	๖๕	๒.๕	เลือก

กรณีที่ ๒ กรณีตัวอย่างการเทียบโอนจากสถานศึกษาในระบบ ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นางสาวธัญญธรณ์ ดวงจันทร์ นำใบแสดงผลการเรียนมาจากโรงเรียนบ้าน
แม่กัตหลวง กัญไชยมิตรภาพที่ ๑๘๒ เพื่อเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรศูนย์การศึกษนอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด โดยมีค่าระดับผลการเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๒
เป็น ๐ และ ร ทั้งนี้ ผู้เรียนออกจากระบบโรงเรียนเพราะไม่สามารถเรียนต่อได้และมีปัญหา
กับเพื่อน อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองมีความประสงค์ให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นเพื่อนำผลการเรียนไปศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของวิทยาลัยเทคนิค
แม่สอดต่อไป สำหรับรายละเอียดผลการเทียบโอน มีดังนี้

๑. สามารถเทียบโอน วิชาบังคับ ๒๓ หน่วยกิต
๒. ต้องลงทะเบียนเรียนเพิ่มวิชาบังคับ ๑๗ หน่วยกิต วิชาเลือก ๑๘ หน่วยกิต
๓. วิธีการเทียบโอนจากการสัมภาษณ์ / จากระเบียนแสดงผลการเรียนฉบับจริง
๔. ผลการเรียนที่สามารถเทียบโอนได้ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑๑ ผลการเทียบโอนนางสาวธัญธรณ์ ดวงจันทร์

ภาค ศึกษา	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	คะแนน	เกรด	ประเภทวิชา
๒/๕๘	ทช ๒๑๐๐๒	สุขศึกษา พลศึกษา	๗๐	๓	บังคับ
๒/๕๘	พค ๒๑๐๐๑	คณิตศาสตร์	๕๒	๑	บังคับ
๒/๕๘	พต ๒๑๐๐๑	ภาษาอังกฤษ	๕๐	๑	บังคับ
๒/๕๘	พท ๒๑๐๐๑	ภาษาไทย	๕๐	๑	บังคับ
๒/๕๘	พว ๒๑๐๐๑	วิทยาศาสตร์	๖๕	๒	บังคับ
๒/๕๘	สค ๒๑๐๐๑	สังคมศึกษา	๖๕	๒.๕	บังคับ
๒/๕๘	อช ๒๑๐๐๑	ช่องทางการพัฒนาอาชีพ	๖๐	๒	บังคับ

กรณีที่ ๓ กรณีตัวอย่างการเทียบโอนจากสถานศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เข้าสู่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอด (ทวิศึกษา)

นางสาวพรฤดี สันทัดพนาไพร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากโรงเรียนบ้านแม่อมกิ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้เข้าเรียนในมูลนิธิต่างชาติ The Passport Restaurant เป็นมูลนิธิที่ให้โอกาสผู้เรียนในพื้นที่สูงเพื่อฝึกให้สามารถเข้าทำงานในสถานประกอบการ โรงแรมและร้านอาหารได้ ทั้งนี้ ในการจัดการแนะแนวของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ทำให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ (ทวิศึกษา) สาขาวิชาการโรงแรม ที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดจัดขึ้นร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคตาก จึงสมัครเข้าเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดเพื่อเก็บสะสมหน่วยกิตในรายวิชาบังคับ เพื่อเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยต้องเรียนเพิ่มในวิชาที่มีจำนวนหน่วยกิตที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด และในรายวิชาเลือกต้องลงทะเบียนเรียนเพื่อจะสะสมหน่วยกิตให้ครบตามกระบวนการของโครงสร้างหลักสูตรของการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และหลักสูตรของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ทั้งนี้ ในภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ ผู้เรียนต้องเข้าเรียนที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด เพื่อเริ่มเรียนในรายวิชาเฉพาะสาขา ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑๒ ตารางเรียนนางสาวพรฤดี สันทัดพนาไพร

วัน	เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๑.๒๐น.	เวลา ๑๑.๒๐ – ๑๓.๐๐ น.	เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๗.๐๐น.
วันจันทร์	วิชาคอมพิวเตอร์ (วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด)	พัก	วิชาสุขศึกษา พลศึกษา วิชาภาษาอังกฤษ วิชาช่องทางฯ วิชาพัฒนาอาชีพ (ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอด)
วันพุธ	วิชาอาหารอาเซียน		วิชางานแม่บ้านโรงแรม
วันศุกร์	วิชางานส่วนหน้าโรงแรม		

ทั้งนี้ ผู้เรียนจะต้องเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๑ ปี และเรียนเพิ่มอีก ๑ ปี เพื่อจะได้รับวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลายระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

กล่าวโดยสรุป การดำเนินการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ครั้งนี้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้ดำเนินการเชื่อมโยงการสะสมหน่วยการเรียนรู้ใน ๒ รูปแบบ คือ ๑) การสะสมหน่วยการเรียนรู้แบบเชื่อมโยงกับสถานศึกษาเครือข่ายที่ร่วมการทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และ ๒) การสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนผลการเรียนในหลักสูตรร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) โดยในรูปแบบที่ ๑ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้สะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนร่วมกับ ๒ สถานศึกษาเครือข่ายคือ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ มีผู้เรียนเข้าสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนจำนวน ๓ คน และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด มีผู้เรียนสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนสำเร็จ จำนวน ๘ คน ส่วนในรูปแบบที่ ๒ เป็นการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้หลักสูตรร่วมอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) กับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยในภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ มีผู้เรียนทั้งหมด จำนวน ๒๔ คน

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จและไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

การทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีผู้ขอเทียบโอนทุกภาคการศึกษา โดยการเทียบโอนใช้ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ที่บ่งชี้ชัดเจนในรายวิชา ผลการเรียนรู้ และจุดประสงค์ของรายวิชานั้นๆ สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนรู้ โดยจำนวนผู้เรียนร้อยละ ๙๐ สามารถเทียบโอนผลเรียนรู้ได้ตามโครงสร้างการเทียบโอน ในการทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ร่วมกับสถานศึกษาทั้ง ๕ แห่งในอำเภอแม่สอด ถือว่าประสบความสำเร็จในการดำเนินการเชื่อมโยงกับสถานศึกษา ๒ แห่งคือ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สถานศึกษาได้ดำเนินการให้กับผู้เรียนจำนวน ๓ และ ๘ คน ตามลำดับ เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนรู้ตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคและการแก้ไข

ก่อนดำเนินการทดลองการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ปัญหาที่พบคือ สถานศึกษาต่างสังกัด ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระเบียบวิธีการเทียบโอน สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหลายแห่งออกหลักฐานการจบการศึกษาต่ำกว่าการศึกษาขั้นเรียนสุดท้ายด้วยความเข้าใจผิด ทำให้ผู้เรียนเสียโอกาสในการเทียบโอนเข้าสู่การศึกษานอกระบบในระดับการศึกษาที่เหมาะสม

แนวทางการแก้ไขปัญหา

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยเรียนรู้จากผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านหลักสูตร และระเบียบหลักเกณฑ์การวัดผลประเมินผล

๒. ศึกษากระบวนการสะสมหน่วยเรียนรู้ ระเบียบ หลักเกณฑ์ ขอบข่ายและเงื่อนไขการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง และจัดทำระบบการเทียบโอนความรู้จากหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนในลักษณะการใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓. ประชุม วางแผนจัดทำข้อตกลงร่วมกันกับสถานศึกษาต่างสังกัดในโครงการทดลองนำร่องครั้งนี้ ประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด เพื่อจัดระบบการเทียบโอนในลักษณะระบบการสะสมหน่วยเรียนรู้ให้สามารถเทียบโอนรายวิชาร่วมกันได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๔. จัดทำประกาศและประชาสัมพันธ์ โดยการแนะนำวิธีการเทียบโอนผลการเรียนทั้งก่อนและหลังการเทียบโอน และแนะนำทางในการเรียนตลอดหลักสูตร

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

คณะทำงานผู้รับผิดชอบในการถอดบทเรียนครั้งนี้ มีความภูมิใจที่มีส่วนในการสร้างนวัตกรรมใหม่การสะสมหน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกับสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา เพื่อลดเวลาเรียนและเทียบโอนผู้เรียนเข้าสู่หลักสูตรในระดับอุดมศึกษาในอนาคตได้ ผู้เรียนสามารถไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป็นการเตรียมประชากรวัยแรงงานให้พร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนต่อไป

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

เป็นการสร้างนวัตกรรมทางเลือกใหม่ให้กับผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาได้กลับเข้ามาศึกษาต่อที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการเรียน ทั้งนี้ ในการทำข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาเครือข่าย (MOU) ในอำเภอแม่สอด ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนที่ได้ เทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดหรือศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการและขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

คณะทำงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เห็นว่าควรดำเนินการให้มีการเชื่อมโยงให้ครบทุกโรงเรียนในพื้นที่เดียวกัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นต้องลาออกระหว่างศึกษา รวมถึงผู้เรียนในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ เทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรระดับอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอื่น ก่อให้เกิดสิทธิและประโยชน์กับผู้เรียน เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป ในการทดลองนำร่องร่วมกับสถานศึกษาทั้ง ๔ แห่ง ในอำเภอแม่สอด คณะทำงานผู้รับผิดชอบมีความภูมิใจที่มีส่วนในการสร้างนวัตกรรมใหม่ในการสะสมหน่วยการเรียนรู้เชื่อมโยงกับสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา ถือเป็นความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาที่มีการเชื่อมโยงกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ๒ แห่งคือ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนจำนวน ๓ คน และ ๘ คน ตามลำดับ จุดประสงค์ในการดำเนินงาน เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการเรียนรู้ตามความต้องการอย่างต่อเนื่อง ลดความซ้ำซ้อนในการเรียน

ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม หรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการเตรียมประชากรวัยแรงงานให้พร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอาเซียนต่อไป

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เห็นว่าควรดำเนินการให้มีการเชื่อมโยงให้ครบทุกโรงเรียนในพื้นที่เดียวกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นต้องลาออกระหว่างศึกษา ให้มีทางเลือกในการศึกษา และสามารถหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมไว้ เทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรในระดับอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอื่น เพื่อให้สิทธิและประโยชน์แก่ผู้เรียน เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

๕. วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งเดียวในเขตตะวันตกของจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาหลักสูตรปกติและหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ระยะสั้น ร่วมกับสถานประกอบการ หน่วยงาน และองค์การความร่วมมือต่างประเทศ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๗๗ คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน ๕ คน ข้าราชการครูจำนวน ๑๒ คน และพนักงานราชการ/ลูกจ้างชั่วคราวและช่วยราชการ ๖๐ คน จำนวนผู้เรียนทั้งสิ้น ๑,๕๒๐ คน โดยมีนายจنگล พิพิธภักดี เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย โครงสร้างการบริหารงานแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนานักิจกรรมผู้เรียน ฝ่ายบริหารทรัพยากร และฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในทุกรูปแบบ (การเทียบโอนผลการเรียน และการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์) ในปีการศึกษา ๒๕๕๒ ดำเนินการเทียบโอนประสบการณ์ให้กับผู้เรียนในแผนกวิชาไฟฟ้ากำลัง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นผู้เรียนจากนอกระบบในสถานประกอบการ เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เทศบาลนครแม่สอด และบริษัทเอกชน ที่ต้องการวุฒิการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อปรับฐานเงินเดือนและวุฒิการศึกษาในสายวิชาชีพ

การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระหว่างการทดลองนำร่องครั้งนี้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ดำเนินการเชื่อมโยงการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนผลการเรียนร่วมกับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด โดยผู้เรียนสามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสม มาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพได้

สำหรับรายวิชาที่มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเชื่อมโยงกับสถานศึกษาในเครือข่ายอำเภอแม่สอด ได้แก่

๑) รายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต และรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๒ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่ รายวิชาคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต ในหมวดวิชาชีพพื้นฐาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

๒) รายวิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง รหัสวิชา คอมพิวเตอร์ ง ๒๒๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง และรหัสวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๒๒๐๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๓ รายวิชา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

๓) รายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง ๒ รหัสวิชา สค ๓๑๐๐ จำนวน ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบ ปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาทักษะชีวิต วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

ผลจากการดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถสะสมรายวิชาเพื่อนำมาเทียบโอนเป็นหน่วยกิตเพื่อศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ เป็นความสำเร็จของการร่วมมือกันระหว่างการศึกษาระดับอาชีวศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้เกิดโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ความสำเร็จในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้คือ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ให้กับบุคคลภายนอก เนื่องจาก

ไม่มีระเบียบและวิธีการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสะสมหน่วยการเรียนรู้คือ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าว เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีความชัดเจนในขั้นตอนการดำเนินการ และก่อให้เกิดโอกาสทางการศึกษามากขึ้นสำหรับผู้เรียน

๑. ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

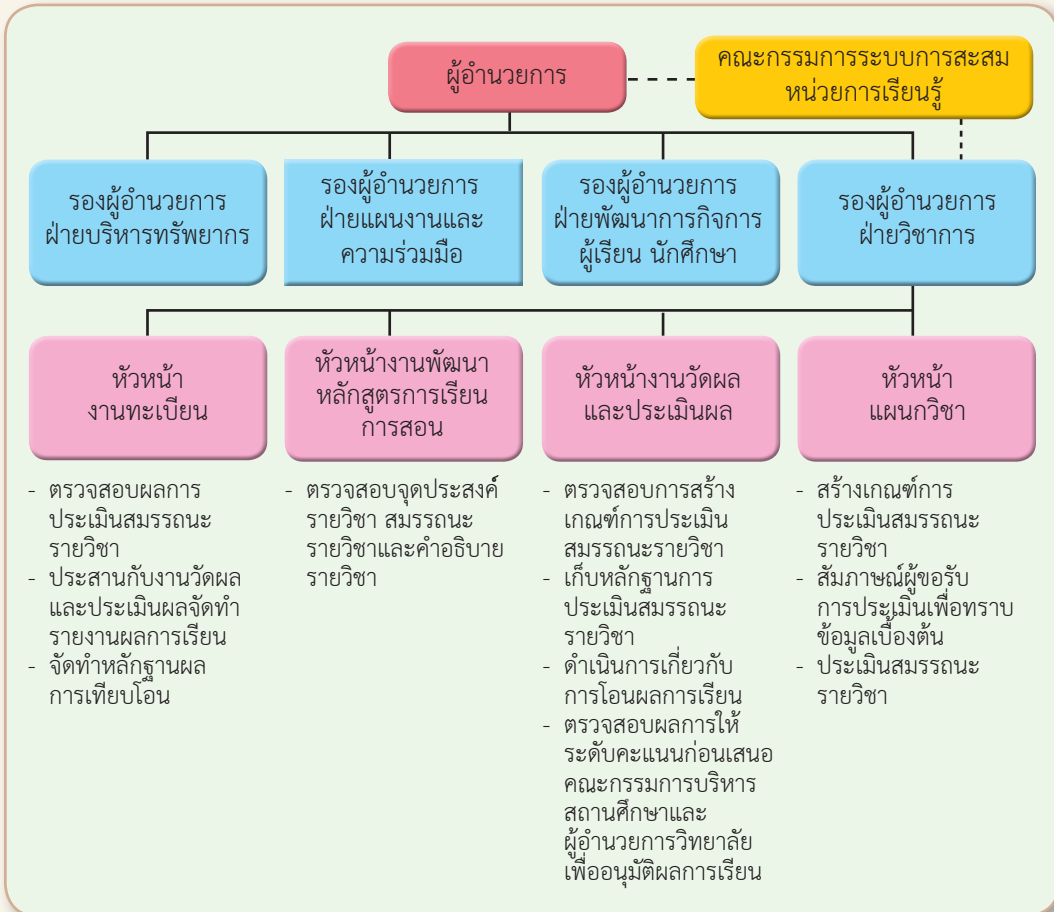
๑.๑ ความเป็นมาและบริบทของสถานศึกษา

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาแห่งเดียวในเขตตะวันตกของจังหวัดตาก ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ มีบุคลากรทางการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๗๗ คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน ๕ คน ข้าราชการครูจำนวน ๑๒ คน และพนักงานราชการ/ลูกจ้างชั่วคราวและช่วยราชการ ๖๐ คน จำนวนผู้เรียน ๑,๕๒๐ คน โดยมีนายจกมล พิพิธภักดี เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย โครงสร้างการบริหารงานแบ่งออกเป็น ๔ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนากิจการกรมผู้เรียน ฝ่ายบริหารทรัพยากร และฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

๑.๒ โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวัดและประเมินผล หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตร หัวหน้าหมวด หัวหน้าสาขาวิชา ครูผู้สอนในแต่ละสาขา เจ้าหน้าที่วัดและประเมินผล โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา ผู้ที่ขอเทียบโอนประสบการณ์เป็นคณะกรรมการร่วม ในการพิจารณาการเทียบโอนผลการเรียนร่วม คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ทำหน้าที่ รับผิดชอบในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ จัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน รับรองหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้ขอเทียบโอนผลการเรียน ภายในสถานศึกษา รวมถึงรายงานผลการเทียบโอนผลการเรียนต่อองค์กรกลางสะสมหน่วย การเรียนรู้ ผ่านทีมวิจัย และต้นสังกัด โดยมีลำดับขั้นตอนโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๑๑ โครงสร้างอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

กล่าวโดยสรุป วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาแห่งเดียวในเขตตะวันตกของจังหวัดตาก โดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ใน ๔ ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ และประเภทวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวนผู้เรียน ๑,๕๒๐ คน และบุคลากร ๗๗ คน

๒. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒.๑ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยได้มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยวิธีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ในปีการศึกษา ๒๕๕๒ มีผู้เทียบโอนประสบการณ์ในแผนกวิชาไฟฟ้ากำลัง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เป็นผู้ทำงานในสถานประกอบการ เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เทศบาลนครแม่สอด และบริษัทเอกชน ที่ต้องการวุฒิการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อปรับฐานเงินเดือนและวุฒิการศึกษาในสายวิชาชีพ ทั้งนี้ ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันกับสถานศึกษาในเครือข่ายอำเภอแม่สอด ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน และศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

๒.๒ การสะสมหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน และศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ให้ผู้เรียนสามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสม มาเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑๓ การเก็บข้อมูลการสะสมหน่วยการเรียนรู้

วัน /เดือน/ปี	ขั้นตอนการสะสมหน่วยการเรียนรู้
ก.พ. ๒๕๕๙	แต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้
ก.พ. ๒๕๕๙	ผู้เรียนเลือกรายวิชาที่ต้องการสะสมหน่วยการเรียนรู้
พ.ค. ๒๕๕๙	เขียนคำขอเทียบโอนความรู้
พ.ค. ๒๕๕๙	ยื่นต่อสถานศึกษาที่ต้องการเทียบโอนความรู้
มิ.ย. ๒๕๕๙	ประเมินเบื้องต้น
มิ.ย.-ก.ค. ๒๕๕๙	จัดทำ และจัดเก็บเอกสาร
ก.ค. ๒๕๕๙	คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการเทียบโอนความรู้
ก.ค. ๒๕๕๙	ผอ. ลงนามอนุมัติ
ก.ค. ๒๕๕๙	รับรองหน่วยการเรียนรู้
ก.ค. ๒๕๕๙	รายงานผลการเทียบโอน ต่อ ต้นสังกัด และ สกศ.

๒.๓ รายวิชาที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ร่วมกับสถานศึกษา ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน และ ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด สำหรับรายวิชาและสถานศึกษาในเครือข่ายที่ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ดังนี้

๒.๓.๑ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖

ผู้เรียนสามารถสะสมรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต และรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๒ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐาน วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ดังแสดงในตารางที่ ๓.๑๔

๒.๓.๒ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

ผู้เรียนสามารถสะสมรายวิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง รหัสวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๒๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง และรหัสวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๒๒๐๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ

ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

๒.๓.๓ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

ผู้เรียนสามารถสะสมรายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง ๒ รหัสวิชา สค ๓๒๐๐ จำนวน ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบ ปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาทักษะชีวิต หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ดังแสดงในตารางที่ ๓.๑๔

ตารางที่ ๓.๑๔ สถานศึกษาที่ร่วมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

รายวิชาวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ที่ทำการเทียบโอน	สถานศึกษาในเครือข่าย	รายวิชานำมาเทียบโอน
คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ เพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖	- รายวิชา คอมพิวเตอร์ ๑ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต - รายวิชา คอมพิวเตอร์ ๒ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต
วิชา คอมพิวเตอร์และสารสนเทศ เพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต	โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน	- รายวิชา คอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง - วิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง๒๒๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง
วิชา หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบ ปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด	- วิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๒๒๐๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง สค ๓๑๐๐๒ ศาสนาและ หน้าที่พลเมือง ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง

การกำหนดข้อปฏิบัติในการเทียบโอนรายวิชา การเทียบโอนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ วิธีการรับรองความรู้ ทักษะและประสบการณ์

๑. ผู้เรียนเลือกรายวิชาตามความถนัดที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ต้องการเทียบโอนยื่นคำขอเทียบโอนความรู้ต่อสถานศึกษาที่ต้องการเทียบโอนความรู้

๒. ประเมินเบื้องต้น

๒.๑ ตรวจสอบหลักฐานที่ทางราชการและหรือสถานประกอบการออกให้ เช่น ใบสำคัญวุฒิปัตร์ เกียรติบัตร หนังสือรับรองของสถานประกอบการ รางวัล ฯลฯ โดย

- คณะกรรมการประเมินเบื้องต้นประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบไม่น้อยกว่า ๓ คน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานหลักสูตรการเรียนการสอน หัวหน้างานวัดผลประเมินผลการศึกษา ร่วมเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่ประเมินจากหลักฐานข้อมูลและผู้ขอรับการประเมินนำมาแสดงไว้ และสัมภาษณ์

- รายวิชา กลุ่มวิชาที่เสนอขอให้ประเมินจะต้องมีจำนวนชั่วโมงปฏิบัติงานและ/หรือฝึกอบรมไม่น้อยกว่าจำนวนชั่วโมงของรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีสมรรถนะ หรือเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับรายวิชา กลุ่มวิชา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

- พิจารณาข้อมูลการสัมภาษณ์เบื้องต้นโดยการประเมินเบื้องต้นสถานศึกษาอาจมีการประเมินที่หลากหลายโดยให้อยู่ในดุลยพินิจและความพร้อมของสถานศึกษา

๒.๒ การประเมินความรู้และประสบการณ์ ใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินที่หลากหลายตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรที่ขอประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินเป็นผู้ดำเนินการโดยให้อยู่ในดุลยพินิจและความพร้อมของสถานศึกษา

๒.๓ จัดทำ และจัดเก็บเอกสาร

- ผลการเรียนรายวิชาที่เทียบโอนความรู้ ต้องมีผลการเรียนระดับ ๒ ขึ้นไป
- แฟ้มสะสมผลงานของผู้เรียน
- ผลการทดสอบการสัมภาษณ์
- ผลการทดสอบทางด้านทฤษฎี

๓. คณะกรรมการพิจารณา

๓.๑ คณะกรรมการประเมินรายวิชาเข้าสู่หน่วยกิตประกอบด้วยผู้รับผิดชอบไม่น้อยกว่า ๓ คน ได้แก่ หัวหน้าแผนกวิชาหรือหัวหน้าคณะวิชา ผู้สอนหรือครูฝึกในรายวิชานั้น และผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพร่วมเป็นคณะกรรมการทำหน้าที่ประเมินผู้ขอรับการประเมิน โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจ ทักษะ ความชำนาญ เจตคติ รวมทั้งกิจนิสัยตามสมรรถนะ

(Competencies) ในรายวิชาที่ขอประเมิน การประเมินต้องดำเนินการให้มีมาตรฐานชัดเจน สมเหตุสมผล ยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้

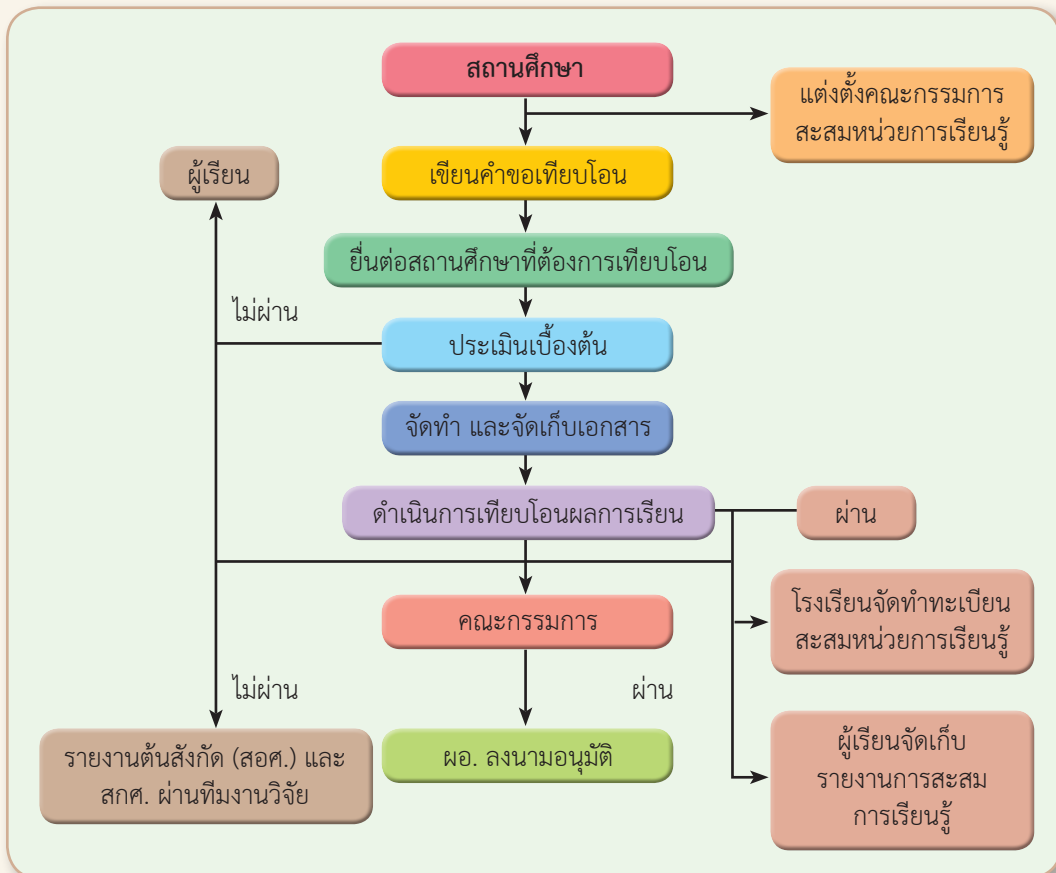
๔.๒ การตัดสินผลการประเมินและการให้ค่าระดับผลการประเมินโดย

- ให้ตัดสินผลการประเมินเป็นรายวิชาตามรายวิชาในหลักสูตร
- ต้องได้คะแนนจากการประเมินเพื่อเทียบโอนผลการเรียน เข้าสู่

หน่วยกิตไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ละรายวิชาที่ขอประเมิน ถ้ามีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ บางส่วนอาจประเมินเช่นเดียวกับการประเมินผลการเรียนในสถานศึกษาปกติ และเวลาที่ใช้ในการประเมินต้องไม่น้อยกว่าเวลาเรียนต่อสัปดาห์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรืออยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

- ให้ใช้ค่าตัวเลขแสดงค่าระดับผลการเรียนและประเมินตามค่าระดับผลการเรียน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรที่ขอประเมินเทียบโอนผลการเรียน ๒.๕

สำหรับขั้นตอนในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ดังแสดงในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๓.๑๒ ขั้นตอนการเทียบโอนผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ต้องการเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษา จากการเทียบ โอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะประสบการณ์

คุณสมบัติของผู้ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ในวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด มีดังนี้

๑. ลงทะเบียนเรียนเป็นนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด และเป็นผู้มีความประพฤติดี
๒. สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน
๓. ไม่เป็นผู้พ้นสภาพการเป็นผู้เรียนของโรงเรียนเดิมเนื่องจากผลการศึกษาดำต่ำกว่าเกณฑ์การวัดผลการศึกษา
๔. มีผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า C หรือ ค่าผลการเรียนระดับ ๒ หรือเทียบเท่าในแต่ละรายวิชา

๒.๔ จำนวนผู้เรียนที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนรายวิชา/ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ดำเนินการร่วมกับสถานศึกษาในเครือข่ายอำเภอแม่สอดให้กับผู้เรียน ดังนี้ ๑) ผู้เรียนจากโรงเรียนบ้านแม่โกนเกนจำนวน ๕ คน ๒) ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ จำนวน ๔ คน และ ๓) ผู้เรียนจากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด จำนวน ๘ คน

๒.๕ กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้

กรณีตัวอย่างของผู้เรียนที่ขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้จากสถานศึกษาที่ทำข้อตกลงร่วมกัน ดังเช่น

กรณีที่ ๑ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด และโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันในรายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต และ ๓ รายวิชา วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง วิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๒๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง และ วิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๒๒๐๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน มาเทียบโอนได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการให้กับผู้เรียนจำนวน ๖ คน

กรณีที่ ๒ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖

ในการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด และโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันในรายวิชาคอมพิวเตอร์ และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑ - ๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต และรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๒ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ มาเทียบโอนได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการให้กับผู้เรียนจำนวน ๔ คน

กรณีที่ ๓ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

ในการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ได้จัดทำข้อตกลงร่วมกันในรายวิชา หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบ ปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดให้ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรายวิชา สค ๓๑๐๐๒ ศาสนาและหน้าที่พลเมือง ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดมาเทียบโอนได้ ทั้งนี้ สถานศึกษาได้ดำเนินการให้กับผู้เรียนในสาขาวิชาการโรงแรม จำนวน ๘ คน

กรณีที่ ๔ ตัวอย่างของการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนทักษะและประสบการณ์

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยวิธีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียนในปีการศึกษา ๒๕๕๒ มีผู้เทียบโอนประสบการณ์ ในแผนกวิชาไฟฟ้ากำลัง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงให้กับผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการ เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เทศบาลนครแม่สอด และบริษัทเอกชนที่ต้องการวุฒิการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เพื่อปรับฐานเงินเดือนและวุฒิการศึกษาในสายวิชาชีพนั้น ดังนี้

นายก่อเกียรติ ใจพรมเมือง เจ้าหน้าที่แผนกบริการลูกค้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาแม่สอด เข้าศึกษาที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้รับการประเมินความรู้และประสบการณ์ อาชีพ ๒ ใน ๓ ของหลักสูตร ทั้งนี้ รายวิชาที่มีการเทียบโอนประสบการณ์ ได้แก่ วิชาการติดตั้งไฟฟ้า ๑

นายสมชาย สุนทรวนาลี ย้ายสถานศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเถินเทคโนโลยี ในภาคการศึกษา ๑/๒๕๕๘ ในสาขาวิชาช่างยนต์ เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยนำผลการเรียนจากสถานศึกษาเดิมมาเทียบโอน ในภาคการศึกษา ๒/๒๕๕๘ ทั้งนี้ ผลการเรียนสามารถนำมาเทียบได้กับภาคการศึกษาใด

ภาคการศึกษาหนึ่งของทั้ง ๖ ภาคการศึกษาตลอดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โดยสามารถเก็บสะสมไว้เมื่อต้องเรียนตามแผนการเรียนของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้

นางสาวประไพทิพย์ แสนอินตะ ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด เทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรระยะสั้น เพื่อนำคะแนนในหลักสูตรระยะสั้นมาเทียบโอนเป็นรายวิชาในหลักสูตรปกติที่มีค่าระดับคะแนน “ไม่ผ่าน”

จากกรณีตัวอย่างทั้ง ๓ ราย ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนที่สะสมมาเทียบโอนในแต่ละระดับชั้น โดยผู้เรียนไม่ต้องเรียนในรายวิชาดังกล่าวตามเวลาเรียนปกติ เพื่อลดเวลาเรียน และสามารถสำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนดตามโครงสร้างของหลักสูตรได้

กล่าวโดยสรุป วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ร่วมกับสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ๓ แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ให้สามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมมาเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดได้ ทั้งนี้ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในระหว่างการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

๑) รายวิชาคอมพิวเตอร์ ๑ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต และรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๒ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑ หน่วยกิต โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต ในหมวดวิชาชีพพื้นฐาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

๒) รายวิชาคอมพิวเตอร์ รหัสวิชา ง ๒๑๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง รหัสวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๒๒๐๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง และรหัสวิชาคอมพิวเตอร์ ง ๒๒๒๐๒ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๓ รายวิชา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ รหัสวิชา ๒๐๐๑-๒๐๐๑ ทฤษฎี ๑ คาบ ปฏิบัติ ๒ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐาน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

๓) รายวิชาศาสนาและหน้าที่พลเมือง ๒ รหัสวิชา สค ๓๑๐๐ จำนวน ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม รหัสวิชา ๒๐๐๐-๑๕๐๑ ทฤษฎี ๒ คาบ ปฏิบัติ ๐ คาบ จำนวน ๒ หน่วยกิต หมวดวิชาทักษะชีวิต วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

๓. บทเรียนจากการสะสมหน่วยการเรียนรู้

๓.๑ ความสำเร็จ และไม่สำเร็จในการดำเนินงาน

๓.๑.๑ ความสำเร็จในการดำเนินการของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดในการประสานงานกับโรงเรียนที่ได้เข้าร่วมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยมีการประชุมเพื่อปรึกษา ทาวิธีการและขั้นตอน โดยหลังจากที่ได้มีการประชุม จึงได้ข้อสรุปและเกิดเป็นความสำเร็จของการทำความร่วมมือกันระหว่างการศึกษาระดับอาชีวศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสทางการศึกษาที่มากขึ้น ดังนี้

๑) ความร่วมมือกับโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ผู้เรียนสามารถเทียบโอนได้ในรายวิชาคอมพิวเตอร์ โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ เข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๒) ความร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ผู้เรียนสามารถเทียบโอนได้ในรายวิชาในกลุ่มสาระการพัฒนาศักยภาพ ๓๑๐๐๑ ศาสนาและหน้าที่พลเมือง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด เข้าสู่รายวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ๒๐๐๐-๑๕๐๑ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๓) ความร่วมมือกับโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ผู้เรียนสามารถเทียบโอนได้ในรายวิชาคอมพิวเตอร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ๒ และ ๓ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน เข้าสู่รายวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๓.๑.๒ ความไม่สำเร็จ

การสะสมหน่วยการเรียนรู้ไม่สามารถดำเนินการให้กับบุคคลนอกที่ต้องการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ เนื่องจากไม่มีระเบียบในดำเนินการ

๓.๒ ปัญหาอุปสรรคและแก้ไข

ปัญหาในการดำเนินการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

๑. บุคคลทั่วไปไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการมีระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้

๒. ไม่มีระเบียบ หรือข้อกำหนด ที่เป็นมาตรฐานแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ให้กับผู้ปฏิบัติ

๓.๓ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษาและบุคลากรที่ได้ดำเนินการทดลองระบบหน่วยการเรียนรู้

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ร่วมมือกับสถานศึกษาในเครือข่ายการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้อำเภอแม่สอด เพื่อกำหนดวิธีการในการสะสมหน่วยการเรียนรู้และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีแนวทางในการศึกษาต่อที่หลากหลายมากขึ้น

๓.๔ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้ มีดังนี้

- ๑) เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาให้กับผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจในการประกอบอาชีพในอนาคต
- ๒) เป็นการเพิ่มปริมาณผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในการเข้าศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- ๓) ผู้เรียนสามารถนารายวิชาที่เรียนสะสมการเรียนรู้ มาเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- ๔) สร้างความร่วมมือให้กับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

๓.๕ บทเรียนที่สมควรดำเนินการขยายผล หรือเป็นต้นแบบสถานศึกษาอื่น

บทเรียนที่ควรนำมาขยายผลในการดำเนินสะสมหน่วยการเรียนรู้คือ ศึกษาวิธีการเทียบโอนให้กับผู้เรียน โดยนำเอารายวิชาหลักสูตรอาชีวศึกษามาจัดทำเป็นรายวิชาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อลดรายวิชาให้กับผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สนใจเข้าศึกษาต่อในสายวิชาชีพ อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำคู่มือการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ที่ครอบคลุมสถานศึกษาทุกรูปแบบ

กล่าวโดยสรุป การทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้ดำเนินการตามระเบียบและขั้นตอนที่กำหนด และเกิดนวัตกรรมความร่วมมือกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ๓ แห่ง ในการดำเนินการดังกล่าว วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา (MOU) และการกำหนดขั้นตอนกระบวนการในการเทียบโอน แต่งตั้งคณะกรรมการในการเทียบโอนขึ้น โดยมีการประสานงานกับสถานศึกษาในเครือข่ายเพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้เรียนที่สนใจเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ อย่างไรก็ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในบางรายวิชาไม่สอดคล้องไม่สามารถนำมาสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดจึงได้มีการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ โดยต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกส่วน เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ ๕

สรุปผลการทดลองการสะสมหน่วยการเรียนรู้

จากการสังเคราะห์ผลการทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และการถอดบทเรียนของสถานศึกษา ทั้ง ๑๑ แห่ง สรุปได้ว่า

๑. ก่อนการทำการทดลองสถานศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนอย่างเป็นระบบมาก่อน ยกเว้นสถานศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย โดยในการดำเนินการเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของบุคลากรฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาแต่ละแห่ง การเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษามีการดำเนินการตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ การเทียบโอนผลการเรียนตามบริบทของสถานศึกษาในแต่ละสังกัด

๒. หลังการทำการทดลอง สถานศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองทุกแห่ง มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีการสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อการต่อยอดการเรียนรู้ของผู้เรียนและสถานศึกษา ด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ เป็นประธาน ร่วมด้วยหัวหน้า

ระดับ/สาย/ฝ่าย (แตกต่างกันไปตามบริบทของสถานศึกษา) หัวหน้ากลุ่มสาระ และครูผู้รับผิดชอบ เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ หากเป็นสถานศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย มีการเพิ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้แทนสถานประกอบการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการด้วย มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ทั้งต่อเพื่อนครู และกรรมการสถานศึกษา การจัดครูผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานชัดเจน การจัดเทียบโอนผลการเรียน การเทียบประสบการณ์ การประเมินผล ผู้เรียน การจัดเก็บข้อมูล และการถอดบทเรียนการดำเนินงาน ตามแผนการดำเนินงานที่คณะวิจัย กำหนดครบทุกกิจกรรม และสามารถนำไปเป็นต้นแบบแก่สถานศึกษาอื่นๆ ได้ (ยกเว้น เพียง ๑ แห่ง คือ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ที่ยังไม่มีนักศึกษาเข้าเรียนในช่วงทำการทดลอง แต่มีการดำเนินกิจกรรมตามกำหนด) สำหรับผู้เรียนบางส่วน (โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพ ที่ ๒๖) มีการนำผลการเรียนที่สะสมไว้เพื่อนำไปศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ในวิชา ที่วิทยาลัยฯรับรองผลการเรียนและผ่านการประเมินเพื่อการเทียบโอนรายวิชาโดยไม่ต้องเรียนซ้ำ

๓. สถานศึกษาที่ทำการทดลองสามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดขึ้นตาม แนวทางพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ครบทุกบทบาท ตามบริบทของสถานศึกษา กล่าวคือ ๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ๒) จัดทำและจัดเก็บเอกสารผลการเรียน ๓) ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ ๔) รับรองหน่วยการเรียนรู้ และ ๕) รายงานผลการเทียบโอนต่อองค์กรกลางและต้นสังกัด แต่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการของแต่ละสถานศึกษาต่างกันไป เช่น คณะกรรมการสะสมหน่วย การเรียนรู้ คณะกรรมการเทียบโอน (ที่มีอยู่เดิม) ตามภารกิจของแต่ละสถานศึกษา เป็นต้น

ทั้งนี้ สถานศึกษาในระบบดำเนินการเฉพาะการเทียบโอนผลการเรียนที่นำไปสู่การสะสมหน่วยการเรียนรู้ ส่วนสถานศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ดำเนินการทั้งการเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบประสบการณ์ ทั้งหลักสูตรปกติ และหลักสูตรอบรมวิชาชีพระยะสั้น

๔. สถานศึกษาทุกแห่ง มีการกำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของส่วนงานที่รับผิดชอบการสะสมหน่วยการเรียนรู้แตกต่างกันไปตามบริบทของสถานศึกษา มีการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ต่อยอดจากการเทียบโอนผลการเรียน และเทียบประสบการณ์ โดยการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน ๔๑๑ รายวิชา ผู้เรียน ๒๓๑ คน และเทียบประสบการณ์ จำนวน ๕ รายวิชา จำนวน ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๔๑๖ รายวิชา ๒๓๖ คน ที่สามารถนำไปสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้ ทั้งที่ดำเนินการเพียง ๓ เดือน มากกว่า ๕ ปีย้อนหลัง (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘) ที่มีการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบประสบการณ์ เพียง ๑,๕๐๔ คน และส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และวิทยาลัยชุมชน สำหรับสถานศึกษาในระบบมีการดำเนินงานน้อยมาก เพียง ๕ แห่ง ผู้เรียน ๑๐๗ คน เท่านั้นที่เหลือไม่มีการดำเนินงานด้านการเทียบโอนและเทียบประสบการณ์มาก่อน

ทั้งนี้ มีสถานศึกษาที่รับรองผลการเรียนของสถานศึกษาอื่นจากการทำข้อตกลงร่วมกัน ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ที่รับรองผลการเรียนจากการเทียบโอนผลการเรียนบางรายวิชาที่สอดคล้องกันของโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดที่ผู้เรียนสะสมไว้และเมื่อครบคุณสมบัติเข้าเรียนต่อในวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ผู้เรียนในรายวิชาที่วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดรับรองก็จะทำการประเมินและเทียบรายวิชาให้โดยไม่ต้องเรียนซ้ำในโอกาสต่อไป

๕. ลักษณะการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในสถานศึกษาจังหวัดตาก แบ่งออกเป็น ๑) การดำเนินการภายในสถานศึกษา ได้แก่ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนให้กับผู้ที่เข้ามาศึกษา/กลับเข้ามาศึกษาต่อในสถานศึกษา เช่น ผู้ที่ขอลาพักการศึกษา ผู้เรียนทุนต่างประเทศ ผู้ที่สมัครเข้าเรียนในสถานศึกษา เป็นต้น และ ๒) การดำเนินการภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนให้กับผู้ที่ย้ายออกจากสถานศึกษา

๖. รูปแบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ เป็นการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการเทียบโอนผลการเรียน และเทียบประสบการณ์ในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ๕ รูปแบบ ได้แก่ ๑) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ ๒) การเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษาต่อเนื่อง ๓) การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ๔) การเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรต่างประเทศ และ ๕) การเทียบโอนผลการเรียนจากการประเมินความรู้และประสบการณ์ โดยนำผลการเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์

ดังกล่าวที่สะสมไว้ ไปเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ที่ทำความตกลงกันระหว่างสถานศึกษาในอำเภอแม่สอดดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยจากการทดลองครั้งนี้ และเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคนิคตากตามระบบทวิศึกษา

๗. รายวิชาที่มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น วิชาบังคับ และวิชาเลือก รายวิชาที่สะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนส่วนใหญ่เป็นรายวิชาบังคับ ได้แก่ รายวิชาวิทยาศาสตร์ รายวิชาคณิตศาสตร์ รายวิชาภาษาไทย รายวิชาภาษาอังกฤษ ตามลำดับโดยจำนวนหน่วยกิตรวมต้องไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในแต่ละระดับการศึกษา (ระดับประถมศึกษาเทียบโอนได้ไม่เกิน ๓๖ หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเทียบโอนได้ไม่เกิน ๔๒ หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเทียบโอนได้ไม่เกิน ๕๗ หน่วยกิต) สำหรับการเทียบโอนในวิชาเลือก เป็นการพิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาที่ต้องการเทียบโอน (โดยส่วนใหญ่พิจารณาจากความสอดคล้องกับรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้นๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐)

๘. การสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนภายนอกสถานศึกษาในทุกๆระดับและประเภทการศึกษา เป็นไปตามข้อตกลงร่วมระหว่างสถานศึกษา ทั้งนี้ ในระหว่างการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาในอำเภอแม่สอดมีการสร้างเครือข่ายและทำข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาร่วมกันในวิชาต่างๆ ที่สามารถเทียบโอนกันได้ และสะสมไว้เพื่อการศึกษาต่อของผู้เรียน

๙. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ก่อนการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดตาก ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนในการออกนอกระบบการศึกษา เช่น ปัญหาการย้ายถิ่น ปัญหาเรื่องผลการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ และปัญหาในการเดินทาง เป็นต้น

๑๐. การดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้หลังการทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดตาก เป็นการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนออกนอกระบบการศึกษาเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียน เชื่อมโยงหน่วยงานที่จัดการศึกษาในทุกๆระบบและระดับชั้นเข้าด้วยกัน จัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา หาแนวทางร่วมกันในการลดข้อจำกัดการจัดการศึกษาตลอดชีวิต โดยสถานศึกษาในอำเภอแม่สอดมีการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา (วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด) เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้นๆ และเทียบโอนเข้าสู่รายวิชาของสถานศึกษาที่มีการทำข้อตกลงร่วมกัน เช่น คอมพิวเตอร์ และหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม เป็นต้น

๑๑. กลยุทธ์การดำเนินงานของสถานศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายและข้อตกลงร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การประสานงานอย่างต่อเนื่อง การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร เช่น อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชันไลน์ การประชุมบ่อยๆ การแก้ปัญหาโดยฉับพลันทันที การกำกับติดตามงานอย่างใกล้ชิดของผู้บริหาร เป็นต้น

๑๒. จุดเด่นและข้อจำกัด **จุดเด่น** พบว่า เกิดนวัตกรรมการรวมตัวของสถานศึกษาเป็นเครือข่ายและทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกัน ทำให้เกิดการผนึกกำลังกันทำงานให้สำเร็จ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการพัฒนาหลักสูตรและรายวิชาที่รองรับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนระหว่างสถานศึกษา ทำให้ผู้ที่ขาดโอกาสหรือออกจากระบบการศึกษาไปแล้วได้รับโอกาสและกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาอีกครั้ง **ข้อจำกัด** ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ไม่เคยดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน ความรู้และประสบการณ์ ที่จะนำไปสู่การสะสมหน่วยการเรียนรู้ ขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ครูมีภาระงานมากทำให้การดำเนินงานล่าช้า ต้องมีการนิเทศ ให้คำปรึกษาและทำความเข้าใจซ้ำ

กล่าวได้ว่า ผลการทดลองนำร่องของสถานศึกษาทั้ง ๑๑ แห่ง แสดงความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับโอกาสการศึกษาในหลากหลายลักษณะ ผู้เรียนที่ออกจากการศึกษากลางคันได้กลับเข้ารับการศึกษาจนสำเร็จในแต่ละระดับชั้น และสามารถเลือกศึกษาต่อในระบบการศึกษา สายสามัญ สายอาชีพ หรือการศึกษานอกระบบตามความเหมาะสมของแต่ละรายบุคคลต่อไป สถานศึกษาที่มุ่งกลุ่มเป้าหมายหลักไปยังผู้ที่มีปัญหาด้านผลการเรียนที่คาดว่าจะไม่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบในแต่ละระดับชั้นตามข้อกำหนดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนตากพิทยาคม ดำเนินการติดตามผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวนรวม ๓๔ คน ให้ลงทะเบียนขอกลับเข้าสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อเข้าเรียนในระดับที่ค้างอยู่ให้จบการศึกษา และสามารถเทียบโอนผลการเรียนในรายวิชาสำเร็จ ๓๐ คน รวม ๕๔ รายวิชา โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตาก มีผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๒ และ ๓ ลงทะเบียนขอกลับเข้าสะสมหน่วยการเรียนรู้สำเร็จ ๕ คน จากจำนวนทั้งหมด ๑๙ คน และสามารถเทียบโอนผลการเรียนในรายวิชารวม ๘๕ รายวิชา โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร มีผู้เรียนย้ายเข้าเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย นำรายวิชาดนตรีพื้นบ้านที่มีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับรายวิชาดนตรีกับภูมิปัญญากระทรงสาย และผู้เรียนย้ายเข้าในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ นำรายวิชา ๒ รายวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์และอวกาศ และเคมีพื้นฐานจากสถานศึกษาเดิม เทียบโอนสะสมไว้ใช้ในมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ทำให้ผู้เรียนไม่ต้องเรียนรายวิชาทั้ง ๒ ซ้ำอีกเมื่อเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ วิทยาลัยเทคนิคตาก ให้ผู้เรียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรระยะสั้น อาชีวศึกษาและดำเนินการเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เมื่อผู้เรียน

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิทยาลัยชุมชนตากให้ผู้เรียนสะสมหน่วยการเรียนรู้ระหว่างวิทยาลัยต่างๆ ในเครือข่ายการเทียบโอนได้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด มีการเทียบโอนในขอบข่าย ๕ รูปแบบ โดยมีกลุ่มเป้าหมายขอทำการเทียบโอนเป็นจำนวนมากทุกภาคการศึกษาอย่างน้อย ๕ ปี ทั้งนี้ ในระหว่างการทดลองนำร่อง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก มีการดำเนินการเทียบโอนประสบการณ์ในรูปแบบเทียบระดับการศึกษา ซึ่งอาชีพที่นำมาเทียบระดับการศึกษามี ๕ อาชีพในประเภทอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพเกษตรกร โดยใช้หลักฐานการทำงานและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ มาขอรับการประเมินเพื่อให้ได้ผลการเรียนตามระเบียบของสถานศึกษา แม้จะไม่มี การสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรูปแบบนวัตกรรมใหม่แต่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตากได้วางแผนที่จะมีการเทียบโอนแบบ Two Way ระหว่างสถานศึกษาต่างสังกัดเพื่อให้เกิดเป็น One Stop Service ขึ้นในอนาคต

นอกจากนั้น ยังพบว่ารายวิชาที่สมควรจัดเป็นวิชาเลือกที่สอดคล้องกับบริบทของเขตพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก ที่กำลังมีการพัฒนาและมีการเติบโตของการค้าชายแดนระหว่างประเทศ ขณะที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างเร่งด่วน วิชาที่เป็นความต้องการและสมควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อรองรับการพัฒนาดังกล่าว ได้แก่ วิชาช่างเชื่อม ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า และภาษาอังกฤษ เป็นต้น

การทดลองระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาในอำเภอแม่สอด ได้เกิดนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษาต่างสังกัดต่างระดับการศึกษาที่หลากหลาย นอกจากการเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังมีการเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาต่างสังกัด มีการลงนามจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ร่วมกับสถานศึกษาจำนวน ๓ แห่งประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ทางด้านการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้มีการนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ในสถานศึกษาเดิมไปเทียบโอนความรู้เข้าสู่การศึกษาในระดับอาชีวศึกษา หรือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด และในทางกลับกัน ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษานอกระบบเข้าสู่การศึกษาในระบบ ทำให้ผู้เรียนไม่เสียโอกาสทางการศึกษา และสามารถนำเวลาเรียนที่ได้รับยกเว้นจากการเทียบโอนผลการเรียนในบางรายวิชา (ไม่ต้องลงทะเบียนซ้ำ) ไปช่วยเหลือผู้ปกครองในการประกอบอาชีพ และเป็น การส่งเสริมผู้เรียนสู่สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาได้มากขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างการทดลองนำร่อง ได้สร้างโอกาสและวิสัยทัศน์ใหม่

ให้ผู้บริหารสถานศึกษานอกระบบเอกชน ได้แก่ โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอดอินเตอร์ แม้ยังไม่มีผู้เรียนสมัครขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ แต่สถานศึกษาได้ดำเนินการเตรียมการสำหรับการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในอนาคตกับสถานบริบาลในเครือข่ายและสถานพยาบาลในชุมชนร่วมกับศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

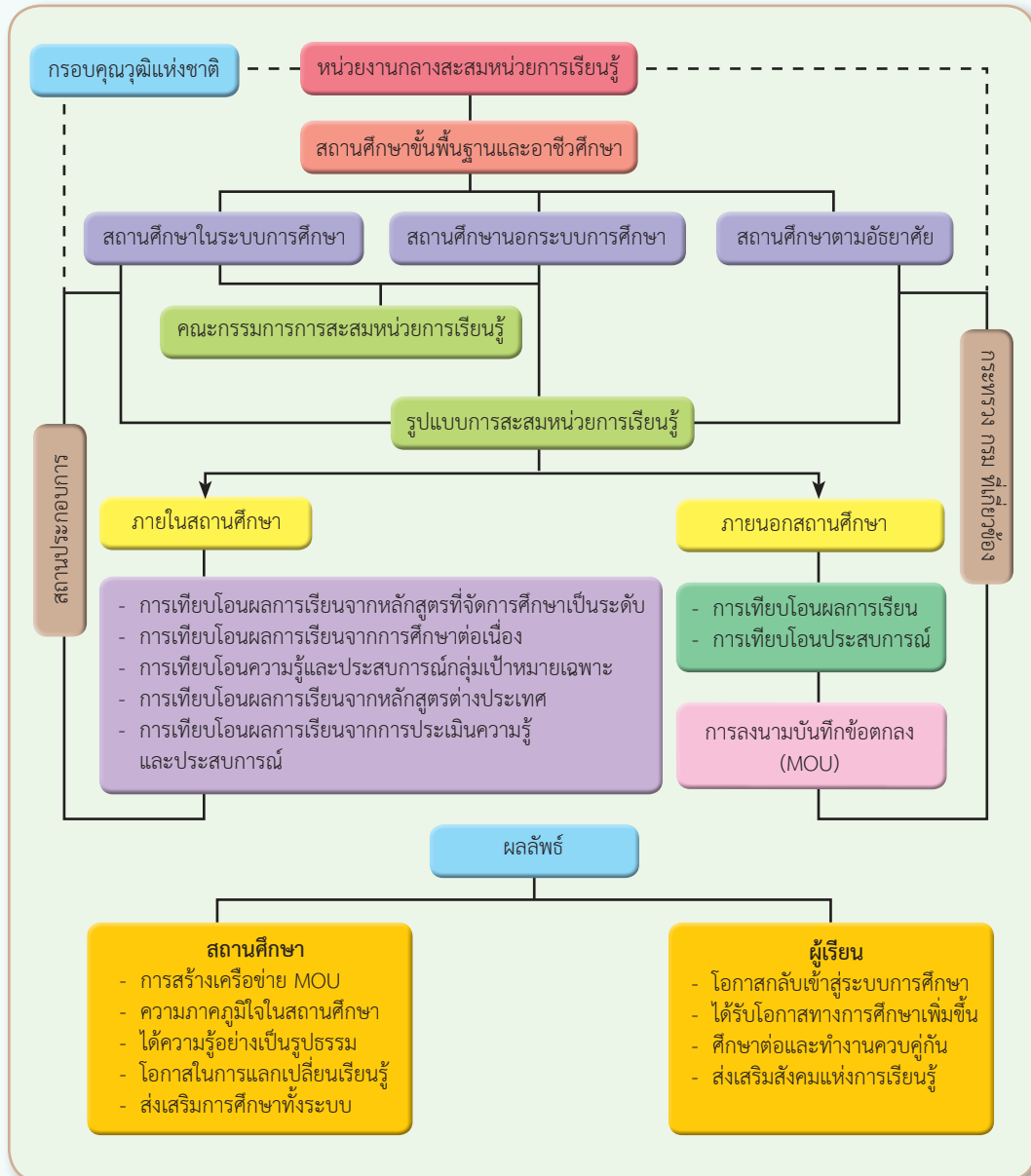
การทดลองครั้งนี้ได้จัดประกายให้ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ นำไปการต่อยอดเกิดเป็นโครงการพัฒนาทักษะงานอาชีพด้านช่างเชื่อมโลหะ เพื่อเป็นพื้นฐานงานอาชีพให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะงานช่างเชื่อมโลหะ สามารถประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และทำให้การจัดการเรียนการสอนมีภาคปฏิบัติเพื่อสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับที่สามารถนำหน่วยการเรียนรู้ที่สะสมไว้เทียบโอนเข้าสู่รายวิชาช่างเชื่อมโลหะในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอดต่อไปในอนาคตได้ ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับความสนับสนุนจากบริษัท Loxley ในการสร้างอาคารฝึกงาน เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในด้านบุคลากรที่มีความชำนาญด้านงานเชื่อมโลหะเพื่อให้ความรู้กับผู้เรียน จึงถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชนอย่างมากมาย สามารถเป็นบทเรียนที่ดีกับสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไปในอนาคตในการสะสมหน่วยการเรียนรู้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและส่งเสริมให้เกิดโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป การทดลองนำร่องของสถานศึกษาทั้งอำเภอเมืองตากและอำเภอแม่สอดได้ก่อให้เกิดโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ที่ต้องออกจากการศึกษาให้กลับเข้าขอเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ที่ได้สะสมไว้ในสถานศึกษาเดิมและศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษาตามความต้องการรายบุคคล รวมทั้งการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเชื่อมโยงไปสู่สถานศึกษาต่างสังกัดต่างระดับ จึงเป็นความสำเร็จและความภาคภูมิใจของสถานศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองนำร่องทุกแห่งในการมีส่วนร่วมสร้างโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้นแก่ผู้เรียน ผู้หลุดจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับอาชีวศึกษา หรือการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญา เพื่อให้ไม่เกิดการยกระดับคุณภาพการศึกษา

จึงขอเสนอแนะให้มีการพิจารณาแก้ไขกฎเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนของการจัดการศึกษาแต่ละสังกัด และกำหนดหลักการ วิธีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ให้เชื่อมโยงการจัดการศึกษาทุกสังกัด ขยายการเชื่อมโยงในรายวิชามากขึ้น โดยกำหนดหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบในการดำเนินการสะสมหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจนต่อไปเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนาการจัดทำข้อสอบกลางเพื่อการประเมินความรู้ของผู้เรียนเป็นรายวิชา นอกจากนั้น ควรได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ การส่งเสริมให้สถานศึกษาทำงานกันเป็นเครือข่ายสถานศึกษาในพื้นที่โดยไม่ยึดโยงสังกัด

เพื่อเชื่อมโยงและต่อยอดการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังเช่นการทดลองในอำเภอแม่สอดครั้งนี้ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผลการทดลองในวงกว้าง และขยายผลการทดลองให้ครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นตัวแทนระดับประเทศต่อไป เป็นต้น อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับรูปแบบผลการทดลองการสะสมหน่วยการเรียนรู้ และสรุปผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ดังแสดงในแผนภาพและตารางต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๔ รูปแบบผลการทดลองสะสมหน่วยการเรียนรู้

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ	
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน		
อำเภอเมืองตาก										
๑	โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติจักร	มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ จากสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ - เทียบโอนผลการเรียนในรายวิชาพื้นฐาน รวม ๑๖ รายวิชา ม.ต้น ๘ รายวิชาและ ม.ปลาย ๘ รายวิชาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ศิลปะ การงานฯ สุขศึกษาและพลศึกษา - เทียบโอนรายวิชาเพิ่มเติม ม.ต้น ๑๔ รายวิชา ม.ปลาย ๔ รายวิชา ได้แก่ รายวิชางานธุรกิจ วิทยาศาสตร์ ดนตรีพื้นฐาน คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ภาษาพม่า ภาษาจีน ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม งานใบตอง งานประดิษฐ์ เศรษฐีสุด ๆ งานบ้าน งานเกษตร อาเซียนศึกษา - ในระดับ ม. ต้น มีจำนวน ๘ คน - ในระดับ ม. ปลาย จำนวน ๔ คน - ภาค ๑/๒๕๕๙ มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ๒ รายวิชาสำหรับ ม.ปลาย ได้แก่ วิทยาศาสตร์ และอวกาศ และเคมีพื้นฐาน	๓๒	๑๒	-	-	๓๒	๑๒		

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอเมืองตาก									
๒	โรงเรียนตาก พิทยาคม	มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ ๒ ลักษณะ - สะสมภายในสถานศึกษาเพื่อช่วยผู้เรียนให้จบการศึกษา ม.ต้นและ ม.ปลาย โดยเปิดรายวิชาจำนวน ๒๐ รายวิชาสำหรับ ม.ต้น และ ๓๔ รายวิชาสำหรับ ม.ปลาย - ระดับ ม.๓ จำนวน ๑๗ คน - ระดับ ม.๖ จำนวน ๑๗ คน - เทียบโอนผู้เรียนตามปกติในโครงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ ได้แก่ AFS / YES ประจำปีการศึกษา ๒/๒๕๕๘ ช่วง กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม ๒๕๕๙	๕๔	๓๐	-	-	๕๔	๓๐	ยื่นคำร้องขอ เทียบโอน ๓๔ คน แต่ เทียบโอนสำเร็จ ๓๐ คน

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอเมืองตาก									
๓	โรงเรียนไฮเทค- เทคโมโลยี ตาก	มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในปีการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน ๕ คน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) - เป็นผู้เรียนชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๒ คน คือ สาขา วิชาการโรงแรม จำนวน ๑ คน และสาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน ๑ คน - เป็นผู้เรียนชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๓ คน คือสาขา วิชาการบัญชี ๑ คน และสาขาวิชาการโรงแรม ๒ คน	๘๕	๕	-	-	๘๕	๕	

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอเมืองตาก									
๔	ศูนย์การศึกษานอก ระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย อำเภอเมืองตาก	เทียบโอนผลการเรียนในขอบข่ายต่างๆ ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ ดังนี้ ๑. เทียบโอนผลการเรียนจาก หลักสูตรที่จัดการศึกษาเป็นระดับ - ระดับ ม.ต้น ๙ คน - ระดับ ม.ปลาย ๑๐ คน ๒. เทียบโอนผลการเรียน จากเทียบระดับ การศึกษา - ในระดับ ม.ต้น มีการเทียบโอนใน ๒ อาชีพ ได้แก่ อาชีพรับจ้างและค้าขาย - ในระดับ ม.ปลาย มีการเทียบโอน ๓ อาชีพ ได้แก่ อาชีพรับจ้าง ค้าขาย และเกษตรกร - ระดับ ม.ต้น ๒ คน - ระดับ ม.ปลาย ๕ คน ๓. เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ กลุ่มเป้าหมาย ระดับ ม.ปลาย (กลุ่มทหาร กองประจำการ) ๓ คน	๕๗	๒๒	๕ อาชีพ	๕	๕๗ รายวิชา และ ๕ อาชีพ	๒๗	

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอเมืองตาก									
๕	วิทยาลัยชุมชนตาก	มีการเทียบโอน ๒ ลักษณะ ๑. เทียบโอนผลการเรียนและยกเว้นรายวิชาทั่วไป ในภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ มีจำนวน ๒๑ คน ในสาขาวิชาสามัญ ได้แก่ รายวิชาภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ๑-๒ ทักษะการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษ ภาษาประเทศเพื่อนบ้าน การศึกษาทั่วไปเพื่อการ พัฒนามนุษย์ มุ่งอยู่กับวัฒนธรรม ศูนย์วิทยภาพ ของชีวิต จังหวัดศึกษา สังคมไทยกับการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การคิด และการตัดสินใจ และชีวิตกับสิ่งแวดล้อม และวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต ๒. สะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอนกับ สถานศึกษาเครือข่าย ๔ แห่ง ได้แก่ คณะ ทรัพยากรธรรมชาติและ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏนครราชสีมา วิทยาลัยเทคโนโลยี เทคนิครัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชภัฏนครราชสีมา และศูนย์พัฒนา ฝีมือแรงงาน จังหวัดตาก	๑๕	๒๑	-	-	๑๕	๒๑	

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอเมืองตาก									
๖	วิทยาลัยเทคนิคตาก	มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนผล วิทยวิชา ทักษะ ประสบการณ์ ๒ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ เทียบโอนผลการเรียนจากผู้เรียน ที่มีวุฒิปริญญาตรีตรงสาขาเพื่อรับวุฒิ ปวส. ใช้ในการสมัครงาน ได้แก่ สาขาการบัญชี เทียบโอนรายวิชา ๑๖ รายวิชา จำนวน ๖ คน กลุ่มที่ ๒ เทียบโอนประสบการณ์จากผู้เรียน ม.ปลาย เข้าสู่ชั้น ปวส. ๑ รายวิชาจำนวน ๑๓ คน	๑๗	๑๙	-	-	๑๗	๑๙	
รวมสถานศึกษาในอำเภอเมือง			๒๖๐	๑๐๙	๕ อาชีพ	๕	๒๖๐ และ ๕ อาชีพ	๑๑๔	

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ	
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน		
อำเภอแม่สอด										
๑	โรงเรียนบ้าน แม่โกนเกน	มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้และเทียบโอน ในปีการศึกษา ๒/๒๕๕๘ ๑. สะสมและเทียบโอนกับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ๕ คน รายวิชาคอมพิวเตอร์ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๑, ๒, และ ๓ เวลาเรียนรวม ๑๐๐ ชั่วโมง เทียบโอนเข้ากับรายวิชาคอมพิวเตอร์และ สารสนเทศเพื่องานอาชีพจำนวน ๒ หน่วยกิต ๒. เทียบโอนผลการเรียนปกติจากสถานศึกษา ระดับชั้นพื้นฐานอื่นๆ ๒ คนใน ๙ รายวิชาหลัก ได้แก่ รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน คณิตศาสตร์ พื้นฐาน วิทยาศาสตร์พื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ สุขศึกษา ศิลปะการงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม จำนวน ๓ วิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ คอมพิวเตอร์รวมทั้งหมด ๑๒ รายวิชา	๓	๕			๓	๕		
			๑๒	๒			๑๒	๒		

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอแม่สอด									
๒	โรงเรียนชุมชน บ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖	สะสมและเทียบโอนผลการเรียนรู้ สถานศึกษาเครือข่ายที่ร่วมการทดลองนำร่อง ๑. ศูนย์การศึกษาอนุกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ๑.๑ วิทยาลัยเทคนิคศาสตร์ ๑-๒ จำนวน ๓ หน่วยกิต เทียบโอนกับ วิทยาลัยเทคนิคศาสตร์ จำนวน ๔ หน่วยกิต ๑.๒ วิทยาลัย ภาษาอังกฤษ ๑-๒ จำนวน ๓ หน่วยกิต เทียบโอนกับ วิทยาลัยบังคับ ภาษาอังกฤษ จำนวน ๔ หน่วยกิต ๒. วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ๒.๑ วิทยาลัยคอมพิวเตอร์ ๑ จำนวน ๑ หน่วยกิต เรียน ๔๐ ชั่วโมง วิทยาลัยคอมพิวเตอร์ ๒ จำนวน ๑ หน่วยกิต เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง เทียบโอนกับวิทยาลัยคอมพิวเตอร์และ สารสนเทศเพื่องานอาชีพ จำนวน ๒ หน่วยกิต	๔	๓	-	-	๕	๓	
			๒	๔	-	-	๒	๔	

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอแม่สอด									
๒	โรงเรียนชุมชน บ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ (ต่อ)	๓. สะสมและเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษา ระดับชั้นพื้นฐานอื่นๆ ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาตอนต้นเทียบโอนผลการเรียน รายวิชาพื้นฐาน ๘ รายวิชา และรายวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษาอีก ๓ รายวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ๑-๓ หน้าที่พลเมือง ๑-๓ และอาเซียนศึกษา ๑-๓ รวม ๑๑ รายวิชา ชั้นประถมศึกษาตอนปลายเทียบโอนผล การเรียนรู้ ได้ทั้งหมด ๑๑ รายวิชา ได้แก่ รายวิชาพื้นฐาน ๘ รายวิชา และวิชาเพิ่มเติม สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ๔-๖ หน้าที่พลเมือง ๔-๖ และ คอมพิวเตอร์ ๔-๖ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เทียบโอนผลการเรียน ทั้งหมด ๑๒ รายวิชา ได้แก่ รายวิชาพื้นฐาน ๙ รายวิชา และรายวิชาเพิ่มเติมสถานศึกษา ๓ รายวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ ๑-๔ วิชาโครงการ วิทยาศาสตร์ ๑-๔ และวิชาคอมพิวเตอร์ ๑-๔ รายวิชารวมทั้งสิ้น ๓๔ รายวิชา	๓๔	๒๐	-	-	๓๔	๒๐	

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอแม่สอด									
๓	โรงเรียนรามบริรักษ์ แม่สอด อินเตอร์	ยังไม่มีกรดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน แต่ได้เตรียมการการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในอนาคต ดังนี้ ๑. เทียบโอนรายผลการเรียนวิชาของสาขา วิทยาศาสตร์สุขภาพ (แขนงวิชาการส่งเสริม พัฒนาการเด็กและส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ) กับ สถานพยาบาลที่มี MOU ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลกล้วยน้ำไท โรงพยาบาลศุขเวช โรงพยาบาลเดอะซีเนีย และ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ ๒. เทียบโอนผลการเรียนจากโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบลที่ร่วมกับศูนย์การศึกษาครอบครัว และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ในหลักสูตรดูแล ผู้สูงอายุครอบครัว ๗๐ ชั่วโมง เข้าสะสมต่อกับโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ	
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน		
อำเภอแม่สอด										
๔	ศูนย์การศึกษา นอกระบบและ การศึกษา ตามอัธยาศัย อำเภอแม่สอด	มีการสะสมและเทียบโอนผลการเรียน ๓ ลักษณะ ๑. สะสมและเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาเครือข่ายในการทดลองนาร่อง ๑.๑ เทียบโอนจากโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวากลางมิตรภาพที่ ๒๖ ๑.๒ เทียบโอนจากวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม จำนวน ๒ หน่วยกิต เทียบโอนกับ วิชาศาสนา และหน้าที่พลเมือง จำนวน ๒ หน่วยกิต ๒. สะสมและเทียบโอนในการเรียนร่วม หลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา) วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด ๓. เทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาต่างๆ ปีการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ - ระดับประถมศึกษาจำนวน ๒ คน - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน ๑๖ คน - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓๔ คน	๘	๓	-	-	๘	๓		
			๑	๘	-	-	๑	๘		
			๑๑	๘	-	-	๑๑	๘		
			๖๙	๕๒	-	-	๖๙	๕๒		

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ	
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน		
อำเภอแม่สอด										
๕	วิทยาลัยเทคนิค แม่สอด	รับเทียบโอนผลการเรียนจากสถานศึกษาเครือข่าย ที่ร่วมทดลองนำร่อง ๑. โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมีตรภาคที่ ๒๖ รายวิชา คอมพิวเตอร์ ๑ จำนวน ๑ หน่วยกิต เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง และรายวิชาคอมพิวเตอร์ ๒ จำนวน ๑ หน่วยกิต เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง เทียบโอนเข้าวิชาคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ เพื่องานอาชีพจำนวน ๒ หน่วยกิต ๒. โรงเรียนบ้านแม่โกนเกนรายวิชาคอมพิวเตอร์ มัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง วิชาคอมพิวเตอร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง วิชาคอมพิวเตอร์มัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลาเรียน ๒๐ ชั่วโมง เทียบโอนเข้าวิชา คอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่องานอาชีพ จำนวน ๒ หน่วยกิต	๑	๔	-	-	๑	๕		

ตารางที่ ๔ สรุปการสะสมหน่วยการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	คำอธิบาย	การเทียบโอน ผลการเรียน		การเทียบโอน ประสบการณ์		รวม		หมายเหตุ
			วิชา	คน	วิชา	คน	วิชา	คน	
อำเภอแม่สอด									
๕	วิทยาลัยเทคนิค แม่สอด (ต่อ)	๓. ศูนย์การศึกษาเอกชนกระบะและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ราชวิชา ศาสนา และหน้าที่พลเมือง ๒ หน่วยกิต เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมงเทียบโอนเข้าวิชาหน้าที่พลเมืองและ ศีลธรรม จำนวน ๒ หน่วยกิต	๑	๘	-	-	๑	๘	
รวมสถานศึกษาในอำเภอแม่สอด			๑๕๑	๑๒๒	-	-	๑๕๑	๑๒๒	
รวมทั้งสิ้น			๔๑๑	๒๓๑	๕	๕	๔๑๑+๕ อาชีพ	๒๓๖	เทียบโอน รายวิชา ๒๘๘ (ตัดรายวิชา ซ้ำจาก ๔๑๑)

จากตารางการสะสมหน่วยการเรียนรู้จากการเทียบโอนประสบการณ์ชี้ให้เห็นว่าการเทียบโอนผลการสะสมหน่วยการเรียนรู้ของสถานศึกษาในอำเภอเมืองตากและอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีลักษณะ ดังนี้

๑. มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้การเทียบโอนจากสถานศึกษาอื่นในระบบเข้าสู่สถานศึกษาของตนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติจร มีการเทียบโอนเข้าสู่สถานศึกษาของตนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นจำนวนรวม ๑๒ คน โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ จำนวน ๒๐ คน โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ๒ คน การศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ได้แก่ วิทยาลัยชุมชน จำนวน ๒๑ คน และวิทยาลัยเทคนิคตาก ๑๙ คน

๒. มีการสะสมหน่วยการเรียนรู้โดยใช้เป็นนวัตกรรมใหม่ในการช่วยกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาหรือผู้เรียนที่ลาออกระหว่างศึกษาให้ลงทะเบียนขอสะสมหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่มีค่าระดับผลการเรียน ๐ ร และ มส หรือกลับเข้าเรียนใหม่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) ได้แก่ โรงเรียนตากพิทยาคม โดยสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในรายวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ๒๐ รายวิชา และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ๓๔ รายวิชา ผลการดำเนินการช่วยให้ผู้เรียนจำนวน ๓๐ คนจากทั้งหมด ๓๔ คน สามารถสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายได้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แก่ โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยี ตาก มีผู้เรียนที่ลาออกเข้าลงทะเบียนขอสะสมหน่วยการเรียนรู้เพื่อศึกษาต่อ ได้อยู่ในการเทียบโอนจำนวน ๕ คน จากทั้งหมด ๑๙ คน

๓. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตากและอำเภอแม่สอดมีการเทียบโอน ๓ ขอบข่ายในระหว่างการทดลองนำร่อง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองมีการเทียบโอนผลการเรียนจากหลักสูตรที่จัดเป็นระดับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รวมเป็นจำนวน ๑๙ คน และเป็นการเทียบระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน ๓ คน มีการเทียบโอนจากประสบการณ์ ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๒๗ คน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอดมีการเทียบโอนจากสถานศึกษาในระบบในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในปีการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๘ จำนวน ๕๒ คนและมีการเทียบโอนแบบทวีศึกษากับวิทยาลัยเทคนิคแม่สอด จำนวน ๘ คน

๔. การสะสมหน่วยการเรียนรู้ จากการเทียบโอนความรู้ในสถานศึกษาอำเภอแม่สอด เป็นนวัตกรรมใหม่ของการเชื่อมโยงการสะสมหน่วยการเรียนรู้ในสถานศึกษาเครือข่ายต่างสังกัด โดยได้จัดทำข้อตกลง (MOU) ระหว่างกัน ได้แก่ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ในการศึกษาระดับ

อาชีวศึกษาชั้นปีที่ ๑ ของวิทยาลัยเทคนิคแม่สอดจากการเทียบโอนผลการเรียนรายวิชา คอมพิวเตอร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ และโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน จำนวน ๔ คน และ ๕ คนตามลำดับ และจากการเทียบโอนจาก ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง จำนวน ๘ คน

๕. การทดลองนำร่องการสะสมหน่วยการเรียนรู้ได้จุดประกายให้เกิดการนำหน่วยการเรียนรู้เดิมที่สะสมไว้มาเทียบโอนเข้าสู่สถานศึกษาใหม่ได้ ทำให้ผู้เรียนไม่ต้องเรียนซ้ำในรายวิชา เดิมเมื่อต้องย้ายสถานศึกษาในระดับเดียวกัน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจรได้ยอมรับเทียบ โอนหน่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ใน ๒ รายวิชา คือวิทยาศาสตร์และอวกาศ และเคมีพื้นฐาน ซึ่งต้องเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร

รายการอ้างอิง

โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- งานทะเบียนโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร. (๒๕๕๘). *ข้อมูลงานทะเบียนปีการศึกษา ๒๕๕๖ – ๒๕๕๘*. ตาก: งานทะเบียนโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร. (เอกสารอัดสำเนา).
- งานธุรการโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร. (๒๕๕๘). *รายงานประจำเดือน ปีการศึกษา ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘*. ตาก: งานทะเบียนโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร. (เอกสารอัดสำเนา).
- งานบริหารวิชาการโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร. (๒๕๕๘). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล ๑*. ตาก: โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร.
- งานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร. (๒๕๕๘). *รายงานประเมินตนเอง (SAR). ปีการศึกษา ๒๕๕๘*. ตาก: โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). *รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

โรงเรียนตากพิทยาคม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๕). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักการและแนวปฏิบัติการ
เทียบชั้นการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน ๒๕๕๕.

_____ (๒๕๕๖). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษา
ชั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา, ๒๕๕๖.

ฝ่ายวิชาการ สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. (๒๕๕๖). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพฯ :
เดอะบุคส์.

โรงเรียนตากพิทยาคม. (๒๕๕๘). คู่มือนักเรียนโรงเรียนตากพิทยาคม ปีการศึกษา ๒๕๕๘. ตาก:
โรงเรียนตากพิทยาคม.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบ
การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยี ตาก

โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยีตาก. (๒๕๕๗). แผนการเรียนรู้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖. ตาก: โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยีตาก.

_____ (๒๕๕๗). แผนการเรียนรู้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๕๖. ตาก: โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยีตาก.

_____ (๒๕๕๗). รายงานประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๗. ตาก: โรงเรียนไอเทค-เทคโนโลยีตาก.

สำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (๒๕๕๓). แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: รัชชี่ การพิมพ์.

_____ (๒๕๕๗). คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานเทียบโอนผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). รายงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมืองตาก

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: รัชชการพิมพ์.

_____. (๒๕๕๕). คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๕๕). กรุงเทพฯ: รัชชการพิมพ์.

_____. (๒๕๕๘). แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เอกสารทางวิชาการลำดับที่ ๓๒/๒๕๕๘.
กรุงเทพฯ: รัชชการพิมพ์.

วิทยาลัยชุมชนตาก

สำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน. (๒๕๕๕). *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการสำหรับวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๕*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน. (๒๕๕๗). *การจัดการความรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน.

_____. (๒๕๕๘). *แผนกลยุทธ์การศึกษาของวิทยาลัยชุมชนระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันวิทยาลัยชุมชน. (๒๕๕๘). *คู่มือประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยาลัยชุมชน.

_____. (๒๕๕๘). *พระราชบัญญัติสถาบันวิทยาลัยชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๘*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยาลัยชุมชน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). *รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

วิทยาลัยเทคนิคตาก

วิทยาลัยเทคนิคตาก. (๒๕๕๙). *คู่มือนักเรียน นักศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙*. ตาก: วิทยาลัยเทคนิคตาก. (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (๒๕๕๓). *แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: รัชสีการพิมพ์.

_____. (๒๕๕๓). *คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานเทียบโอนผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). *รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน. (๒๕๕๘). *รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา ๒๕๕๗*. ตาก: โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน.

_____ (๒๕๕๘). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแม่โกนเกน ปีการศึกษา ๒๕๕๗*. ตาก: โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน.

_____ (๒๕๕๙). *รายงานผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘*. ตาก: โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒. (๒๕๕๘). *ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) ปีการศึกษา ๒๕๕๖-๒๕๕๘*. ตาก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). *รายงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๒). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- งานทะเบียนโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖. (๒๕๕๘). *ข้อมูลเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ปีการศึกษา ๒๕๕๐ - ๒๕๕๘*. ตาก: โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖. (เอกสารอัดสำเนา).
- งานบริหารวิชาการโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖. (๒๕๕๗). *รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR)*. ตาก: โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖.
- _____. (๒๕๕๗). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๕๗)*. ตาก: โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖.
- _____. (๒๕๕๘). *รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR)*. ตาก: โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖.
- _____. (๒๕๕๘). *รายงานผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘*. ตาก: โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖.
- _____. (๒๕๕๘). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ปรับปรุง ๒๕๕๘)*. ตาก: โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒. (๒๕๕๘). *ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) ปีการศึกษา ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘*. ตาก: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). *รายงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). รายงานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด. (๒๕๕๘). โปรแกรมทะเบียนผู้เรียนสายสามัญ. ตาก: ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด.

_____ (๒๕๕๙). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙. ตาก: ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: รัชชการพิมพ์.

_____ (๒๕๕๕). คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๕๕). กรุงเทพฯ: รัชชการพิมพ์.

_____ (๒๕๕๘). แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เอกสารทางวิชาการลำดับที่ ๓๒/๒๕๕๘. กรุงเทพฯ: รัชชการพิมพ์.

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด. (๒๕๕๙). รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา ๒๕๕๘. ตาก: วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (๒๕๕๓). แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนตาม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: รัชการพิมพ์.

_____. (๒๕๕๗). คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานเทียบโอนผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (๒๕๕๘). รายงานวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System): ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาระบบการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ภาคผนวก

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสะสมหน่วยการเรียนรู้

คำสั่งศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก

ที่ ๑๗๘ / ๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และยกเลิกการใช้หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตามประกาศกระทรวงศึกษาที่ สป ๘๓๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๑ ในการประกาศเลิกใช้หลักสูตรใหม่ จำเป็นต้องจัดทำแนวทางการเทียบโอนผลการเรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.๒๕๕๑ ที่กำหนดให้สำนักงาน กศน. ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง มีคุณภาพได้มาตรฐาน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ของทางราชการ อาศัยอำนาจตามคำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ ๔๘๙/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๑ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขต ปฏิบัติราชการแทน จึงขอแต่งตั้งบุคคลดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน

๑. นางเกศินี ผิกฝน	ผอ.กศน.อำเภอเมืองตาก	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวมาลัย เมืองทอง	ครู คศ.๑	กรรมการ
๓. นางสาวชาลินี โพธิ์ศรี	ครูอาสาสมัคร กศน.	กรรมการ
๔. นางวีร์จันทร์ พุ่มจันทร์	ครูอาสาสมัคร กศน.	กรรมการ
๕. นางอุ้นเรือน จันทร์สายทอง	ครูอาสาสมัครฯ	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นางเกศินี ผิกฝน)

ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก

ตัวอย่างแบบประเมินการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ในกลุ่มทหารกองประจำการ

สำหรับเจ้าหน้าที่

ได้พิจารณาคุณสมบัติและเอกสารหลักฐานแล้วเห็นว่า

สามารถเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้และประสบการณ์ได้ จำนวน.....หน่วยกิต ในรายวิชาดังนี้

วิชาบังคับ				วิชาเลือก			
รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	ผลการเรียน	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	ผลการเรียน
สร 31001	1 วัฒนธรรมไทยสมัยใหม่	2	ค.	ทร02005	การรู้จักตนเอง	1	
สร 31002	ทักษะทรงพระยอดธง	4	ค.	ทร02016	การสร้างวินัยตนเอง	1	
นร 31001	1 เศรษฐกิจพอเพียง	1	ค.	ทร02028	การบริหารเวลา	1	
นร 31002	1 สำนึกคุณทูลกระหม่อม	2	ค.	อช02008	การทำปฐมกัม	1	
สค 31002	1 สำนึกและหน้าที่	2	ค.	อช02045	การติดต่อสื่อสารทางทหาร	1	
	ทช 02046			อช02046	การใช้อาวุธทางทหาร	2	
	ทช 02047			อช02047	การฝึกทางยุทธวิธี	3	
สค 31003	1 การพักผ่อนตนเอง	1	ค.	ทช02011	ศิลปะการป้องกันตัว	2	
	1 วิชาอื่น (เลือก)			ทช02012	การดำรงชีวิตในป่า	3	
				ทช02013	การป้องกันสาธารณภัย	2	
				สค02007	การปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติ	1	

ไม่สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....
(นางเกศินี ฝึกฝน)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(นางสาวมาลัย เมืองทอง)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(นางสาวชาลินี โพธิ์ศรี)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(นางวริจันทร ทุมจันทร์)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
(นางอุณเรือน จันทรสายทอง)

อนุมัติ

ไม่อนุมัติ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ.....
(นางเกศินี ฝึกฝน)

ตัวอย่างการประเมินรายวิชา

วิทยาลัยชุมชนสกลนคร

ทะเบียนผู้ขอเทียบกเว้นรายวิชา

อนุปริญาตศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศาสตรมหาบัณฑิต

หมวดศึกษาศาสตร์ทั่วไป

นางสาวอังคณา ยาเสิน

ชื่อรายวิชาศึกษา เดิม	ชื่อรายวิชาขอเทียบ ยกเว้นรายวิชา วิทยาลัยชุมชน	คำอธิบายรายวิชาสถานศึกษาเดิม	คำอธิบายรายวิชาวิทยาลัยชุมชนสกลนคร	ผ่าน	ไม่ ผ่าน	ลงนาม
ภาษาไทยเพื่อ การสื่อสาร	ภาษาไทยเพื่อ การสื่อสาร	ศึกษาให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารและการสืบค้นสาร ต่างๆ จากทรัพยากรสารสนเทศ การสรุป การตีความ การขยายความ และการ นำเสนอผลการสืบค้น จากสารที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยเน้นกระบวนการ ทักษะสัมพันธ์ทางภาษา	การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ทักษะการรับสาร การฟังจับใจความสำคัญ การ ฟังเชิงลึก การอ่าน ทักษะการอ่านเร็ว การอ่าน จับใจความ การอ่านตีความ การอ่านเพื่อหา ข้อมูลจำเพาะ ทักษะการส่งสาร การพูด การพูด ต่อสาธารณะ การนำเสนอความคิดและผลงาน การเขียน การเขียนบันทึก การย่อความ การ เขียนรายงาน การเขียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	✓		

บันทึกคณะกรรมการ

ส่ง ๑๑๑๑๑๑ ๑๑%

ตัวอย่างแบบสรุปผลการเทียบโอน

แบบสรุปผลการเทียบโอนผลการเรียน ระดับ.....๕. ปุ่๒๑.....
 สถานศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษิตตามอัยาศัยอำเภอเมืองตาก
 ชื่อนักศึกษา.....นางนงนุช นงนุช..... ชั้น.....๕.๒..... รหัสประจำตัวนักศึกษา.....๒๑๒๒-๐๐๑๑๑-๕.....

ที่	จากหลักสูตร/กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ หลักสูตรมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ			เข้าสู่หลักสูตร กศน. ๕1		
	รายวิชา	จำนวน หน่วยกิต	ผล การเรียน	รายวิชา	จำนวน หน่วยกิต	ผล การเรียน
1	๕๑๑๐1 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	1.๕	2	๕๑๑๐๐1 ภาษาอังกฤษ	5	1.5
	๕๑๑๐2 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	1.๕	๑.5			
	๕๑๒๑๐1 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	1.๕	1			
	๕๑๒๑๐๑ ภาษาอังกฤษ	2	1			
2	๑๒๐๑๐1 สถิติพื้นฐาน	1.๕	2	๑๒๑๑๐๐1 วิชาสถิติ	5	2
	๑๒๐๑๒1 สถิติพื้นฐาน	1.5	1			
	๑๒๐๑๑1 สำนวนพื้นฐาน	1.๕	๑			
	๑๒๑๒๐1 สถิติ 1	2	2			
3	๑๑๑๑๐1 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	1	2	๑๑๑๑๐๐1 ภาษาอังกฤษเพื่อชีวิต	5	2
	๑๑๑๑๐2 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	1	๑.5			
	๑๑๑๑๐๑ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	1	2			
	๑๑๑๑๒๐1 ภาษาอังกฤษฟัง-พูด	1	2			
	๑๑๑๑๒๐๑ ภาษาอังกฤษฟัง-พูด	1	2			
4	๑๑๑๑๐1 สังคมศึกษา มคอ.๑๑๑๑๑๑	1	1.5	๑๑๑๑๑๐๑ สังคมศึกษา	๑	1
	๑๑๑๑๐๒ สังคมศึกษา มคอ.๑๑๑๑๑๑	1	1			
	๑๑๑๑๐๑ สังคมศึกษา มคอ.๑๑๑๑๑๑	1	1			
5	๑๑๑๑๐๑ ศึกษาศาสตร์ มคอ.๑๑๑๑๑๑	0.5	๑	๑๑๑๑๑๐๑ ศึกษาศาสตร์ มคอ.๑๑๑๑๑๑	2	๑
	๑๑๑๑๐๒ ศึกษาศาสตร์ มคอ.๑๑๑๑๑๑	0.5	๑			
	๑๑๑๑๐๑ ศึกษาศาสตร์ มคอ.๑๑๑๑๑๑	0.5	๑.5			
	๑๑๑๑๐๒ ศึกษาศาสตร์ มคอ.๑๑๑๑๑๑	0.5	๑.5			
6	๑๑๑๑๐๑ ศิลปะ	0.5	๑	๑๑๑๑๑๐๑ ศิลปะ	2	๑
	๑๑๑๑๐๒ ศิลปะ	0.5	๑			
	๑๑๑๑๐๑ ศิลปะ	0.5	๑.5			
	๑๑๑๑๐๒ ศิลปะ	0.5	๑.5			
7	๑๒๑๑๐๑ วิชาอื่น	1.5	1	๑๒๑๑๐๑๑ วิชาอื่น มคอ.๑๑๑๑๑๑	1	1

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ

/๑๑๑๑๑๑๑

ตัวอย่างแบบเสนอขออนุมัติผลการเทียบโอน

แบบเสนอขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

เรื่อง ขออนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

เรียน ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองตาก

ตามที่คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน ได้ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนของ
 (นาย/นาง/นางสาว) ศิริพร นร. สีใหม่เกิดวันที่ 21
 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2540 เลขประจำตัวประชาชน 1 6299 00273 20 9
 ระดับการศึกษา ป.ป.1 จากสถานศึกษา โรงเรียนหนองหินวิทยาคม
 อำเภอ ศรีนคร จังหวัด ตาก ซึ่งขอเทียบโอนผลการเรียนเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับ
ป.ป.2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557ปรากฏผลการเทียบโอนผลการเรียน ดังนี้

รหัสรายวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วย กิต	ผล การเรียน	รหัสรายวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วย กิต	ผล การเรียน
บท 31001	เทคโนโลยี	5	3.5	ขบ 32019	พีชคณิต	1	3
ทว 02019	เทคนิคการให้ยืมวัสดุ ประจำห้อง	1	1	ขบ 32014	การเขียนแผนธุรกิจ	1	3.5
				สศ 31001	สังคมศึกษา	3	3
ขค 31001	ศิลปะศาสตร์	5	3.5	ทช 31012*	สังคมศึกษา พลศึกษา	2	3
ทศ 32001	ลาวที่ ท ขงอำนาจและสิ่ง	1	2	บท 31001	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	5	3.5
ขง 02003	หนังสืองานศพและงาน	1	3		สังคม		
ทจ 32001	ทวง ๕๖๖ และกฎการเขียน	1	2.5				
ขง 02020	ทวง ๕๖๖ และกฎการเขียน	1	4				

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุมัติผลการเทียบโอนผลการเรียน

(ลงชื่อ)..........ประธานกรรมการ
 (นายพจนารถ นุกุลคาม)

(ลงชื่อ)..........กรรมการ
 (นายพจนารถ นุกุลคาม)

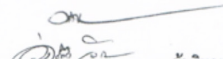
(ลงชื่อ).....
 (.....)

(ลงชื่อ).....
 (.....)

(ลงชื่อ).....กรรมการ
 (นางอุณเรณ จันทรัสทธอง)

อนุมัติ

ไม่อนุมัติ เนื่องจาก.....

ลงชื่อ..........ผู้บริหารสถานศึกษา
 (นายพจนารถ นุกุลคาม)

ตัวอย่างแบบเสนอขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์กลุ่มทหารกองประจำการ

แบบเสนอขอเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

กลุ่มทหารกองประจำการ ทหารประจำการและอาสาสมัครทหารพราน

เขียนที่ กคน.อำเภอเมืองตาก

วันที่ 28 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2558

เรื่อง ขอเทียบโอนผลการเรียนจากความรู้และประสบการณ์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาคนอกรระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต ๒๖๖๓๑

ข้าพเจ้า (นาย/พลทหาร) สินตรี ต้ารัง ผดุงโพธิ์ รหัสประจำตัวนักศึกษา 5513.00272.9
เกิดวันที่ 9 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2534 เลขบัตรประจำตัวประชาชน 1.639๑ 00138.417
บ้านเลขที่ 329/22 หมู่ที่ - ถนน - ตำบล วัฒนพิง อำเภอ เติ่งตลก
จังหวัด ตาก รหัสไปรษณีย์ 63000 E-mail Address
จบการศึกษาระดับ อ. ๕ ปี ปัจจุบัน เป็น เคยเป็น
ตำแหน่ง (โปรดระบุ) สิ้นเครื่องประจำการ ตำบล ไฉ่จาง อำเภอ เติ่งตลก จังหวัด ตาก
ตั้งแต่วันที่ 1 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 1 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2557
นับเป็นเวลา 2 ปี - เดือน

มีความประสงค์ขอเทียบโอนผลการเรียน จากความรู้และประสบการณ์เพื่อการศึกษาต่อในระดับ ส. ๒ ภาครียนที่ ๒/๒๕๕๘ โดยมีเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณา ดังนี้

- 1. บัตรประจำตัวข้าราชการทหาร/อาสาสมัครทหารพราน สมุดประจำตัวทหารกองหนุน
- 2. สำเนาประกาศหรือคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง/หนังสือรับรองการปลดประจำการ
- 3. แบบรับรองผลการปฏิบัติงานในหน้าที่
- 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

(ลงชื่อ) สินตรี ต้ารัง ผดุงโพธิ์ ผู้ขอเทียบโอน
(สินตรี ต้ารัง ผดุงโพธิ์)
วันที่ 28 ตุลาคม 2558

รายชื่อสถานศึกษานำร่องที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพและยกระดับการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้ระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	สถานศึกษานำร่อง	คณะทำงาน	ตำแหน่ง	สังกัด
อำเภอเมือง จังหวัดตาก				
๑.	โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร ๔๔๗ ซุมชนวัดไผ่ล้อม ถนนมหาดไทยบำรุง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐	นางนงมล พิสมัย	รองผู้อำนวยการ รักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการ	อปท.
		นางนิรมล แก้วอยู่	ครูชำนาญการพิเศษ	อปท.
๒.	โรงเรียนตากพิทยาคม ๑๒ ถนนท่าเรือ ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐	นางศรราญจิต ศรีญูญามาศ	ผู้อำนวยการ	สพฐ.
		ว่าที่ ร.ต.วิโรจน์ ศรีสุข	ครูชำนาญการพิเศษ	สพฐ.
		นายฉัตรมงคล มูลศรี	ครูชำนาญการ	สพฐ.
๓.	โรงเรียนไฮเทค-เทคโนโลยีตาก ๒๔๐/๑ หมู่ ๒ ถนนพหลโยธิน ตำบลหนองบัวใต้ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐	นายอภิรัตน์ รสหวาน	ผู้อำนวยการ	สข.
		นางสาวอัญชลี ทองม่วง	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	สข.
๓.	ศูนย์ กศน. อำเภอเมืองตาก ถนนพหลโยธิน ตำบลระแหง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐	นางเกศินี ผิกฝน	ผู้อำนวยการ	กศน.
		นางสาวมาลัย เมืองทอง	ครูชำนาญการ	กศน.
๕.	วิทยาลัยชุมชนตาก หมู่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลหนองบัวใต้ อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐	ดร.สุรเสน ทั้งทอง	ผู้อำนวยการ	สกอ.
		ดร.เปรมจิต มอร์ซิง	หน.จัดการศึกษาและพัฒนาวิชาการ	สกอ.
		นางสาวปวีณา พรหมอ้าย	เจ้าหน้าที่งานวัดผล	สกอ.
๖.	วิทยาลัยเทคนิคตาก ๑๔๕ หมู่ ๓ ถนนเจดีย์ยุทธหัตถี ตำบลป่ามะม่วง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐	นายจักรภพ เนวะมาตย์	ผู้อำนวยการ	สอศ.
		นางสาวอัครารักษ์ ทองพุ่ม	ครู	สอศ.
		นางอัญชลี พานทอง	ครู	สอศ.
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก				
๗.	โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน หมู่ ๔ บ้านแม่โกนเกน ตำบลมหาวน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๖๓๑๑๐	นายทวีศักดิ์ คำภีระ	ผู้อำนวยการ	สพฐ.
		นางสาวศรีไพร ใจยา	ครู	สพฐ.
		นางสาวมยุรา คุณแก้ว	ครู	สพฐ.
๘.	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลาง มิตรภาพที่ ๒๖ หมู่ ๕ บ้านสันโรงเรียน ตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๖๓๑๑๐	นางอัมพร ศิริขวัญ	ผู้อำนวยการ	สพฐ.
		นางวันเพ็ญ นวลเป่า	ครูชำนาญการพิเศษ	สพฐ.
		นางสาวปราณี ต๊ะสุ	ครู	สพฐ.
๙.	โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์ ๔๔/๘๐-๘๒ ถนนพัฒนานครแม่สอด ตำบล แม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๖๓๑๑๐	นายบันเทิง ก่อเกิด	ผู้อำนวยการ	สข.
		นายสมศักดิ์ อินอุดมอน	ผู้จัดการ	สข.
		นางสาวตะวัน ปินตา	เจ้าหน้าที่	สข.
๑๐.	ศูนย์ กศน. อำเภอแม่สอด ๗๐๑ หมู่ ๔ ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๖๓๑๑๐	นางเพ็ญประภา แสนอุบล	ผู้อำนวยการ	กศน.
		นายจุลจักร กัลยาณะ	ครู	กศน.
๑๑.	วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด หมู่ ๑๐ ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๖๓๑๑๐	นายจنگล พิพิธภักดี	ผู้อำนวยการ	สอศ.
		นายพงษ์ศักดิ์ พันธุ์ศิริ	รองผู้อำนวยการ	สอศ.
		นางนิสรา ชุมธิ	ครู	สอศ.
		นายสุชาติ วิลัยการ	ครู	สอศ.
		นางสาวทิพย์วัลย์ สุกัน	ครู กศน.ตำบล	กศน.

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนเทศบาล ๑ กิตติขจร

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนตากพิทยาคม

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนไฮเทค - เทคโนโลยี ตาก

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองตาก

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
วิทยาลัยชุมชนตาก

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคตาก

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสหหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านแม่โกนเกน

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ตาวกลางมิตรภาพที่ ๒๖

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
โรงเรียนรามบริรักษ์แม่สอด อินเตอร์

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้
ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่สอด

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานทดลองระบบสะสมหน่วยการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคแม่สอด

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.กมล รอดคล้าย	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.วัฒนาพร ระงับทุกข์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นายชาญ ตันติธรรมถาวร	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
นางสาวสมรัชนิกร อ่องเอิบ	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

คณะผู้วิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์	ที่ปรึกษาคณะผู้วิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณสุดา สิริธรงค์ศรี	หัวหน้าคณะผู้วิจัย
รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว	ผู้วิจัย
รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ	ผู้วิจัย
อาจารย์ ดร. พัชรภา ทันติชูเวช	ผู้วิจัย
นางสาวยอดขวัญ ผดุงมิตร	ผู้ช่วยวิจัย
นางสาวรัตติกกร โสมสมบัติ	ผู้ช่วยวิจัย
นางสาวอรุณี ตระการไพโรจน์	ผู้ช่วยวิจัย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวสมปอง สมญาติ	ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา
นางสาวพุดิสาร์ อัครกะพู่	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเพิ่มโอกาสฯ
ดร.ประวีณา อัสโย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุภาพร แข่งสมุทร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

คณะทำงานกลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นางสาวพุดิสาร์ อัครกะพู่	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานโยบายด้านการเพิ่มโอกาสฯ
ดร.ประวีณา อัสโย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
นางสาวปิยะมาศ เม็ดไธสง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นางสาวสุภาพร แข่งสมุทร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

พิสูจน์อักษร

นางสาวรวีภา ป่านเทพ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน